NİLGÜN MARMARA

Defterler

§

Yayın No **1560**
Türkçe Edebiyat **593**

Defterler
Nilgün Marmara

Yayına Hazırlayan: Bilge Barhana
Kitap Tasarımı: Bülent Erkmen
Baskı Öncesi Hazırlık: Barış Akkurt, BEK
Kapak ve Sayfa Fotoğrafları: Serdar Tanyeli

© 2016, Nilgün Marmara varisleri
© 2016, bu kitabın tüm yayın hakları
Everest Yayınlarına aittir.

1. Basım: Eylül 2016
2. Basım: Ekim 2016
3. Basım: Ocak 2019
4. Basım: Ekim 2019
5. Basım: Ocak 2022
6. Basım: Kasım 2023

ISBN: 978-605-185-038-2
Sertifika No: 43949

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 45099
Çiftehavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa, İstanbul, T: 0212 674 97 23

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 15 34110/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.facebook.com/everestyayinlari
www.twitter.com/everestkitap
www.instagram.com/everestyayinlari

Everest Yayınları, Alfa Yayın Grubu'nun tescilli markasıdır.

NİLGÜN MARMARA

Defterler

§

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ **005**

MEKTUPLAR **008**

TEK-TÜK PERDELİK OYUN **218**

ÇÖL FARESİ **286**

ÇÖL OKUMALARI **294**

ÖTEDE BİR PENCEREDE **382**

İSTANBUL VE SONRASI **386**

SON MEKTUP **533**

BİYOGRAFİ **535**

ÖNSÖZ

KAĞAN ÖNAL

Bu kitap aslında hiç yayımlanmamış olmalıydı.

Çünkü Nilgün, şiirlerini daktiloya çekmiş, dosyalamış ve "daktiloya çekilmiş olan şiirleri"ni istersem bastırabileceğimi vasiyet ettiği intihar mektubunu da dosyaların üstüne bırakıp, öyle gitmişti. O iki dosyayı Şiir Atı Yayıncılık'tan *Daktiloya Çekilmiş Şiirler* ve *Metinler* adıyla yayımlatmış, defterlerini, kağıtlarını ve notlarını yayımlamayı ise aklımın ucuna bile getirmemiştim.

Şiirlerin yayımlanmasını takip eden günlerde Gülseli İnal, Nilgün'ün annesi Perihan Marmara'dan notları ve defterleri geri vermek vaadiyle almış ve içlerinden "seçtiklerini", Telos Yayınları'ndan "Kırmızı Kahverengi Defter" adıyla yayımlatmıştı. Sonraki yaklaşık yirmi beş yıl boyunca, İnal'ın kitabın önsözünde herkesin tetkikine açık olduğunu iddia ettiği defterleri gören olmadı. İnal'ın çeyrek asırlık "Nilgün'ün defterleri benimdir" inadı mı, yoksa onca zaman sonra defterleri aniden geri vermesi mi daha garip bilemiyorum. Tek bildiğim, elinde tuttuğu süre içinde defterleri ve kağıtları, istisnasız her bir sayfasının üzerine çoğu zaman tükenmez kalemle notlar alacak kadar benimsemiş olduğudur.
Öyle ki, orijinallerin temizlenmesi mümkün olamadığından, fotoğrafı çekilen sayfaların bu basım için dijital olarak temizlenmesi gerekti.

Defterlerin söz konusu ilk ve sorunlu basımı, yıllar içinde başka bazı sonuçlar da doğurdu. Örneğin Nilgün'e ait olmadığı halde, bu basım sayesinde ona mal edilen ve neredeyse artık onsuz anılmayan bir dize yaratıldı: "Öyle güzelsin ki kuş koysunlar yoluna." Bu kitapta, dizenin gerçekte kime ait olduğunu ve anlamını bulabilirsiniz.

Bencilce olabilir ama bir diğer ve bence en önemli örnek, defterlerin büyük bir bölümünün yazıldığı sürenin, yani Nilgün'le Libya'da geçirdiğimiz yaklaşık bir yılın, İnal/Telos versiyonunda, bir kelime oyunu içeren bir sayfası dışında yer almamış olması. Bu, yirmi beş yıl boyunca uğraşmak zorunda kaldığım son derece sevimsiz sonuçlara yol açtı. Basit ve şartlar bilinerek okunduğunda gerçekten komik bir kelime oyununun, kronolojisinden ve en önemlisi yazıldığı ortamdan soyutlanarak tek başına bırakılması, bir çeyrek asır boyunca beni, Nilgün'ün, en iyi durumda duyarsız ve maço kocası, en kötü durumda ise ölümünün şüphelisi gibi görmek (ve göstermek) isteyen

herkesin dayanağı oldu. Söylemeden geçemeyeceğim, bu insanlar arasında, Nilgün'ün Ergenekon Örgütü tarafından öldürüldüğünü iddia eden ve ne yazık ki Nilgün'le benim iyi ve ortak arkadaşımız olan bir şair de vardı, bir gazetenin pazar ekine yazdığı intihar ile ilgili yazısında, Nilgün Marmara'nın intiharının şüpheli olduğundan ve Nilgün'ün hayatında hiç gitmediği İskenderiye'de aradığı mutluluğu bulamadığı dedikodularından dem vuran muteber bir tarihçi de. Bütün bu yersiz kuşkulara artık bir son verir umuduyla, bu kitabın sonuna Nilgün'ün intihar mektubunu da ekledim.

Benim için yine çok önemli bir başka konu ise, defterlerin İnal/Telos baskısının Nilgün'ün çok eksik bir portresini çiziyor oluşu. Bu baskının kesilip biçilme tarzı nedeniyle, Nilgün Marmara, ıstıraplar içinde, sadece ölümü ve arada da şiiri düşünen, asık suratlı, sinik ve sonuç olarak intiharından ibaret birisiymiş, yaşamamış, yani aslında intiharına kadar basbayağı varolmamış biri gibi görünüyordu. Oysa, benim, ailesinin ve yakın arkadaşlarının tanıdığı Nilgün'ün, defterlerin ilk basımının tamamen dışarıda bıraktığı çok başka halleri ve özellikleri vardı ve de hiç sıradan değillerdi. Okuyucunun, -yirmi beş yıl sonra bize teslim edilen haliyle- eksiksiz yayımladığımız defterlerin bu basımında, onların tamamını olmasa da, bir kısmının izlerini bulacağını umuyorum.

Son olarak, en büyük hatamın ve Nilgün'e karşı tek suçumun zamanında ne yapıp edip defterlerin yayımlanmasını engellememek olduğuna inanıyorum. Nilgün'ün benden istediği son şeyi doğru dürüst yerine getiremedim. Bunun için gerçekten çok üzgünüm. Başta da söylediğim gibi, keşke bu kitap hiç yayımlanmamış, bu önsöz hiç yazılmamış olsaydı.

Mayıs, 2016, İstanbul

Sevgili Anneler Babalar Çocuklar!
Şimdi bu tuhaf Tobruk diyarındayım. Yolculuk çok rahattı, Tripoli'de Kağan'cık karşıladı beni, o gece kentteki misafirhanede kaldıktan sonra ertesi gün Tobruk'a uçakla geçtik, doğrudan. Gördüğüm iki kent (Tripoli, Tobruk) Libya için tam olmasa bile yaklaşık bir izlenim oluşturdu bende. Herşey yarım, tüm yapılar, evler, neredeyse doğa yarım kalmış burada. İnsanlar garip gölgeler, her yerde liderin "Büyük Birader"in posterleri, sokaklarda binlerce [boş] araba, sanki arabalar dolaşmaya çıkmış gibi. Tripoli'nin dış mahalleleri toz, toprak, çöp, Tobruk'unsa tümü öyle. Tenteler yırtık, dükkanlar, kepenkleri parçalanmış. Özellikle böyle yapılmış gibi geliyor insana, böylesi bir atmosfer nasıl oluşturulmuş, düşlenemiyor bile. Şantiye Tobruk'tan 15 dakika uzaklıkta. Geniş bir alan üzerinde arıtma tesisleri neredeyse tamam-

Nilgün
Can Nilgün - Nilgün

Sevgili Anneler Babalar Çocuklar!

Şimdi bu tuhaf Tobruk diyarındayım - Yolculuk çok rahattı, Trip. li'de Kafa'nın kapısından beri, o gece terketti misafirhaneden aldıktan sonra ertesi gün Tobruk'a uçakla geçtik, değil mi? Gördüğüm ilk terkti (Tripoli, Tobruk) Libya için tam olmasa bile yaklaşık bir izlenim oluşturdu bende. Her şey yarım, kesik yapılar, evler, neredeyse boşa yarım kalmış burada - İnsanlar garip bölgeler, her yerde liderin ve Büyük Birader'in posterleri, sokaklarda binlerce boş araba, sanki arabalar tokalaşmaya çıkmış gibi. Trip. nin dış mahalleleri toz, toprak, çöp, Tobruğun da öyle. Terkler yıkık, dükkanları kepenkleri parçalanmış. Özellikle böyle yapılmış gibi geliyor insana, böylesine bir atmosfer nasıl oluşturulmuş, düşünemiyor bile. Sanki Tobruk'tan 15 dak. uzaklıkta. Geniş bir alan üzerinde arıtma tesisleri neredeyse tamam-

lamış, ~~bir~~ yada iki kaşmarlar ve büfeler, koya bakıyorsanız şefinin kasıza o akşam gelecek için şimdilik böyle orası kaşmarın, veriler. Karavan gibi bir şey, prefabrik bir yapı Mutfak salon, bir arada, iki de küçük odası var. Ve en sevindirici yanı evin dış yüzüyle iç duvarları arası fosforlu kalın, banyoda ilk gün pek şirin! Boy boy renk renk fosforlu "hoşgeldiniz" kedileri, bir yandan da yağmur bir rüzgar ve yağmur varda gündüzün devredeyse en uçacaktı, ne kaş, kapıl gün uçan bir ev! Kaşar, fosforlu sürebileceği kedileri kapattı, çimento, çita vs. ile. geliriz koydu. Şimdi sadece o pek sevimli sesleri var, kükür da kükür, takır da takır, bütün gün bütün gece. Buradaki "aileler" böyle yemeğe davet ediyorlar, aptal çocuklu kardan iki si, biri de asabi yaşlıca bir kadın. Yağmur ve fırtına yatıştıktan sonra bugün ilk kez koyda kâğıtla yürüdük

lanmış, öte yanda ise lojmanlar ve bürolar, koya bakıyor. Şantiye şefinin karısı ocakta geleceği için şimdilik bize onun lojmanını verdiler. Karavan gibi bir şey, prefabrik bir yapı. Mutfak salon! bir arada, iki de küçük odası var. Ve en sevindirici yanı, evin dış yüzeyiyle iç duvarları arası farelerle dolu, banyoda ilk gün pek şirin! boy boy renk renk farecikler "hoşgeldiniz" dediler, bir yandan da yoğun bir rüzgâr ve yağmur vardı günlerdir. Neredeyse ev uçacaktı, ne hoş değil mi uçan bir ev! Kağan farelerin girebileceği delikleri kapattı, çimento, çıta vs. ile. Zehirler koyduk. Şimdi sadece o pek sevimli sesleri var, tıkır da tıkır, takır da takır, bütün gün bütün gece.
Buradaki "aileler" bizi yemeğe davet ediyorlar, aptal çocuklu karılar ikisi, biri de asabi yaşlıca bir kadın. Yağmur ve fırtına yatıştıktan sonra bugün ilk kez koyda Kağan'la yürüdük

deniz çok güzel –zaten deniz de olmasaydı buraya zor dayanılırdı sanırım. İnsanların hepsi kıro, bunlar hangi okullarda ne zaman neler okumuş ve nasıl böylesine ilkeller; buna şapkalar uçar! O güzel koyda tek başına yürümenin denize girmenin de olanaksız olduğunu öğrendim çünkü tatlı Araplar "kadınlara" saldırıyorlarmış, hatta kimi zaman yanlarında "erkek" olsa bile.
Kağan sabah 6'da işe gidiyor, 11'de öğle tatili 12'ye dek sonra akşamüstü 5'te mesai bitiyor. Ben kitap okuyup mektup yazıyorum, akşamüstü çıkıp şantiye alanında dolanıyoruz o olağanüstü görkemli makinelerle, çekici beton havuzlara temennalar!!
Belki bahara doğru ben dönerim, Kağan da yaz başında senesini tamamlayıp kesin dönüş yapmayı planlıyor.
Bu mektup şimdi burada bitecek, kısadır ve ilk haber olsun diyedir.
Hepinize çok sevgi, bana yazarsanız sevinirim.

Deniz çok güzel - Zaten deniz de olmasaydı burayı bir kayanlıkta sanırım. İnsanların hepsi kara, bunlar karşı olanlarda ~~[illegible]~~ neşeyken neler okumuş ve nasıl böylesine ilkeller; buna şapkalar uçar!

O güzel koyda tek başına yürümenin denize girmenin de olanaksız olduğunu öğrendim çünkü tatlı dropler «kadın ora» sallıyorlarmış, hatta kimi zaman yanlarında «erkek» olsa bile.

Kağan sabah 6'da işe gidiyor 11'de öğle tatili 12'ye dek sonra akşamüstü 5'te mesai bitiyor. Ben kitap okuyup mektup yazıyorum, akşamüstü çıkıp şarkiye alanında dolanıyoruz o akşamüstü görkemli manzaralara, çekici sokak lavuklara temennalarına Belki bahara kağın bir dönerim, kağan da yaz başında sevgisini tamamlayıp kesin dönüş yapmayı planlıyor -

Bu şimdilik burada bitecek, ilk haber olsun diyedir. Hepinize çok sevgi buna yorarsanız sevinirim.

Değerli Yaramazlar, Asi Kızlar, Sakarca Canavarlar,
Didoş ve Dilaş,

Ne var ne yok? Yetenekler öğrenip, büyüyor, değişiyor musunuz? Beni öğlüyor musunuz? Kafan ve sen Didem ve Dilara ~~~~ diye sayıklıyoruz. Burada koş bir oyun bulduk, fare besliyoruz. Onlara küçük evler yaptık, her türlü güzel ve eğlenceli şeyi fare alan oldu. Şimdi farelere korkmayı öğretiyoruz, onları uykuya yatmadan önce minik baltalarıyla öldürüyoruz işkenceleri. Libya'dan dönerken sizlere hediye olarak evcilleştirilmiş eğitilmiş fareler getireceğiz ~~~~, oyuncağa iş gerek olmaz.

~~~~ Sevgilerle Büşra

Eğer isyan bayraklarını indirirseniz derslerinizi hakkımı helal etmem. Yemek yemeyin uyku uyumayın, evi talan edin, Dilara ve ~~~~ ders çalışma hakkı için olursa olsun, derslerinizi elden bırakmayın. Sürekli izliyorum!

Çocuklara laf yok, araya babaya var!

Size çok sevgiyle
çok öpüyorum
~~~~

Sevgili Yaramazlar, Asi Kızlar, Çalçene Canavarlar,
Didoş ve Diloş,
Ne var ne çok? Yeterince azıyor, kırıyor, döküyor musunuz?
Beni özlüyor musunuz? Kağan ve ben Didem ve Dilara diye sayıklıyoruz. Burada hoş bir oyun bulduk, fare besliyoruz. Onlara küçük evler yaptık, her türlü ev eşyası, giysi filan aldık. Şimdi farelere konuşma öğretiyoruz, geceleri uykuya yatmadan önce minik battaniyeler örtüyoruz üzerlerine. Libya'dan dönerken sizlere hediye olarak evcilleştirilmiş, eğitilmiş fareler getireceğiz, oyuncağa hiç gerek kalmaz.
Sırık ile Bücür,
Eğer isyan bayraklarını indirirseniz teyzelik hakkımı helâl etmem. Yemek yemeyin, uyku uyumayın, evi talan edin, Dilara sen ders çalışma hatta hiç okula gitme, terörü elden bırakmayın. Sürekli devrim! Çocuklara laf yok, anaya babaya var!

Sizi çok çok sevgiyle öpüyorum.

Sevgili Önal Anne ve Babası ve Çağatay kardeş,
Sonunda ben de çok beklediğim yolculuğu tamamlayıp uzun süre durup durulacak bu yere, koya, bu tuhaf şantiye mekânına avdet ettim. Kağan sakallarıyla (Tobruk'a varınca kesti) beni Tripoli havaalanında bekliyordu. O gece Tekser'in oradaki misafirhane büro karışımı yerinde konakladık, ertesi gün öğlen uçağıyla doğrudan Tobruk'a geldik. Kent demek yerinde mi bilmiyorum, garip bir yer, sıra sıra dökük yıkık dükkânlar, evler, toz, toprak, taş -yerleşik ve hoş hiçbir şey çarpmıyor göze- siyahi insancıklar da hayaletler gibi; ya ağır ağır dolaşıyorlar ya da hiç kıpırtısız durup duruyorlar, sanki buralarda dirim unutulmuş. Şantiyenin bir yanı arıtma tesisleri, geniş bir saha, koya bakan bölümünde de lojmanlar ve bürolar var.
Şantiye şefinin karısı Ocak'ta gelecekmiş, o tarihe kadar bize onun lojmanını verdiler.

Sevgili Özal Anne ve babası
ve Çağatay Kardeş,

Sonunda ben de çok beklediğim yo Cancağa
varamayıp uzun süre durup durulacak
bu yere, koya, bu dehşet şantiye manzarına (Tobruk'a varınca)
alışmaya adet ettim. Kafam sakallarıyla beni kesip
Tripoli havaalanında bekliyordu. O gece
Tobruk'ta oradaki misafirhanede bana tahsis
yerde konakladık ertesi gün öğlen uçağıyla
doğrudan Tobruk'a geldik. Kendi organizasyon
(Lan demek yerinde mi bilmiyorum, gerçi
bir yer sıcak sıcak dökülen yolcu, valiz,
toz, toprak, taş - yerleşik ve hoş hiçbir şey
çağrıştırmıyor gözde - siyahi insancıklar da
hayaletler gibi, yok ağır ağır dolaşıyorlar
ya da hiç kıpırdamadan duruyorlar, sanki
buralarda ölüm unutulmuş.) Şantiyenin bir
yarı askeri tesisleri gerçi bir saha, koya
bakan bölümünde de lojmanlar ve bürolar var.
Şantiye şefinin karısı Ocak'ta gelecekmiş,
o yüzden bize ancak lojmanın 1 verdiler.

Ufacık bir mekan, duvarlar kontrplak, mutfak salon bir arada, iki küçük oda bir banyo. Banyo da banyo ha evler şerlik, akrobat şeyler elektrik kablolarının üzerinde reveranslar yaparak bizi "Nihayet iyi ettiniz de geldiniz" dediler. İlk gece ve ertesi sabah banyo bir şarkı, renk renk boy boy dip dip şeyler, her kapıyı açışta birinde bir temenna - Yarpuz, Kağan, hüsn edişgeyiliğini ve koruyuculuğuyla banyodaki delikleri kitaplar gömerek 53.'ü ile kapattı - Şimdi artık kaç yaratıkların yalnızca sesleri kaldı bize, kaç yüzyıl iç duvar arası boşluklara gömdükleri, görüntü gadrosu...

Hariçlikte kuşlar var burada, çalışanlar ve eşleri, [redacted] çocukları falan. Bizi pis yemeklerine davet ediyorlar. Bir öğretmen yeğleyebilir 60 yaşlarında bir çift, sanki bir iki çift lif eskitebilir gibi. Ukalalık yapayım, ne de olsa Şadanlı'lar (bunu Kağan söyledi aslında)

Ufacık bir mekân, duvarlar kontrplak, mutfak salon bir arada, iki küçük oda, bir banyo. Banyo da banyo ha, evlere şenlik, akrobat fareler elektrik kordonlarının üzerinde reveranslar yaparak bize “ne iyi ettiniz de geldiniz” dediler. İlk gece ve ertesi sabah banyo bir fare sirki, renk renk boy boy tip tip fareler, her kapıyı açışta birinde bin temenna. Neyse, Kağan, tüm esirgeyiciliği ve koruyuculuğuyla banyodaki delikleri çıtalar çimento vs. ile kapattı. Şimdi artık hoş yaratıkların yalnızca sesleri kaldı bize, dış yüzeyle iç duvar arası boşlukta çıkardıkları gürültü patırtılar...
Harikulade kırolar var burada, çalışanlar ve eşleri, gerizekâlı çocukları felân. Bizi pis yemeklerine davet ediyorlar. Göreceli yeğlenebilir 60 yaşlarında bir çift, sanki bir-iki çift laf edilebilir gibi. Ukalalık yapayım, ne de olsa İstanbullular (bunu Kağan söyledi aslında.)

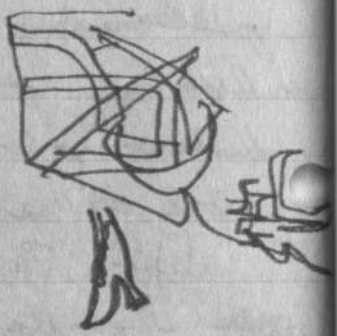
Üç gün yoğun bir fırtına vardı, şiddetli rüzgâr ve yağmur, ev çatır çatır çatırdıyor, çöktü çökecek. Bugün hava duruldu, ufak bir yürüyüş yaptık. Koyda ya da civarda benim yalnız yürümem, denize girmem sakıncalıymış, Arapçıklar saldırıyı pek seviyorlarmış. Neyse, biz de kırarız bacağımızı, kırık bacakla otururuz. Kağan sık sık eve uğruyor, çalışma koşulları pek ağır değil, akşamüstü 5'te bitiyor işi, sağlığı yerinde, keyfi de öyle. Ben henüz nostaljiye yakalanmadım, ama bilmem birkaç ay sonra "İstanbul İstanbul taşı toprağı altın" şarkısını tutturur muyum. Şimdilik her şey yolunda, merak edilecek bir şey yok, gayet iyiyiz.

Sizin Türkiye topraklarında saptadığınız seyahat güzergâhında bir değişiklik var mı? Gidişler gelişler yerleşmeler ne alemde? Ya sizin Çağatay Bey kardeşim, orduyu ele geçirme çalışmalarınız ne alemde, yakında ordudan milletvekili çıkacak mısınız?

Üç gün yağan bir fırtına vardı, şiddetli rüzgâr ve yağmur, ev eşyalarını sarsıyordu, çöktü çökecek. Bugün hava durulduğu için uzak bir yürüyüş yaptık - koyda ya da civarda benim yalnız yürümem, denize girmem saklanıyormuş, Arapçıklar saldırıyı pek sevmeyormuş. Neyse, biz de kuru bacağımızı, kırık bacakla dönüyoruz - kışın sık sık ara uğruyor çalışma koşulları pek ağır değil, akşamüstü 5'te bitiyor işi, sağlığı, yerinde, keyfi de öyle. Ben henüz nostaljiye yakalanmadım, ama bilmem bir kaç ay sonra "İstanbul İstanbul kaşı toprağı alsın" şarkısını tutturmuyorum. Şimdilik herşey yolunda, merak edilecek bir şey yok, gayet iyiyiz.

Sizin Türkiye topraklarında sapladığınız seyahat güzergâhında bir değişiklik var mı? Gündelik gelişler yerleşmeler ne alemde? Ya sizin çağatay boy kardeşim, ordaya ele geçirme çalışmalarınız ne alemde, yakında erdoğan milletvekili çıkacaksınız?

Haberleriniz bekleyoruz derin kazan çöktü.
- Gok özlem ve sevgiyle -
Öperiz.

Haberlerinizi bekliyoruz deniz kenarı çölde.
-Çok özlem ve sevgiyle-
Öperiz.

Sevgili İlhan Berk,

Kafka'nın "Çakallar ve Araplar" öyküsünde çakallar Araplardan söz ederken şöyle diyorlar: "Biz onları öldürecek değiliz ki. Kendimizi pislikten yuyup arıtmak için Nil'in suyu bile yetmez sonra. Çünkü daha onların canlı vücutlarını görür görmez soluğu kaçmakta alıyor, temiz bir hava arıyor, koşup çöle sığınıyoruz. Zaten bu yüzden değil mi, çölü yurt edindik." Ben de İstanbul çakalı Tobruk'un deniz kenarı çölünde tel örgülerle çevrili bir tepe üzerine kondurulmuş bu garip evi yurt edindim şimdilik ve Arapları öldürmeyeceğim. Pencerelerden turkuaz Akdeniz'in bu koyundaki kayalara oturmuş bir gemi leşi, Sadi'yi, Tagore'yi düşündürten bir kaç hurma ağaçlı küçük vaha, tarla faresi yuvalarıyla delik deşik çöl dokusu görünüyor. Evimiz her an rüzgâra kapılabilir 40 m² genişliğinde prefabrik *surreal* bir konut. Mutfak oturma yemek birimleri bir arada, iki küçük oda ve bir banyo. İlk günler banyodaki -insan soyunun 70 milyon yıl önceki atası ilk primat *Purgatorius Unio*'nun bugüne dek yaşamını sürdüren türü- farelere karşı korkunç bir savaş açıldı.

Sevgili İlhan Berk,

Kafka'nın "Çakallar ve Araplar" öyküsünde çakallar Araplardan şöyle diyorlar "Biz onları öldürecek kepileği bi-lerdiniği gişiktesa yuyup arıtmak için Nil'in suyu bile yetmez sonra. Çünkü daha onların canlı vücutlarını görür görmez soluğu kaşmakta alıyor, temiz bir hava arıyor, koşup göle sığınıyorum. Zaten bu yüzden değilmi, gölü yurt edindik." Bizde de İstanbul telsiz kulesi çevresi Çakallar Tobruk'un deniz kenarı gölünde bir tepe üzerine kurduklarımız bu şarik evi yurt edindim Şimdilikve Araplar gibi kapılarından bu yaşadıkları kapılara oturmuş bi-şeni ilgi, ak derinliği, Sadi'yi Tagore'yi düşündüren bir hurma ağaçlar küçük vaha, tarla faresi yuvalarıyla delik deşik çöl dokusu görünüyor.

Evimiz her an süpürge taşıyabilir 40 m² genişliğinde prefabrik surreal bir konut. Mutfak oturma yemek birimleri bir arada, iki küçük oda ve bir banyo - ilk günler banyodaki insan soyunun 30 milyon yıl önceki atasıyla Purgatorius unio nun bugüne dek yaşamını sürdüren türüyle farelerle karşı korkunç bir savaş açtık -

Önce,
Önlemlerden sonra cisimleri yitti sesleri
bol bi yalnızca. Şimdi sesler de duyulmayor
(bir Picasso, bir ütüler ütüno)
Tahta duvarlara iki reprodüksiyon, ve
izlerbudan getirdiğim bir iki dost fotoğraf
yapıştırıldı.
İlk günler yapmur bir şiddetle yağarde, deli
rüzgar deli yağmur... Gündüzleri yine canlı
gecelar çok değişik bu günler. Tel örgülerin
dışına çıkamıyorum; Araplar kadınlara saldırıyormuş!
vaha, koy, kayalıklar,
çok yakın ve çok uzak. Kağanla öpüşleri
ve akşamüstleri yürüyüşler yapabiliyoruz ancak
Geceleri de ulu arıdına tesislerinin yayılışı
gerişandiye sahasında makinelerin garip varlıklarını işleyorek
Godard'ın bir atmosferde, ayışığında
gezindik. Kadın. Erkek, kimse yok
bir şeyler konuşulabilir paylaşılabilir
Kağan Polonyalı voleybol takımına girmiş,
Bulgar şantiyesindeki maçlara gidiyoruz.
Her takımı yeniyorlar. Bazen maç sırasın
yeni açılan büfeli otelin kahve, yada
Polonyalılarda birinin lojmanına ev yapımı bira
içmeye gidiyoruz. Tek sosyal
aktivite!

Önlemlerden sonra cisimleri yitti önce, sesleri kaldı yalnızca. Şimdi sesler de duyulmuyor. Tahta duvarlara iki reprodüksiyon (bir Picasso, bir Minervino) ve İstanbul'dan getirdiğim bir-iki dost fotoğrafı yapıştırıldı.
İlk günler yoğun bir fırtına yaşandı, deli rüzgâr deli yağmur... Gündüzleri yine esintili geceler çok dingin bugünler. Tel örgülerin dışına çıkamıyorum, Araplar kadınlara saldırıyorlarmış! Vaha, koy, kayalıklar, çok yakın ve çok uzak. Kağan'la öğlenleri ve akşam üstleri yürüyüşler yapabiliyoruz ancak. Geceleri de ulu arıtma tesislerinin yayıldığı geniş şantiye sahasında makinelerin, su havuzlarının garip varlıklarını izleyerek Godard'sı bir atmosferde, ay ışığında gezintiler. Kadın-erkek, kimse yok bir şeyler konuşulabilir paylaşılabilir. Kağan Polonyalı doktorlardan oluşan bir voleybol takımına girmiş, Bulgar şantiyesindeki maçlara gidiyoruz. Her takımı yeniyorlar. Bazen maç sonrası kentin yeni açılan büyük oteline kahve ya da Polonyalılardan birinin lojmanına ev yapımı bira, şarap içmeye gidiyoruz.
Tek sosyal aktivite!

Evde bira yaptık biz de, henüz bekletiyoruz bir iki gün sonra içilebilir hale gelecek. Bir de Bulgarlar bir çeşit rakı (Slivova değil ama) üretiyorlar, bazen bulup emiyoruz, korkunç baş ağrısı yapıyor.

Bir oyun yazmaya başladım burada. Adı "Sırtındaki Yürek"[1] olabilir (şimdilik.) Bir kadın-erkek bir de erkek-kadın oyuncu var, yani bir kadın bir erkek genel anlamda. Dekor tabutumsu kutular, garip nesneler, sahnenin en dibindeki acı yeşil bahçe ve mor renkli taşınabilir iri bir yürek (kimi zaman sırtta, kimi zaman yerde, kimi zaman kucakta.) Oyuncular çıplak, ışık, müzik çok detaylı kullanılacak oyun boyunca.

"Oyun mu yazıyordu, birilerine oyun mu yapıyordu?" Oğuz Atay'ın *Oyunlarla Yaşayanlar*'dan bir repliği. Oyun yazma ya da yapma dışında acıklı bir aynılık her gün her gece. Bellek ve imgelem olmasa katlanılmaz bir çoraklık. Şimdilik yetiniliyor ne zamana

1 Bkz. s. 219.

Kuda bira yaptık biz de kendi kokteylimiz bekletiyoruz bir iki gün sonra içilebilir hale gelecek. Bir de Bulgarlar bir çeşit rakı (Eylülsiva değil ama) üretiyorlar bazen bulaşamıyorum korkunç bayağılıklar yapıyor.

Bir oyun yazmaya başladım burada. Adı "Sırtındaki Yürek" olabilir. (şimdilik)

Bir kadın-erkek bir de erkek-kadın oyuncu var, yani bir kadın bir erkek genel anlamda. Dekor tabutumsu kutular, garip nesneler, sahnenin ortasındaki ağır çekim bahçe ve mercekli taşınabilir iri bir yürek (kimi zaman sırtta, kimi zaman yerde, kimi zaman kucakta.) Oyuncular çıplak, ışık, müzik çok dekoratif oyun boyunca.

"Oyun mu yazıyordu birilerine oyun mu yapıyordu" O. Atay "Oyunlarla Yaşayanlar" dan bir replik — Oyun yazma yada yapma üzerinde acıklı bir anımsama kesişir her gece. Bellek ve imgelem olmasa katlanılmaz bir çoraklık. Şimdilik yediniliyor ne zamana

****

Şek bakalım. Kafan işinden kış kapmut değil, bir çok kötülükle kuşatılmış durumda. Her gün bizim burada neyimiz var ne yapıyoruz şimdi gibi sorular soruyoruz birbirimize, sonra bir kaç ay daha bekleyelim diye karar veriyoruz. Yaşamı kendilerine eklemeye, herşeyi herşeyi ele geçirmeye kendilerine katmaya çalışıyor burdaki insanlar, bizlerse kör topal yaşama eklemlenmeye çalışıyoruz. Arada Ayrım yok mu kış arada? Develer de güdülmüş, diyordan da gidilmiyor bak böceklerin üşüşmüş değneğin üzerine, iki uçuna değil yalnız.

Şimdi İlhan Berk ~~selam~~, ilk ~~konuşma~~ işlemleri; ilk haberleri ~~konuşuyorum~~ bildiriyorum, Sizden mektup bekleriz, unutmayın-

Hoşça ve iyi kalın

Sevgiyle,
Nilgün.

Kafanın selamı

Bu mektubu işine giden (Türkiye'ye) birisiyle gönderiyorum - burdan postalamayı tehlikeli buluyorum çünkü posta güvenlerini iyi beslemiyorlar, mektuplar geç kalıyor. Ancak Türkiye'den 10-12 günde gelmiş mektup.

dek bakalım. Kağan işinden hiç hoşnut değil, birçok hödükle kuşatılmış durumda. Her gün bizim burada ne işimiz var, ne yapıyoruz şimdi gibi sorular soruyoruz birbirimize, sonra birkaç ay daha katlanmaya karar veriyoruz. Yaşamı kendilerine eklemeye, her şeyi her şeyi ele geçirmeye, kendilerine katmaya çalışıyor buradaki insanlar, bizlerse kör topal yaşama eklemlenmeye çalışıyoruz. Arada ayrım yok mu hiç? Develer de güdülmüyor, diyardan da gidilmiyor, bok böcekleri üşüşmüş değneğin üstüne, iki ucuna değil yalnızca. Şimdi İlhan Berk, ilk izlenimleri ilk haberleri bitiriyorum. Sizden mektup beklerim, unutmayın.
Hoşça ve iyi kalın.
Sevgiyle,
Nilgün

Kağan'ın selamı.

Bu mektubu izne giden (Türkiye'ye) birisiyle gönderiyorum. Buradan postalamayı yeğlemiyorum çünkü posta güvercinlerini iyi beslemiyorlar, mektuplar geç kalıyor. Ancak Türkiye'den 10-12 günde geliyormuş mektup.

Sevgili Gül,
Nihayet çölleri fethetmeye gelmiş bulunuyorum. Birkaç hurma ağacının dışında çorak bir parçası üzerindeyiz yeryüzünün (güzelim koyu, denizi saymazsak.) Pek sayılamıyor çünkü tel örgüler (şantiyenin çevrili olduğu) sembolik de olsa inanılmaz bir uzaklık koyuyor. Küçük prefabrik bir ev verdiler bize geçici olarak, şantiye şefinin karısı dönünceye dek. Kente ender iniliyor (kent demek öyle tuhaf ki, garip yıkıntı yığınına, taş toz toprak çöp deryasına). Günler tekdüze, kış sonunda döneceğim, belki, Kağan da benden 1-2 ay sonra. İkimiz için de, birbirimiz dışında güzel, hoş sevindirici hiçbir şey yok. Şimdilik bu durumda, buradayız işte. Senden haberler duymak sevindirir.
İyi ol, hoşçakal.
Sevgiyle.

Kağan'ın selamı.

(Selda'ya yazdığım kartı gönderirsen şimdiden teşekkür, adresi yok bende.)
Tanıdıklara çok sevgi, selam.

Sevgili Gül,

Nihayet çölleri fethetmeye gelmiş bulunuyorum. Bir kaç kurma ağacının, dışında çorak bir parçası üzerindeyiz yeryüzünün (güzelim koyun derisi saymazsak.) Pek görülmüyor sayılamıyor çünkü tel örgüler (şantiyenin çevrili olduğu) sembolik olsa inanılmaz bir uzaklık koyuyor. Küçük prefabrik bir ev vardılar bize geçici olarak, şantiye şefinin karısı dönünceye dek. Kente, ender iniliyor (kent demek öyle dikkat çekici yığınlar yığınına, taş toz toprak çöp dergisine).

Günler ekliğe, biz sonunda döneceğim. Belki, kaçan da kendim 1-2 ay sonra. Birbirimiz için de, birbirimiz dışında güzel hoş sevindirici hiç bir şey yok. Şimdilik bu durumda, buradayız işte. Senden haberler duymak sevindirir.

İyi ol, hoşçakal.

Sevgiyle.

Kağıdın sebebi yazdığım.
(Geldiğin gönderdiğin kartı gördüysen şimdiden teşekkür, adresi yok kendi.)
Tanıdıklara çok selam, selam.

Selda Hanımcığım

Bildiğiniz üzere beyaz bir müteahhitsiz. 5 ay önce Libya'ya çalışmaya gitmişti şimdi beride ~~onca~~ yanına aldırdı. Anlayacağınız Libya'nın Tobruk kentindeyim 20 gündür. Şaşkiye der hanım arkadaşlar çaylar falan, pek eğleniyoruz. ~~Ne düşünüyorsun~~ biliyor musun Selda, 10 milyon yıl düşünseydim böyle bir şey gelmeydi aklıma - beni ~~neşeli~~ anlatıyorlar aynı bu klişe cümlelerle şöyle özetleyebilirler durumu; Evlenen bir müteahhitle iyi bir iyidiyaş yaptı, kocası Libya'da bir görev almış, o da yanına gitti, para yapacaklar. Oysa bu kavramların içi öylesine boşaltılıyor ki yaşarken, direnme sürdükçe ama bir yandan da öylesine kuşatılmış ki kuyruklar; kalıp yapı çok yer değişir. Bu ilk haber ~~gelir~~ derin kuyu çölden Ebeniye nezir prefabrik bir ev verdiler bize - rüşğarda çadırıyı ~~gülü~~ gönderiyorum adresini kaybettim - bana mutlaka yaz - Seni Norbert'i Derin'i çok öperim - sevgiyle

Kafarında selamlar.

Selda Hanımcığım,
Bildiğiniz üzere beyim bir mühendistir. 5 ay önce Libya'ya çalışmaya gitmişti şimdi beni de yanına aldırdı. Anlayacağınız Libya'nın Tobruk kentindeyim 20 gündür. Şantiyeden hanım arkadaşlar çaylar felân, pek eğleniyoruz. Ne var biliyor musun Selda, 100 milyon yıl düşünseydim böyle bir şey gelmezdi aklıma –beni uzaktan tanıyanlar aynı bu klişe cümlelerle şöyle özetleyebilirler durumu: "Nilgün bir mühendisle iyi bir izdivaç yaptı, kocası Libya'da bir görev almış, o da yanına gitti, para yapacaklar." Oysa bu kavramların içi öyle boşaltılıyor ki yaşarken, direnme sürdükçe, ama bir yandan da öylesine kıstırılmış ki kuyruklar; kalık yapı çok zor değişir. Bu ilk haber deniz kıyısı çölden (denize nazır prefabrik bir ev verdiler bize –rüzgârda çatırdıyor.)
Gül'e gönderiyorum adresini kaybettim. Bana mutlaka yaz.
Seni, Norbert'i, Deniz'i çok öperim.
Sevgiyle,

Kağan'ın da selamları.

Sevgili İnci, Nihat, Turgay,
Günler sonra yazabiliyorum çölle denizin bitiştiği yerden. Buranın postasına güven olmuyor, izne gidenlerle Türkiye'ye gönderiyorum bu kartı. Geldim; başım göğüne erdi Akdeniz'in, Tobruk'un. Detaylı yazamıyorum, kısaca tuhaf, pek tuhaf bir diyar olduğunu söyleyebilirim buraların, şantiye yaşamınınsa çorak, pek çorak olduğunu. Bize prefabrik küçücük bir ev verdiler, rüzgârda sallanıyor. Kağan iş ilişkilerinden hoşnut değil pek. Ben gündüzleri okuyup yazıyorum. (Hem okudum hem de yazdım / yalan dünya senden bezdim.)
Şimdilik, yine akışa bıraktık kendimizi bir kaç ay dayanmak koşuluyla. Sizler nasılsınız? Kart bitiyor haberler sona eriyor. Bana yazın lütfen.

Kağan'ın ve benim çok selam ve sevgilerimizle.
Hoşçakalın!

P.S. Herkese çok selamlar deniz kıyısı çölden.

Sevgili İnci, Nihat, Turgay

Günler sonra yazabiliyorum çünkü dersim bitişiği yerden. Burada posta sağlıklı olmuyor, izne gidenler ile Türkiye'ye gönderiyorum bu kartı. Geldim, başım göğe erdi Akdeniz'in, Tobruk'un. Defaylı yazamıyorum, kısaca tuhaf çok tuhaf bir diyar olduğunu söyleyebilirim buraların, şantiye yapısına ise çorak çok çorak olduğunu. Bize prefabrik küçücük bir ev verdiler, rüzgârda sallanıyor. Kafam işi dişleri arası hazır değil çok. Ben günlükleri yazıyorum. (Ben okudum hemde yazdım (Yalan dünya sevdan bezdim.) Şimdilik, yine akşa bıraktık derdinizi birkaç ay sayarmak koşuluyla - Siz'ler nasılsınız? Kart bitiyor haberler sona eriyor. Bana yazın lütfen -

Kafanız ve derin çok sevgi selam ve saygılarımla.
Hoş çakalın!

P.S. Herkese çok selâmlar
deriz kuyruk sökler.

Sevgili Elif, Neşka, Fuat Kayman

Şarip Arap ülkesinin garip kentinin (Tobruk'un) 15 dak. uzağındaki bu garip şantiye deyimindi. Ufak prefabrik bir ev verdiler bize; denize 200 metre ötemizde ancak kafa'la yüzüyüşler yapabiliyoruz kenarında, çünkü dalgalar sallıyorlarmış. Tek tük kuma oyuşları, develer, çakal, tilki, çoraklık çoraklık bu mekan. Günler bazen hep, ben okumakla filan vakit geçiriyorum gündüzleri, akşamları da lokalde video seyrediliyor, bazen Bulgar şantiyesinde Voleybol maçlarına gidiliyor. Hatta bir Polonyalı takımda oynuyor, şampiyon oldular. Kimi zaman kentin yeni açılan [redacted] oteline gidip kahve içiyoruz. Bazen de Polonyalılarda ev yapımı bira. İşte efendim, kısa haberler burada sona eriyor. Çöllerden çok selam sevgi sağlık

benden ve Kafa'dan.

Yazın bana
Elif özellikle sen, emi?

Sevgili Elif, Nejla, Fuat Nayman,
Garip Arap ülkesinin garip kentinin (Tobruk'un) 15 dakika uzağındaki bu garip şantiyedeyim şimdi. Ufak prefabrik bir ev verdiler bize; deniz 200 metre ötemizde ancak Kağan'la yürüyüşler yapabiliyorum kenarında, çünkü Araplar saldırgan oluyorlarmış. Tek tük hurma ağaçları, develer, çakıl, kum, çoraklık, çoraklık bu mekân. Günler benzeş hep, ben okumakla filan vakit geçiriyorum gündüzleri, akşamları da lokalde video seyrediliyor, bazen Bulgar şantiyesinde voleybol maçlarına gidiliyor. Kağan bir Polonyalı takımda oynuyor, şampiyon oldular. Kimi zaman kentin yeni açılan oteline gidip kahve içiyoruz. Bazen de Polonyalılarda ev yapımı bira. İşte efendim, kısa haberler burada sona eriyor. Çöllerden selam ve sevgi sizlere, benden ve Kağan'dan.

Yazın bana.
Elif özellikle sen, e mi?

(Yanlış ansımıyorsam)

"Ve insan sözcüklerde sevince yürek bir yazı takımı olup çıkıyor."

Mayakovski, *Pantolonlu Bulut*'tan

Her gece ve her gün soruyorum Kağan'a "evi neden çağlayanın kenarına kurduk?" Deli bir ses var bu koyda geceleri, rüzgârın azizliği ve küçük dağların *Echo* hanımı saygıyla barındırmasından –çılgın düşlere uyutuyor insanı. Geçmişin peşine yalnızca düşlerde düşülebilir sanıyorum, uyanınca, bir bir sözcüklere dökünce iç sesiyle, karanlık imgeleri. Ve ben de böyle yapıyorum, sanki yüzyıllardır... Öyle korkunç bir otoanaliz ki bu artık her şeyi bilmek (megalomani ya da gnostizm değil bu) bir bıkkınlık veriyor, sıyrılmak istiyorum bu iç ve dış kuşatılmışlıktan, anlamlandırmadan, dile getirmeden, dilden götürmeden... Olmuyor! Herkes sözcüklere doğuyor, içlerinde yaşıyor, onlarla yapılanıyor, ama bunun böyleliğinin ayırdında olmak "gerçek gülünç acı"; insanın kellesini uçurası geliyor. Hayali "ben"le toplumsal "ben" arasındaki uçurum sözcüklerin yalnızca araç olarak kullanılmasını terk ettikten sonra gerçekleşiyor, yani bu uçurumun oluşturulmasın-

(Yanlış anlamıyorsam) sevince
"Ve insan sözcüklerde sevdikçe
yürek bir yoğurtkamı olup çıkıyor"
Mayakovski
Bastoğlu Bulutları

Her gece ve her gün soruyorum Kafkas'a "evi
neden çağlayanın kenarına kurduk?" Deli
bir ses var bu koyda gecelerin yüzyılların ağırlığı!
ve küçük dağların Echo'nun sayıklayışıyla
gülgen düşlere uyutuyor insanı. Geçmişin
peşine yalnızca düşlerde düşülebilir
sanıyorum, uyanınca, bir bir sözcüklere
dökünce iç sesiyle, karanlık ingeleri.
Ve ben de böyle yapıyorum, yanlış yüzyıllardan
öyle korkunç bir otoanalizi ki bu ardık
her şey: bilinçaltı (psikanaliz yadsıdığım değilim)
bir bakımlık veriyor, sığınmak
istiyorum iç ve dış kuşatılmışlıktan, anlamdan
dinmeden, dile getirmeden, dilden geçirmeden...
Olmuyor! Herkes sözcüklere düşüyor
yapışıyor, bağımlılığın içinde
yapılanıyor, ama burun ağırlığında olmak
"gerçek acı"; insana kalleşliği usuran geliyor.
Hayali "ben" le toplumsal "ben" arasındaki
uçurum sözcüklerle yalnızca araç
olarak kullanılmasını kolaylaştırdıktan
sonra gerçekleşiyor, yani bu uçurumun oluşturulmasın-

Sabi dair dil etkisi ancak sonra
yine dilin trajikomik kullanımıyla
kaplaştırılabiliyor,
biraz, ve belki yaşama o zaman
eklenebiliyorum, biraz...
Sevgili Gülsali,
Her yüzeyi tahtadan küçücük bir evim
kuyum ben zindi. İnterior Nilgün!
Mutfak-oturma birimi tel mekân, kaynayan
sayden kişin dış kütey yüzeyinde oturduğun
kalduğun görebiliyorum. Ağustos burada
bitmiyor; böcekleriyle yakıcı, acağıyla
değil. Sol bir kum fırtınası
sundu bir gün, evin içi dışı çöl; süpür
dalsun, süpür dalsun. Küçük mekânların
altında deli tarla fareleri yuvalanıyor,
sabahları pencereden izliyorum; kuyu,
kuru dalgaları, ağ uçaklı kumsalı,
ağaçlarını, Küçük Prens'in göründüğü ve
kaybolduğu ~~*~~ çiçeği çağrıştıran bir çiçeği
bitişen dalyak çöl tepelerini... 26 Kasım günü
öğlen saat 11:10 da çok sıcak ~~[illegible]~~ oldu

daki derin dil etkisi ancak sonra yine dilin traji-komik kullanımıyla dışlaştırılabiliyor, biraz, ve belki yaşama o zaman eklenebiliyoruz, biraz...

Sevgili Gülseli,

Her yüzeyi tahtadan küçücük bir ev içi kızıyım ben şimdi. *Interior* Nilgün! Mutfak-oturma birimi tek mekân, kaynayan çaydanlığın dışbükey yüzeyinde oturduğum koltuğu görebiliyorum. Ağustos burada bitmiyor; böcekleriyle yalnızca, sıcağıyla değil. Çöl bir kum fırtınası sundu bir gün, evin içi dışı çöl; süpür dolsun, süpür dolsun. Küçük makilerin altında deli tarla fareleri yuvaları var, sabahları pencereden izliyorum; koyu, kırılan dalgaları, az uzaktaki hurma ağaçlarını, Küçük Prens'in göründüğü ve kaybolduğu çizgiyi çağrıştıran bir çizgiyle bitişen alçak çöl tepelerini... 26 Kasım günü öğlen saat 11:10'da çok sıcak oldu

denizse ana rahmi denli dingin, biz de ani bir kararla Kağan'la dayanamayıp daldık sulara. Deniz içre bu zamanlarımın, en haz veren anlarıydı belki bu geç atılım. Çok sevindik. Buradaki doğayla en dolaysız tek ilişkim şimdiye dek. Bunun dışında, bazen kayalarda, bazen kumsalda kısa gezintiler, deniz kabukları toplamalar... Arada göğe bir temenna. Geceleri şantiye dışında dolaşmak sakıncalı, kentten "Araplar" içki içmeye geliyorlar buralara, biz de beton havuzlar garip makineler filtre yatakları arasında dolaşıyoruz, Godard'sı bir atmosferde dansederek, şarkı söyleyerek, kimi zaman da karate numaraları çekerek birbirimize Kağan'la. Bir oyun yazmaya çalışıyorum gündüzleri, nedense salt şiirle pek uğraşmıyorum, düzyazıda diyalog denemesi ilginç geliyor, *jazz* emprovizasyonları gibi. Bir kadın-erkek, bir de erkek-kadın iki oyuncu var, adı için "Sırtlan Yüreği," "Sırtındaki Mor Yürek," "Sırt-Kalp" seçenekler şimdilik.[2] Döndüğümde tamamlanmış olacağını ve senin de

2 Bkz. s. 219.

denizse ara sıra bir tekne ile dolaşıp Kaş'la dayanamayıp dalıklara, deniz içine serinlemeye, en hoş vakitlerimizi geçirdik. Bu geç saatlerde Buradaki Değayla en doğaçlama tekerlemeler şimdiye dek. Bunun dışında, bazen kayalarda, bazen kumsallarda, bazen deniz kabukları toplamalar ... tüm gezintiler... Arada göçe bir kervana. Geceleri tüm tatlarda şarkıya dışında dolaşmak için "Arapça" öğrenmeye geliyorlar buralara, biz de bekar kavgalar garip nakaratlar fıltre yatakları arasında dolaşıyoruz, dans ederek, şarkı söyleyerek, kimi zaman da karate numaraları çekerek birbirimize Kaş'la.

Bir oyun yapmaya çalışıyorum günlüğüm, nedense salt şiirle pek uğraşmıyorum, düşünce de diyalog denemesi ilginç geliyor, improvizasyonları gibi. Bir kadın-erkek, bir de erkek-kadın iki oyunum var, adı için "Sırtlar Yürüşü" "Sırtındaki Mor Yürek" "Sert-Kalp" seçenekler şimdilik. Dandüşünde tamamlanmış olduğunu ve sesinde

ilgini çekeceğini umuyorum.

Ne yazık ki "insan" yok bir şeyler ilekliyebilir, sessizliğin sözlüğünde insanlar yok burada — Kalıtsal, geleneksel, geçerli, çağa uygun yüzeysel anaçlar var yetim bunların allegorik temsilcileri gelip bu çölü yurt edinecekler. O nedenle çok sık kaşarla biz neyi n'apıyoruz, buası neresi diye soruyoruz birbirimize. Ve ben dayanamıyorum bu anlamsızlığa, mektubun boşlarındaki hayatı ekleyerek çabası ve godarsiye açıklamaya çalışıyorum. Ne olmasa kaşarla çölden dönerdim sanırım. Kaşar kentrodan tamamlayıp dönmek bilmiyor, (Hay aralarda) ben Ocak'larda Şubat'larda. Demedi iştedir bir o 1 yıl dayanmış olacak ben de 4 ay. Hiç fena değil(!!!)

Felsefe okuyormuşsun, ama nasıl bir felsefe? BFS'in Dün ve Bugün Felsefe, 1. kitabında, Gilles Deleuze'ün Nietzsche üzerine "Geçebe Düşünce" adlı bir yazısı var, benim için çok önemli geçmişti bu yazı, bilmem okudun mu?

ilgini çekeceğini umuyorum.
Ne yazık ki "insan" yok, bir şeyler iletilebilir. Sessizliğin bölüşülebileceği insanlar yok burada. Kalık, geleneksel, geçerli, çağa uygun yüzeyel amaçlar var ve tüm bunların alegorik temsilcileri gelip bu çölü yurt edinenler. O nedenle çok sık Kağan'la "biz neyiz, n'apıyoruz, burası neresi" diye soruyoruz birbirimize. Ve ben dayanamıyorum bu anlamsızlığa, mektubun başında açıklamaya çalıştığım hayata hayali eklenme çabası ve potansiyeli de olmasa çoktan dönerdim sanırım. Kağan kontratını tamamlayıp dönmek istiyor (Mayıs ortası) ben Ocak'larda Şubat'larda. Denendi işte diyeceğiz, o bir yıl dayanmış olacak ben de dört ay. Hiç fena değil!!!
Felsefe okuyormuşsun, ama nasıl bir felsefe? BFS'nin *Dün ve Bugün Felsefe*, 1. kitabında, Gilles Deleuze'ün Nietzsche üzerine "Göçebe Düşünce" adlı bir yazısı var, çok önemli göründü bu yazı, bilmem okudun mu?

Bazı alıntılar vermek isterim bu mektupta: “...oysa Nietzsche’nin ortaya attığı soruların bununla hiç ilgisi yoktur. Onun sorunu başkadır: Var olan tüm düzgüleri, geçmişte, şimdide ve gelecekte, düzgülenmeyen, düzgülenmeyi reddeden bir şey ortaya koymak için kullanmak. Bu şeyi yeni bir bedene aktarmak, onun üzerinde gezinip akabileceği yeni bir beden yaratmak: bizlerin, dünyanın ve yazılagelmiş herşeyin bedeni...”

“... Gerçekten de Nietzsche’nin herhangi bir metnini gelişigüzel açacak olursak, hemen hemen ilk kez içsellikten –ruhun ve bilincin özün ya da kavramların içselliğinden, her zaman için felsefenin ilkesini oluşturan şeyden kurtuluruz. Felsefi biçemin özü, dışarıyla kurulan bir ilişkidir, ama, hep bir içseki aracılığıyla, onunla kaynaşarak, içselliğin içinden dışla kurulan bir ilişki. Oysa Nietzsche bunun tam tersine düşünce ve yazıyı dışla doğrudan ve dolaysız bir

Beyz alıntılar vermek isterim bu mektupta:

"... Oysa Nietzsche'nin ortaya attığı sorunların bununla hiç ilgisi yoktur. Onun sorunu başkadır: Varolan bütün düşünceleri, geçmişte, şimdide ve gelecekte, düşünülmeyen, düşünülemeyeni reddeden bir şey ortaya koymak için kullanmak. Bu şeyi yeni bir bedene aktarmak, onun üzerinde gezinip akabileceği yeni bir beden yaratmak: bilgilerin, düşüncenin ve yaşa gelmiş her şeyin bedeni: ..."

[illegible] Nietzsche'nin [illegible] ... Gerçekten de Nietzsche'nin herhangi bir metnini felsefesel açacak olursak, hemen hemen ilk kez içselliklerden - ruhun ve bilincin, özün ya da kavramların içselliğinden, her şeyin için felsefenin ilkesini oluşturan şeyleri kurduklarını. Felsefe biçimin özü, dışarıyla kurulan bir ilişkidir. ama, hep bir içselin aracılığıyla, onunla kaynaşarak, içselliğin içinden dışla kurulan bir ilişki. Oysa Nietzsche bunun tam tersini düşünür ve yapıyı. Dışla değişimden ve dolayısıyla bir

ilişki üzerine temellendirir."

"... Çağdaş resim yüzeyinin sınırlarını olumsuzlamak bir yana, bunun tam karşıtıdır; sıkı sıkıya değişmeden bağlantı sağlar. Oysa düşünceyi dışa bağlamak filozofların asla yapamadıkları bir şeydir: politikadan, hatta bir geçişten ya da açık havadan söz ederken bile..."

"... felsefi söylem despotla ya da despotun bilgesiyle, imparatorluk düşüncesiyle ve insanların, nesnelerin yönetimiyle temel ilişkisini sürdürmüştür. Felsefi söylem, hükümdarın temel sorunu olan ve despot yapılardan demokrasilere dek yerleşiklerin tarihi boyunca görülen yasalar, kurumlar ve sözleşmelerle her zaman temelli bir ilişki içinde olmuştur... Eğer Nietzsche felsefenin dışında kalmışsa, bunun nedeni bilgide karşı felsefeyi ilk kez bir başka söylem olarak tasarlamasıdır. Yani temelinde göçebe bir söylem; aklın görülmüş düşünceleri akılcı bir yöntem örgütünce salt bürokrat filozoflarca değil, geçişçi bir savaş makinesince üretilen yeni bir söylem."

ilişki üzerine temellendirir."
"...Çerçeve resim yüzeyinin sınırlarını oluşturmak bir yana, bunun tam karşıtıdır; dışla doğrudan bağlantı sağlar. Oysa düşünceyi dışa bağlamak filozofların asla yapamadıkları bir şeydir: politikadan, hatta bir gezintiden ya da açık havadan söz ederken bile..."
"...Felsefi söylem despotla ya da despotun gölgesiyle, imparatorluk düzeniyle ve insanların, nesnelerin yönetimiyle temel ilişkisini sürdürmüştür. Felsefi söylem, hükümdarın temel sorunu olan ve despot yapılardan demokrasilere dek yerleşiklerin tarihi boyunca görülen yasalar, kurumlar ve sözleşmelerle her zaman temelli bir ilişki içinde olmuştur. [...] Eğer Nietzsche felsefenin dışında kalmışsa, bunun nedeni belki de karşı felsefeyi ilk kez başka bir söylem olarak tasarlamasıdır. Yani temelinde göçebe bir söylem; akla gönül vermiş düşünceleri akılcı bir yönetim örgütünce salt bürokrat filozoflarca değil, gezginci bir savaş mekanizmasınca üretilen yeni bir söylem..."

Bu karşı söylem için oluşturulması gereken savaşım birliğini ise, Deleuze şöyle betimliyor: “Devleti yeniden kurmaya yönelik olmayan bir savaş örgütü, içsel despot birliğini eski konumuna getirmeyecek, dışarıyla ilişkili bir göçebe birliği… […] Nietzsche’nin engin bilgeliği, felsefeden kopuşunun göstergesi, özdeyişleriyle ortaya koyduğu gibi, düşünceyi bir savaş aracı, bir göçebe gücü haline getirmesinden kaynaklanmaktadır. Yolculuk bir devinimi içermese de, kıpırtısız, belli belirsiz olsa da, yeraltında yapılsa da kendimizi sorgulamalıyız: günümüzde göçerlerimiz kimler, kimler bizim gerçek Nietzschecilerimiz?” Tarihi, kendimizi, insanları, oluşları içinde oluşturulduğumuz bu özgül zamanı böyle bir soruyu gözardı etmeden düşünebiliyor muyuz? Bu merkezkaç göçerliğini hep duyumsamışımdır, önceleri belli belirsiz, yaşadıkça, deneyimlerle daha somut düşünceye dönüştürebilmişimdir sanıyorum. Senin “felsefen” de

Bu kez, söyleşi için
Oluşturulması gereken savaşın birleştirici ilkesi
Deleuze şöyle belirtiyor: "Devleti yeniden
kurmaya yönelik olmayan bir savaş örgütü,
işsel despot birliğini eski konumuna
getirmeyecek, dışarıyla ilişkili bir göçebe
birliği..." i... Nietzsche'nin engin bilgisi,
felsefeden kopuşunun göstergesi, öğretileriyle
ortaya koyduğu gibi, düşünceyi bir savaş
aracı, bir göçebe yurdu haline getirmesinden
kaynaklanmaktadır. Yolculuk bir devinimi
içermese de, kıpırdanış, belli belirsiz
olsa da, yeraltında yapılsa da kendimizi
sorgulamalıyız: günümüzde göçebelerimiz kimler,
kimler bizim gerçek Nietzscheanlerimiz"—
Şairi, kendimizi, insanları, olayları, içinde
oluşturulduğumuz bu özgül zamanı
düşünebilmek böyle bir soruyu göz ardı
etmeden düşünebiliyormuyuz? Bu göçerliğimizi
hep duyumsamışızdır, önceleri belli belirsiz,
yaşadıkça deneyimlerle daha somut düşünceye dönüştüre-
bilmişizdir sanıyorum. Sizin "felsefeler" de

Correspondences

(okuduğun, notlar, dilediğin.)
~~düşünüyorsun~~ bu böyle bir hepsyden/-
her yerden her zaman (gaten göçerliği)
barındırıyor mu? Bunu merak ediyorum işte!

Şiirinin oprasında bir değişiklik söyledigorsun,
"Sulara Gömülü Çağrı" dakikalarla karışıklaşdırdım
(~~kafamda~~ kafalarında), özellikle "Esir" şiiri
o kitap takilerden çok ayrımlı değil.
"Görünün Gecede Göçlerini" biraz daha
farklı bir görüntü ve gece göçüşün yinelenmesinden
çok dikkatimi çeken ~~bir~~ ~~şiir~~ ~~ama~~ diğer
şiirlerindeki ingelerin (bu durular çağrı
çağrıya ilişkin sözcüklerle tanımlanıyor -
ağaç, -- yağmur, - irmak, -- yeşil, - meyvan, -
ay -- gibi) sık kullanımı. Güzel bir tınısı
var şiirinin. "Yağmurdur Sesin mor
ağaçlıkta" dizesi sanki şiirinin sesine
uygun düşüyor. Bir 19.yy. Romandışını
seçiyorum şiirlerinde bazen ve bu romandışını
20.yy da uygulamanın güçlüğünü. Bazen
değişiklik kaçınılmaz da gerekebilir!
(eğer kaçınılmıyorsak!)

(okuduğun metinler, oluşmasını dilediklerin) böyle bir her şeyden/her yerden, her zaman/zaten göçerliği barındırıyor mu? Bunu merak ederim işte!
Şiirinin yapısında bir değişimden söz ediyorsun, *Sulara Gömülü Çağrı*'dakilerle karşılaştırdım (belleğimde kaldığınca), özellikle "Esir" şiiri o kitaptakilerden pek ayrımlı değil. "Görürüm gecede gözlerini" biraz daha farklı gibi göründü ve gece sözcüğünün yinelenmesinden çok dikkatimi çeken diğer şiirlerindeki imgelerin (ki bunlar çoğu doğaya ilişkin sözcüklerle kuruluyor –...ağaç, ...yağmur, ...ırmak, ...yeşil, ...meyva, ...ay, gibi) sık kullanımı. Güzel bir tınısı var şiirinin. "Yağmurdur sesin mor ağaçlıkta" dizesi sanki şiirinin sesine uygun düşüyor. Bir 19. yüzyıl romantizmi seziyorum şiirlerinde bazen ve bu romantizmi olduğu gibi 20. yüzyıla uygulamanın güçlüğünü. Bazen doğadan kaçmak da gerekebilir! (Eğer kaçıntıldıysak!)

İçtenlikle yazıyorum bunu, umarım kırılmazsın, sevgili Gülseli! Şimdi gece ve çok geç, ben bu mektubu sabaha Türkiye'ye gidenlere yetiştireceğim. Belki bundan sonra 1-2 mektup değiş tokuşu daha olur aramızda. Sonra en geç cüce Şubat'ta, uzun birlikte oluşlar ve konuşmalar dileğiyle kapatıyorum yazmayı. Hoşçakal.

Sevgiyle öperim,
Durgun Hayat Kadını
Nilgün

P.S.1 – Kağan uyuyor şimdi, sormama gerek yok onun da çok sevgileri selamları vardır herhalde.
P.S.2 – Buraya gelmeden önce yazdığım 2 ve burada yazdığım 1 şiiri, birkaç küçük deniz kabuğunu, çöl dokusunun garip çiçekli bitkisini kabul et lütfen! Candan sunulmuştur.
"Mısırlılar"[3]
"Yarasa"[4]
"Toz Dem"[5]
P.S.3 – Saçlarım uzuyor, kilo veriyorum.

3 Nilgün Marmara, *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 151.
4 Nilgün Marmara'nın belgeleri arasında bu isimde bir şiire rastlanmadı.
5 Bkz. s. 261.

İçerlikle yaşıyorum burası, umarım kardeşin sağlığı şükürdür!

Şimdi gece ve çok geç ben bu mektubu sabaha Türkiye'ye gidenlere yetiştireceğim.

Belki bundan sonra 1-2 mektup daha yazacağım ama olur ya aramızda. Sonra en geç şubatta, uçak biletiyle kapatıyorum yazmayı. - Hoşçakal

Sevgiyle öperim,

Durgun Hayat Kedisi
Nilgün.

P.S. - Kedim uyuyor şimdi, sormadan gerçek yok onun da çok sevgileri selamları var her halde.

P.S. 2 - Buraya gelmeden önce yayınlığım 2 "Mısırlılar" ve burada yayınlığım 1 şiiri, "Yarasa" bir de küçücük deniz kabuğu "Taş Ben" şeklinde bitkisini kabul et lütfen! Candan sunulmuştur

P.S. 3 - Saçlarım uyuyor, kile ve yarım.

l'Espace étranger'den
l'espace familiér'ye

Yampirik
ve ampirik
Nilgün

* Gümüş sırtlı zaman
* Sedef kırbaç
* Çok izlekli gövdeler
* B
Gümüş sırtına binince zamanın
Ayağı yerden kesilen indirir sedef kırbacını
Tahta aynadan kopmuş artık
Işığın haz yüzeyinde eğirir tozları.
Çok izlekli gövdeler.
Tel örgülerin ardında koy ve vaha,
ne kadar yakın ne kadar uzak.
Mavinin üzerinde tuhaf gölgeler, Araplar,
telin ardındayım ya, dokunulmam.
Ne vaha, ne koy ne Arap, değmez bedenime,
yalnızca korkunç ışığa söz geçirilmez burada;
coğrafyayla iklimin elbirliğinin utkusu,
sızar hoyratça deliklerden bedenime.

Aşina mekânda nasıl oluşlar? İnsanlar?

(Espace étranger'den
l'espace familier'e

* Şirinöz sırtlı garnan
* Sedef kırbaç
* Çok işlekli pövdeler.

*B

Şimdi sırtına binince garnanın
Ayağı yerden kesilen indirir sedef kırbacını,
Tahta ayaktan kopmuş artık
Işığın hav yüzeyinde eğirir toğları —
Çok işlekli pövdeler —
— Tel örgülerin ardında koy ve vaha,
ne kadar yakın ne kadar uzak
mavinin üzerinde araplar, tuhaf pörçeler
telin ardındayım ya, dokunulmazım.
Ne vaha, ne koy ne sıcak değmez bedenime,
yalnızca korkunç ışığa söz geçirilmez kurdu;
coğrafyayla iklimin elbirliğinin utkusu,
sığır hayratça deliklerden bedenime.

—

Açık mekânda nasıl olurlar? İnsanlar?

Yamşirik
ve amşirik
Dilşin

Sevgili Ece Ayhan,
yine ve hep
Burada "yürek bir yaşatkını olup çıkıyor" Mayakovskinin dediğince "insan sözcüklerle sevince". Mektuplar yazıyorum gönderiyorum ve oradan bekliyorum, bazen yanıtlar gelince kulübende dans bile edebilirim. (Bir l'espace étranger'den l'espace familier'e derler, yabancı mekânlardan, aşina mekâna demek istediğim, belirtmekte yarar var) tadından yenmeyen acı terjaman/şafak var, ama artık söz konusu edilemeyecek derli yaygın, bazen (belki örtük olarak işaret edilebilir.)
(Bir paranoy daha! Bence saptamanız Lévi-Strauss konusunda, o kardi gözünün içine bakıyor ve Deleuze nekadar kalkıp Nietzsche'yi yorumlarken ..." -- çöküşünüz yozlaşmanız her yere acıyı, yalnızlığı, suçluluğu, ikiliğin dramını, içselliğin olanca trajedisini soluşturmaya çalışmanızla karışır. ...
Büyük kitaplardan şizoid kahkaha ve sevinç değer, o sefil özseverliğimizin

Sevgili Ece Ayhan,

Burada yine ve hep "yürek bir yazıtakımı olup çıkıyor" Mayakovski'nin dediğince "insan sözcüklerde sevince." Mektuplar yazıyorum gönderiyorum ve oradan bekliyorum, bazen yanıtlar gelince kulübemde dans bile edebilirim. (Ben *l'espace étranger*'den *l'espace familiér*'ye derken, yabancı mekândan, aşina mekâna demek istemiştim, belirtmekte yarar var, tadından yenmeyen acı her zaman/zaten var, ama artık söz konusu edilemeyecek denli yaygın, bazen belki örtük olarak işaret edilebilir.) (Bir parantez daha: Bence saptamanız doğru Turgay konusunda, o kendi gözünün içine bakıyor ve Deleuze ne kadar haklı Nietzsche'yi yorumlarken... "... çöküşümüz yozlaşmamız her yere acıyı, yalnızlığı, suçluluğu, iletişim dramını, içselliğin olanca trajedisini sokuşturmaya çalışmamızla kanıtlanır... Büyük kitaplardan şizoid kahkaha ve devrimci sevinç doğar, o sefil özseverliğimizin

acıları ya da suçluluğumuzun dehşeti değil...” diyor, “Göçebe Düşünce” yazısında (*BFS. Felsefe 1.*)

Coşkulu, taşkın çocuklar olmak gerek, bu coşkuyu taşkınlığı yazıya geçirmek, bu tamamlanmamış, her an kırılabilir, kopabilir, sökülebilir bağlar ve ağlar içinde azmaktan, azımsamaktan, yetinmemekten, gülmekten başkaca ne zırh kuşanabiliriz? Toza, küle, talaşa, köpüğe, çapağa, kuma, kırpıntılara dönüştürülmek isteniyorsak ağaç, dağ, kaya olmayı, atomlarımızı değişik bileşimlerde tamamlamayı düşlemekten başkaca ne var? (“Kendinde Şey” ya da “İdeal Ben” özdeşliğinden söz etmiyorum, yalnızca zamanı ve tüm zamanları tanımak değindiğim.) Ama galiba artık çoğu şey uslu uslu “yaramazlaşıyor”, her çaba-atılım bir alıntı, bir fragman niteliğini aşamıyor. Neyse hayat yine de güzeldir!!!

26 Kasım günü Kağan’la öğlen tatilinde denize girdik, çok sevindik. Bu arada 18 Kasım’da bir kum fırtınası oldu ve evin içi çöl doldu.

acıları ya da suçluluğumuzun sebepsiz değil..." diyor Goethe "Düşünce" yazısında (BFS. Felsefe 1)

Coşkular, taşkın çocuklar olmak gerek, bu coşkuyu taşkınlığı yaşıya geçirmek, bu tamamlanmamış, her an kırılabilir, kopabilir sökülebilirliğe ağlar bağlarında aşmaktan, aşınmaktan, yıkılmaktan, gülmekten başka ne gerek kurabilir? Toza, küle, balçığa, köpüğe, sapağa, kuma, kıl parçalarına dönüşebilmek istemiyorsak atomları değişik biçimlerde tamamlanmayı, ağaç, dağ, kaya olmayı düşlemekten başka ne var? ("Ideal ben" "Kendinde şey" değil yada söz etmiyorum, yalnızca zamanı ve tüm zamanları tanımak değindiğim.)

Ama galiba artık uslu uslu şey, "Yaranaklaşıyor", her şaba akılın bir alanda, bir fragman nitediğini açıyor. Neyse, hayat yine de güzeldir!!!

26 Kasım günü Kaşan'la, öğlen 4 tahtında Derince'ye gidik, epey sevindik. Bu arada 5:18 Kasım'da bir kum fırtınası oldu ve evin içi çöl oldu.

5 Aralık'ta Bingazi konsolosu (yine de Libya konsolosu) ve küçük kapaklı kardeş Tekser şantiyesini ziyarete geldiler. Çok "nezih" bir ağırlama oldu, [redacted] ziyafette [redacted] kaptaze iri yeşil taze soğanlar ve kaşarımız tel kadayıf yendi + Libya Türkiye ilişkileri, şantiye sorunları konuşuldu. Burada, kadınlar (şantiyede ben de sayarsak 4 kadın) başka şantiyelere gaylara gidiyorlar, başka şantiyelerden de kadınlar buradakileri ziyarete geliyor. Talihsiz yaver gidiniz ki en küçük en bize veriler, fırını da yok, diğerleri [redacted] ve fırınlı paskalar [redacted] kekler pişiriyor. Bu kabul günlerinden kadınlar şöyle bahsediyor "Yarın kuryapiya gidelim", "[redacted] Cuftaya STFA gelecek", "bir gün de Soytaş'ı ağırlamalı". Yani siz de böylelikle "TEKSER" oluyorsunuz - [redacted], hepiniz bir Lüdüy!!

5 Aralık'ta Bingazi Konsolosu (yüce devletimizin temsilcisi) ve küçük köpekli karısı Tekser şantiyesini ziyarete geldiler. Çok "nezih" bir ağırlama oldu, ziyafette taptaze iri yeşil taze soğanlar ve haşlanmış tel kadayıf yendi. Libya, Türkiye ilişkileri, şantiye sorunları konuşuldu. Burada, kadınlar (şantiyede beni de sayarsak 4 kadın) başka şantiyelere çaylara gidiyorlar, başka şantiyelerden de kadınlar buradakileri ziyarete geliyor. Talihim yaver gitmiş ki en küçük ev bize verilen, fırını da yok, diğerleri geniş ve fırınlı, pastalar kekler pişiyor ve kabul günleri o evlerde vuku buluyor, beni dürtmüyorlar. Bu kabul günlerinden kadınlar şöyle bahsediyor: "Yarın Kuryapı'ya gidelim," "Haftaya STFA gelecek," "Bir gün de Soytaş'ı ağırlamalı." Yani biz de böylelikle "TEKSER" oluyoruz. Ne hoş, hepimiz bir bütünüz!!!

Oyunu yazmaya çalışıyorum, çok kolay ve çabuk üremiyor. Artaud'yu anarken (oyunla ilgili olarak) yıllar önce *Yazko* çeviri dergisinde yayımlanan geleneksel tiyatronun kokuşmuşluğu üzerine bir yazısı vardı belleğimde, sahnede devinimin ve düşüncenin tüm *spectacle* olanaklarının uç noktalarında, sınırlarında gezinebilme olasılığından söz ediyordu bu yazıda. Böyle bir şey yakalanabilirse, başarılabilirse ne âlâ! İletişim Yayınları'ndan çıkan *Dil ve Maddecilik* adlı kitabı okudum. Rosalind Coward ve John Ellis yazmışlar ve pek de iyi olmuş bence. Yazınsal metinlerde farklılığın önemini ve her yapıtın hangi metinler içinden oluştuğunu, hangi dayanaklar ve ayrımların analiz edilebileceğini. Bu arada Barthes'ın ele aldığı, bir hadımla ilgili, *Sarrasine* adlı 1830'da yazılmış bir *novella* çok ilgi çekici geldi bana. Visconti müthiş bir film yapardı bu metinden diye düşündüm.

Oyunu yapmaya çalışıyorum, çok kolay ve çabuk üremiyor. Artaud'yu onaran (oyunla ilgili olarak) yıllar önce Yayla Çeviri dergisinde Ulusal Tiyatronun kuruluşuyla ilgili bir yazısı vardı sanırım, sahneyle devrimin ve düşüncenin sınırlarında oynanan spectacle'ların olasılığından söz ediyordu. Böyle bir şey yakalanabilirse, başarılabilirse ne âlâ! İletişim Yayınlarından çıkan "Dil ve Modalite" adlı kitabı okudum. Rosalind Coward ve John Ellis yazmışlar ve çok da iyi olmuş bence. Farklılığın önerisini medyalarda, hangi medyalar içinden, ne tür dayanaklara ve ayrımlara dayanarak kurulabileceğini. Bu arada Barthes'ın ele aldığı Sarrasine adlı bir Balzac'la ilgili, 1830'da yazılmış bir novella çok ilgi çekici geldi bana. Visconti müthiş bir film yapardı bu metinden, diye düşündüm.

Lacan, Barthes, Levi-Strauss
kriz dönemlerinde mektupları
ele alıyor [ideal
ile yapısalcılık, Marksizm ve semiyoloji, ideoloji
arasına çok ilginç yorumlar var

Tüm mektupları okumanızı öneririm ama bu sadece ilgili bölümü alıntılıyorum bu mektupla.

"... Sağlık. —

İlhan Berkiten, Mahmut-Yaşar Kemal'den, annelerden Emel'den (aylar önce Kafkas'a gönderdiği yazılmıştı-), Emel'den değişik (Düzün'de var içerikte, şiirimiz) bir de değişik mektuplar aldık. Kafkas şimdi kışı geçiriyor
Gece çok geç saatte yazmaya oturdum, sabaha yakın bitirdim, yarın sabah erkenden Türkiye'ye gidecek olanlara yetiştirmek için. Kendimi ise en geç Şubat ayında yetiştireceğim oralara, orada o zamana kadar dayanabilirsem. Kafkasında kontrat Mayıs'ta bitiyor kesin dönüş yapacak. "Biz göle, gül bize göre değilmişiz" bölümünü hayatlarımıza böylece [illegible]. kapatacağız, bu mektubun kafasında mutlu bir haber olsun istedim.

İdealizm, yapısalcılık, Marksizm, semiyoloji, ideoloji üzerine çok ilginç yorumlar var; Lacan, Barthes, Lévi Strauss, Kristeva'nın metinleri ele alınıyor. Kitabı tümüyle okumanızı öneririm ama bu *Sarrasine*'le ilgili bölümü alıntılıyorum bu mektupta.
"...Söz ko..."[6]

İlhan Berk'ten, Mehmet-Yazgülü Günsür'den, annelerden, Emel'den aylar önce Kağan'a gönderdiği gazete-mektup, Emel'den dergiler (*Düşün* de var içlerinde, şiirinizi gördük) bugün de sizden ve Gülseli'den mektuplar aldık.
Kağan şimdi kıçı başı açık uyuyor. Gece çok geç saatte yazmaya oturdum, Gülseli'ye ve size yazdım, yarın sabah erkenden Türkiye'ye gidecek olanlara yetiştirmek için. Kendimi de en geç Şubat ayında yetiştireceğim oralara, o zamana dek dayanabilirsem. Kağan'ın da kontratı Mayıs'ta bitiyor, kesin dönüş yapacak.
"Biz çöle, çöl bize göre değilmişiz" bölümünü hayatlarımızın böylece kapatacağız, bu mektubun kapanışında mutlu bir haber olsun istedim.

6 Defterlerdeki mektuplar aslında müsvedde olduklarından Nilgün Marmara alıntıyı iki kez yazmamak için buraya almamış.

P.S.1 – Kağan Age'yle telefonda sık sık konuşuyordu, bir kez ben de görüştüm, 10 gün önce kadar Türkiye'ye bedelli askerlik yapmaya gitti, sizi Bilsak'ta bulabileceğini söyledim, adresinizi bilmediğimden.
P.S.2 – Kağan'la hep anıyoruz sizleri, dostlarımızı. Sabah Kağan size yazacaktı, bilmem yetiştirebilir mi, ben yine de güzel kocakafalının selamlarını yazıvereyim, ne olur ne olmaz.
P.S.3 – Ve ilaveten Emel Hanım'a ve Mehmet Bey'e ve Yazgülü Hanım'a ve Seyhan Hanım'a ve Cemal Bey'e ve Olcay Hanım'a ve Ahmet Bey'e ve Turgay Bey'e ve Şiir Hanım'a (nedense Şirin demek geliyor) ve Mustafa Bey'e ve Mustafa Kemal Bey'e ve Yaşar Bey'e ve Yaşar Hanım'a pek çok sevgilerimi iletmenizi rica edeyim.
P.S.4 – Ve bu çöl bültenine ilaveten burada üzerinde durulmuş son şiirlerden ikisini gönderiyor olduğumu hatırlatıvereyim.

P.S. – Kaşar Ağeyle tlf. de sık sık konuşuyorduk bir kez ben de görüştüm, 10 gün önce kadar Türkiye'ye bedelli askerlik yapmaya gitti, sizi Bolsa'da bulabileceğini söyledim, adresinizi bilmediğimden.

P.S 2 – Kaşar'la hep anıyoruz sizleri, dostlarımız. Sabah Kaşar'a ~~bir~~ yazacaktı bilmem, yazıp bitebilir mi, ben yine de güzel kocakarılarının selâmlarını yazıverelim ne olur ne olmaz – ve ilâveten Kırıkkale'de

P.S 3. ve ilaveten Emel Hanıma, Mehmet Bey'e, ve Hoşgörü Hanıma, Leyla Hanıma, Cemal Bey'e ve Olay Hanım'a ve Ahmet Bey'e ve Turgay Bey'e ve Şiir Hanıma (nedense şiirin demek geliyor) ve Mustafa Bey'e ve Mustafa Kemal Bey'e ve Kaşar Bey'e ve Yaşar Hanım'a pek çok sevgilerimi iletmenizi rica edeyim.

P.S 4 – ve bu çöl bülteninin ilâveten burada üzerinde durulmuş son şiirlerden birkaçını burada gönderiyor olduğumu hatırlatıvereyim.

BÖYLE[1]

Neyi söylemek sözden geride
Geceleri böyle eksi imgelerle
böyle ağlattı başlığı
Karanlık böyle, tersi çardağın.

Neyi söylemek sözden geride
Aşkları böyle duruk ellerle
böyle görünür (yüzeyel)
Yinelemeli böyle, gölü acının

Neyi söylemek sözden geride
Yıldızları böyle gedik payları
böyle göğün gözü tuhaf
Ayla böyle, ruhu örtünün.

Neyi söylemek sözden geride
Sevinçleri böyle (eğik) sunaktan
böyle söylenir doğuşu güzel
Akçıl böyle, sesi (aşkın)

1 Şiirin son hali için bkz. Nilgün Marmara, *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 75.

BÖYLE

Neyi söylemek sözden geride
Gecesi böyle ekşi inşalarla
Böyle ağlak başlığı,
karanlık böyle, tersi şardağın.

Neyi söylemek sözden geride
Aşkları böyle duruk ellerle
böyle görünür (yüzeyel)
Yineleneli böyle, gölü acının

Neyi söylemek sözden geride
Yıldızları böyle gedik paylar,
böyle göğün göğü tırlaf
Ayla böyle, ruhu örtünün.

Neyi söylemek sözden geride
Sevinçleri böyle (eğik) surahlar
böyle söylenir doğuya güzel
Akşal böyle, sesi (açkın)

Neyi söyleyerek sözden sonra
Yazmışsın ki böyle güzel sanırdın
Böyle bilinir kargaşa [illegible] büyümenin
Her böyle, anladılmaz ....

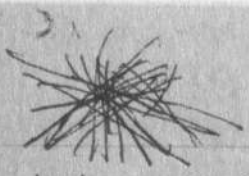
Günlükler

Bir [illegible] Sabun kalıbı kalınlığındaki tüm kitapları okumaya çalıştım, Moby Dick'ten, Lolita'ya Savaş ve Barış'tan Tutunamayanlar'a - hatta de Tutunamayanlar'la başladım - Rüyalarıma aya çıktığım, Selma Güneri girip nedense son günlerde bir de Alexandria Quartet'leri ağıt yakan Mirçalar kadınlar.
Kafamın içine bir şiir hep oldu.
Kafam her gün barlarda sürtüyor. Soruyorum "yine hangi bardaydın bugün?" "Ambar'da" diye yanıtlıyor (Ekipmanı kontrol ediyor orada.)

Bir [illegible] poşetinde sandviçi bir tarafı Altınsarı gölü bir garip mekânın ortasındaki bir Nilgün

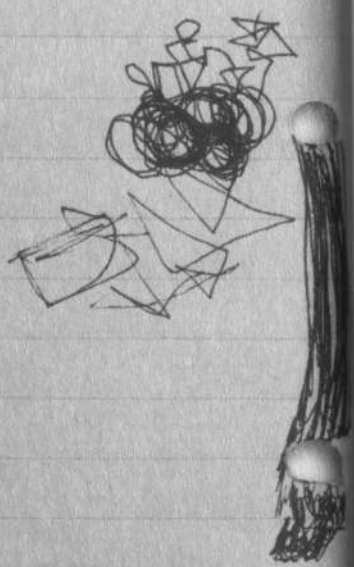
Neyi söylemek sözden geride
Geçmişi mi böyle giz sanrıdan
böyle bilinir kargışı büyümenin
Her böyle, anlatılmaz...

Birkaç sabun kalıbı kalınlığındaki tüm kitaplar okunabilirdi, *Moby Dick*'ten, *Lolita*'ya, *Savaş ve Barış*'tan *Tutunamayanlar*'a. Ben de *Tutunamayanlar*'la başladım. Rüyalarıma Oya Aydoğan, Selma Güneri giriyor nedense son günlerde bir de *Alexandria Quartet*'teki ağıt yakan Mısırlı kadınlar.
Kağan eteğine pis bir herif oldu, her gün barlarda sürtüyor. Soruyorum "yine hangi bardaydın bugün?" "Ambar'da" diye yanıtlıyor (ekipmanı kontrol ediyor ambarda.)
Bir tarafı Godard şantiyesi, bir tarafı Altman gölü bu garip mekânın ortasındaki ben Nilgün.

Kıymetli
Sok Değerli Seyid Mehmet Seyyide Enes
ve Bambina Yazıyorlar

Yine Dolu dolu yaşadığımız bir günün akşamında
bizleri sevince boğan Mehmet ve Yaşar'ın
mektubunu aldık. "Mektup Fi", "Mektup Fi"
"Mektup Fi" diye gürültüler tellâl
sesleriyle "Seyyid Koçan ve Seyyide Nilgün'e
mektup Fi" sesleri duyunca
perde fır fır bayiliğe açıyorlar
Dadoş Devey "Sakcan" diyerek çekerek
aldık mektupları elinden

Çok kıymetli Seyid Mehmet, Seyyide Emel ve Bambina Yazgülü.

Yine dolu dolu yaşadığımız bir günün akşamında bizleri sevince boğan Mehmet ve Yazgülü'nün mektubunu aldık. "Mektup Fi, Mektup Fi, Mektup Fi" diye çığrışan tellâl devenin "Seyyid Kağan ve Seyyide Nilgün'e mi'n Türkiyye Mektup Fi" seslerini duyunca pencereden fırlayıp, deveye içten bir "şükran" çekerek aldık mektubu elinden.

Okuyamadım - düşün öğütleri bölümüyle nelikleri
düşünmek gibi bir yaşadır, yıllarca böyle yaşa
(- - -) kim - etkilenmeden
anlayamadım.

Sanın dışında kimi geceler, deli dalgaları
depresif şiirli öykücük gibi oluyor
- göğe bakıyor,
haliyle!

Her şeyi yaşıyorum, bırakıyorum. Yazarsam çok
değişeceğim gibi... Sanki her anlaşılabilir
expression varoluştan birşeyler eksiltiyor -
Böyle bir ekstralama sevinç vermeye de değil ama
türü de yaşlanıp, yaşlanmış. Onun için hâlâ
şiir roman öykü oyun, kurdukça kuruluyor -
"her şey yaşlanabilir ama formlar yitirir, insan
cacaphony düşünüp her bişime yoğunlaşmaktansa
de "her şey", yaşlanmış. Yaratma eyleminin hayali
içinden, yaşlanmış - yoğunlaştırma - yer -
değiştirme kavramlarına medyalar dönüştürerek
kullanarak iletilebilir olduğunu düşlediğimiz
küçük bütünlükler oluşturmaktı öğlenekten
başka ne? Aslında, "ben" tükeniyorum
öyküden, şiirden, romandan, oyundan; hâlâ
burların yaşlanabilir olmasından çünkü
böyle bir tamamlanma anlamlanma arzum

YNE FEMME A SA FENÊTRE

Okuyamadım –düşün öğütleri bölümünde mektubunuzun,
düşünmek gizil bir yaymadır, yıllarca böyle yaptı (...)
Kim –çıkaramadım, anlayamadım.

Bunun dışında kimi geceler, deli dolunay tepemize çöktü çökecek gibi oluyor –göğe bakılır, haliyle!
Her şeyi yazmıyorum, korkuyorum. Yazarsam çok dağılacağım gibi... Sanki her anlaşılabilir *expression* var oluştan bir şeyler eksiltiyor. Böyle bir eksiklenme sevinç vermez de değil, ama tümü de yazılmaz, yazılamaz. Onun için hâlâ şiir, roman, öykü, oyun, kurdukça kurulmuyor. "Her şey" yazılabilir olsa formlar yiter, içsel *cacaphony* düzenlenip hep bir biçime yoğruldukça da "her şey" yazılamaz. Yazma eylemi hayali bir karmaşanın içinden yoğunlaştırma-yer değiştirme-metaforlar kullanarak iletilebilir olduğunu düşlediğimiz küçük bütünlükler oluşturmayı özlemekten başkaca ne? Aslında "ben" tiksiniyorum öyküden, şiirden, romandan, oyundan; hâlâ bunların yazılabilir olmasından, çünkü böyle bir tamamlanma, anlamlanma arzusu

UNE FEMME À SA FENÊTRE

sürüyorsa, dış'ın, varoluşun eksiltmesinin açık kanıtıdır bu ve bu da hep böyle sürerse, bir fark oluşturulamazsa vay insanlığın haline! BU HALİNE!
Ben iyi bir yazar falan değilim, olmak da istemiyorum, hiç ilgilendirmiyor böyle bir şey; bahçe yerleşim merkezinden çok uzakta ekiliyorsa merkezde duran nitelemeler o bahçeyi bağlamaz.

Hazindir kırmızı ve sonu
Atılmış parçalar ölü güvercinlerden
Yokuz bir kenara vurur saat
Çevriliriz çevirirken hayatımızı

Boş kursak beyin kurak
ağız kireç kuyusunda
ve sönmüşlük yayılmış her yana
hiç istenmeden, KUÇMUŞ
GİTMİŞ, değnek soylu çektiren hayatımızı

sürüyorsa, kızın, varoluşun etkilenmesinin açık karıştırılmış ve bu da hep böyle devam ederse, bir fark oluşturulamayacak varlık insanlığın haline! BU HALİNE!

Bu iyi bir yazar dilini değilken, olmak da istemiyorum bu ilişkilendirmeler böyle bir şey; bahçe yerleşim merkezinden çok uzakta ediliyorsa merkezde duran niteleme o bahçeyi bağlamaz.

Hayatın kırmızı ve sarı
Dalmış parçaları ölü güvercinlerden
Yalnız bir kere vurur saat
Geriliriz geri dönüşsüz hayatımıza

Boş kurak beyin kurak
ve sönmüşlüğe ağır kireç kaçmasıyla yayılmış her yara
Kış istemeden, KUÇMUŞ
Gitmiş, değmeden soğuk şekilden hayatımıza.

Troçky haklı elbette "şölde mağara resmi yapılamaz" derken. Ama niye yapılsın ki? Dalı ile şöle" pek çok kullanmıştır resimlerinde, hiç biri de impressionistik değildir. Ama söylenmesi olan şöle değinmek, yapamamaksa, geçmişle ve gelecekle yalnızca kısa içinden bağlanmaksa şölde hiç bir resim yapılmamış. Ben şölle" değilim, adım başı, adım başı neon ışıklarıyla donanmış caddeler ve su dolu kafam (~~[illegible]~~) yine de resim yapamam, yapmam; sanırım sıkıldıkça söyleşilerle oyalanırım yalnızca. BU KADAR!

Melih Aşkın'dan gönderdiğim ~~[illegible]~~ içecek yapraklarıyla ~~[illegible]~~ renkleri ne güzel!
Ak kağıda boyanmış koyu pembeler!
Burada şöl şarelerinin "zemin olarak kullandığı" ~~[illegible]~~ şerip mahler var. Tuvaller inden çıkınca güneş başlarına geçmesin diye şölgelerinde oturuyorlar. Bir de kuru şöl (yamaçlar) ve küçük deniz kabukları (size göndereceğim! bu mektupla)

Troçki haklı elbette “çölde manzara resmi yapılamaz” derken. Hem niye yapılsın ki? Dali de çölü pek çok kullanmıştır resimlerinde, hiçbiri de *impressionistic* değildir. Ama söz konusu olan çölde doğmak, yaşamaksa, geçmişe ve geleceğe yalnızca kum içinden bağlanmaksa, çölde hiçbir resim yapılamaz. Ben çöllü değilim, adım başı, adem başı, neon ışıklarıyla donatılmış caddeler ve su dolu kafam yine de resim yapamam, yapmam; canım sıkıldıkça sözcüklerle oynarım yalnızca. BU KADAR!
Mektubunuzla gönderdiğiniz incecik yaprakların renkleri ne güzel! Ak kağıdı boyamış koyu pembeler! Burada çöl farelerinin şemsiye olarak kullandığı garip makiler var. Yuvalarından çıkınca güneş başlarına geçmesin diye gölgelerinde oturuyorlar. Bir de kuru çöl zambakları ve küçük deniz kabukları (size gönderiyorum! Bu mektupla.)

Tiksinçliği herhangi başka bir yerinkinden farklı değil buranın. Ne ki alıştığımız tiksinçlikler değil, kuşkusuz. O yüzden her gün Anti-Nostaljin iğneleri yaptırıyorum, biraz daha dayanabilmek için. Nisan'a kadar filan da kalmayacağım, en geç Şubat'ta döneceğim. Kağan'ın kontratı Mayıs'ta bitiyor o da kesin dönüş yapacak. Ece Ayhan'a da yazmıştım; böylece "çöl bize, biz çöle yakışmadık" bölümünü hayatlarımızın kapatacağız.

"Böylece bizi bir kere daha kurşuna diziyorlar
Zaten bizi her gün sabahtan akşama kadar kurşuna diziyorlar
Bütün kara parçalarında
Afrika Dahil..."
Üvercinka, Cemal Süreya

Tiksinçliği herhangi başka bir yerinkinden farklı değil bunların. Nefi alışkanlıkları tiksinçlikler değil, başkaları. O yüzden her gün anti-Nostalgik işlemleri yapmıyorum bir an daha dayanabilmek için. Nisan'a kadar filan da kalmıyacağım, en geç Şubat'ta döneceğim. Kaşan'ın kontratı Mayıs'ta bitiyor o da kesin dönüş yapacak. Ece Ayhan'a da yazmıştım; böylece "göç biye, biz göle yakışırdık" bölümünü hayatlarımızın başlatacağız.

" Böylece biji bir kez daha kuşuna dönüyorlar
Zaten biji her gün sabahları akşama kadar
kuşuna dönüyorlar
bütün kara parçalarında
Afrika dahil.. "

Üveyik'ten / C. Sürge

* Borges şöyle diyordu: Ölüm ve Pusula'da bir suç hikâyesinde zaman konusunda şöyle ilginç yorumlara gönderiyor okuyanı -

"- Tlön'deki okullardan biri, iki zamanı reddetmeye kadar varmıştır; gerekçe olarak şimdiki zamanın belirsiz olduğunu, geleceğin 'şimdi'de varolan umutlar, geçmişinse 'şimdi'de varolan bir anılar başka şeyleri olmadığını öne sürer. Başka bir okul 'bütün zamanın' şimdiden sonra emniyetli olduğunu ve yaşamlarımızın da bir günbatımını anlatan kuş kuşu çarpıştırmış ve saatlarımız bir anı ya da geriye dönülmesi imkânsız bir süreçten yansımalar olduğunu söyler..."

* Sadece

* Afrikadaki şöle yalnızca düştü, ama küçük Prens'le tanışmadan önce, Exupery başka bir çok insana bunu burada bir nokta vermiyoruz. Hep gülüler küçük Prens'in yittiğini ve onun uzak yıldızı - Exupery'nin de sizdiği gibi...

Konstantinopl'

Yaşamındaki en büyük anının (yani yaşamının) geçtiği kent

* Borges Efendi *Ölüm ve Pusula*'daki bir öyküsünde zaman konusunda pek iç açıcı yorumlara gönderiyor okuyanı. "...Tlön'deki okullardan biri, işi zamanı reddetmeye kadar vardırır; gerekçe olarak şimdiki zamanın belirsiz olduğu, geleceğin 'şimdi'de var olan umuttan, geçmişinse 'şimdi'de var olan bir anıdan başka gerçekliği olmadığını öne sürer. Başka bir okul 'tüm zamanın' çoktan sona ermiş olduğunu ve yaşamlarımızın da bir günbatımını andıran, kuşkusuz çarpıtılmış ve sakatlanmış bir anı ya da geriye dönülmesi imkânsız bir sürecin yansıması olduğunu söyler..."

* Afrika'daki çöle yolumuz düştü, ama Küçük Prens'le karşılaşamadık, Exupéry bağışlasın ona bir muştu veremiyoruz. Burada hep görülen Küçük Prens'in yittiği yer ve onun uzak yıldızı –Exupéry'nin de çizdiği gibi...

Konstantinopol'e yaşamımdaki en büyük anımın (yani, yaşamımın) geçtiği kente.

* Adi Kadın, Eşek Kadın!
Niye yazmıyorsun? Sonbahar bitti, kış geldi hâlâ mektup yok senden. Ben bu çöle, kum fırtınalarına dayanamıyorum. Belki bazı dost sözcükleri su serperdi. Yok ama. Güya bir de Psikolojik Kadın olacaksın. Arkadaşını niye hiç düşünmüyorsun? Ne haltlar karıştırıyorsun? Ne hırtlıklar, hıyarlıklar? Bu aslında bir yeni yıl kutlama kartı.
Şimdi ben sana nice güzel, hoş, çirkin, boktan (doğal olarak karşıtlarını da yazıyorum iyi dileklerin çünkü salt güzel ve hoş olamaz, değil mi zaman?) "yılbaşları," "aybaşları," "çeşme başları," "köşebaşıları," "kocabaşlar," "karabaşlar," "sıkmabaşlar," "gelin başlar"ı dilerim.

Güzel saçlarından yumuşak yanaklarından öperim.
Durgun hayat kadını
Nüglin.

P.S.1 – Eğer yazdıysan, ve mektup bu göt lalesi çöl ülkesinde yittiyse ya da bana pislik olsun diye geciktiriliyorsa yazdıklarımı geri alırım Şulems!
P.S.2 – Şubat'ta alışkın olduğum tüm boktanlıklara geri dönüyorum.

* Ah kader, Ey ah kader!
Niye yaşatıyorsun? Sonbahar bitti, kış
geldi lâlâ mektup yok senden. Ben
bu gölge, bunca fırtınalara dayanamıyorum.
Belki bazı kötü sözcükleri su serperdi.
Tek arma. Güya bir de Psikolojik kader
olacaksın. Arkadaşım niye hiç düşünüyorsun.
Ne haller kuruyorsun? Ne hastalıklar,
~~[illegible]~~, kıyarlıklar? Bu anlarda
bir yerî yıl kutlama kartı.
Şimdi ben sana nice güzel, taze, çiçek,
bektaşi (doğal olarak karşıtlarını da yaşıyorum
iyi dileklerim çünkü salt güzel ve taze olmaz
değil mi yaran?) "yılbaşları", "ay başları",
"seçme başları", "köy ebaşları", "kocabaşlar",
"teraşlar", "ekmek başlar, gelinbaşları
dilerim.

Güzel saçlarından yumuşak
yanaklarından öperim.

Dilerim hayat kadını
Nüşlin.

P.S. Eğer yaşıyorsan, ve mektup bu şöhlâlığı
göl ülkesinde yıllığına ya da bana ömürlük olsun
diye geciktiriliyorsa, yazdıklarımı geri alırım şuksuz!
P.S. 2- Şubat'ta alışkın olduğum tüm bokluklara geri dönüyorum.

ARS LONGA, VITA BREVIS

* Emel Emel Emel!

N'iyorsun, n'iyorsun? Eylemleri eyledin? Nakışları işledin mi? Tüm bunları yaparken (aptym) hiç beri düşünmedin mi ve bana boş sözcükler (arabanla anlamsız) gönderemedin mi? Burada ben şapkam bir şöl şeresi oldum sıktım. Sağ yanımda, gözümün üzerinde bir ağrı peydah- lardı - (Kafa solaklarım belli sağdadır.) Bugün Anti-Nostaljin işaretli yaptırıp katlara- biliyorum tam fırıncalarına. Bu arada yeni bir yıl geliyormuş, neyse o, kaydadi lebbeleke bir zaman parçası. Bu bize de vahiy yoluyla bildirildi. Daha doğrusu biraz da noel baba bilgisinde dolaşan sevgiler çaktırdı meseleyi. İşte o yılda ve diğer yaşayacağın diğer tüm yıllarda Dolce bir Vita dilerim sana her ne kadar Ars Longa, Vita Brevis olsa da,

P.S.1 - Empsonı'dan bir sonnet okuyanlar hoş olsun!
P.S.2 - Göndermeyi unuttuğum kartpostalları Sevgiyle seçim yaptığımız mekanı,
P.S.3 Fütürist Bayb'dan şöl önerili mektubu göndereceğim, Ancak kapat kadın, dilekçe ekte.
Muştu P.S.'u - Cüce şubatın bir günü "Oraya" döneceğim!

Emel Emel Emel!
N'iylersin, n'işlersin? Eylemleri eyledin, nakışları işledin mi? Tüm bunları yaparken (yaptıysan) hiç beni düşünmedin mi ve bana bazı sözcükler (anlamlı anlamsız) tütün ve tespih gönderemedin mi? Burada ben şaşkın bir çöl faresi oldum çıktım. Sağ yanımda göğsümün üzerinde bir ağrı peydahlandı. (Solakların kalbi sağdadır.)
Her gün Anti-Nostaljin iğneleri yaptırıp katlanabiliyorum kum fırtınalarına. Bu arada yeni bir yıl geliyormuş, neyse o, kaydedilebilecek bir zaman parçası. Bu bize vahiy yoluyla bildirildi. Daha doğrusu biraz da noel baba kılığında dolaşan develer çaktırdı meseleyi. İşte o yılda ve yaşayacağın diğer tüm yıllarda *Dolce* bir *Vita* dilerim sana her ne kadar *Ars Longa, Vita Brevis* olsa da, gönüller hoş olsun! Sevgiyle öperim
seni
Yazgülü'nü
Mehmet'i.
Durgun Hayat Kadını

P.S.1 – Empson'dan bir *Sermon*
P.S.1 – Göndermeyi unuttuğum karikatürleri
P.S.2 – *Fütûh'ül Gayb*'dan çok önemli makaleler gönderiyorum, dikkatlice oku.
Muştu P.S.'i – Cüce Şubat'ın bir günü "Oraya" döneceğim!

Sevgili Gülseli,

Hayatlarımızdan eksilterek sayılabilir büyük zamana eklenecek bir yeni yıl daha yığacaklarmış önümüze. Bu nedenle sana, birlikte yaşadığın varlıklara, bu yeni zamana karşı donanımlı olmanızı ve bu yıl kum saati kullanmanızı öneririm. II. ayda size bir saate sığacak kadar kum getireceğim muştusunu verirken şu kısacık yaşamı anlamlandıracak anlar dilerim.

Sevgili Gelecek;

* Büyük zaman'a eklenecek bir yeni yıl daha yıpratacaklarını önümüze. Bu nedenle sora, birlikte yaşadığın varlıklara bu yeni zamana karşı duyarlı olmanızı ve bu yıl kum saati kullanmanızı öneririm. II. ayda sizi bir saat yapacak kadar kum getireceğim müştemilatı vererek, kısacık yaşamı anlamlandıracak anlar dilerim.

7/3

* Merhabalar öncelikler!

"Zaman su gibi akıp gidiyor" klişesinin yanısıra "hayat sarp, dikenli bir yoldur" kalıbını da kullanmaya izin veren bu "kış" mevsiminde durup dururken- ama zaman durmuyor işte eski yıl bir darbeyle devriliyor ve yeni yıl iktidarı ele alıyor. İşte zaten bu darbeler zamanın su gibi akıp gitmesine engel oluyor ve hayatı sarp ve dikenli bir yol kılıyor. Günlerdir burada kış geldi otordu, evimiz, pencereler soğuyorlar (sıcak suyun boyuna) ötüyor, dışarı çıkmak için kalın, stratejiler düşünürken air condition kullanmadan içeri girmeye çalışıyor, vs, vs.- ama geçen yıl Şanlıyolluk'ta kış yaşarak yeni yıla girmiştim bu yıl da burada Kağan'ın bir ateşe bana yaptırdığı sobalı dersler içerek selam çakacağım yine zamana- Neyse, bir şubat Mart'ta kağan da Mayıs'ta (kontrat bitince) dönüyorum "ara vapura". Valeri, sağolasın (yeni yıl ve hayatı sağ olsun, Size güzellikler ışıklar dolu yeni, hepsini ü öpüyorum.

* Merhabalar Önallar!
"Zaman su gibi akıp gidiyor" klişesinin yanısıra "hayat sarp, dikenli bir yoldur" kalıbını da kullanmaya izin veren bu "hoş" mekânda durup duruyoruz –ama zaman durmuyor işte eski yıl bir darbeyle devriliyor ve yeni yıl iktidarı ele alıyor. İşte zaten bu darbeler zamanın su gibi akıp gitmesine çelme takıyor ve hayatı sarp ve dikenli bir yol kılıyor. Günlerdir buraya kış geldi oturdu, evimiz, pencereler ve barbunyalar (sıcak suya koyunca) ötüyor, dışarı kovduğumuz fareler, stratejiler düzenleyerek *air condition* kutusundan içeri girmeye çalışıyor, vs. vs. Geçen yıl Gümüşlük'te tez yazarak yeni yıla girmiştim, bu yıl da burada Kağan'ın bira diye bana yutturduğu tatlı sirkeler içerek selâm çakacağız yüce zamana. Neyse, ben Şubat-Mart'ta, Kağan da Mayıs'ta (kontratı bitince) dönüyoruz "ana vatana". Vatan sağ olsun! Yeni yıl ve hayat sağ olsun. Size güzellikler iyilikler diliyor, hepinizi öpüyoruz.

Saygıdeğer Marmaralar ve Canlar!
Biz zamanı burada kumla ölçtüğümüz ve kaydetmeyi sık sık unuttuğumuz için, zamanın sembolik ifadesindeki değişim, rüzgârda savrulan evi ve içindekileri pek bağlamıyor. Ama işte yeni bir yıl geliyormuş, 1986 diye yazılacakmış zaman artık. Adettendir diye bir klişeyi yineleyelim. "Yeni yılda sıhhat, başarı ve saadet" dileyelim. Ben Nilgün; kızınız, kızkardeşiniz, baldızınız, teyzeniz; o Kağan: damadınız, bacanağınız, enişteniz olarak tüm bu ilintiler ve bağlantılar içinden hepinizi sevgiyle öperiz.
(Özellikle Canavar Aids'i ve güzel Leylek Kuşu'nu.)

P.S.1 – Bu arada asla unutulmaması gereken motto: "*Ars longa, vita brevis.*"
P.S.2 – Tanıdık bildiklere sevgiler.
P.S.3 – Şubat'ta görüşeceğiz.

Sayıdeğer
Marmaralar ve Canlar!

Dış zamanı burada kuruluş ve yıkım kaydedmeyi, ama ölçmeyi bırakalı, zamanın sembolik ifadesindeki değişim rüzgârında savrulan evi ve içindekileri pek bağlamıyor. Ama işte yeni bir yıl geliyormuş, 1986 diye yaşlanacakmış zaman artık. Adettendir böyle bir klişeyi yineleyeyim _ "Yeni yılda sıhhat, başarı ve saadet" dileyelim. Benimkiler, kızkardeşiniz, baldızınız, teyzeniz, kayınvalide: damadınız, bacanağınız, enişteniz dahil tüm bu ilişkiler ve bağlantılar içinden hepinizi sevgiyle öperiz -
(özellikle Canavar Aids'i
ve güzel leylek kuşu'nu)

P.S. Bu arada asla unutmamanız gereken motto: "Ars longa, vita brevis"
P.S.2 - Tanıdık bildiklere sevgiler.
P.S.3 Şubatta görüşeceğiz.

Sevgili Uğur ve Ernel Hanım,

Garip bir kış var bu aralarda, yeni yıla
giremek için hazırlanmıyor insanı -
Ama, sanırım İstanbul ~~[illegible]~~ 1986'ya
geleneksel bir biçimde "hoşgeldin" diyecek.
Böyle de, Koğar ve Ben, bu gelecek yeni
yazar dilimizin ~~[illegible]~~ için hoş ve mutlu
karşılamanızı dileriz. Geleneksel
deyişle: "İyi yıllar ve nice yıllar"

Sevgiyle
Nilgün

P.S. Şu bahtta görüşmek umuduyla.
(Paris'e döndüğüm sırada ~~[illegible]~~ döndüğüm sırada
anne baba evini kaçırında ~~[illegible]~~ (çift anlamıyla)
onların birlikte ya da tek tek uyandıklarını
gördüğümde kapıldığım dehşeti yaşatmamaya
(kimseye verdiğim bile) çalışmamı anımsatıyor
bu kez ise Parisi sığındıkları bir babanlarına
dönüş dürtüsü gibi.

(Nietzsche unutuyor bir şeyi işlerken en büyük
kaybıdır diyordu yardaştık,
ya da kaçış bazen bir şey

Sevgili Uğur ve Emel Hanım,
Garip bir kış var buralarda, yeni yıla girmek için hazırlamıyor insanı. Ama sanırım İstanbul 1986'ya geleneksel bir biçimde "hoşgeldin" diyecektir. Bizler de, Kağan ve ben, bu gelecek yeni zaman dilimini hoş ve mutlu karşılamanızı dileriz. Geleneksel deyişle: "İyi ve nice yıllar."

Sevgiyle,
Nilgün

P.S. Şubat'ta görüşmek umuduyla.[7]

7 Defterdeki sayfada bu satırı takip eden ve bu sayfada transkripsiyonu bulunmayan satırları Nilgün Marmara bir sonraki sayfadaki mektubun içine yerleştirilmeleri için 1 olarak numaralandırmış. Orada bulunabilirler.

Sevgili Emily,

Kimi sabah uyandığımda Kağan'ı erkek kardeşim-oğlum, kendimi onun ablası-annesi, buralardaki bir doktoreyi (Adalet Hanım) ablam, kendimi onun erkek-kız kardeşi ve bazen de kendimi ablam olarak duyumsuyorum ve yeğin bir ürküye kapılıyorum. [Çocuk olduğum ve anne baba kapısında durduğum (çift anlamıyla) sıralar onların birlikte ya da tek tek uyuduklarını gördüğümde kapıldığım dehşeti çaktırmamaya (kimseye -kendime bile) çalışmamı anımsatıyor bu bana, eşzamanlı olarak, paniği soğukkanlı kabullenişe dönüştürme çabasını. (Nietzsche, uyuyan birini izlemek en büyük hainliktir diyordu *Zerdüşt*'te, ya da buna benzer bi şey!)] O zaman beni "ben" yapan ve şimdi/her zaman/zaten/ daima her durumda "ben" kılan "şey"de (neyse o şey; öz, töz, söz, göz, möz, köz) bir farklanma sezinliyorum, ama bu küçük değişimi açıklayamıyorum. Çabalanırsa, denenirse şöyle bir şey çıkar: tüm atomlarımı bir arada tutan bir sıvı, bir zar var gibi (nar taneciklerini kaplayan zar örneğin) ve işte o zar dışsal bir etkiyle zorlanmakta ve zarın en küçük kıpırtısı atomların bir arada duruş kombinasyonlarında bir değişim yaratıyor. Ama tek tek ne atomları, ne zarı, ne kıpırtısını, ne de kombinasyondaki değişimi, ne de değişimin kendisini açıklayamıyorum. Unutmaya çalışıyorum,

Sevgili Emily,

Kimi sabah uyandığımda kağıdı eşeleyip kendimi onun ablası, annesi, bazılarındaki bir doktoresi (Dolalet Hanım) olarak, kendimi onun erkek-kız kardeşi, kendimi arkadaşı ve bazen de kendimi onun bir ortağına kapılıyorum. ablası olarak duyumsuyorum. (1) Zaman beni "ben" yapan ve şimdi (hergaman/şafak) daima her durumda "ben" kalan şeyde (neyse o şey; öğ, döğ, söğ, göğ, mğ, ğğ) bir değişmezlik farklarına seğirdiyorum, ama bu küçük değişimi açıklayamıyorum. Çabalarsa, derinse söyle bir şey çıkar: kimi atomlarımı birarada tutan bir sıvı, bir jel var gibi (nar taneciklerini kaplayan jel örneğin) ve işte o jel dışsal bir etkiyle zorlanarak, ve jelin en küçük kıpırtısı atomların birarada duruş kombinasyonunda bir değişim yaratıyor. Ama tek tek ne atomları ne jeli ne kıpırtısını ne de kombinasyondaki değişimi ne de değişimin kendisini açıklayamıyorum — Unutmaya çalışıyorum,

Bir de aksiyonlar başlasın.

Bazen bir başlangıç ruh hallerini kullanmam gerektiği için değiştiriyorum da oluyor (Başlangıç ruh hallerim var mı, varlarsa değiştirilebilirler mi araştırıyorum)

günlük ve bilinçaltı görülere göre değerlendirerek.

(Bunu niye yazdım şimdi sana? mektuba bir introduction olsun diye sanırım.)

* Resimlerler yapıyorum hayır annemleri de resimlesem (aslı resmiye idi, gerçekten), şamaşır yıkarım, roman okurum, günlük de tutmam sevda da bilmem" diye bir şarkı söylerdi _ kuşaktan kuşağa değişim ilginç kuşkusuz ben o şarkıyı yaşamın başında şamaşır yıkarken, roman okurken, günlük de tutmam sevda da bilimini çevirmeye çalışırım. Ya da (onlar) günlük ve sevdayı, öylesine yüceltip öylesine unutmuş görüşlerde ki şamaşır yıkama ve roman okuma (unutmuş) eylemlerini eylemlerini algılamak içindi _ şimdi o yorgan ben bu parçayla tersine değiştirmekle belki de günlük ve sevda bilmek kavramlarının içini boşaltmış oluyorum ve bu koşulda, şamaşır yıkamayı, ve roman okumayı yüceltip basmıyorum

Aman, anneme de sarılmalıyorum)

* Burada bir kadın var her şeyi Natıkalı ve Natıkasız diye ikiye ayırıyor. Sanırım Natıkalı olmak kıymetli olumlu bir şey. Ben kendimi Natıkasız olarak görüyorum. O da beni öyle mi görüyordu

Bir de akşamüstleri bazen, bir balinanın ruhuyla ruhumun yer değiştirdiğini düşündüğüm de oluyor (balinanın ruhu, benim ruhum var mı, varlarsa yer değiştirebilirler mi, orasını kurcalamıyorum.)

güncel ve bilinebilir görülene yönelerek. (Bunu niye yazdım şimdi sana? Mektuba bir *introduction* olsun diye sanırım.)

* Resimanımlar yapıyorsun, hayır anneannemi de resimlesene. (Adı Resmiye idi, gerçekten, "Çamaşır yıkarım, roman okurum, gönül de bilmem sevda da bilmem" diye şarkı söylerdi. Kuşaktan kuşağa değişim doğal kuşkusuz, ben o şarkıyı yaşamım boyunca çamaşır yıkamam, roman okumam, gönül de bilirim sevda da bilirim'e çevirmeye çalıştım. Ya da o (onlar) gönül ve sevdayı öylesine yüceltip öylesine ürkünç görüyorlardı ki, çamaşır yıkama ve roman okuma bunun şiddetini, etkisini azaltmak içindi.
O zaman ben bu şarkıyı değiştirmekle belki de gönül ve sevda bilmek kavramlarının içini boşaltmış oluyorum ve o koşulda, çamaşır yıkamayı ve roman okumayı yüceltip bastırıyorum. Aman, amma da saçmalıyorum.)
* Burada bir kadın var herşeyi Natıkalı ve Natıkasız diye ikiye ayırıyor. Sanırım Natıkalı olmak olumlu bir şey. Ben kendimi Natıkasız olarak görüyorum. O da beni öyle mi görüyor acaba?

* Kuruçeşme
* Ve üç ağaç düşü

Jules ve Jim'de de kutulara dekti sevgi.
Hep düşlemişimdir, yani ölümden sonra yakılıp küle dönüşmeyi -kül yenir mi?
Bir yaş günümde M. bana tabutan bir kutu vermişti, içinde korkunç mavi bir göztaşı, dili yakıyordu.

* "Biz hayvanları yerdik" diye başlayan bir şiiri olmalı Dağlarca'nın kitabında, onu çok severim.

* Ben buradaki gölü serüven mavisi koleksiyonuna eklemen için getirebilirim.

* Buradaki göl büyük fırtınalarda denize karışıyor.

* Şurada korkunç bir sivilce çıktı, doktor kara merhemler sürdü, yardı içinden pek çok şey (evde kaybettiğimiz bulunamayan eşya, terlik, tencere, çakmak filan) çıktı.
Gözlerim ve başlarım ağrıyordu, hastaneye gittik, muayeneler oldum. Sinüzitten kuşkulandılar, iç yüzümün resmini bir Tadzio çekti (çok hoş Polonyalı bir delikanlı) böylece çok sonraki (ölümü uzak bir yere koyuyorum) bir gelecekteki yüzümü de görmüş oldum, fena değil. İç yüzümün resmini sana yolluyorum.

~~* Neden Emel ikimiz bir kadınlar tutsak evindeyiz, gardiyanlar karpuz getiriyorlar "yiyin" diye, biz, "kaynattık" diyoruz, büyük bir kazan kıpkırmızı (kabukları soyulmuş) karpuzlar kaynatıyoruz ve onları sıcak sıcak yiyoruz.~~

Annemden mektup geldi, Dilâra "Ben kendimden hoşnut değilim", Didem de "Ben Canavar Aids'im" diyormuş. Ne tuhaf değil mi?

* Karmaşa ne ve ne iş görecektiği

Julyen J için de kutular arasında sevgi. Hep düşlemişimdir yarın okuldan sonra yakalıp onu öpmeyi... Bu yeni mi? Bir yazımda M. Bovary'den bir kesit vermiştim, içinde korkunç mavi bir şey, dili yakıyordu...

* Bir hayvanlar yerdik diye başlayan bir şiir olmalı. Dışımın kitabında var sanırım.

* Ben tuvaletteki pişik sevişen arkadaşlarla ekmek için gidiyorum.

* Buradaki pul büyük fotoğraflarda denize karışıyor,

* Evde korkunç bir şiir yazacağım, ölüler hakkında. Evde yaşayanların içinden evde pek çok şey (evde bulunmayan eşya, terlik, tencere, çakmak filan) çıktı.

önce arkadan

Değişim ve kaplarımdaydım, hastaneye gidiyorum, muayeneler oldum. Sinüzitten kaynaklanıyor, iş yüzünün resmini çekmeler bir Tadzeaux çekti (çok kaş, Blanpain bir delikanlı) böylece çok sonraki (ölümü uzak bir yere koyuyorum) bir gelecekteki yüzünü de görmüş olduğu için, ferah değil. İç yüzünün resmini sana yolluyorum.

* Neden kimse bir kadından hediye evinde iç, yardımcılar karşı çekiyorlar "yiyin" diye biz "kaynatıp" diyoruz. Büyük bir kazan kırmızı kabulları soymuş) karpuzlar koyuyoruz ve onları sıcak sıcak yiyoruz.

Annemler nakliye gelsin, Dilara "Ben kardeşimden koşmuş değilim" Didem de "Ben Canavar Dede'yim" diyormuş. Mutlaf değil mi?

1980'de Marmaris'te kaçamağın dışına bir kaç kişi
bir [illegible] yapmıştık - İller bölgesiydi - Kuru sıcak kayalar arasında
bir yolculuktan, sıcaktı, sonra şişip yüzecektik >
yolda arayıp varmadan kimse bir şeyle sınırını abonesi Mehtap'ın sarıldım
bir [illegible] başım koyup bir kaşıya
rastladık, kimsiyle ve kocamanlı — karşılaşınca

bir şöl meselesi var hayatta, evet. Ve neden
ve ilginç ve belki çok doğal bu şöl'den bu
meselelerden iki yıl önce Ferda'ya yazdığım
mektupta söz ettiğimi anımsadım. Bir karşılama-
lama kavramından [illegible] haliydi söylemim
[illegible] mektup'un parçası (makaleler) arasından,
etmiştim - Belki uyumca bir alıntı olarak
şimdi yapacağım ancak o bağlam içinde
Ferda'ya yazdıklarımı bazın sana da
bir [illegible] ortak kullanımına bir imgenin [illegible] yaratığı,
şeyinçi çok da fazla abartmadan) iletmek istiyorum
şöyle yazmıştım:

"---- Kişilik ve bireysellik nasıl da ayrıksı geliyor
bu insanlara, arzulardan, düşlemelerden vazgeçmeyenleri
nasıl da kuşkuyla karşılıyorlar. Bütünlük öğesini
nasıl tüketime bakıyorlar, yaşamla ölümün
birbirini tamamlayışını nasıl da görmezden
geliyorlar; nasıl bu kadar korkaklar, bu
ışığın kapkara sonsuz darbe derecesi
göz-beyin-phallus üçgenindeki yer değiştirmelerle
böyle neyi koruyorlar savunuyorlar?
Peki, bizim hayatı algılayışımız bu kadar
cerebral ise, doğadan böyle

1980'de Marmaris'te kasabanın dışına birkaç kişi bir gezi yapmıştık. Göller bölgesiydi. Kuru sıcak kayalar arasında bir yolculuktu, sıcaktı, son göle gidip yüzecektik, yolda oraya varmadan küçük bir göle sırtını dönmüş bir mağaraya doğru kafasını vermiş bir keçiye rastladık, simsiyah ve kocamandı,[8]

Mektubunda karşılaşınca sarsıldım.
Bir göl meselesi var hayatta, evet. Ve ne tuhaf ve ilginç ve belki çok doğal bu gölden bu meseleden iki yıl önce Ferda'ya yazdığım mektupta söz ettiğimi anımsadım. Bir karşı olma-durma haliydi söz konusu ettiğim. O mektuptan parçalar (müsveddeler) buldum, belki uzunca bir alıntı olacak şimdi yapacağım ancak o bağlam içinde o zaman Ferda'ya yazdıklarımı bugün sana da (bir imgenin ortak kullanımının yarattığı sevinci çok da fazla abartmadan) iletmek istiyorum. Şöyle yazmışım: "...Kişilik ve bireysellik nasıl da aykırı geliyor bu insanlara, aramaktan, düşlemekten vazgeçmeyenleri nasıl da kuşkuyla karşılıyorlar, biriciklik özlemini nasıl tiksinç buluyorlar, yaşamla ölümün birbirini tamamlayışını nasıl da görmezden geliyorlar; nasıl bu kadar korkaklar, bu iç açılarının toplamı sonsuz darbe derecesi göt-beyin-*phallus* üçgenindeki yer değiştirmelerle böyle neyi koruyorlar savunuyorlar? Peki bizim hayatı algılayışımız bu kadar *cerebral* ise, doğaldan böyle

8 Devamı takip eden sayfanın üst kısmında.

yanına yaklaşınca hasta ve kör olduğunu anladık. Vejetaryen gençler vardı grupta, çok üzüldüler, dönüşte almayı kararlaştırdılar. O göller bölgesinde çok güzel ağaçlar, kayalar ve ışıklar vardı. Bir sedye yaptılar, dönerken hayvanı taşımak için. Kasabaya getirildi. Bir bahçeye konmuş, sağaltılmaya çalışılmış, birkaç gün içinde ölmüş. Kıçını dönmüştü göle, müstehaktır diye düşündüm.

uzaklaşmışsak onlar mı doğal yaşıyor dersin, bana kalırsa bizim yabancılaştığımız doğa ve doğallık değil yaşadıkları olsa olsa yanlışlarla yaratılan, üretilen ve katlanan bir atmosferde doğadan olabildiğince uzak en uç noktada can çekişiyor hayvanlar. Evet, Nietzsche'ye göre "insan hasta hayvandır" ama bence insan can çekişme durumundan kendini kurtarmaya çalıştıkça, sağaltabildiği ölçüde insan (ve belki de olması gereken gerçek hayvan!) olabilir çünkü yaşamın şen döngüsü böyle olmasını dilemektedir ya da ben bu dileği bir buyruk bilmek istiyorum. Görmek-görebilmek-bilmek aşamaları böylece gerçekleştirilir; sayrılıktan, bu genel geçer bu ezici bu kalık, tuhaf çoğunluğun sürücül toprağından bir mavi kan yaratarak ve onunla beslenerek, besleyerek –çok mu baş edilir olumlanır bir karmaşadır bu mavi kanın yaratılma süreci.
Bu çır çır çırpınma, gül dikenleri arasındaki

Yaklaşmaya başladığımızda anladık. Yeşillikler içinde pırıltılı çok güzeller, dönüşte almayı kararlaştırdılar. O şehir bir gösteriydi çok güzel ağaçlar, heykeller ve ışıklar vardı. Dönerken bir şeyler yapmışlar, otomatik kayıtları tekrarlamak için. Kaydedilmiş getirildi. Bir bahçeye kurmuş, şapka bırakmaya çalışmış, sonra bir kafeye gitmiş ışıklarda Elmüş. Sonları kışını dönüşü şöyle, müstehaktır diye düşünüyorlar.

Uyaklaşmışsak onlar mı doğal yapıyor dersin, bana kalırsa bizim yapaylaştığımız doğa ve doğallık değil yapadıkları olsa olsa yanlışlarla yaratılan üretilen ve katlanan bir atmosferde doğadan olabildiğince uzak en uç noktada can çekişiyor hayvanlar. Evet, Nietzsche'ye göre "İnsan hasta hayvandır" ama bence insan can çekişme durumundaki kendini kurtarmaya çalıştıkça, yapaltedildiği ölçüde insan (ve belki de olması gereken gerçek hayvan!) olabilir çünkü yaşamın şen döngüsü böyle olmasını dilemektedir ya da ben bu dilegi bir buyruk bilmek istiyorum. Görmek-görebilmek bilmek aşamaları böylece gerçekleştirilir; saydamlıktan, bu genel geçer bu ezici bu kalıcı, tuhaf ve çoşkunluğun sürüncül toprağından bir mavi kan yaratarak ve onunla beslenerek, beslenerek — çok mu başedilir olumlanır bir karmaşadır bu mavi kanın yaratılma süreci, bu çırçır çırpınma, gül dikenleri arasındaki

Sanat, akıllar zamanla dalaştığı bir güreş? Değil
belki, ne varki, insan dönüştürerek oyunan,
oynayarak dönüştüren varlıksa, değerler yeniden
yaratılabilir. Değişimi koruyan en güçlüdür, yaşamın
önerdiği ve geri bıraktırdığı zenginliğin içinden
seçimler yapmada özgürdür artık, seçilmesi
gereken kimi zaman bildiğimiz bir acı da olsa...
O zaman acı sonsuzca boyutlanır, çok katlı
sevinç paylarını içerir avaz avaz haykırmalar
ve ~~sessiz~~ göğyazılarını da... Görünümü
dingin bir mavi olur, gümüş bir göl
kadar kıpırdaşsızdır; insan bir yüzeyinde bir
dibinde yaşar onun, tabanı erişilmez
kayaların esiyildiği kaplıdır, bunu
içinde olmayanlar bilemezler - işte şu bir
parça donuk mavi gümüş yüzeyinde küçük
bir kafa derler - bilemezler nasıl
bir yumuşak dokular evrenidir o
kapalı ülke ..."

Ve yine ne tuhaf bu bölüm
araya bir "Su Yüzü" konarak bir
(şiirimsi)

dans, aklın zamanla tutuştuğu bu güreş? Değil belki, ne var ki, insan dönüştürerek oynayan, oynayarak dönüştüren varlıksa, değerler yeniden yaratılabilirliğini korur en azından, yaşamın önerdiği ve geri bıraktırdığı zenginliğin içinden seçimler yapmada özgürdür artık, seçilmesi gereken kimi zaman bitimsiz bir acı da olsa...

O zaman acı sonsuzca boyutlanır, çok katlı sevinç paylarını içerir avaz avaz haykırmalar ve gözyaşlarını da... Görünümü dingin bir mavi olur, gümüş bir göl kadar kıpırtısızdır; insan bir yüzeyinde bir dibinde yaşar onun, tabanı erişilmez kuyumların eriyikleriyle kaplıdır, bunu içinde olmayanlar bilemezler -işte şu bir parça donuk mavi gümüş yüzeyinde küçük bir kafa derler- bilemezler nasıl bir yumuşak taklalar evrenidir o kapalı ülke..." Ve yine ne tuhaf bu bölüm araya bir "Su Şiiri"[9] (şiirimin adı) konarak bir

9 Nilgün Marmara, *Kağıtlar*. s. 77.

"kutu bölümü"ne bağlanıyor ki yeniden okuyunca (başka birine, Ferda'dan sonra Emel'e, neden olmasın) yeniden yazılabilirliği olanaklı görünüyor. Bu bölümü de alıntılıyorum Emel, sen bana yazdığın bir mektupta kutu ve gölden söz açmışsın, bense daha önce bunlar üzerine Ferda'ya yazmışım, şimdi bu rastlantı yerde mi kalsın? Kaldırıp bakmayalım mı ona? Bakarsın değil mi? "Dinleyen" birine yazılmışsa bir başka "dinleyen" de okuyabilir. "...Böylece tüm yürekler pirinç süslemeli cam ku[10]

10 Nilgün Marmara burada yazmayı bırakmış. Fakat diğer kağıtları arasında tam da bu kelimelerle başlayan bir başka yazısı bulunuyor. Nilgün Marmara, *Kağıtlar*, s. 77.

"kuru bölümüne bağlanıyor ki ~~yeniden~~ yeniden okuyunca ~~yeniden yorumlanabiliyor~~ (başka birine Ferdadan sonra Emel'e, Meder olmasın) yeniden yoğunlaşabiliyor okumakla görünüyor - Bu bölümü de almıyorum Emel, sen bana yazdığın bir mektupta kuru ve göl'den söz açmıştın, bence ~~yanlış~~ daha önce bunları üşüne Ferda'ya yazmışsın, şimdi bu roslantı yerde mi kalsın? ~~Ne~~ Kaldırıp bakmayalım mı ona? Bakarsın değil mi? "Dinleyen birine yoğunlaşmazsa bir başka "dinleyen" de okuyabilir.

"... Böylece kuru yürekler pürüz süzülemez cam ku

Nedense tanıdık, uşmayan kişiler olarak düşünmüşümdür.

Düşler düşmüyor yakamdan. Bir seferinde, korkunç bir karabasan - Bir yere gideceğim (bir Avrupa gezisi sanırım) babam sana yirmilik, ikilik Romen paralarını veriyor onları çiğirip sayıp sayıp bozuk şantama koyuyorum - Ve İdrissiant diye bir filmi vardı 1975'te yirmilerden görmüştüm, yönetmenini hatırlamıyor, Elizabeth Taylor oynuyordu erotik bir ölümünü arayan bir kadın - Havaalanlarında geçiyordu, oradaki atmosfere bezgin sürrealist bir nedir düşümdeki de. Bir uçağa binmişsem ayaklarımın altındaki yer birden açılıyor ve dönme dolap koltuğuma dönüşüyor, kenarından kayıyorum ve kendimi birden karanlık uçak iskeletinde buluyorum. Korkunç bir telaş içindeyim uçağı kaçırdığımdan falan ama etrafta bir kaçınsan daha var onlar da kaçırmışlar yeni bir küçük uçak gönderilecekmiş oradan alınacak büyük uçağa yetiştirilecekmişiz - Sonra kendimi yine bir uçakta buluyorum, bir çok tanıdıklar var onlarla çok dağınık konuşmalar... Bir kez daha düşüm sonra, çok karanlık garip bir mekan, 3-5 kişi bekliyoruz yine bir küçük uçak gelecek bizi almaya "büyük uçak"a götürmeye.

Düşler düşmüyor yakamdan. Bir seferinde korkunç bir karabasan –bir yere gideceğim (bir Avrupa gezisi sanırım) babam bana yırtık, ıslak Romen paraları veriyor, onları çıkarıp sayıp sayıp çantama koyuyorum. *Identicut* diye bir film vardı 1975'te görmüştüm, yönetmenini hatırlamıyorum, Elizabeth Taylor oynuyordu, erotik bir ölümü arayan bir kadın. Havaalanlarında geçiyordu, oradaki atmosfere benzer sürreel bir mekân düşümdeki de. Bir uçağa biniyorum, oturduğum yer birden açılıyor ve dönme dolap koltuğuna dönüşüyor, kenarından kayıyorum ve kendimi birden Karaköy vapur iskelesinde buluyorum. Korkunç bir telaş içindeyim uçağı kaçırdığımdan fakat etrafta bir kaç insan daha var, onlar da kaçırmışlar, yeni bir küçük uçak gönderilecekmiş, oradan alınacak büyük uçağa yetiştirilecekmişiz. Sonra kendimi yine uçakta buluyorum, birçok tanıdıklar var, onlarla çok tuhaf konuşmalar... Bir kez daha düşüş sonra, çok karanlık garip bir mekân, 3-5 kişi bekliyoruz yine bir küçük uçak gelecek bizi almaya, "büyük uçak"a götürmeye.

Gri fiberglas gibi bir yaratık iniyor önümüze, herkes birer birer biniyor ve beni almıyor uçak. Yavaş yavaş burnundan doğru yere (kum-toprak karışımı) saplanıyor (yeraltından geçmesi gerekiyormuş) çılgınlar gibi vuruyorum "beni burada bırakmayın" diye. Ve karanlıkta yapayalnız kalıyorum oralarda. Yürümeye başlıyorum, korkarak ıssız çok geniş caddelere çıkıyorum. Yollarda "Where am I" diye bağırıyorum çığlıklarla. Birden karşıma bir gulyabani, başörtülü, uzun pardesülü kocaman kadın çıkıyor. Hafifçe gülümsüyor "kuru çeşme" diye yanıtlıyor. Dişlerini görüyorum, tümü altın. Uyandım, müthiş bir kahkaha attım. Böyle bir kabustan sonra böyle bir kahkaha düşünülemez, bunu yaptım, çünkü Yeni Türkü'nün "Gurbete Kaçacağım" şarkısına derinden bağlıyım. Ve bu şarkıda

"Gurbete kaçacağım
O duvaksız tepeye
O yolunda gözyaşı
Çeşmesi kuru köye..." diye bir bölüm var. Bu kabusu kurduran da işte o yolunda gözyaşı çeşmesi kuru köy.

/

Bir fiberglass gibi bir yaradılışım. Dünyaya herkes birer sicim bırakıyor ve beri almıyor asla. Yavaş yavaş buramdan dışarı yere (tam-toprak karışımı) saplanıyor (yeraltından geçmesi gerekiyormuş) çılgınlar gibi vuruyorum "beni burada bırakmayın" diye. Ve karanlıkta yapayalnız kalıyorum aralarda. Yürümeye başlıyorum (karanlık, ıssız) çok geniş caddelere çıkıyorum - Yollarda "Where am I" diye bağırıyorum çığlıklarla. Birden karşıma bir (yabani) başörtülü, uzun pardesülü bir kadın çıkıyor. Hafifçe gülümsüyor "kuru geçme" diye yanıtlıyor. Dişlerini görüyorum, altınları altın. - Uyanıyorum, kısa müthiş bir kahkaha atıyorum. Böyle bir kabustan sonra böyle bir kahkaha düşünülemez, bunu yaptım çünkü, beni Türkü'nün "Gurbete çıkacağım" şarkısına derinden bağlıyorum - ve bu şarkıda

"gurbete çıkacağım
o dumansız tepeye
o yolunda göçeyim,
Geçmesi kuru köye." diye bir bölümü var.

Bu kabusun kurtulmam da ilkte o yolunda göçeyim geçmesi kuru köy-

Buna gülünmez de ne yapsınlar allahaşkına?
Bir başka düşte, Neden Emel ikimiz bir kadınlar dostluk evindeyiz, yaşlıdırlar karşımızda (kelleleri de karşımızda) gibi görünüyorlar "yiğin" diye, biz, "kaynatalık" diyoruz, büyük bir kazan kaplumbağa (kabukları soyulmuş) karşımızda kaynatıyoruz ve onları sıcak sıcak yiyoruz. Neden?
Sonra bir fragman daha, bir Van Gölü kıyısında evindeyiz yapayalnız otlar arasında üç ağaç, ikisi birbirine yakın biri biraz uzakta. Yanyana olan ağaçlardan biri sarı, sapsarı (yaprakları, dalları, yaprakları) diğeri mavi, masmavi (" " ") rüzgârda birlerine sarılıyor ve ötelerde duran tek ağaç incecik bir sonbahar rengi, kızıl-kahverengi rüzgâr ve ağlıyor sanki. Bir üçüncüyle uyanıyorum böyle düşlerden sonra.
Kumalda bir bebek kafası bulduk bir yüzü kısmen yok diğeri yarı kapalı, yüzü bir içinde, saçları kayaya dikilmiş, bir de küçücük mavi bir adam, onun da kafasının yüzü yok, içine bakınca da beyninin olmadığı anlaşılıyor. Onlar yanyana kaydırım oturmuyorlar.

Öyle.

Buna gülünmez de ne yapılır allahaşkına?
Bir başka düşte, neden Emel ikimiz bir kadınlar tutsak evindeyiz, gardiyanlar karpuz (kellelere de benziyor) getiriyorlar “yiyin” diye, biz, “kaynattık” diyoruz, büyük bir kazan kıpkırmızı (kabukları soyulmuş) karpuzlar kaynatıyoruz ve onları sıcak sıcak yiyoruz. Neden?
Sonra bir fragman daha, bir Van Gogh tarlasında esintiyi yaşayan otlar arasında üç ağaç, ikisi birbirine yakın, biri biraz uzakta. Yanyana olan ağaçlardan biri sarı, sapsarı (gövdesi, dalları, yaprakları) diğeri mavi, masmavi (gövdesi, dalları, yaprakları) rüzgârda birbirlerine sarılıyor ve ötelerinde duran tek ağaç incecik bir sonbahar rengi, kızıl-kahverengi pas rengi ve ağlıyor sanki. Bir üzüntüyle uyanıyorum böyle düşlerden sonra.
Kumda bir bebek kafası bulduk bir gözü hiç yok diğeri yarı kapalı, yüzü kir içinde, saçları havaya dikilmiş, bir de küçücük mavi bir adam, onun da kafatasının tepesi yok, içine bakınca da beyninin olmadığı anlaşılıyor. Onları yanyana koydum oturuyorlar. Şöyle.

Burada olmak şimdi öylesine kolay kabul edilir anlaşılır bir şey ki. *Lux* değil ama çünkü buranın kendine özgü ilişkileri sonradan gerçekliğini yitirecek olsalar iyi, şimdi yaşanırken gerçek değil. Katılamıyorum, karışamıyorum, kadınlar bir araya geliyorlar, çaylar-kekler. Gidemiyorum, gittiğim zamansa bir çocuk safiyetini yitirdiğim için her şeyi akışa bırakıp çayda çıkacak nevaleyi beklemek de hiç oyalayıcı görünmüyor. İnsanları izlemek doyurmuyor çünkü hepsi birbirinin aynı. Bana kalan zamansa (tek *lux* bu olabilir) her yerde var, öbür kendimi her gün yeni baştan kurmak arzum ve çabam olursa. Yaşama güdüsü ne kadar güçlüyse yaratma isteği de o kadar yoğun oluyor. Ben hep azar azar yaşadım, yarattım. (Yaşadım ve yarattım denilebilirse eğer.) Elbette bir göl var bunu çocuk yaşımdan beri duyumsuyorum, ama dağlar da var, kayalar da, ağaçlar da, denizler de... Çok saygı duyduğum bir ilkellik gerekiyor, hani Marguerite Duras'ın sözünü ettiği incelik (yaşama çabasındaki saçma yılmazlık.)

Burada olmak şimdi öylesine kolay kabul edilir anlaşılır bir şey ki. Lux değil ama, çünkü burası kendine özgü ilişkileri sonradan gerçekliğini yitirecek olsalar iyi, şimdi yaşanırken gerçek değil. Kahkahamıyorum, karşılamıyorum, kadınlar bir araya geliyorlar, sohbet ediyorlar - gidemiyorum gittiğim zaman bir şeyle sağlığımı yitirdiğim için herşeyi akışa bırakıp çıkacak cesaretini bulacak da hiç oyalanıyor görünmüyor. İnsanları izlemek de doyurmuyor çünkü hepsi birbirinin aynı - Bana kalan zamansa (tek lux bu olabilir) bir yerde var olmak kendimi her gün yeni baştan kurmak arzum ve çabam olursa. Yaşama isteğim ne kadar güçlüyse yaratma isteğim de o kadar yoğun oluyor. Ben hep ayağı ayağı yaşadım, yarattım. (Yaşadım ve yarattım denilebilirse eğer). Elbette bir gül var burnumda çocuk yaşımdan beri kaybolup duymamıyorum, ama dağlar da var kayalar da ağaçlar da denizlerde ... Çok uzun süreli duyduğum bir ilkellik gerekiyor, hani M. Duras'ın sözünü ettiği incelik (yaşama şehvetindeki saçma yılmazlık)

İlkellik - incelik - ince ilkellik - ilkel incelik -
animalist dünya görüşüyle, bir inançla ilintili -
olma inanmamaya kayıyorsa biri, devinime gidişin
sık sık ekseklediyorsa bir gölün kenarı dağın,
kayanın, derinin kendi olmak istiyorsa,
bu alıştırıldığımız "ben" ve "aktörlüğün
gerçekten gül" mesajını da anlamını yitiriyor bir ay.
Neyse, yapamak - daha çok yapamak
istemek gerek sanırım, daha yapam, çok soluk
çok dirim çok devinim vs. bu argılarla örtüşürse
söyleyişler müzik resimler yontular gerçeklik
buluyorlar -

Dediğin gibi ayar ayar sürdürüyordum - Zaman
hep bulunur çok güçlü bir yapma arzusu
çok güçlü bir dikbinti ve phantasmayı
karşılayamayan bir boşaltı yaşanıyorsa -
(Kafka kendini sigorta şirketinde çalışıp,
geceleri - sabaha kadar - yazıyordu.)
Sorun yalnızca zaman değil.
Dediğin gibi ayar ayar sürdürüyorum -
Oyun climax'ini bulabilir, denouement'a

İlkellik, incelik, ince ilkellik, ilkel incelik –animalist dünya görüşüyle, bir inançla ilintili. Ama *inanima*'ya kayıyorsa biri, devinme güdüsü sık sık eksikleniyorsa gölün, dağın, kayanın, denizin kendi olmak istiyorsa, bu alıştırıldığımız "ben" ve "akıtılması gereken göl" mottosu da anlamını yitiriyor biraz. Neyse, yaşamak –daha çok yaşamak istemek gerek sanırım, daha yaşam, çok soluk, çok dirim, çok devinim vs. bu arzularla örtüşürse sözcükler müzik resimler yontular gerçeklik buluyorlar.
Zaman hep bulunur çok güçlü bir yaşama arzusu, çok güçlü bir tiksinti ve *phantasma*'yı karşılayamayan bir hayat yaşanıyorsa. (Kafka her gün sigorta şirketinde çalışıp, geceleri -sabaha kadar- yazıyordu.) Sorun yalnızca zaman değil. Dediğim gibi azar azar sürdürüyorum. Oyun *climax*'ini buldu, *denouement*'a

geçiş gerek şimdi. *Çöl Faresi*[11] diye kısa bir öykü yazdım, kurgusu hoş geliyor bana, izlenen bir çöl faresi var ama aslında çöl faresi de onu izleyeni izliyor, fareyle izleyenin düşünceleri birbirine karışıyor, vs. vs. Bir de bazı şiirler, şiirimsiler. Yazmanın çok yetersiz olduğunu düşünüyorum bazen, şimdi sana yazmanın da... O yüzden, artık bu mektubu bitirmekli oluyorum. Hemen geçecek eline umarım sen de bana birkaç gün içinde yazar ve gönderirsen Ocak ayını çıkarırım. Şubat'ın burada olduğum süresi gelme duygusuyla zaten çıkacak aradan.

11 Bkz. s. 286.

/

geçiş gerek şimdi. Göl Feresi diye kısa bir öykü yazdım kafamda hoş geliyor bana, işleyen bi göl feresi var ama adında göl feresi de onu izliyor, farcyle işleyenin düşünceleri birbirine karışıyor, vs. vs. Bir de bazı şiirler, şiirmsiler. Yazmasam göl yeteri kadar düşünüyorum bazen, şimdi sarf yazmayınca da... O yüzden, artık bu mektubu bitirmekli olıyorum. Hemen geçecek elime uvarım, sen de bana bir kaç gün içinde yazarsın. Ocak ayını çıkarırım — Şubat'ın gelme duygusuyla çıkacak aradan —

işleyeni

(burada olduğum süreci)

Sevgili Taavur,

Senin bir kitabın varmış, ay Yayan Dağlarca'nın Laciverk şiiri. Or kitapta "Biz hayvanları yerdik" diye başlayan bir şiir var, ben onu çok severim, seni de. Emel [illegible] sana o şiiri okusun. Sonra sen hep git. Çok uzaklar olmasa bile yakın uzaklara git. Mesela Barlas'a git. Ama bu arada Öneder ve Kadeksa'a acı, bazen onları da düşün yanında götürmeyeceğini bile, onların da çok uzaklara gitmek isteyebileceklerini düşün.

Yakınındaki şifte havuzdan [illegible] (Emel ve Mehmet havuzları) suyu iyi kullan. Sonra yaz gülü. Gülü yaz, gülü çiz, gülün şarkısını söyle, güle heykelcikler yap.

Yibba ya gelseydin çok severdik ama yakında biz İstanbul'a döneceğiz, hep beraber olacağız yine. Yazgülücüğüm kuşan ve ben yüzün seni sevgiyle öpmekteyiz.

Sevgili Taavur,
Senin bir kitabın varmış, az yazan Dağlarca'nın "Lacivert" şiiri. O kitapta "Biz hayvanları yerdik" diye başlayan bir şiir var, ben onu çok severim, seni de! Emel sana o şiiri okusun. Sonra sen hep git. Çook uzaklar olmasa bile, yakın uzaklara git. Mesela Barlas'a git. Ama bu arada Öneden ve Kodekan'a acı, bazen onları da düşün yanında götürmesen bile, onların da çook uzaklara gitmek isteyebileceklerini düşün.
Yakınındaki çiftehavuzdan (Emel ve Mehmet havuzları) suyu iyi kullan. Sonra Yaz Gülü. Gülü yaz, gülü çiz, gülün şarkısını söyle, gül heykelcikleri yap.
Yibba'ya gelseydin çok sevinirdik ama yakında biz İstanbul'umuza döneceğiz, hep beraber olacağız yine. Yazgülücüğüm Kağan ve ben Yügüm seni sevgiyle öpmekteyiz.

Hem bu arada *Zone*, bölge, kuşak, dönence demektir İngilizce. Bana adı çok şiirsel geliyor "dönence hastalığı" örneğin.

Önce anneye geçmiş olsun ve bir daha gelmezler demekle başlayalım, işittiğim kadarıyla garip bir hastalıkmış zona, çabuk atlatmışsın, tekrar geçmiş olsun.
Son günlerde dolaşan şayialar hiç de iç açıcı değil. Bir savaş çıkmasa bile kendiliğinden bir karmaşa oluşturacaktır bu gerginlik ve tüm koşulları olumsuz anlamda etkileyecektir. Transferlerin durdurulduğu söyleniyor (zaten Kağan'ın henüz hiçbir transferi yapılmış değil çünkü şirket, zamanı bir yıl geriden izliyor!)
Yani anlayacağınız bu elekle taşıdığımız, havanda dövdüğümüz sular bizi pek serinletmiyor ya da içinde yüzmemize izin vermiyor. Karamsarlık olarak algılamayın bunları ama dediğim gibi insanı tedirgin etmiyor değil bu mekân ve ilişkiler. Bu güncel olgular işin bir boyutu, öte yandan bu şantiyede, üç aydır burada olmak konumu var ki, bunca kırolukla kuşatılmışlık (benim açımdan) oldukça can sıkıcı.

Zor - bilgi, kısa, dönme demektir İngilizce.
Bana adı çok şirsel geliyor
dönence hastalığı örneğin - nebirdata gelmeyen

Orta ergenlik ve gelişim olarak demekle başlıyorum
işaret ettiğim kadarıyla geçici bir hastalıkmış zora, çabuk adapte olmuş gibi
ikrar etmiş olam.
Son günlerde de kaygan sinyaller hiç de
iç açıcı değil. Bir savaş olmasa bile
tedirginlikten bir kırmızı olacaktır bu
gerginlik ve tüm taşıtlar, olmasa
anlamda etkileyecektir. Transferlerin durdurulduğunu
söyleniyor (zaten Kayseri'ye henüz hiç bir
transfer yapılmış değil ünlü şirketi zaman.
bir yıl geriden izliyor!) Yani, anlıyacağınız
bu elekle taşıdığımız, Lavanda
döndüğümüz suları biz pek sevmiyor
ya da içinde yüzmeye izin vermiyor
Karamsarlık olarak algılamayın bunları,
ama dediğim gibi nisan, değişiklik
tedirginlik etmiyor değil bu nekâr ve
ilişkiler. Bu güncel olgular için bir
boyutta, öte yandan bu şartlarda, üç aydır
burada olmak konum var ki, burda
kuvvetler kirolukla kuşatılmış bir
(beyin açısından) oldukça canlılar -

Burada olmasa bile, bu kentteki başka bir işyerinde, ya da bir okulda çalışmak umudu da düşüp tükenmiş durumda o kısmı (yok, bazen kalkıp saçımı kesiyorum, eşofmanlı kahkülle dolaşıyorum) dolduruyorum. Kağan 5'te işten dönüyor, alelacele yemek yiyor, sonra akşamları bulunursa işçiler Amerikan kovboy filmleri ~~yada~~ gangster - polis - cosmo - vampir - science fiction filmleri seyrediliyor kokuda (kokuk denilen yerde pokyo'lu adamların kasla ve kağıt oynadığı ve verenler dinlediği bir mahalle kahvesi aslında) eve dönülüyor ve kağan erken sabah 6'da işbaşı yapabilir işin sizliyor. Bir makina ve erkek kardeşim cemaati burası. O biraz konuşulacak bir kadın nikayet İstanbul'a döndü çünkü kapının keri edr alıyordu - Şimdi iki adet var bu kariş biri Sivas'lı biri Gerze'li iki gerçek. (gerzeli söylüşü acaba gerze den mi geliyor)

Burada olmasa bile, bu kentteki başka bir işyerinde, ya da bir okulda çalışmak umudu da tümden tükenmiş durumda. Oturup duruyorum. (Yoo, bazen kalkıp saçımı kesiyorum, değişik kâhküller deniyorum.) Kağan 5'te işten dönüyor, alelacele yemek yiyor, sonra akşamları bulunursa iğrenç Amerikan kovboy-gangster-polis-casus-vampir-*science fiction* filmleri seyrediliyor lokalde (lokal denilen yer de tokyolu adamların tavla ve kağıt oynadığı ve veremler dinlediği bir mahalle kahvesi aslında) eve dönülüyor ve Kağan ertesi sabah 6'da işbaşı yapabilmek için sızıyor. Bir makine ve erkek cemaati burası. O biraz konuşulabilir dediğim kadın nihayet İstanbul'a döndü çünkü her gün beni esir alıyordu -şimdi iki adet var ben hariç, biri Sivaslı biri Gerzeli iki gerzek. (Gerzek sözcüğü acaba Gerze'den mi geliyor?)

Bazen bana çaya geliyorlar yaygaracı çocuklarıyla canımı sıkıp gidiyorlar sonra. *Christmas* sırasında İtalyan şantiyesinde ping-pong turnuvası düzenlendi ve elbette oğlunuz da katıldı ve haliyle her zamanki başarılılığıyla ikinci oldu ve bir adet *computer*li cetvel "kazandı." Ama bu arada biz de *Xmas* ve *New Year party*'lerinden yararlandık. İtalyan-Hint-Türk mutfaklarından oluşmuş yemekler ve İngiliz biralarından bolca tıkınıp içtik. Ben de bir karşılık olsun diyedir, İtalyan şantiyesinden bir Venezuela asıllı İtalyan, bir Hintli ve bir Paki kadını çaya davet ettim. Kağan'la birlikte güzel bir kayısılı pasta yaptık ama ne yazık ki tuzlu yandı. Pizza hamurunu yakarak bir kitabeye çevirdim Kağan denize fırlattı onu, falan, filan, vs, vs, ve bisaire.

Bazen bana çaya geliyorlar yaşlarıca çocuklarıyla vakit sıkıp gidiyorlar sonra. Christmas zamanda İtalyan sinemasında dans-şarkı durumları ilişkilendi ve [illegible] elbette çalınmış da tabiiki ve haliyle he yanarki "başarılılığın" ikinci adımı ve bir adet computerized "yazardı". Ama bu arada biz de X-mas ve New Year party'lerinden yararlandık İtalyan-Hint Türk mutfaklarından duymuş yemekler ve İyiliğ bıralarınakan bolca tıkınıp içtik. Ben de bir başlık alan diyedir, İtalyan sinemasından bir versiyonla adlı İtalyan bir dinli bir Pati tadını çaya davet ettim. Kağan le birlikte güzel bir kayısılı pasta yaptık ama ne yazık ki tuzlu yardı. Bizi hamurun yakarak bir kitabeye çevirdim Kağan derine şirketli onu, falan, [illegible] filler, vs, vs, ve bşaire.

Kağıdı burada yalnız bırakmak istemiyorum ama bir süre daha katlanacağım
~~bana söylenmesem~~ de ruhsal sağlığım açısından
iyi. Felaket senaryoları oluşturabilir. Pek dayanıklı
bir değilim, eğer bu mücadelede, pek katlanamayıp
mücadeleyi galiba. Oysa kağıdın iradeli,
iki ay daha idare eder (irade-idare!)
değişmeyi ve bütünüyle de
yalnızlık gemisini geçirir. Tek sorun benim
yaptığım "olağanüstü yemeklerden" mahrum
kalacak ama nöbetim ona da katlanırdı.
3-5 milyon işçi bu çöl bir çıraklık nasıl
kabul edilir anlamıyorum. Bir şekilde çöl
boşa bir göle yaklaşmadık diyen bir
kapanış tümceciğiyle ~~[illegible]~~ belleğe
bir asiya dönüştürmek gerekiyor bu
bölümün kapanışını (Berce)
Dostlar da olmasa, mektuplar, fotoğraflar,
kitaplar benim için iyice güçleşirdi
bu kadarcık kalmak bile.

Kağan'ı burada yalnız bırakmak istemiyorum ama bir süre daha kalmam da ruhsal sağlığım için tehlike çanları oluşturabilir. Pek dayanıklı biri değilim, eğer bu meşakkatse, pek katlanamıyorum meşakkate galiba. Oysa Kağan iradeli, iki ay daha idare eder (irade-idare!) akşamları erkenden yatar uyur, gündüzleri de çalışarak zamanını geçirir. Tek sorun benim yaptığım "olağanüstü" yemeklerden mahrum kalacak, ama n'apalım ona da katlanır artık.
3-5 milyon için bu çöl, bu çoraklık nasıl kabul edilir anlamıyorum. Çöl bize, biz çöle yakışmadık diye bir kapanış tümceciğiyle bellekte bir anıya dönüştürmek gerekiyor bu bölümünü hayatımızın (bence.) Dostlar da olmasa, mektuplar, fotoğraflar, kitaplar benim için iyice güçleşirdi bu kadarcık kalmak bile.

Umarım, bu mektubu bir sıkıntı dışavurumu ve sizler için bir üzüntü kaynağı olarak okumazsınız. Çünkü gayet doğalcı ve nesnel bir dille yazılmıştır aslında. Çünkü belki de hoşnutsuz olmak için hiçbir neden yoktur bu hayatta, ya da hoşnutsuzluğu ifade etmek için, çünkü her şeyi aşmak gerekir, çünkü belki acı, sevinç, sıkıntı, erinç gibi kavramlar da yoktur ve bunların içerikleri de. Ama yine de galiba eski has eski tamam (pardon! eski tas eski hamam) ben İstanbul hamamlarını özlüyorum!
Neyse, efendim, huzurlarınızdan saygıyla sevgiyle çekilirken yakında görüşmek dileğimi de belirtir, hepinizi öperim.

Hoşçakalın
Sevgiyle
Your daughter-in-law

Yeni yıl kartınıza ve Çağatay'ın müsamere fotoğrafına
çok teşekkürler.

Umarım, bu mektubu bir zorunda sıkıntı değerlendirme ve siyaset için bir üçüncü kaynağı olarak okumayacaksınız - çünkü gerçekten doğal ve rasyonel bir dille yazılmıştır aslında. Çünkü belki de hoşnutsuz olmak için hiçbir neden yoktur bu hayatta, ~~belki de her şeyi aşmak~~ ya da hoşnutsuzluğu ifade etmek için, çünkü her şeyi aşmak gerekir, belki acı, sevinç, sıkıntı, ezinç gibi kavramlar da yoktur ve bunların içerikleri de. Ama yine de galiba eski has eski kanun (pardon! eski has eski kanun) ben İstanbul Hanımlarını özlüyorum! Neyse, efendim, huzurlarınızdan saygıyla sevgiyle çekilirken yalnızca görünmek bile beni bile, hepinizi öperim.

Hayırlar
Sevgiyle

Your daughter in-law

Yeni yıl kartınıza ve Çağadaylar müşamere fotoğrafına çok teşekkürler

Sevgili Marmaralar Canlar

Bu göle kuşlar da konacak, kervanlar da geçer içinden-üstünden (kuşları savaş uçakları, kervanları da ordular olarak düşünürsek!) Yani bir olasılıkla, kesin olmasa da, bir takım birkaç takım söylentiler dolaşmaktadır bu parkta. Nereler bilinmez. Şöyle dönmemeyi bu şekilde değerlendiriyorum. Bu daha 15. gün, 1. ay sonu filan dönebilirdim. Garantim kesildi. Hele Kağan'ın yerinde olsaydım, bavulumu alır gelmez döner ve 5-5 milyon için bu işkence sahnelerine bir daha katlanmazdım. Yok, aslında durum o kadar da vahim değil! Trajedya filan yok ortada. Ama, gerçeği bir şekilde saptıyoruz, kesin bu. Gerçeği düşünüyorum şimdi burada

Sevgili Marmaralar, Canlar,
Bu çöle kuşlar da konar, kervanlar da geçer içinden, üstünden (kuşları savaş uçakları, kervanları da ordular olarak düşünebiliriz!) Yani bir olasılıkla, kesin olmasa da, birtakım, birkaç takım söylentiler dolaşmaktadır bu garip diyarda. N'olur, bilinmez. Sizin dönmememem için böylesine diretmenizi de anlayamıyorum. Ben daha 15. gün, 1. ay sonu filan dönebilirdim. Çenelerim kasıldı. Hele Kağan'ın yerinde olsaydım, buraya gelir gelmez döner ve 3-5 milyon için bu iğrenç saçmalığa hiç mi hiç katlanmazdım. Yok, aslında durum o kadar da vahim değil. Tragedya filân yok ortada. Ama gereksiz bir sıkıntıya maruzuz, hepsi bu. Gereksiz diyorum çünkü burada

yaşanan ya da yaşanacak süre maddi ya da manevi açıdan radikal bir değişime yol açmadı, açmaz da. Bu böyle biline! Ayaklar baş, başlar da ayak olmadı henüz. Daha pek uzun bir zaman da ayaklar ayak, başlar baş olarak kalacak. Ne bu ayaklar lân?
Anlayacağınız, can sıkıntısı çoban armağanı ve ben Şubatta DÖNÜYORUM. *Christmas* eğlenceli geçti sayılır, Crea adlı bir İtalyan şantiyesindeki ping-pong turnuvasına katıldı Kağan her zamanki "atılganlığı ve katılganlığıyla" ve "başarılılığıyla" ikincilik "elde etti." Biz de bu sayede *Christmas* ve *New Year Party*'lerine davet edildik, leziz yemekler yedik, İngiliz biraları içtik. İtalyan, Hint, Paki 3 kadını çaya davet ettim sonra, ben de. Türkiye'ye dönen kadının evinde "ağırladım."

1a da yapacak

yapacak süre modeli ya da nasıl açıdan radikal bir değişime gitmekte Yolaşmak ve ağrı da. Bu böyle bilinsin!

Ayaklar baş, başlar da ayak olmadı hiç. Daha ne uygun bir zaman da ayaklar ayak başlar da baş olarak kalacak. Ve bu ayaklar kim?

Anlayacağınız, can sıkıntısı çoğu armağanı ve ben şubatta DÖN üyorum.

Christmas geleneği geçti sayılır, Crea adlı bir İtalyan şarkıcısındaki ping pong dönüyorsun. Kendini kaçan her zamanki "kahkahalığı, ve kahkahalığıyla" ve her zamanki "başarı ciliğiyle" ikinciliği "elde etti". Bu da bu sayede Christmas ve New Year Party'lerine davet edildik, değiş yemekler yedikler değiş hikayeler dinledik. İtalyan, Hint, Paki 3 kadını çağa davet ettim sonra, ben de. Türkiye'ye özgü kadının evinde "ağırlığım".

Fırında pizza yapıyoruz dedim ve yaktım
(Buradaki bir yemek kitabında önce tavuk
biraz pişiriyor diyor, ben "çok ya" pişiriyorum")
Down üzerine, ekmekleri kesip, sütle ıslatıp
üstüne pizza malzemeyi koydum ve sürdüğüm krema -
Peteği de yaptı. (Hem bir de Ceyla'la
birlikte tavuklu bir pasta yapmıştık bir
gece önce, ve çok hoş olmuştu!)
Haftaya Dönüşü de onlar beni davet ettiler.
Buradaki Türk kalabalığıyla karşılaştırınca,
görsel olarak yeğlenebilir kadınlar, ki
ne kadar onlar da kendi doğalarının
kurbanı, oysa da! Gelene kadar birkaç
kez daha görüşebiliriz onlarla sanırım.
Bir ille ve bu pantiye bana (doğurma
kaderi) pis bir "erkek cemaati".
Ve ben kaçtıkarım, kaçtıkarsam.
Günler ve geceler çorak ve tekdüze.
Bazen berbat amerikan filmleri izliyorum

Fırınında pizza yapayım dedim ve hamuru yaktım (buradaki bir yemek kitabında önce hamuru biraz pişirin diyor, ben "çokça pişirmişim.") Onun üzerine, ekmekleri kesip, sütle ıslatıp üstlerine malzemeyi koydum ve sürdüm fırına. Pekâlâ da yendi. (Haa, bir de Kağan'la birlikte kayısılı bir pasta yapmıştık bir gece önce, ve çok hoş olmuştu!)

Haftaya da onlar beni davet ettiler. Buradaki Türk kolonisiyle karşılaştırınca, göreceli olarak yeğlenebilir kadınlar, her ne kadar onlar da kendi toplumlarının kıroları olsa da! Gelene kadar birkaç kez daha görüşebilirim onlarla sanırım. Bu ülke ve bu şantiye (doğunun kederi) pis bir "erkek cemaati." Ve ben katlanmam, katlanamam.

Günler ve geceler çorak ve tekdüze. Bazen berbat Amerikan filmleri izliyoruz,

adı lokal ama kendi köy kahvesi olan yerde. İki kadın var kampta, geceleri çocuklarını ve kendilerini uyutuyorlar, onlar katılmıyor bu soylu izlencelere. Asabi yaşlı kadın döndü, iyi de oldu çünkü her gün tepemi ütülüyordu abuk sabuk dedikodularıyla. Bu arada bir gün Bingazi Konsolosu ve eşi bu şirketi ziyarete geldiler ve pek mütehassıs olduk haliyle. Kadın meğerse Marmaris Tatil Köyü müdür yardımcısı Mümtaz Bey'in (karısı ve çocuklarıyla oraya yerleşen) kızkardeşiymiş, böylelikle akraba çıktık. Bu gece de başka bir şirkete geliyorlar. Dolayısıyla biz de davetliyiz ve yine "ölçülü," "hoş," "nezih" bir gece yaşayacağız, bu "okazyon" gereğince.
Dostlar, mektuplar, kitaplar, fotoğraflar bu tıkılmışlıkta açıklıklar, genişlikler...

eski lokal ama kendi köy kahvesi olan yerde.
İki kadın var kampta, gelinleri çocuklarını ve kendilerini uyutuyorlar, onlar katılmıyor bu soylu eğlencelere. Asabi yaşlı kadın döndü, iyi de oldu ünlüm her gün tepeni üstüne abuk sabuk sedikodularıyla. Bu arada bir gün Bingazi konsolosu ve eşi bu şirketi ziyarete geldiler ve pek memnun olduk halimizle. Kadın meğerse Marmaris Tatil köyü Müdür yardımcısı Müntaz Bey'in (kendisi ve çocuklarıyla orada yerleşen) köyler değişmiş, köylülükle akraba çıktık.
Bu gece de başka bi- şirketle geliyorlar. Selayasıyla biz de sarhoşluğa ve yine "ölçülü" "hoş" "neşeli" bir gece yaşayacağız, bu "atazyon" gerginde.
→ Dostlar, mektuplar, kitaplar ahh ahmaklar fotoğraflar bu tekdüzelikte açıklıklar, gerişlikler...

Ellerim kalktı çöllere göç eyledi,
Yetişemedi hurmalara, eskidi!

"*Johnny*
reserve tonight for me
keep it exclusively
for me alone" diye başlayan pek hafif bir dans melodisini on bin kere dinliyorum. Bir sayfa, tek bir sayfa, ilk sayfayı okuyorum ve mektubu yanıma yatırıyorum ve hayvan gibi böğürerek avaz avaz ağlamaya başlıyorum. Ne kadar ağladığımı hatırlamıyorum. Sonra Kağan gelmiş, bir ölü, bir ceset gibi uyuyormuşum, mektubu kaldırıp yerine uzanmış. Akşamüstü uyandık. İki düş hatırlıyordum bu günü silen uykudan. Birinde bir yaratık doğurmuşum babamdan, annem babam ve o yaratık bir aradayız ama o yaratık aynı zamanda benim, bir yandan babası da benim, bir kavga var annemle aramızda, kuma gibiyim ben, annem bana bağırıyor "ne olacak" diyor kucağımdaki yaratığı işaret ederek "o da babası gibi bir çöl faresi."

Ellerim dalkın çalara göre oynadı,
yeteneği kırmalara çekildi.

"Solmaz
reserve bright for me
keep it exclusively
for me alone" diye başlayan çok hafif
bir dans melodisini en az bir kere dinliyorum.
Bir sayfa, tek bir sayfa (ille sayfa!) okuyorum ve
mektubu yanıma yatırıyorum ve hayvan
gibi böğürerek avaz avaz ağlamaya başlıyorum.
Ne kadar ağladığımı hatırlamıyorum. Sonra kaçan
gelmiş bir ölü gibi bir cesed gibi uyuyakmışım,
mektubu kaldırıp yerine uyanmış. Akşamüstü
uyandık - ilk diş hatırlıyordum bu gün
şiddetli uykudan. Biriyle bir çocuğum (yaratık değil artık)
olmuş babasından, annem babam ve o yaratık
bir odadeyiz ama o yaratık aynı zamanda benim
ve biryerden babası da benim.
Bir yerde boyle var annemde aramışlar, ben
buna gibiyim ben, annem sana bağırıyor
"ne olacak" diyor "yaratığı (kucağındaki) işaret ederek
"o da babası gibi bir göt faresi."

Bitirdiğim Lisede öğretmen olarak göreceksiniz
bir curriculum vitae yazmam gerekiyor.
Ne renk olduğunu hatırlamadığım bir kağıda
yazıyorum ve kağıt sürekli yarılıyor, yırtılıyor,
imza yerine bir çamaşoğu oyuyorum
[illegible] şöyle bir şey her şıkta
ayrı renkte parlak elişi kağıda renkleri,
sarılar, kırmızılar, yeşiller, maviler...
Ayran yaptım içtim, sonra nişasta yoğurt
yedim sonra kahve - Akşama uyamamın
ve hâlâ yapılmamış olmanın garip duygusu içinde
okudum uyku süre (kağıt ve kalemle devam
ediyordu) artık mektubu okuyabilir
olduğuma karar verdim. okudum ve canım
daha çok acıdı. Beni üşüme Emel!
Beni üş Emel! Üş beni, yüş beni!
Üşüme beni, üşüme beni! Bu ne gülünç
ve güzel bir cümle ki sen varsın
bunu yazdıktan sonra
ve sana geliyorum beni titrip geçiyorum,

Bitirdiğim liseye öğretmen olarak girecekmişim bir *curriculum vitae* yazmam gerekiyor. Ne renk olduğunu hatırlamadığım bir kağıda yazıyorum ve kağıt sürekli yarılıyor, yırtılıyor, imza yerine bir çam ağacı oyuyorum, şöyle bir şey, her çıkıntı ayrı renkte parlak elişi kağıdı renkleri, sarılar, kırmızılar, yeşiller, maviler...
Ayran yaptım içtim, sonra muzlu yoğurt yedim sonra kahve. Akşama uyanmanın ve hâlâ yaşıyor olmanın garip duygusu içinde oturdum uzun süre. (Kağan uykusuna devam ediyordu.) Artık mektubu okuyabilir olduğuma karar verdim. Okudum ve canım daha çok acıdı. Beni üzme Emel! Beni üz Emel! Üz beni, yüz beni! Üzme beni, yüzme beni! Bu ne gülünç ve güzel acıdır ki sen varsın ve bunca nicel farkın ötesinden bana geliyorsun beni kırıp geçiyorsun,

bu ne tatlı bir tesadüf ne hoş bir işkence -öldüresiye gıdıklarken ağlatıyorsun, ağlatırken öldüresiye gıdıklıyorsun. Eytişim perisi! Yeryüzü kadar kalık cadı! Var olduğun için müteşekkirim sana! Sıkılan ve sökülen canıma açtığın pencereler için! Şimdi kapı çaldı ve kocaman bir demet taze yeşil soğan geldi, karşı karşıya oturuyoruz, evin içi soğan kokuyor. Sol yanımdaki tirit tahta duvar resimler ve fotoğraflarla doldu, bu duygusal ağırlığa dayanamayıp çökecek yakında. Bu duvarda neler mi var, var olanların yanısıra bir de var oluş haleleri, yüklediğim anlamlar ve yumuşacık fecaat darbeleri, "biz zaman sinekleri, zaman kırıntıları...[12]"
İçimdeki tüm çerçöp, kırpıntı, talaş, çapak vb. "dozu arttırın" diye emrediyor ve çok ilaçlar içiyorum. Ve her gün nasıl yaşadığıma, yaşayabildiğime, her an, her durumda yine ve yeniden usanmadan bitimsiz şaşırıyorum.

12 Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Zaman Kırıntıları" adlı şiirinin ilk iki dizesi; orijinali şu şekildedir: "Biz, zaman kırıntıları / Zaman sinekleri."

[illegible]; bu ne kadar bir fedakârlık
ne kop bir işkence - öldüresiye gıdıklarken ağlatıyorsun,
ağlatırken öldüresiye gıdıklıyorsun. Kıytırık perisi!
Yer yüzü kadar kalbi cadı! Varlığına
işin mütepekkirim sana! Sıkılarak ve sökülen
canıma açtığın pencereler için!
Şimdi kapı sakalı ve kocaman bir demet taze
yeşil soğan gibi, karşı karşıya oturuyoruz,
evin içi soğan kokuyor. Sol yanımdaki
tirit tahta duvar resimler ve fotoğraflarla
doldu, duygusal ağırlığa dayanamayıp çökecek
yakında.

İçimdeki bir şey "dop, kirpinti, talaş, çapak ve
ve şok ilaçlar istiyorum.
"dozu arttırın" diye emrediyor. Ve her gün
nasıl yaşadığıma, yaşayabildiğime, her an,
her durumda yine ve yeniden uzamadan
bitimsiz şaşırıyorum.

Bu duvarda neler mi yok, varolanların
yanına bir de varolup kalkeri, yükledigin
anlamlar ve [illegible] yumuşacık fecaat darbeleri,
bir zaman sinekleri, zaman kırıntıları!..

Bir nar patlaması şiddetiyle birbirine
geçen bu imgeler denizi doldurmuş
durup duruyorlar.

Abdal hastanesinde gördüğüm üçüncü yazılı
bir sorgulamada hastalardan biri,
"Hepiniz bir gün buraya geleceksiniz,
geleceksin, geleceksin, geleceksiniz,
geleceksiniz" demiş, burada bulduğum bir
formüler pusulasında okumuştum da
adamın iyimserliğine gülümsemiştim, hâlâ
"içeri" ve "dışarı" diye iki ayrı kavramın
varolduğunu düşünmesine. Bir gün burada,
şimdi oraya geri dönmüş olan ve tenekten
yapılmış kapıcının gerisinden sürekli
geçtiğim nakliyeli kadının evinde otururken
içeriye bine
içeriden şöyle bir tebessümle bakarak
kanatlarını müthiş bir dengede
tutarak süzülen bir kartal geçti.
Bu işte gelecek, geleceksin, geleceğim
geleceksiniz diğer adımda, iddia.

Bir nar patlaması şiddetiyle bir araya gelen bu imgeler deniz tepinirken durup duruyorlar.
Akıl hastanesinde gidişat üzerine yapılan bir sorgulamada hastalardan biri, "hepiniz bir gün buraya geleceksiniz, gelecek, geleceksin, geleceksiniz, gelecekler" demiş, burada bulduğum bir *Tercüman* gazetesinde okumuştum da, adamın iyimserliğine gülümsemiştim, hâlâ "içerisi" ve "dışarısı" diye iki ayrı kavramın var olduğunu düşünmesine. Bir gün burada, şimdi oraya geri dönmüş olan ve senin gördüğün natıkalı kadının evinde otururken, koyu tümüyle alan geniş pencerenin önünden gözlerinde gaddar bir tebessümle içeriye bize bakarak, kanatlarını müthiş bir dengede tutarak süzülen bir kartal geçti. Bu işte "gelecek, geleceksin, geleceksiniz, gelecekler" diyen adamdı, cidden.

Her eve birkaç tüy, birkaç tırnak, gagalar ve gözler ve pençeler bırakarak öylece dolanıyordu zamandışı ve bunun ayrımında olmaksızın.

Oyunumun[13] bir yerinde oyuncu herif şöyle şeyler yapıyor ve söylüyor.

– ...Bir hayatın yaşanılarak anlaşılmasından önce pek çok başka hayatın yaşanması gerekiyor. Düşlediğimizin atomik olanaksızlığı o zaman beliriyor ve bir hayatın –bu hayatın içine birçok başka hayattan geçerek varıyoruz. Gürbüz bir yolculuk bu bildik kalık köprüde sağa sola bakınarak en sona varma ve tekrar geriye dönme... (*Büyük bir kahkaha atar, ironik bir sesle konuşur.*) Benim hayatım gölgemdir, karanlıkta yürürken önümden ardımdan izleyen karaltı; Ne yani, yollara mı kapanayım? (*Sesini değiştirerek ve her seferinde farklı vurgularla.*) Kapan! Kapan! Kapan!

13 Bkz. s. 219.

Her ve bir kaç tüy, bir taç tırnak, gagalar ve göğüs kabarcıkları öylece bakıyordum zamandışı ve ayrımında olmadığım -
Oyuncunun bir yerinde oyuncu kendi böyle şeyler yapıyor ve söylüyor -

"... Bir hayatın yaşanılarak anlaşılmasından önce pek çok başka hayatın yaşanması gerekiyor. Düş kırıklığının atomik olmadığını, o zaman kalıyor ve bir hayatın - bu hayatın içine bir çok başka hayatlar gizlerek varıyoruz. Gürbüz bir yolculuk bu bildik kalık köprüde sağa sola bakınarak en sona varma ve tekrar geriye dönme... (Büyük bir kahkaha eder, ironik bir sesle konuşur) Benim hayatım göçmendir, karanlıkta yürürken önümden ardımdan izleyen karaltı; Ne yani, yollarını kapayayım? (Sesini değiştirerek ve her seferinde farklı vurgularla) Kapan! Kapan! Kapan!

Kapar! Kapar (El sürer, şeffaf bir ses duyurur, sonra dinginleşir ortam)
– Işığı yoksunlaştırmak kötü şey aman. Yeğinlik duygusu değişik bir, önce bir ağır tek duyuma olmalı yeğinlikle karşılaştırabilmek için. Yokluğun karşıtı, ilişki yok. (Sırtındaki yürüğün içlerini söğer, kollarının arasında kuru yüzüne yaklaştırır, yere bırakır uzaktan gözleriyle ele geçirmeye çalışır gibi izler, başını üstüne koyar sonra koltuğunun altına, ağız arasına, yere yatar yarına alır kalbi, üstüne çıkar, kucağına alır. Duyumsal emporizasyonlar. – – .)
– Hayvanın erincine karışmak ne dersin ! (usulca konuşur) İnsan sürüsündeki karanlığı dışardaki ışıkla karşılaştırdığı için yoketmiyor, karanlık kabullenilemiyor. Hayvan bir dem

Kapan! Kapan! (*El çırpar, çılgınca bir dans tutturur, sonra dinginleşir oturur.*)

– İçimi yoksanıyorum kimi zaman. Yeğnilik duyumu değil bu, önce bir ağırlık duyumu olmalı yeğnilikle karşılaştırabilmek için. Yoksanmanın karşıtı, ölçütü yok. (*Sırtındaki yüreğin iplerini çözer, kollarının arasında tutar, yüzüne yaklaştırır, yere bırakır, uzaktan gözleriyle ele geçirmeye çalışır gibi izler, başının üstüne koyar sonra koltuğunun altına, apış arasına, yere yatar yanına alır kalbi, üstüne çıkar, kucağına alır. Oyuncunun emprovizasyonları...*)

– Hayvanın erincine kavuşmak ne denli zor! (*Usulca konuşur.*) İnsan vücudundaki karanlığı dışarıdaki ışıkla karşılaştırdığı için yok edemiyor, karanlık kabullenilemiyor. Hayvan bir dem

ışık duygusuna kapılsa erinci yok olur, yiter. Biz ışık diye tepinenler karanlıktan kurtulamıyoruz. (*Tonunu değiştirerek alıntılar, güler.*)

–"Tanrı onlara ışığı da verdi ama onlar karanlığı yeğlediler."

Ne diyordum, bu çöktü çökebilir duvarda sıralanmış imgeler Ece'ye üzerine yapılması gerekenler olarak da önerilebilir.

Örneğin; Rüzgârla Yanan Kadın, Şiirlerle Canına Kıyan Kadın, Büyük Köpekli Kadın, Kürekçi Eros'un Kayığındaki Kadın, Seyyah Kadın, Bahçedeki Anne Kadın, Masa Kadını, Pencere Kadını, Cam Emziren Kadınlar, Çoğul Kadın, Martı Tüyü Kadın, Çöl Zambağı Kadın, Kuğu Kadın, Kendi Kendini Dölleyen Kadın, Kontrat İmgesi Kadın, Köpük Kadın, Ağaç Kadın, Uçmakta Olan Uçağın Kanadında Tenis Oynayabilen Kadın, Piero Kadın, Sinek Kadın, ve Geleceğin Kadını aklını

ışık duygusuna kapılsa erinci yok olur, yiter.
Biz ışık diye tepinenler karanlıktan
korkulamıyoruz ~~Tanrı~~ Tanrı, onlara ışığı ile
verdi ama onlar karanlığı yeğlediler (Tanrının
değiştirerek alıntılar, şiirler.)
Ne diyordum bu çöktü çökebilir devrimden
sıralanmış ingeler Ece'ye yaşamsal gerekler
olarak da önerilebilir
örneğin: Rüzgârla Yaran Kadın, Şiirlerle Canına
Kıyan Kadın, Büyük Kapaklı Kadın, Kürekçi
Erkeğin Kayığındaki Kadın, ~~Kadın~~ Kadın,
Seyyah Kadın, Bahçedeki Ahmet Kadın,
Masa Kadını, Pencere Kadını, Can Emniren Kadınlar
Çoğul Kadın,
Mark Tüyü Kadın, Göl zambağı Kadın,
Kuğu Kadın, Kendi kendini Döllemeyen Kadın,
Kontrat imgesi Kadın, Köpük Kadın,
Rüzgâr Kadın, Uçakta Olan Uçağın Kanadında
Tenis Oynayabilen Kadın, Piero Kadın,
Sinek Kadın, ve ~~Kadın~~ geleceğin Kadını

(ve kime?)
atlara ve uçaklara uçurtmuş Dünmetli Zinnetli
Yazgülü — ve ben bunlara bakan ve
bakışıyla her an önleri şimdileyen ben
Durgun Hayat Kadını —. Neden
önerilmesin?
10 saatlik(ten) öteki korkunç bir fırtına başlayalı —
Bu evde yağmura dinlenecek öyle tuhaf ki,
sanki küçücük adamlar (başka bir gezegenden)
cüceler var evin çevresinde, damında
söz ve eylem birliği ederek sürekli evin
üstüne işiyorlar — Sonra çüklerini yerlerine
koyup uzaklaşıyorlar, çok geniş
bir postun kürkün içine giriyorlar, onla
örtünüyorlar arada biri kalkıp postu aralıyor
"çok güneş var çok yük" diye bağırışıp
çığırışıp saklanıyorlar yine kürkün altına,
bir dahaki yağmura, fırtınaya dek.
— Ben yalnızca güneşten uzaktım,
hayatım boyunca — (Bunu da bir cüce,

atlara ve uçaklara uçurtmuş Zümmet'li (ve kime?) zimmetli Yazgülü –ve tüm bunlara bakan ve bakışıyla her an onları şimdi'leyen ben Durgun Hayat Kadını... Neden önerilmesin?
10 dakika oldu korkunç bir fırtına başlayalı. Bu evde yağmuru dinlemek öyle tuhaf ki, sanki küçücük adamlar (başka bir gezegenden) cüceler var evin çevresinde, damında söz ve eylem birliği ederek sürekli evin üstüne işiyorlar. Sonra çüklerini yerlerine koyup uzaklara gidiyorlar, çok geniş bir postun, kürkün içine giriyorlar, onunla örtünüyorlar, arada biri gelip postu aralıyor "çok güneş var çok ışık" diye bağrışıp çığrışıp saklanıyorlar yine kürkün altına, bir dahaki yağmura, fırtınaya dek.
-Ben yalnızca güneşten utandım, hayatım boyunca- (Bunu da bir cüce[14]

14 Cümle sayfanın en sonunda, ortasından kesilerek son buluyor. Aynı mektup sonraki sayfalarda devam etse de, arada bir veya birkaç sayfanın eksik olduğu anlaşılıyor.

gerçekleşecek bir taslak; şimdilik.)
Ama şimdi sana bir beden (benimki) üzerine bir şeyler yazabilirim.

...

Uyuyan bir kaya...

Ve ne kadar yetersiz ve eksiklenmiş ve acınası ve kopuk bir anlatı olur değil mi böyle bir parça?
Haftalardır düşünüyordum ne yapayım ne yapmalıyım diye (regli krizleri sırasında kendimi ve Kağan'ı bir hayvan gibi görmek ve ağlayarak ona ayrılmayı önermek ve "hemen buradan gitmeliyim ben" tümcemi onbinlerce kez içimden, ve arada bir Kağan'a yinelemenin dışında.) N'aptım? Küçük-leş-tim yine.
Bir kâhkül kestim alnıma geri döndürmek için el yazısını garip imlere. Yüzüme düşen

gerçekleşecek bir taslak; şimdilik.
Ama şimdi sana bir beden, (benimki)
üzerine bir şeyler yapabilirim.

- - - -

Uyuyan bir kaya - - -

Ve ne kadar yetersiz ve eksiklenmiş ve
acınası ve kopuk bir anlatı olur değil mi
böyle bir parça?
[redacted], haftalardır düşünüyordum
ne yapayım ne yapmalıyım diye (eşeğinizi
sırasında kendimi ve kafası bir kayıran gibi
görmek ve ağlayarak ona ayrılmayı istemek
ve "hemen buradan gitmeliyim ben" düşüncesi
onbinlerce kez içimden, ve arada bir
kafama yinelemenin dışında)
N'aptım? Küçük-lezbim yine. Bir kahkaha
kestim alnıma geri döndürmek için el
yaşını garip inlere. Yüzüme düşen

Komik ama gerçek Jacobeksizin 4 kez, La Femme de Carey'i Mayerling Faciasını
P.S. Hangar filmlerden Visconti'nin "The Damned"i, ikibuçuk kez izlemiştim.
Bir başka "Conversation Piece"i,
Fassbinder'in "The Bitter Tear of Petra von Kant"ı,
Edoardo Sanguineti'nin "Passione" L. Wertmüller'in "Beyond the Good and Evil"ı,
S. Losey'in "The Servant"ını La Regola'lerin,
bestene perçemi çocuk heyecanım şimdi,
Lüzumsuzla birlikte. Çok iyi oldu, rahatladım.
Ve bunun yanısıra, çok iyi oldu sana şunları, bunları, şunları,
yapıştırdım. Sen benim için en güzel hakla
ve yerinde bir kayasın. Böyle kayalar
da olmasa ben kendi kayamı kime nereye
mübarek ederdim? [redacted]

P.S. Mehmet'in bir [redacted] armağanettiği İncecik bilekliğinden öpercesine
[redacted] sürekli konuşarak dinliyorum Emel.
[redacted] depozu ve evinizde duran ilk, küçük [redacted] dalgalı kayalarını
P.S. Hamamböcekleri'ni Derin'e yedirdiğini Bir şey
Hiç yedirmediysen aklın kalır doğrusu ve dilerim Onun
Bu şarap [redacted] değil yemek Judas'ın sonalışan yemeği olur ile seviş

P.S. [redacted] Sevin iki mektubun, Yazılarının ve
Mehmet'in mektupları, Kasım ve Aralık
ayı dergileri nasılsa ve hayret edilesi
kısa bir sürede eline geçti. Ama yazarken
ve postalarken bir paranoya yakalanmıyorsa
zaten o yazılanlar değerlerinden yitiriler
gibi geliyor bana. Sen yine yaz bana,
Şubat'ın 15'inde elime geçecek [redacted] gibiyse.

Komik ama gerçek *Gece Bekçisi*'ni 4 kez, *La Femme d'á Côte*'yi [ve] *Mayerling Faciası*'nı iki kez izlemiştim.
Hançer filmlere Visconti'nin *L'Innocente*'sini, *The Damned*'ini,
Conversation Piece'ini
Fassbinder'in *The Bitter Tears of Petra von Kant*'ını
Lilliana Cavani'nin *Beyond the Good and Evil*'ını
J. Losey'in *The Servant*'ını da ekleyebilirsin.
P.S. Bir başka boyutta Ettore Scola'nın *Passione D'Amore*'si[15]

besleme perçemi çocuk taşkınlığım şimdi, hüznüyle birlikte. Çok iyi oldu, rahatladım. Ve bunun yanısıra, çok iyi oldu sana şunları bunları, bunları, şunları yazdım. Sen benim için en güzel haklı ve yerinde bir kazasın. Böyle kazalar da olmasa ben kendi kazamı kime nereye mübarek ederdim?
İncecik bileklerinden öperek hoşçakal diyorum Emel.

P.S. Mehmet'in bize armağan ettiği suretin aslı var burada. Bir su deposu ve evinizde duran iki küçük Gümüşlük dalgalı kayaların benzerleri. Onu anıyor ve seviyoruz.
P.S. Hamamböceklerini Deniz'e yedirdin mi? Henüz yedirmediysen aklım kalır doğrusu ve dilerim Bu garip leziz yemek Judas'ın son akşam yemeği olur.
P.S. Senin iki mektubun, Yazgülü'nün ve Mehmet'in mektupları, Kasım ve Aralık ayı dergileri nasılsa ve hayret edilesi kısa bir sürede elime geçti. Ama yazarken ve postalarken bir paranoya yaşanmıyorsa zaten o yazılanlar değerlerinden yitirirler gibi geliyor bana. Sen yine yaz bana, Şubat'ın 15'ine dek elime geçecek gibiyse.

15 Devamı sonraki sayfanın üst kısmında.

ve gönlün diliyorsa hani bir Cumartesi gecesi Terra Rosa'daki evimizde sen, Mehmet, Kağan birlikte seyrettiğimiz o başyapıtı (Metin Erksan'ın Hülya Koçyiğit'li yiğit filmini) da ilave edebilirsin.

P.S. Sana bir adet *incense* gönderiyorum çok yüce bir *incest*'i düşünerek yak ve kokusunu içine çek.
P.S. Ben de burada bir yığın kitaplar okuyorum, çöle bitiştikten bu yana zehir zıkkım okuma, pis alışkanlık, uyuşturucu yatırımı.
John Berger'ın *G* romanı (çüktüf [fiktif ile kurulmuş hoş bir sözüm] bir roman!)
Elsa Morante'nin *Endülüs Şalı* Öyküleri, bir *enfantile*nin öykü kurmaca oyunları.
BFS yayınları *Çeviri Dergisi* ve *Dün ve Bugün Felsefe*: "[Çeviri] kitaplar çok önemli yazılar var – Rilke, Bachmann şiirleri,
G. Deleuze'ün "Göçebe Düşünce" yazısı,
Oğuz Atay'ın *Tutunamayanlar*'ı.
Cüce Nedim Gürsel'in cüce bulup buluşturmaları
"Yerel Kültürlerden Evrensel'e"ymiş...

ve [illegible] gönderin diliyorsa hani bir kumarbazı gecesi
Dostoyevski Terrakosa'daki evinizde Ben Mehmet Kağan
bir çiçekte seyredebiliriz o başyapıtı (Makin erkeğin
Nalya başyiğitteki yiğit fikrini) da ilave edebilirsin

P.S. Sana bir adet incense yakıt gönderiyorum çok
yüce bir inceşti düşünerek kokusunu yak ve
kokusunun içine çek.

P.S. Ben de burada bir yığın kitaplar okuyorum,
Çok bir düşünüp bu yana zaman zaman
okuma, pis alışkanlık, uyuşturucu yakıcı-
[illegible] (Çıkış 1. romanı)
Jale Bergeri'n ilk romanı (Çıkış 1. romanı)
Elsa Morante'nin Endülüs şalı öyküleri
bir entellektüelin özlü kumaşı
oymalar..

BFS yayınları
Genç Dergisi ve Dün ve Bugün Felsefe:
2 kitaplar çok önemli yazılar var
ve çok güzel şiirler var —
Rilke, Bachmann şiirleri, G. Valeryo'nun
"Çocuğa Düşünce" yazısı,
Oğuz Atay'ın Tutunamayanlar'ı
Cüce nedir Şarsel'in cüce bulup bulmuştuğu
"Yerel kültürlerden Evrensel'e" yazı —.

en yalınkat ve natural
İris'ania ~~kitabı~~ roman..

Jean Genet'nin çıktan çöpe
atılması gereken oyunu Becket
ve iyi ki yanında gördüğüm — Rimbaud, Char, Celan,
Rilke, Kafka — Şu an okuyor
Iris Murdoch un "The Sacred and Profane Love Machine" adlı bir romanı, bitirdiğim un
Dr Rosalind Coward - John Ellis'in Dil ve Maddesellik'i.

Çok yeğin ve gerekli bir özet.

Freud'un. Totem ve Tabunun - Canım Viyana'lı

öyle anlaşılır ve açıktı ... Daha
Çok yüzyıllar dizinceler
diller müzesinde raflarda yaşacak

Dedrettin Cömert'in "Cocenin Estetiği" kitabını
kuşkuyla inceliyorum.
Şu sıra okuduğum nereye bağlanacak
bilmiyorum sanırım, sağlam bir kaplama mı
yoksa kırılgan bir dala mı?
Bir de sevinçyazarla bana Alexander şiirler, şiirsel' aşıklatıyor.
Ve şu arada oyun savsaklanıyor, sarsaklanıyor,
Jaden TEKTUK perdeli bir Parodi, aslında.
öykü durdu, bazen şiir - bazen Poem ca
Prose'unun fragmanlar - böyle işte,
Emeğim değerleniyor.

Jean Anouilh'in çoktan çöpe atılması gereken oyunu *Becket*.
ve iyi ki yanımda getirdiğim Rimbaud, Char, Celan, Rilke,
Kafka su serpiyor. Iris Murdoch'ın *The Sacred and Profane Love Machine* adlı bir romanı. Bu okuduğum en yalınkat ve matrak İrisanım romanı.
Rosalind Coward-John Ellis'in *Dil ve Maddecilik*'i. Çok yoğun ve gerekli bir özet.
Freud'un *Totem ve Tabu*'su. Canım Viyana'lı öyle !alçak!gönüllü ve açık ki... Daha çok yüzyıllar diller düşünceler müzesinde rafı duracak.
Bedrettin Cömert'in "Croce'nin Estetiği" şu sıra okuduğum, kuşkuyla izliyorum nereye bağlanacak bilmiyorum sonunda, sağlam bir kazığa mı yoksa kırılgan bir dala mı?
Bir de senin kayranla bana ulaşan dergiler göreceli ayakta tutuyor ve bu arada oyun savsaklanıyor, sarsaklaşıyor, zaten TEKTÜK perdeli bir parodi aslında. Öykü durdu, bazen şiir -bazen *Poème en Prose*'umsu fragmanlar- böyle işte, Emelciğim teğelleniyoruz.

Sayın İdris Ece,

Ben, 61 yaşında bir hanımım, aslen İzmitli olup, Libya'nın Tobruk kentinde yaşamaktayım, burada bir Türk şantiyesinde makine şefliği yapan eşime refakaten. Burada herhangi bir magazini bulup satın almak zor. İyi ki "Gözde Kadın" dergisine abone olmuşum ve eksik olmasınlar derginiz sayılarını ulaştırıyor, sektirmeden. İzmit'te yaşarken hep İstanbul'u düşlemişimdir çünkü tahmin edebileceğiniz gibi şehre yakın bir yerleşim merkezi olmasına rağmen şehrin pek çok güzelliğinden, lüksünden yoksundur memleketim. Ben biraz romantik yapıda bir hanımım. Günlük işlerden fırsat buldukça romanlar okurum ve şarkı söylerim (af buyrun, sesim de yazınızda anlattığınız ince ve hüzünlü seslere benzer biraz.) Ama ne yazık ki rahmetli Beybabam sağken sadece bize Müzeyyen Senar ve Safiye Ayla Hanımefendi'leri ve Münir Nurettin Selçuk Beyefendi'yi dinletmiştir, taş plâklardan. Deniz kızı Eftalya, Mübeccel Hanım sadece isimlerini duyduğum ve seslerini pek merak ettiğim hanımlardır. Ayrıca, o açık fikirli

Sayın İdris Ece, İznik'li olup,

61 Ben, Libya'nın Tobruk kentinde yaşamaktayım. Yaşıtım bir hanımı ve burada bir Türk şantiyesinde çalışmış eşimle tanıştım. Burada her türlü bir mağazada satın almak zor. İyi ki güzel kadın değişime ayna olmuşum ve eksik olmasınlar değerli sayılarını ulaştırıyor, sıkılmadan. İznik'te yaşarken hep İstanbul'un düşlemişimdir çünkü tahmin edebileceğiniz gibi şehre yakın bir yer eğitim merkezi olmasına rağmen şehrin pek çok güzelliğinden, lüksünden yoksundur memleketim. Ben biraz romantik yapıda bir hanımım. Fırsat bulduksa romanlar okurum ve şarkı söylerim (sesim de duyduğunuz gibi yaşıtlarımdan ince ve hüzünlü sesler benzer biraz). Ama ne yazık ki Bey babanın söyler sadece böyle müzeyyen sesler Hanımefendi'yi ve Münir Nurettin Selçuk Beyefendi'yi dinlediniz, tanıdınız. Deniz kızı Eftalya, Mübeccel Hanım sesinizi duyduğum ve merak ettiğim Hanımlardır. Ayrıca, o aşık filiz'li

Cumhuriyetimizin kurucusu önderimiz Mustafa Kemal'in yüce teşebbüsleri ve muvaffakiyetleriyle yaşamızda bahis konusu ettiğiniz o güzel kadınları, kolentleri ve türkleriyle dolaşırken (Suadiye, Adalar, Şişli de) tahayyül etmişimdir (Birer rüya dünyaya gelmişledi, af buyurun) hep. İki kişim bir gelinim var. Onlar bütün bu güzel geçmişten bihaber garip heveslere, zevklere şiirler içinde bağlı (bizimkiler gibi olanları) küçümsüyorlar. Diyebilirim ki benim Çocukluğum şehrin güzelliklerini gazete ve dergilerden öğleyen ve onları katlide çalışan annecğim ve arkadaşlarına hayranlıkla tapınmakla geçti. (Bunun böyle olduğunu çok sonra anlamıştım) adeta. Hakiki hayat ise bahis konusu ettiğiniz Fikriye Hanımlara Efsalya Hanımlar, Kerime Halis Hanımlar, Ferika Tevfik Hanımlar, Mübecel Hanımlara mahsustu. Ama ne çare, ne onları tanıma ne de onlar gibi yaşama bahtiyarlığına nail olabildim. (Fikriye Hanımın iç bunalımının sebebi bahis konusu değil, cibilliyette) ve bilhassa belki diğerlerinde de nice nice acılara şahit olmuşlardır)

Cumhuriyetimizin kurucusu önderimiz Mustafa Kemal'in yüce teşebbüsleri ve muvaffakiyetleriyle yazınızda bahis konusu ettiğiniz o güzel kadınları, kırlentleri ve kürkleriyle dolaşırken (Suadiye, Adalar ve Şişli'de) tahayyül etmişimdir hep. İki kızım bir oğlum var. (Birer yıl arayla dünyaya gelmişlerdi af buyrun.) Onlar bütün bu güzel geçmişten bî-haber garip hevesler, zevkler ve giysiler içinde beni (bizim gibi olanları) küçümsüyorlar. Diyebilirim ki benim çocukluğum şehrin güzellerini gazete ve dergilerden izleyen ve onları taklide çalışan anneciğim ve arkadaşlarına hayranlıkla tapınmakla geçti adeta. (Bunun böyle olduğunu çok sonra anlamıştım.) Hakiki hayat ise bahis konusu ettiğiniz Fikriye Hanımlar, Eftalya Hanımlar, Keriman Halis Hanımlar, Feriha Tevfik Hanımlar, Mübeccel Hanımlara mahsustu. Ama ne çare, ne onları tanıma ne de onlar gibi yaşama bahtiyarlığına nail olabildim. (Fikriye Hanım'ın iç burkucu akıbeti bahis konusu değil, elbette ve bilmem belki diğerleri de nice acılara gark olmuşlardır.)

Ben safiyane ve masumane bir itirafta bulunmak isterim ki onların büyülü dünyası bugün hâlâ beni meşgul etmektedir ve ne tesadüftür ki sizin yazınız benden mâda başkalarının da böyle bir dünyanın hatırasını canlandırma hevesinde olabileceğinin ispatıdır. Kanaatimce, bu güzel kadınlar unutulmamalıdırlar. Onların seslerine kulak verelim, suretlerini çoğaltalım, hiç olmazsa hatıralarımızda. Sayın İdris Ece, mektubumu bitirmezden evvel, bir husus üzerinde durmak isterim, sizi kırmamayı umarak. Yazınızın başlığı ("Kaymaklar Gibi Kadınlar - Cumhuriyet'te Kadın Dolaşımı")[16] bana biraz hafif bir tabir olarak göründü. Bendeniz, naçizane bir teklifte bulunmak isterdim, affınıza sığınarak, mesela "Cumhuriyet Ruhunun Zambak Kokan Sesleri - İpek Kadınlarımız" olamaz mıydı güzel yazınızın ismi? (Dolaşım'dan ne kastettiğinize

16 Ece Ayhan'ın *Cumhuriyette Kadın Dolaşımı* yazısı 5 Temmuz 1987 tarihinde *Gergedan* dergisinin 5. sayısında yayımlanmıştır.

Ben safiyane ve masumane bir itirafta bulunmak isterim ki onların büyülü dünyası bugün hâlâ beni meşgul etmektedir ve ne tesadüftür ki sizin yazınız benden mâdâ başkalarının da böyle bir dünyanın hatırasını canlandırma hevesinde olabileceğinin ispatıdır. Kanaatimce, bu güzel kadınlar unutulmamalıdırlar. Onların seslerine kulak verelim, suretlerini oyalım, kış olmazsa hatıralarımızda. Sayın İdris Ece, mektubunu bitirmezden evvel, bir hususa üzerinde durmak isterim, sizi inciten kırmanayı umarak. Yazınızın başlığı ("Kaynaklar Gibi Kadınlar") — Cumhuriyetle Kadın Dolaşımı") bana biraz hafif ve müphem bir tabir olarak göründü. Ben, naçizane bir teklifte bulunmak isterdim, affınıza sığınarak — Mesela, "Cumhuriyet Ruhunun Zarbak Sesleri — İpek Kadınlarımız" olamaz mıydı güzel yazınızın ismi? Fraglarının (Dolaşım'dan ne kastettiğinizi

Pek vakit olamadım, geçinbi'mi demek istiyorsunuz?
Nüveten.
Birden bir gelecek yazınızın ismi de biraz tahaf
(Tekrar, af buyrun!) geldi bana.
Hayret vakiniz olursa ve lütfederseniz bu tabirleri
hangi maksatlarla kullandığınızı bana yazmanızı rica
ederim, size müteşekkir olacağım.
Yazılarınızı iştiyakla bekliyorum,
Saygılarımı kabul buyurun lütfen!
İzmitli Ferhunde Nimet

Not - Ayrıca, Fikriye Hanım'ın aşk turgenliği ve
Feriha Tevfik Hanım için sıkıcılar söyledikleri
hakkında kısa bir malumat verirseniz, şükrana
duygularım artacaktır.

pek vakıf olamadım, gezinti mi demek istiyorsunuz? İlaveten gelecek yazınızın ismi de biraz tuhaf (Tekrar, af buyurun!) geldi bana. Şayet vaktiniz olursa ve lütfederseniz bu tabirleri hangi maksatlarla kullandığınızı bana yazma zahmetine kaltanırsanız size müteşekkir olacağım.
Yazılarınızı iştiyakle bekliyorum,
saygılarımı kabul buyurun lütfen!
İzmitli Ferhunde Nimet

Not. Ayrıca, Fikriye Hanım'ın aşk kırgınlığı ve Feriha Tevfik Hanım için çıkarılan söylentiler hakkında kısa bir malumat verirseniz şükran duygularım artacaktır.

Gülseliciğim,

Kıpkısa bir mektup olacak bu ne yazık ki. Ansızın bir giden çıktı ona yetiştirmek için bir acele yazıyorum. Senin güzel mektubun yeni yıl kartın ve *Varlık* dergisi elime geçti ve sevindim. Acıdır, dileğin benim zamanla ilişkimi görmüyor, zamanın safir kanatları (değil değmek) sürtünüp duruyor burada bana (ve aslında her yerde.) Ayrıca, doğanın tavrı da sana olduğu gibi kadar eliaçık ve iyicil değil bana karşı, rüzgâr fırtına beynimde uğulduyor ve feci kızıyorum bu kükreyen tanrıcıklara, inan! Bir yaz gecesi dinginliğini özlüyorum, bana hiçbir gıcığı olmayacak bir yaz gecesini... Ve her gün "gitmek mi zor kalmak mı zor" teranesini yinelemek tüm tinsel ve maddi dengemi bozuyor. Midelerim, gözlerim, başlarım, yüreklerim ağrıyor. Olması gerektiğinden biraz daha fazla tedirgin biri olduğumu sanıyorum, biraz daha fazla karga,

Gülseli'çim,

Kipkısa bir mektup olacak bu ne yazık ki. Arsızın birinden çıktı ama yetiştirdiğin için bir acele yazıyorum. Senin güzel mektubuna yeni yıl kartını geçtim ve sevindirdin beni. Nedir, Bilgin'in bizimkilerle ilişkisi germiyor, zaman zaman sağır kanatları (değil değmek) sürtünüp duruyor burada bana (ve aslında her yerde.) Ayrıca, tıpkı da sana olduğu gibi. değil bana, kart rüşvet kartına benzinde uğraldı-yor ve feci kızıyorum bu tükürüp tanrıcılara, inan! Bir yaz gecesi dinginliğini özlüyorum, bana hiçbir gıcığı olmayacak bir yaz gecesini... Ve hergün "gidmek mi zor kalmak mı zor" teranesini yinelemek tüm tinsel ve maddi dengemi bozuyor. Midelerim, gözlerim, başlarım, yüreklerim ağrıyor-

Olmaz gerektiğinden biraz daha sağ la tediğim biri olduğumu sanıyorum, biraz daha kaçık)

biraz daha fazla bolacan, biraz daha fakat kaplanın bağı, biraz daha başka arslan (kral aslanında bir trajedisi var, elbet!) Sen buna ruhsal açlık diyorsun ve doğrudur, bunun ruhsal açlık olduğunu bilmek ve bunu böyle söyleyebilmek iyidir ve güzeldir. Yukarıda adı geçen hayvanların düş gücü yoktur ama tanrısı o hayvanlar olarak düşlemek ve düşünmek ve "açlık çekiyorum" diyebilmektir belki de her şey. Bir ayrıcı var yalnızca; konuştuğumuz bu varlıklar ve nesneler çemberinin bir ucu açıktır. Yani, uç açıktır ve ben uç-uç böceğiyim. Kendimi bir, bazen de bir uç-uç böceği olarak duyumsarım, konuşabilen bir uç böceği. Zaman geçmekte ve fakat hayat akmamaktadır, ve ben derim ki bu hayat, içine verilmiş olduğumuz hayat akmalıdır, kaymalıdır. Bir yıldız şiddetiyle!

Sevgili Gülseli, saçma bir tanayın ben,

biraz daha fazla solucan, biraz daha fazla at, biraz daha fazla kaplumbağa, biraz daha fazla aslan (kral olmanın da bir trajedisi var, elbet!) Sen buna ruhsal açlık diyorsun ve doğrudur, bunun ruhsal açlık olduğunu bilmek ve bunu böyle söyleyebilmek iyidir ve güzeldir.

Yukarıda adı geçen hayvanların düşgücü yoktur ama kendini o hayvanlar olarak düşlemek ve düşünmek ve "açlık çekiyorum" diyebilmektir belki de her şey. Bir ayrım var yalnızca; kuşatıldığımız bu varlıklar ve nesneler çemberinin bir ucu açıktır. Yani, uç açıktır ve ben bazen de kendimi bir uç-uç böceği olarak duyumsarım, konuşabilen bir uç böceği. Zaman geçmekte ve fekat hayat akmamaktadır, ve ben derim ki bu hayat, içine verili olduğumuz hayat akmalıdır, kaymalıdır. Bir yıldız şiddetiyle!

Sevgili Gülseli, saçma bir lamayım ben,

şimdi bitirmek zorundayım bu garip vaveylâyı, seni bir küredaş olarak öpmek istediğimi söylüyor, hoş ve iyi olmanı diliyorum. Çok yakın zamanda görüşmek umuduyla

Herkese çok sevgiyle,
Nilgün

P.S.1 Kağan'ın da sevgileri...
P.S.2 *Varlık* dergisindeki şiirinin bazı bölümlerini çok güzel buldum. Kimi yerlerdeki yinelemeler dışında, biliyorum ki bunlar bilinçli seçimin ama bak bir örnek vermek isterim, şu olağanüstü güzel bölüm:

...Ah lâle sesiydiler ve yoktular
dehşetle ağlıyordu insanoğlu
o göller kedisi, perişan saçlı, dağınık
gelip bari saçlarını örseydi tarasaydı biraz
dokunsaydı ona kedili yoldan gelseydi
kedilerin sürünüp geçtiği sessiz yollardan
hazır melekler gitmişken
bekliyordu kent
sütunların arasından

Şimdi bitirmek zorundayım bu garip mektubu,
Seni bir türedaş olarak öpmek istediğini
söylüyor hoş ve iyi kalmanı diliyorum -
Çok yakın zamanda görüşmek umuduyla
Herkese çok sevgiyle,

P.S. Kaşının da sevgileri... Nilgün

P.S. ~~Kaşarda~~ Varlık dergisindeki şiirinin
2 ana bağ bölümlerini çok güzel buldum -
Etkini yerlerdeki ~~[illegible]~~ yinelemeler dışında,
biliyorum ki burlara bilinçli seçimin ama
bak bir örnek vermek isterim
şu o kaşanındaki güzel bölüm
... Ah lâle sevişirler ve yoldular
Lehçetle gülüyordu insanoğlu
O güller kadızı, perizat saçlı, doğanak
Gelip bari saçlarını örseydi karaydı biraz
Dokunacaydı ona kadılı yoldan gelsepti
Kadılerin sürünüp geçtiği sessiz yollardan
Hayır melekler gitmiştiler
Bekliyordu terk
Sütunlarının arasından

ne olurdu ne olurdu
ne olurdu

Kapısı melekler yokken
gelip cinsel kitaplardan birşeyler okusaydın
cinsel sesiyle okusaydın
yani birşeyler yapsaydın
kanepenin içinde uyuklayacağına öyle
kaya duvarlarında eskil suretlerle konuşacağına
gelseydi ya

İştahsızı { uzaya fırlatacak zenginlik
— — —
— — —
— — —
fayla ne kadar fayladık" anlamı
artıracağına eksiltiyor,
(rakipsiz kardeşimiz)

Sürüden Görkemini çıkarıp, rahatça
ve sonra ~~giyecek~~ biçayır
- alnıyazına başkaldırıp
iki yüzün yerine, tek yüzüyle gelseydi ya
Göbeğine geçebilirdin.

Yine de çok güzel bir şiir.

ne olurdu ne olurdu
ne olurdu
hazır melekler yokken
gelip kutsal kitaptan bir şeyler okusaydı
yani bir şeyler yapsaydı
kayalığın içinde uyuklayacağına öyle
kaya duvarlarında eskil suretlerle konuşacağına gelseydi ya

{ Uçsuz bucaksız sevgiye
. . . . . .
. . . . . .

İşte burası fazla ve bu fazlalık "anlamı" arttıracağına eksiltiyor
(naçizane kanatimce)
ve bu dörtlüğü çıkarıp, rahatça

alınyazısına başkaldırıp
iki yüzü yerine tek yüzüyle gelseydi ya

bölümüne geçebilirdin.
Yine de çok güzel bir şiir.

P.S.3 Burhan Uygur'un resmine bir isim verdim "Sinek Kadın" ve onu seviyorum.
P.S.4 Tabii, Justine'i Nessim'i Leyla'yı görmeliyim ama ben nedense *Quartet*'te, Melissa'yı, Purswarden'ı, Scopie'yi, biraz da Darley'i, Pombal'i, Lisa'yı daha "gerçek" bulurum ve olanak olsaydı daha çok onlarla dost olurdum.
P.S.5 Düzyazı denememi öneriyorsun, burada bir öyküye başlamıştım nedense tamamlayamadım. "Oyun"um sürükleniyor.
Bir de bazen küçük fragmanlar yazıyorum. Kimileri *Poème en Prose* diyor bu biçime. Bilmem benimkiler dahil edilebilir mi?
Sana 2 yeni şiir(imsi) ve 1 *Poème en Prose*(umsu)mu gönderiyorum.
Hep kuşkuluyum!
(*Aralık*[17]
Sinekler[18]
Ötede bir Pencerede[19])

17 Nilgün Marmara'nın 1985 Aralık ayında, *Şiir Atı* dergisinde yayımlanmış bir şiiri. Nilgün Marmara, *Kağıtlar*, s. 47.
18 Nilgün Marmara'nın belgeleri arasında bu isimde bir şiire rastlanmadı. Ancak kendisi tarafından adının sonradan "Dil Gömütlüğü" konulduğu anlaşılan bir şiir bulunuyor ve bu şiir o olabilir. Nilgün Marmara, *Kağıtlar*, s. 13.
19 Bkz. s. 382.

P.S. Burhan Uygur'un resmine bir isim verdim ~~tabletin~~ "Sinek Kadın" ve onu seviyorum.

P.S. Tabii, Justine'i Nessim'i Leyla'yı görmeliyim ama ben nedense o Quartet'te Mnemia'yı, Pursewarden'ı, Scopie'yi, Pombal'ı, Lisa'yı daha "gerçek" (biraz da Darley'i) bulurum ve olarak o sayede daha çok onlarla dost olurdum.

P.S. Düş yapı deneme'yi öneriyorum, burada bir öyküye başlamıştım nedense devamlaya-madım - "Oyun"um sürüklüyor. Bir de bazen küçük fragmanlar yazıyorum. Kimileri Poem or Prose diyor bu biçime. Bilmem benimkiler dahil edilebilir mi?

Şimdi sana 2 yeni şiir (imzalı) ve 1 Poem or Prose (umarım) mektup gönderiyorum. Hep kuşkuluyum!

(Aralık
Sinekler
Öte de Bir Pencerede)

* Gece Kuyhan'ın Şiiri
ya da
Aklın (Bellek'in) Ağzından

Bir deneme başlığı olabilir.

Ece Ayhan'ın şiiri
ya da
Aklın (Belleğin) Argosu

Bir deneme başlığı olabilir.

Yıllarca saklı/sakat
bir bedenle
oynadıktan sonra

* Biricik bir anlaşma yaptık
ürkünç çocukluğun sonunda
ve dokunduk birbirimize
sonra sonsuzca eklemlenmeye

ve çözülmeye!

* Avlu geceler
Gece avluları
Tutku vampirleri çeşmeden
akan kanı
emerler dörtgenleri çoğaltmaya

* *Infinity cannot be guarded*
(cannot be under guarding)
* *They will be wrapped in the (through) same indigo*

Yıllarca saklı / sakat
bir ✱ bedenle
oynadıktan sonra

× Birlik bir anlaşma yaptık
Erkeğin şeytaniyim ruhuna
ve [redacted] dolunduk birbirimize
sonra sırayla [redacted] eklenmeye

ve çözülmeye!

* Ay'lı geceler
Gece avları
Tüten vampirleri çepmeden
akan kan
emerler dörtgenleri çoğaltmaya

* Infinity cannot be
guarded
(cannot be understanding)
* They will be wrapped in the (thing)
Sacrifice indigo

Güzel ve acı bir dans; can çekişme tangosu... El Nietzsche haklı "insan hasta hayvandır" demekte. Bellek ve öncesi oldukça hastalık sürer.

Ben de kuş uçuşuyla tam 126 gün Kağansız yaşadıktan sonra ona ve çöle ve bu garip 40 m²'lik tahta konuta vardım. Çöl sözcüğünü kullanmak aslında tuhaf çünkü Akdeniz'in güzel bir koyuna nazır "evimiz"; yani aslında deniz kenarı bir çöl burası. Ve tam 105 gündür bu mekânda durup duruyorum, daha geldiğimin ilk haftasında "ben dönüyorum" demiştim, ertelene ertelene bugüne vardık. Galiba Şubat ortaları ya da sonunda döneceğim, Kağan'ın da Mayıs'ta kesin dönüş yapma olasılığı var ya da gelip bir ay kalıp dönecek sonra belki yaz sonunda ben tekrar geleceğim, Kasım'da kontratı tamamlayıp "sevgili ülkemize" toptan döneceğiz bu

Şişel ve acı bir dans; can çekişme dansı...
F.L. Nietzsche haklı "İnsan ~~zaman~~ hasta hayvandır" demekte. Bellek ve önsezi oldukça hassaslık ister.

Ben de kuş uçuşuyla tam 126 gün Kafkasya yaylalarından sonra ona ve göle ve bu garip komşuluk tahta konuta vardım. Göl kıyısındaki kullanmak aslında tuhaf çünkü ~~bana~~ kulübeniz güzel bir kayaya nazır "evimiz"; yani aslında derin dağlarda bir çiftlik evimiz. Ve tam 105 gündür bu nehirde durup duruyorum, ~~ne~~ daha geldiğimin ilk haftasında "ben dönüyorum" demiştim, ertelene ertelene bugüne ~~gelebildim~~ vardık.

Şubat ortaları yaka sonunda döneceğim, Kafkasya'da Mayıs'ta kesin kalınç yapma olasılığı var ya da gelip bir ay kalıp dönecek, sonra belki yine yaz sonunda bir tekrar geleceğim kısmında kararlaştırıp "dergiyi ülkeye taşıdan döneceğiz" bu

rammert çakıl, kum, çöl beldesinden.

~~Bu~~ yaşadığımız bu partiyede ben hariç 2 kadı-

ları var pis çocukları ve pis yemekleri ile ~~yağ~~ ve

pis kocaları ile uğraşmaktan başkaca bir şey düşünmeye-

~~bir arada~~ ve tabii ki bir yığın herif,

dertleri olmayan

para kazanmaktan başkaca ~~bir şey düşünmeyen~~ hıyar ~~[illegible]~~ ahbaplar

uluslararası

Şükür ki, Oca adlı bir şirkette de hoş

karılar ve herifler ~~var~~ ve sık sık partiler

yapıp Kağan'ı ve beni davet ediyorlar da

biraz rahatlıyorum; en çok da Hintlileri ve

İngilizleri seviyorum o gruptan (Beyaz biraz

daha fazla seviyorum!) Yine de dönüş gününü

Kağan'ı burada bırakmanın acısına karşın

dört gözle bekliyorum. Her gün Kağan gitmemem

için yalvarıyor ama Koç burcunun özelliği

kararlılık ve inat ben de kesin gideceğim

diyorum.

2 kaltak bir masa 4 sandalye mutfak

dolabı, buzdolabı lavabo — hepsi bir arada

namert çakıl, kum, çöl beldesinden.
Yaşadığımız bu şantiyede ben hariç 2 karı var, pis çocukları ve pis yemekleriyle ve pis kocalarıyla uğraşmaktan başkaca bir şey düşünmeyen... Ve tabii ki bir yığın herif, para kazanmaktan başkaca dertleri olmayan izbandutlar.
Şükür ki, Crea adlı bir şantiyede değişik uluslardan hoş karılar ve herifler ve sık sık partiler yapıp Kağan'ı ve beni davet ediyorlar da biraz rahatlıyorum, en çok da Hintlileri ve İngilizleri seviyorum o gruptan (bazen biraz fazla seviyorum!) Yine de dönüş gününü Kağan'ı burada bırakmanın acısına karşın telaşla bekliyorum.
Her gün Kağan gitmememe için yalvarıyor ama kova burcunun özelliğiymiş kararlılık ve inat, ben de kesin gideceğim diyorum.
2 koltuk bir masa 4 sandalye mutfak dolabı, buzdolabı lavabo -hepsi bir arada

oturma ve mutfak birimi. Sol yanımdaki tahta paravanın üzeri fotoğraflar ve resimlerle kuru çiçekler ve martı tüyleriyle kaplı yakında bu duygusal ağırlığa dayanamayıp başıma göçecek. Fotoğraflardan biri de Terra Rosa'daki evde, kanepede oturan Nazlı Kağan Nilgün fotoğrafı. Hoş oluyor: Bakmak. Anıların müthiş bir dirençsizliği var kişi anmak istediğinde herşeyin içinden geçip, an'ı, şimdi'yi aşıp anmak istediği anıya dönebiliyor. Çıplak ve savunmasız çocuklar gibi anılar, her gün her an ırzlarına geçebiliriz! Ve bu öyle hoş ve öyle acıklı ki! Bir tür sıçrama ve hiçbir şey elde edememe geçmişi geleceğe bağlayan bu külrengi köprü üzerinde! Bir oyuna başladım burada. Tük (pardon Tek) perdeli bir parodi. Adı için bazı seçenekler "Sırtındaki Yürek," "Sırtlan Yüreği," "Mor Yürek."[20] Karşılaştığımızda okursun. Bir de şiirler, şiirimsiler,

20 Bkz. s. 219.

oturma ve mutfak birimi - Solyanındaki tahta paravanın üzeri fotoğraflar ve resimlerle, kırık çizgiler ve mavi kiyleriyle kaplı yatak bu düşmeal ağırlığın dayanacağı başına geçecek. Fotoğraflardan biri de Terra kasabalı evde, kanapede oturan bir Nazlı teyze Nilgün fotoğrafı. Hoş oluyor: Bakmak. Onların mühiş bir direnç biçimi var kişi anmak istediğinde her şeyin içinden geçip, anı, şimdiyi aşıp anmak istediği anıya dönebiliyor. Çıplak ve savunmasız çocuklar gibi anılar. Her gün her an içlerine geçebiliriz! Ve bu öyle hoş ve öyle acıklı ki bir sıçrama ve bir şey elde edeneme geçmiş geleceği bağlayan bu kılcal köprü üzerinde!
Bir oyuna başladım burada Tük (Parça Tek) perdeli bir parodi. Adının bazı seçenekleri "Sırtındaki Yürek", "Sırtlan Yüreği", "Mor Yürek". Karşılaştırmalı okuyun. Bir de şiirler, şiirsiler,

Salon en Prose'lar yazıyorum hayır. Ayrıca mektuplar uzun mektuplar... Sevip tanımadığım çok hoş iki arkadaşım var Emrah ve Gökçeli, Emrah'ın ismini Gökçeli'ye çevirip onlarla uzun soylu bir yazışma yapıyorum ben, ayrıca Fulya Elif Aydın, İlhan Berk ve bazı değerlerimle. Bu sevgi ilişkisini de olmasa çok şey geçerdi günler gibiler. Şimdi bir dönüş tarihinde yazı başladı, aslında ne zaman ayrılsam alıştığımız ve hep yaşadığımız yerden ayrılınca bir şüphesiz sanırım dönmelerin bir ürkünçlüğü var herkesin içinde. Her yerde yaşıyor ve her şekilde yaşanıyor; bitimsiz bir arzu! İçgüdü mü? Dışgüdü mü! Her ne olursa! Ve tüketmeyi ölümüyor da, her gün yaşadıkça tekrarı yatan beden ve bilinç inanmaya hayla akıyor.

Poème en Prose'lar yazıyorum bazen. Ayrıca Mektuplar, uzun mektuplar... Senin tanımadığın çok hoş iki arkadaşım var, Emel ve Gülseli, Emel ressame, Gülseli şaire onlarla uzun boylu bir yazışma yapıyoruz, ayrıca Şule, Ece Ayhan, İlhan Berk ve bazı diğerleriyle. Bu soyut iletişim de olmasa çok zor geçerdi günler geceler. Şimdi bir dönüş korkusu da başladı, aslında ve sanırım alıştığımız ve hep yaşadığımız yerden ayrılınca bir süre sonra, dönme düşüncesi ve duygusunun böyle bir ürkünçlüğü var herkes için. Her yerde ve her şekilde yaşanıyor; bitimsiz bir arzu! İçgüdü mü? Dış güdü mü! Her ne boksa! Ve kuşkusuz ölünüyor da, her gün yaşadıkça kendini yakan beden ve bilinç *inanima*'ya hızla akıyor.

Garip ülke Libya görülmeye değer aslında çünkü böylesine *surreal* bir yerin var olabileceği düşlenemez. Yıkıntı, söküklük, kırıklık, uyuşukluk, kanlı gözler, yarım kalmışlık. Ne güzel bir fecaat!

Bu evde çöl rüzgârlarına kulak vermek ruh söküyor. Geniş fırtınalara maruz kalınıyor, evin içi çöl doluyor, boşaltıyorsun yine doluyor.
Tüm tahta duvarlar arsızca çatırdıyor yağmur yağınca da ev içre bir gölümüz oluyor (içinde yunulabilir!)
Bazen Zeus ve Poseidon ilençlerini geri çekiyor üstümüzden işte o zaman koyda kayalıklarda kumsalda çok güzel yürüyüşler yapılabiliniyor. Ben sevdiğim müziği ilk dinleyişte, duyuşta severim ve bir daha asla unutmam. Bu hep böyle olmuştur. Dalgalar mı, atomların dizilişlerindeki düzenin benim atomlarımın dizilişiyle çakışması mı, halelerin örtüşmesi mi, olanaksızlığın paylaşımı mı? Bir şey işte! Ama iyi bir şey...
Can biberi tüm pisliklerin acısını hafifletir, iyi bir şey...
Ancak katlanabiliyoruz... Hem sonra ben düşlerimde bahçelerde yatıyorum, acı yeşil çimenler üzerine

Garip ilkel rahatsız edici bir değer taşıyor. Libya çölünde bir yolculuğa çıkarsınız sürreal bir deneyim yaşarsınız. Tıkanıklık, sıkıntılık, karmaşıklık, uyuşukluk, tanımsız şeyler, yarım kalmışlık. Ne güzel bir fecaat!

Burada göl suyuna tuzlak vermek rahatsız ediyor. Geniş fıskiyelere maruz kalmıyor, evin içi göl doluyor, bozuldu yorum yine oldu yor. Tüm tuzlu duvarlar ~~dökülüyor~~ arsıca saçıldı yor yağmur yapınca da evin içi bir gölün dönüyor (içinde yüzülebilir!)

Poseidon

Zeus ikonları yer yer çalınıyor üstümüzden işte o zaman boyda kayalıklarda kumsalda çok güzel yürüyüşler yapılabiliyor. Ben sevdiğim müziği ilk dinleyişte, duyuşta severim ve bir daha asla unutmam. Bu hep böyle olmuştur. Dalgalar mı, atomların dizilişlerindeki düzenin benim atomlarımın dizilişiyle çakışması mı, hallerin ~~çakışması mı~~ örtüşmesi mi, olasılıksızlığın paylaşımı mı? Bir şey işte! Ama iyi bir şey... Can sıkıcı, dış etkilerin etkisini hafifletir iyi bir şey... Ancak katlanabiliyoruz... Hem sonra ben dinlerken bahçelerde yakıyorum, ara yazıl şiirler üzerine

Hamarat Nilüfer

Bir perde örme tıkırtısı tüy edasıyla kıvrılıp üşüdüğüm perdesinin ördüğüm, ağlar süren bir bombardımanın da yer altından geri çıkmışım, uykudan uyumadan önce alacaklarımla pencereden süzülen ışığa bakıyorum iç çekiyorum, babaannem biri deri görüyor ve yanıma geliyor "Allah bize bereket versin" diyor. İşte böyle, böyle yıpratıyorum kendimi! Düşlerde! Ancak!

Ben istediğim gibi filan gidemem çünkü Libyalı (daha doğrusu kadolafi) Nazike ilişkileri var ya. Ben de ne yaparım bir Nazikler şiiri yazarım dedim ve yazdım. İliştirip sana gönderiyorum.

bir pencere önüne kibritçi kız edasıyla kıvrılıp üstüme pardesümü örtüyorum, aylar süren bir bombardımanmış da yeraltından yeni çıkmışım, uykumu uyumadan önce alacakaranlıkta pencereden süzülen ışığa bakıyorum iç çekiyorum, baba soyumdan biri beni görüyor ve yanıma geliyor "akıllı birine benziyorsunuz" diyor. İşte böyle, böyle şımartıyorum kendimi! Düşlerde! Ancak! Ben İskenderiye'ye filan gidemem çünkü Libya'nın (daha doğrusu Kaddafi) Mısır'la ilişkileri cılk. Ben de ne yaparım bir "Mısırlılar"[22] şiiri yazarım dedim ve yazdım. İlişikte sana gönderiyorum.

21 Bkz. s. 318.
22 Bkz. Nilgün Marmara, *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 151.

* Tekil yürekler 13 Şubat Perşembe 86 (Doğduğum gün 28 yıl önce)
Stepang hayırlı işler diler.

Feryalciğim,
Herkesin melodisi kendinedir ve bunun böyle olduğunu yalnızca gramofon çiçekleri bilir belki de çünkü yürekler ve çiçekler tekildir. Senin yükleyebileceğin son anlam biraz da aykırı olarak eksiltebileceğin son anlamdır (bütünlükten). Eh, bu da kaçınılmazdır çünkü yaşadıkça ölüyoruz di mi ya? Zamanın eli ne de sıkıdır! Sıkı elli zaman! Cimri vakit! Sözcüklerle donanırken sözcük bütünlüğünden eksiltiyoruz, sevgiyle donanırken sevgi tamlığından, ve bu böyle böyle böyle. (Saçma lâmalıktan hiç vazgeçmeyeceğim.)
İşte ben 4 aylar bekleyip bekleyip delirdikten sonra kalktım bu sikik mekâna geldim ve gelir gelmez başka bir delirme durumuna geçtim;

(Doğduğum 33 uncu yıl 22 Şubat Perşembe 86)

* Pekâl yürekler için 25 yıldır)

Stepanş kayıt ister

Ferdolajim

Herkesin melodisi kendinedir ve bunun böyle olduğunu yalnızca pramofon şişekleri bilir belki de çünkü yürekler ve şişekler tekildir. Şeni yürekleyebileceğin son anlam bizaj da aykırı olarak eksiltebileceğin son anlamdır (bütünlükten) Eh, bu da kayırılmaydır çünkü yapadursa ölüyorum di mi ya? Zamanın eski ne de ekidir! Sıkıcılı zaman! Cinsi vakit! Sözcüklerle donanırken sözcük bütünlüğünden eksiltiyorum, sevgiyle donanırken sevgi tamalığından, ve bu böyle böyle böyle. (Saçma kâmalıktan kış vaşlaşmeyeceğim)

İşte her 4 aylar bekleyip bekleyip delirdikten sonra tekrar bu sitük mekana geldim ve şehir gelmez başka bir delirme durumuna geçtim;

buradan kaçmak, geri dönmek vs.
Tracy "çölde manzara resmi yapılmış" demiş, haklı elbette. Kum saatiyle zamanı ölçerken bir de arkaya vurdum kendimi. Hemen hemen 4 aylar geçmiş buraya geleli. 20 şubatta dönüyorum Kaçar'ın tüm belirsizliğine karşın. İnatçıyımdır, neden niçin kim için kimin aşkı için bilmiyorum ama bu bir kızlık özelliği olsa gerek. Aslında pekala da yaşanıyor burada ama garip bir ithaf kitap duruyor beni "dön dön dön!" hatırlatıyor bilinçaltım ki "nereye dönersen dön kaçın arkandadır" bu müthiş önemli gerçekliğin asla değişmeyeceğini de...

Şişeli İnsanlar'ın sonuncu yakay ve yakut kurumda olduğu bu garip kırılmış parçalarımız sökülmüş ve sonlandırılmış mekânda seni evinden dakikalık kısacık tahta bir kulübede Mertenardi'nin madrigallerini dinlemeliydi

buradan kaçmak, geri dönmek vs. Troçki "çölde manzara resmi yapılamaz" demiş, haklı elbette. Kum saatiyle zamanı ölçerken birden anlayıverdim, hemen hemen 4 aylar geçmiş buraya geleli. 20 Şubat'ta dönüyorum Kağan'ın tüm bekinmesine karşın. İnatçıyımdır, neden, niçin, kim için, kimin aşkı için bilmiyorum ama bu bir kişilik özelliği olsa gerek. Aslında pekâlâ da yaşanıyor burada ama garip bir itki dürtüp duruyor beni "dön, dön, dön!" Halbuyse biliyorum ki "nereye dönersen dön kıçın arkadadır," bu müthiş önemli gerçekliğin asla değişmeyeceğini de...
Siyahi insanların sonsuzca yatay ve yatık durumda olduğu bu garip kırılmış, parçalanmış, sökülmüş ve dondurulmuş mekânda senin evinden daha küçük tahta bir kulübede Monteverdi'nin *Madrigaller*'ini dinlemekteyim.

Gece korkunç bir fırtına vardı, içerisi ve dışarısı diye bir ayrım kalmıyor bu konutta, doğa içeri dalıyor, doluyor, evin ırzına geçiyor. Evin içinde su birikintileri oluşuyor, tahtalar hayvanlar gibi çatırdıyor (hayvanlar çatırdar mı? Belki kemikleri!) Sonra her gün tepemizden helikopterler ve uçaklar geçiyor ben de geceleri bombardıman karabasanlarına uyuyorum -ve daha bir yığın garip düşe. Deniz kenarı çölde iyi havalarda koyda kısa gezintiler yapılabiliniyor. Bunun dışında hemen her gün oturup duruyorum bazen şiircikler (cik cik şiirler) yazıyorum. Biliyorsun şiir kuştur, öterek uçar. Ya da uçarak öter. Sonra uzun mektuplar Emel'e, Ece'ye, Gülseli'ye, Şule'ye, İlhan'a. Bu, uzaklığın kurgusal aşımı insana nane kokuları taşıyor, serin, mentollü.

Şehre korkunç bir fırtına vardı, içerisine dışarının tüyler bir gürültü kalıyor bu karanlıkta, Lâfa işsiz kalıyor, kalmıyor, evin içinde ses birbirlerini oluşmuyor, kapıları hayvanlar gibi çalıyor (hayvanlar çalarlar mı? Belki tanıdıklar!) Sonra kirgün tepemizden helikopterler ve uçaklar geçiyor benden geceleri bombardıman karabasanlarına uyuyorum ve daha bir yığın şarap düşe. Deniz kıyısı şöhle iyi havalarda kayda kışa gezintiler yapılabiliyor. Bunun kışında hemen her gün oturup duruyorum bazen şiirsiler (cik cik şiirler) yazıyorum biliyorsun şiir kuş tuz, öterek uçar. ya da uçarak öter. Sonra uçun mektuplar Emel'e, Ece'ye, Füsun'a, Şule'ye, İlhan'a. Bu, uçaklığın kurşunsal oğlu insana nasıl tokuları taşıyor, serin, mantıklı.

İşçiler bir şarkıya bakar ve Türk cemaati - Şükürler ki bir İtalyan şarkısı ve orada çalışan değişik ulustan insanlar var, partiler yapıp bizi çağırıyorlar orada güzel bir bar ve internasional hava bu zavallı dünyalığa unutturuyor bizi.

"Rüzgarın bir şiirde yanıtsa kürkün havaya savrulmuş" diye yazmışım oysa Nazım Beyefendi diğerinde küçük kızdan söylerler "Bir avuç kül olurdun / Kürkün havaya savrulduğu" der. Yadırgıyorum rüzgâr olmayabilir ama çok bir ar nesnesi rüzgârın patlaması. ve patlar da, deli kurtlar hâlâ - ve kürkler havaya savrulur. Ben her böyle olmuştur (galiba?)

Burada ellerim ve yüzlerimi eskimesin diye bir oyun yapmaktayım -

İğrenç bir şantiye burası ve Türk cemaati. Şükürler ki bir İtalyan şantiyesi ve orada çalışan değişik uluslardan insancıklar var, sık sık partiler yapıp bizi çağırıyorlar, oradaki güzel biralar ve international hava bu zavallı Doğululuğu unutturuyor biraz. "Rüzgârsız bir günde yanarsan küllerin havaya savrulmaz," diye yazmışsın oysa Nazım Beyefendi Hiroşimalı küçük kızdan söz ederken "Bir avuç kül oluverdim/Külüm havaya savruldu" der. Yandığında rüzgâr olmayabilir ama bir an meselesi rüzgârın patlaması.
Ve patlar da, deli hortumlar hatta- ve küller havaya savrulur.
Bu hep böyle olmuştur (galiba!)
Burada ellerim ve yüzlerim eskimesin diye bir oyun yazmaktayım.

"Sırtındaki Yürek," "Sırtlan Yüreği," "Sırt-Kalp" adı için düşündüğüm bazı seçenekler. Tek-tük perdeli bir aşk parodisi[23] aslında. Görüştüğümüzde okumana izin veririm (Bu cömertliğimi de nasıl ödersin bilemem!)
Ben, şimdi dilsiz şarkıları düşünüyor ve acı acı gülüyorum ve bunun yanısıra zirzop kıvılcımlar saçan yalnızlık birimleri ağaçlar, suda boğulmuş küçük aşkları... Ve ağır çekim yavru çekirgeleri, dertevleri kulislerini, suçluları! Ve sana ve Ali'ye *kalokagathia* (Eski Yunanca bir terim, iyi ve güzeli birleştiren bir kavram) dilemekten başkaca hiçbir şey yapamayacağım.

Hoşça ve iyi kalın!
Sevgiyle,
Nilgün

P.S.1 - Kağan'ın da selam ve sevgileri...
P.S.2 - Bu mektup elinize geçtiğinde ben İstanbullarıma dönmüşler olacağımlar. Oradan sana bir haber uçururum. Yani beni buradan arama artık, e mi canım kardeşim?
P.S.3 - Burada yazdığım iki şiiri ve çöl bitkisini ve deniz kabuklarını kabul ediver!

23 **Bkz. s. 219.**

kalakagathia

"Arsındaki Türkçe" "Sarter Türkçü" "Sart Kalp"
adı işit düşündüğün bazı tesadüfler.

Tek-tük perdeli bir aşk parodisi
aslında. Şöyle düşündüğümde okumana izin veriyorum
(Bu cömertliğimi de nasıl izah edeceğim bilemem?)
Ben, şimdi dilsiz şarkıları düşünüyor
ve acı acı gülüyorum ve bu yarım yamalak
dizeler kuralsızlar sayan yalnızlık birimleri
ağaçlar, suda boğulmuş küçük aşklar...
Ve öğle sabun yavru çelimgeleri, dertleri
tuhaflıkları, uçuşlar! Ve sana ve Ali'ye
kalakagathia (Eski Yunanca
bir terim iyi ve güzeli birleştiren bir
kavram) dilemekten başka hiç bir şey
yapamayacağım.

Hoşça ve iyi kalın!

P.S. 3- Burada yazdığım kabullerimi, sevgiyle,
bir şeyi değiştirdiğini, değiştirdiğini M. Gün
P.S. Kağıdında selam ve sevgiler...
P.S. - Bu mektup eline geçtiğinde beni işsizlik-
lerime dönmüşler olacağımlar. O zaman
bundan sonra bir haber uçurursun - yani beni
artık emri varım kardeşim?

Dilki'nin elleri, Gülmüş bezgeney. Pek-tik-el! Boşnak bir tuyak-onbirişin ve onlara sunuş

Bir yaşamın bir düşe ellenmesiyle, bir düşün yaşamdan çıkarılmasının hiç bir ayrımı yok. Dilsiz şarkıcılar düşünüyorum ve öylesine kendilerini kendi şiirlerinde kanıran varlıklar! Boşaltılmış kuyular, çölün çöllükleri, kumsuz kumsallar.... Çocuğun ilk tekerlemesi: Acı sonraki şiir hece: Doyum. Yardımına. Yardımına!?! Bir de körler var kapkaranlığın, hep karanlıkta düşünürler. Yürekler - Öterler, çalıverdiler... Bağırıyorlar: "İki şiirlerin görmüyorlar" "İki şiirlerin bir aldılar". Acının ilk pişeri bitimsiz yer sarsıntısı. Dönüşüm ve yaşam... Bu sarsıntıda ruha hiç bir pencere açılamaz, sokulan yerinden edilmeye çalışılan şiirlere, şiirlere! Şiir-lalelerin bu şiirsizlikler! Nedir bu resimlikler?

Bir yaşamın bir düşe eklenmesiyle, bir düşün yaşamdan çıkarılmasının hiçbir ayrımı yok. Dilsiz şarkıcıları düşünüyorum da, dilleri var elbet, dilimize benzemez. Pek-tik-el! Boştrak bir tuzak -onlar için ve onlara sunulmuş. Öylesine kendilerini kendi yağlarında kavuran varlıklar! Bıçaksız bıçaklıları, çölsüz çöllüleri, kumsuz kumluları... Çocuğun ilk tek hecesi: Acı, sonraki çift hece: Doyum. Yanılsama. Yanıl/sama!?! Bir de körler var kuşkusuz, kuşsuz. Hep karanlıkta düşünürler. Yürekler -Öterler, cakırdarlar...
Bağırıyorlar: " İki gözlerim görmüyorlar." "İki gözlerim kör oldular." Acının ilk pazarı bitimsiz yer sarsıntısı. Dönüşsüz ve yaygın... Bu sarsıntıda ruha hiçbir pencere açılamaz, sökülen, yerinden edilmeye çalışılan gölgelere, göllere! Göt-laleleri bu güzellikler! Nedir bu rezillikler?

1 Şubat 86

Şimdi Sevgili Nazlı, güzel kardeşim sürpriz hediyen ve sevinçli haberin için çok çok teşekkürler. Şimdi bugün Shostakovich'in Cello Concerto'sunu çok ağır bir incelikle tokunuşla, cerrahi bir dikkatle, [illegible] bulunduğum bu küçük kulübede dinliyorum ve seni son gördüğüm anı anımsıyorum. Penceresindeki kadını işlerken, karanlıkta, kalkışından kalkıp yavaş ağır renkli pastellerimle (yanılmıyorsam) ve küçük ve hızlı adımlarla çıkıp gidişini. Sanırım bir ilkyaz, bir yaz, bir güz ve hemen hemen bir kış geçti bu eskizlere üşüşmeden. Sonsuz ve sayılamayacak zamana eklenebilir bir zaman dilimi; güz acıları, yürek çarpıntılarıyla bir kış anı, ardından aşk daha [illegible] kadar ve aslında biz olduğumuz için, zamanda ve gördüğümüz kadar eksiltilemez tuhaf bir [illegible] parça... Akıyor elbette garip bir hızla, sesi asla bu sesi değil. Hangi bedenlerden ve hangi yollardan [illegible] gerçek biçime varıp çarpıyor bu zaman?

1 Şubat 86

Sevgili Nazlı, güzel kartını dün almıştım ve sevinmiştim. Şimdi bugün Shostakovich'in *Cello Concerto*'sunu çok ağır bir *incence* kokusuyla, esrik bir durumda, bulunduğum bu küçük kulübede dinliyorum ve seni son gördüğüm anı anımsıyorum. *Penceresindeki kadın*'ı izlerken, karanlıkta, koltuğumdan kalkıp yavruağzı renkli pantolonunla (yanılmıyorsam) ve küçük ve hızlı adımlarla çıkıp gitmiştin. Sanırım bir ilkyaz, bir yaz, bir güz ve hemen hemen bir kış geçti bu enstantane üzerinden. Sonsuz ve sayılamayacak zamana eklenebilir bir zaman dilimi; göz acıtan, yürek çarptıran birkaç anı, birkaç aşk daha katan ve aslında bizi olduğumuz için, zamanda ve göründüğümüz konumda eksiklendiren tuhaf bir parça...
Akıyor elbette garip tıkırtısıyla, sesi asla su sesi değil. Hangi bedenlerden ve hangi yollardan geçerek bize varıp
çarpıyor bu zaman?

* Ben gördüm mü hiç ölümü?
Onu ben görünce çok istedim,
Bir leke gibi - karanlık -
Dünyaya gelirdim ben ölümü, kendimle.
kendimi istediğim kadar
çok isterdim ölümü.

* Yaşam, kendisine eklemek isteyenler
ve yaşama eklenmek istenenler...

---

* SIRTTAKİ MOR YÜREK
* SIRTINDAKİ YÜREK
* SIRT - KALP
* SIRT - YÜREK
* SIRTLAN YÜREĞİ

Oyuncular - Erkek kadın
Kadın Erkek

TEK-TÜK PERDELİK
OYUN
(BİR PARODİ)

* Sen gördün mü hiç ölümü?
  Onu ben gördüm ve çok istedim,
  Bir leke gibi -Karanlık-
  Dünyaya getirdim ben ölümü, kendimle.
  kendimi istediğim kadar
  çok istedim ölümü.

* Yaşamı kendilerine eklemek isteyenler
  ve yaşama eklenmek istenenler...

* SIRTTAKİ MOR YÜREK
* SIRTINDAKİ YÜREK
* SIRT-KALP
* SIRT-YÜREK
* SIRTLAN YÜREĞİ[24]

Oyuncular - Erkek Kadın
Kadın Erkek

TEK-TÜK PERDELİK OYUN
(BİR PARODİ)[25]

24 Mektuplarından da anlaşılacağı üzere Nilgün Marmara oyununa bu isimlerden birini koymayı düşünüyormuş. Fakat belgelerinde herhangi biri üzerinde karar kıldığını gösteren bir bilgiye rastlanmıyor.
25 Nilgün Marmara tiyatro oyununu (ikinci sayfası hariç) kahverengi defterin sağ sayfalarına yazmış. Sol sayfalara ise kimilerini oyunun içinde birebir kullandığı notlar almış ve bu notlarında da üzerlerini çizmeyi ihmal etmemiş. Oyunun kesintisiz ve kolay okunabilmesi için bu sayfalar oyunun içinden çıkarıldı ve sıralı olarak oyunu takip eden sayfalara yerleştirildi.

Başoyuncu sırtında kocaman bildik bir yürek taşımaktadır, çıplaktır. Plastik ya da herhangi bir başka maddeden yapılmış bu üç boyutlu yürek mor renkli, hayli oylumludur. İnce iplerle oyuncunun göğsünün, midesinin üstünde dolanarak düğümlenip sırtına bağlanmıştır.

Sahne dörde ayrılmıştır. Yanyana dört dikey tabut biçimi açık renk (soldan sağa sırayla) tahtadan paravanlar; üçünün arkası kapalı, sonuncu, dördüncünün arkası açıktır, koyu, acı yeşil yapraklar ve ağaçlarla bezenmiş iki duvarı bir vista oluşturmakta, yoğun bir derinlik duygusu vermektedir, sanki sonsuzca uzayabilir, genişleyebilir -tüm sahneyi kaplayabilir, öne arkaya, sağa sola genleşebilir gibi.

İlk bölmenin (en solda) içinde bir çok nesne vardır, kutular, şişeler, bez parçacıkları, bazı tuhaf oyuncaklar (kırık-dökük de olabilir.) İkinci bölmede ayna parçaları, küçük hediye paketleri, toprak öbekleri, kapaklar vardır; iki yan ve arka tahta perdenin üzeri tuhaf şekiller ve yazılarla doldurulmuştur. Üçüncü bölmede çeşitli maskeler, bir büyük siyah şemsiye, plastik (şişme) bir kadın ve erkek bebek vardır -boyları ortalama insan boyunda, çıplak. Bu bölmenin üstünde yukarıdan aşağıya doğru sarkmakta olan çeşitli mobiller ve rüzgâr çanları asılıdır.

bildik
Başoyuncu sırtında kocaman bir yürek taşımakta-
renkli, hayli oyuncaklar,
dır, çiçekler. Bu yürek mor [illegible]
[illegible]
Plastik ya da herhangi bir başka maddeden yapılmış
büyüklükte bir yürek ince ipler ile
göğsün üstünde, midenin üstünde
[illegible]. Sahne iki'de ayrılmıştır. Yanyana
(soldan sağa)
dört dikey tabut biçimi açık renk tahtadan
paravanlar - üçünün arkası kapalıdır - sonuncu,
dördüncünün arkası açıktır, iyice bir derinlik
bir vista oluşmaktadır.
duygusu vermek tedir, sanki sonsuzca uzayabilir,
genişleyebilir - tüm sahneyi kaplayabilir, öne
arkaya, sağa sola genişleyebilir gibi.
İlk bölmenin içindeki çok nesne vardır, kutular,
şişeler, beş parçacıklar, boya fırçaları, oyuncaklar
(kırık - dökük de olabilir). İkinci bölmede
ayna parçaları, küçük hediye paketleri, toprak
kaplar
öbekleri, [illegible] vardır, iki yan ve arka tahta
perdenin üzeri fırçalı şekiller ve yazılarla
doldurulmuştur. Üçüncü bölmede bir adet çıplak
plastik (şişme) bir kadın ve erkek bebek vardır -
seçici maskeler, senaryo
Boylar ortalama insan boyunda, çıplak.
Bu bölmenin üstüne yukarıdan aşağıya doğru
sarkmakta olan çeşitli modüller ve rüzgar
çanları, asılıdır.

Dördüncü – bahçe – bölge bomboştur, ağaçları yaprakları, derin yeşillerini saymazsak. (Üzerine sarı, yeşil, mavi, mor! ışıklar verilecektir oyun sırasında bu bölmenin. Diğerlerinin değişmeyen ışıkları vardır, 1. bölmenin pembe, 2. bölmenin kırmızı 3. bölmenin yalnızca yeşil.)

Bütün bölümler kendi ışıklarıyla, bahçe mor bir ışıkla aydınlatılmıştır oyun başlarken. Prokofiev'in Romeo ve Juliet'te bale müziğinin askerlerin davet bölümü çalınmaktadır fonda. Oyuncu – erkek [illegible], oldukça makyajlı, uzun saçlarıyla kısa kesik devinimlerle, bir moderen dansçı edasıyla sahnenin solundan içeri girer ve birinci bölmenin önünde durur. (Müzik kesilmiştir) Tuhaf sesler çıkarır – Bölmeye girer, bütün nesneleri bir bir karıştırır ağzına sokar, oyun şaşırtıcıdır, bırakır tekrar alır, oynar – Oyuncunun inisiyatifine kalmıştır bu bölmede kalma süresi, istediği kadar uyarabilir, kâğıtla oyunu "oynamaktan"

Dördüncü bölüm -bahçe- bomboştur, ağaçları yaprakları, derin yeşillerini saymazsak. (Üzerine sarı, yeşil, mavi, mor ışıklar verilecektir oyun sırasında bu bölmenin. Diğerlerinin değişmeyen ışıkları vardır: 1. bölmenin pembe, 2. bölmenin kırmızı, 3. bölmenin yalnızca yeşil.)
Bütün bölümler kendi ışıklarıyla, bahçe mor bir ışıkla aydınlatılmıştır oyun başlarken. Prokofiev'in Romeo ve Juliette *bale müziğinin* Askerlerin Dansı *bölümü çalmaktadır, fonda. Oyuncu -erkek-, oldukça makyajlı, uzun saçlarıyla, kısa kesik devinimlerle, bir modern dansçı edasıyla sahnenin solundan içeri girer ve birinci bölmenin önünde durur (müzik kesilmiştir). Tuhaf sesler çıkarır. Bölmeye girer, bütün nesneleri bir bir karıştırır, ağzına sokar, ağzını şapırdatır, bırakır, tekrar alır, oynar -oyuncunun insiyatifine kalmıştır bu bölmede kalma süresi, istediği kadar uzatabilir, hattâ "oyunu oynamaktan"*

vazgeçip, oyun süresince burada oturakalabilir. Kalmadığını varsayalım; birden birinci bölmenin dışına çıkar ve seslenir.
ERKEK Uzak, uuuzaaak.
(*Pes bir tonda -uzağın uzak olduğunun bilgisinde, yine de bu sözcükle dile getirildiğini öğrenmiş olduğundan böyle seslendiğini anlarız.*) Uzağı yakın kılamıyorum.
(*Ağırbaşlı bir edayla.*) Bellek ne denli candansa da ötenin anısını kurgulamıyor, geçmişse yineletmiyor kendini, bir uzaklık buğusu gözlerimi burnumu, kulaklarımı ağzımı ellerimi kaplıyor. Tarihi düşünsem şimdi, bu şimdinin ne önemi var? -Ey Yüce Yetkin Kusur. Ey Varoluş. Ey Evrenin Kalık Uru Yerküre, ne de eskisiniz ve her doğan için ne denli yeni -araştırılması, bulunması, ele geçirilmesi ne kadar da güç!
(*Sırtını yoklar, yüreğin yerinde olup olmadığını sınar -elleri arkasına değince ve orada olduğuna karar verince yüzünü acıyla kırıştırır, bu burada-yine-hep gibi.*

vaggeziip, oyun süresince burada oturup kalabilir. Kalmadığını varsayalım.— Birden bölmenin (1.) dışına çıkar sesler:

— Uzak, uuuzaaaak (pes bir tonda — uzağın uzak olduğunun bilgisinde, yine de bu sözcükle dile getirildiğini öğrenmiş olduğundan böyle seslendiğini anlarız.)

— Uzağı yakın kılamıyorum (ağır başlı bir edayla) bellek ne derli cardansa da öteyi anlamı kurgulamıyor, geçmişse yinelemiyor kendini, bir uzaklık bulanık gözlerimi burnumu, kulaklarımı öğümü ellerimi kaplıyor.

— Tarihi düşünsem şimdi, bu şimdinin ne önemi var— En yüce yetki kusur— En varoluş— En Evrenin dalak Uru Yerküre— ne de eşsizsiniz ve her doğan için nedenli yeni— araştırılması, bulunması, ele geçirilmesi ne kadar da güç! (Sırtını yoklar, yüreğin yerinde olup olmadığını sınar— elleri arkasına değince ve orada olduğuna karar verince yüzü acıyla karıştırır— bu burada— yine hep— gibi)

[Kendi] kendine konuşmasını sürdürür.)

Sonunda, ileriye ya da geriye doğru her açılan kapının ardında, bir başka kapalı kapı -açtıkça kapanıyor sanki. Yolları çatallansa da bahçe yok, bahçe yok. Çorak kır tetikte, yurt edinilmesi buyurulmuş çöl ensemizde. Diyorum ki, herkes evinin önündeki çölü süpürmelidir, içerideki çölü dışardansıymış olarak görüyorsa, beklesin ağır ağır dışarı aksın kum tanecikleri; biriksin ve dışarının çölüne bitişsin.

O zaman herkes yine evinin önündeki çölü süpürmeyi sürdürebilir. (*Sessizce durur.*) Oysa, mazim o kadar yeşildi ki! Zeytinlikler, bağlar, dut ağaçları, kayısı, ayva, erik ağaçları, zaman zaman karla kaplansa da! Aracı yoktu doğayla aramda. Suya mı değilecek Ben değerdim, ağaca mı çıkılacak Ben çıkardım, göğe mi bakılacak Ben bakardım, toprağa mı dokunulacak Ben dokunurdum, taş mı koklanacak Ben koklardım, ışık demetinde uçuşan tozlar mı izlenecek Ben izlerdim, koklanacak mı toz, ay, çilek, taş, hayvan... Ben koklardım.

– (konuşmasını sürdürür) Sonuçta, ileriye yada kendine geriye doğru her açılan kapının ardında, yüz başka kapalı kapı – Açıkça kapanıyor sanki. Yolları şakaklarında bahçe yok, bahçe yok. Çoraklık her tehlike – yurt edinilmiş çöl ensemde. Diyorum ki, herkes evinin önündeki çölü süpürmelidir, içerdeki çölü dışarıdan seyreden olarak görüyorsa, bekleşen ağır ağır akşamı akan kum taneleri – birikin ve dışarının çölüne bitişsin – O zaman herkes yine evinin önündeki çölü süpürmeyi sürdürebilir.
(sessizce durur.)
Oysa, mayısım o kadar yeşildi ki!
Zeytinlikler, bağlar, dut ağaçları, kayısı, kayısı, erik ağaçları – Zaman zaman karla kaplansa da! – Arada yoktu değeriyle arasında.
Suya mı değilecek Ben değerdim, ağaca mı çıkılacak Ben çıkardım, göğe mi bakılacak Ben bakardım, toprağa mı dokunulacak Ben dokunurdum, taş mı koklanacak Ben koklardım, Işık [illegible] uçuşan taşlar mı izlenecek Ben izlerdim, koklanacak mı taş, ayrı [illegible] çilek, taş, hayvan – –
Ben koklardım.

Zarın bütün yüzeylerindeki sayılar aynıydı. Ayrımsız atışlar; ne yüzü dönerse bana, bir başka yüz dönse de oynayacağım oyunumu oynardım. Duru kılmak için hayatı, oluşu -sayıları, ayrımı var etmemekte direniyordum. Üç gün su verilmezse çiçeğin kuruyacağını bilmiyordum. Sevilmezse bir-iki-kaç annemin öleceğini bilmiyordum. Anne-ilişki-dolay ölünce içimdeki anne de öldü. Anne içerden ölmeden önce, içimdeki babanın bir gözü görürdü içimdeki çocukları, anne ölünce babanın öbür gözü de kapandı. Her ikisi de kör, iki gözleri içteki çocukluğu yadsıdı sonunda. Çocukluğumu öldüm ben de, aracı katarak doğayla arama!

(Çok ölgün, soluk bir ışık verilir oyuncunun üstüne, gerisi karanlıktır. Birden Mahler'in Ölü Çocuklar İçin Şarkılar*'ı çalmaya başlar. Oyuncu yere uzanır yüzükoyun, bitinceye dek kıpırtısız dinler. Müzik kesilince ağır ağır doğrulur yerinden, sanki yaşlanmıştır. Sırayla ilk üç bölmeye girer çıkar. Işıklar sırasıyla yakılır, üçüncü bölmede kaldığı sürece üç bölmenin ışığı birden yanar. Mobillerin bazılarının uçlarında insan figürleri asılıdır, kimilerinde kuşlar.*

Zarın büdün yüzeyindeki sayılar arasında.
Ayrıcasız adaşları; ne yüzü dönerse bana, bir başka yüz dönsede oynayacağım oyunumu oynardım.
Onu bulmak için hayatı, olasılık-sayıları, ayrımı varetmemekte öğreniyordum. Üç gün üst üstelmeyse çiçeğin kuruyacağını bilmiyordum. Sevilmeyse bir-iki-kaç-annemin öleceğini bilmiyordum. Anne-ilişki-kolay ölünce içindeki anne de öldü. İçerdeki anne ölmeden önce, içimdeki babama bir yüzü görünür içindeki çocukları, anne ölünce babanın öbür yüzü de koparak. Her ikisi de kör, iki gözleri içteki çocukluğun yaralarda sonunda.
Çocukluğumu öldüm bende, arada kalarak boşlukla arama! Çok ölgün, soluk bir ışık verilir yüzünün üstüne (Birden Mahler'in ölü çocuklar için şarkıları çalmaya başlar - Oyuncu yere uzanır yüzükoyun, bitinceye dek kıpırdamış dinler - Müzik kesilince ağır ağır doğrulur yerinden, sanki yaralanmıştır.) Sırayla ilk üç bölmeye girer çıkar (Işıklar sırasıyla yakılır üçünü bitmeyi kaldığı süreçte üç bölmenin hepsi birden mahallerin kapalı mavi ışıklarında insan figürleri asılıdır, kimilerinde kuşlar—

İkinci bölmeye girer, duvarlardaki yazıları okur, duvarlara sürtünür, yere uzanır yüzükoyun push-up *hareketine benzer bir hareket yapar birkaç kez, kalkar yüzünü buruşturur tuhaf mimiklerle... Toprağı eşeler, koklar, anlamaz ve tanımaz gözlerle bu bölmedeki paketçiklere, duvarlara, duvardaki yazılara dokunur. Kitapları alır yerden karıştırır, -bu sırada Pink Floyd'un* The Wall *albümünden* Crazy *parçası çalınır- acı çekiyor gibidir. Tekrar sahnenin önüne gelir. Dinginleşir.*) Bir hayatın yaşanılarak anlaşılmasından önce pek çok başka hayatın yaşanması gerekiyor. Düşlediğimizin atomik olanaksızlığı o zaman ortaya çıkıyor ve bir hayatın -bu hayatın içine birçok başka hayattan geçerek varıyoruz. Gürbüz bir yolculuk bu bildik kalık köprüde sağa sola bakınarak en sona varma ve tekrar geriye dönme...
(*Büyük bir kahkaha atar.*) Benim hayatım gölgemdir, karanlıkta yürürken önümden ardımdan izleyen karaltı; yollara mı kapanayım? (*Sesini değiştirerek ve farklı vurgularla.*) Kapan! Kapan! Kapan! Kapan! Kapan! (*El çırpar, çılgınca bir dans tutturur.*)

İkinci bölmeye gider. Duvarlardaki yazıları okur duvarlara sürtünür, yere uzanır, yürüyüşün durup hareketsiz benzer bir hareket yapar bir kaç kez, kalkar yürüyüşü buruşturur, tuhaf mimiklerle ... toprağı epeleyor, koklar, anlamaz ve tanımaz gözlerle bu bölmedeki paketçiklere duvarlara duvardaki kitapları bir yerden bir yere karıştırır. yazılara dokunur. — bu sırada Pink Floyd'un Wall albümünden Crazy parçası çalınır — acı geliyor gibidir — tekrar sahneni önüne gelir.)

— (Düşünüşür) Bir hayatın yaşanılarak anlaşılmasından önce çok başka hayatın yaşanması gerekiyor — Düşlediğimizin atomik olarak oluşu. o zaman ortaya çıkıyor ve bir hayatın — bu hayatın içine bir çok başka hayatlar geçecek varıyorum. Gürbüz bir yolculuk bu bildik kalıp köprüde sağa sola bakınarak en sona varma ve tekrar geriye dönme ...,

(Büyük bir kahkaha atar.) Benim hayatım güldürdü, karanlıkta yürürken önümden ardımdan işliyor karabasanlarım; yollarını kapatayım? — Kapan! Kapan! Kapan! Kapan! Kapan!

(El sırtına, çılgınca bir dans duruşu)

(Kaçışı yıpratıcı ve ürkek hareketlerle)

İçimi yoksanıyorum kimi zaman. Yeğnilik duyumu değil bu, önce bir ağırlık duyumu olmalı yeğnilikle karşılaştırabilmek için. Yoksanmanınsa karşıtı, ölçütü yok.
(*Sırtındaki kalbin iplerini çözer, kollarının arasında tutar, yüzüne yaklaştırır, yere bırakır, uzaktan gözleriyle ele geçirmeye çalışır gibi izler, başının üstüne koyar sonra, koltuğunun altına, apış arasına. Yere yatar yanına alır kalbi, üstüne çıkar, kucağına alır -burada oyuncunun emprovizasyonları.*) Hayvanın erincine kavuşmak ne denli zor!
(*Usulca konuşur.*) İnsan vücudundaki karanlığı dışarıdaki ışıkla karşılaştırdığı için yok edemiyor, karanlık kabullenilemiyor. Hayvan bir dem ışık duygusuna kapılsa erinci yok olur, yiter. Biz ışık diye tepinenler karanlıktan kurtulamıyoruz.
(*Sesini değiştirerek alıntılar, güler.*) "Tanrı onlara ışığı da verdi, ama onlar karanlığı yeğlediler."
(*Üçüncü bölmeye girer, mobilleri devindirir,*

– İsimi yok sanıyorum [redacted]imi yaman. Yeşillik duygusu değil bu, önce bir ağırlık duygusu olmalı yeşillikle karşılaştırabilmek için. Yoksa onların karşılaştırma, ölçüsü yok – (Şirindeki kalbin [redacted] işlerini gözler, kalbinin arasında kuşlar yüzüne yaklaşırlar, yere bırakır uçaklar gözleriyle ele geçirmeye çalışır gibi işler, başının üstüne koyar sonra, koltuğunun altına, [redacted] ağır arasına, yere yatar yanına alır kalbi, üstüne çıkar, kucağına alır – Orada oyuncu[redacted] improvizasyonları –

– Hayvanın erincine karışmak ne demek ki! (usulca konuşur) İnsan vücudundaki karanlığı dışardaki ışıkla karşılaştırdığı için yok edemiyor, karanlık kabullenilemiyor. Hayvan bir derin ışık duygusuna kapılsa erinci yok olur, yitir. Biz ışık diye tepinenler karanlıktan kurtulamıyoruz – "Tanrı onlara ışığı da verdi, ama onlar karanlığı yeğlediler"

(Sesini değiştirerek okurlar. – güler.)

Uğuncu bükmeye girer, mafsalları devindirir,

plastik bebeklere dokunur, hızlı bir dans tutturur, onların devinimlerine öykünerek. Önce eril görünümlü bebeğe sarılır, yerlerde yuvarlanır onunla, sonra dişi bebekle aynı hareketler... Kara şemsiyeyi açar bir köşeye dayar bebeklerle birlikte altına girer, yüzünde şaşkın bir anlatım vardır, birini bırakır diğerini alır, her seferinde bir bebeğe sarıldığında gözü diğerinde kalır, mor yüreği ikisi arasında paylaştırmaya çalışır gibidir, üstlerine koyar, sırtlarına... Küçük koşuşturmalarla bir süre burada oyalanır. İki bebeği yanyana yatırarak şemsiyeyi onların üzerine açık olarak bırakır umutsuz bir ifadeyle, son kez mobillere dokunur, rüzgâr çanlarını çalar, yüreği sırtına bağlayarak bölmeden dışarı çıkar. Bütün bunlar sırasında kırılgan, kaypak belirsiz bir müzik çalmaktadır (sonra düşünülecek.) Tüm sahne donuk sarı bir ışıkla aydınlatılır.) Evvel zaman bitince, kalbur saman dışında, ben de çöl rengi bir elbise giydim işte. (*Alaycı.*) Kendi tenimi... Ve suyu ve ateşi ve yaprağı, ve mavi ve yeşili ve camı ve sinekleri ve böcekleri ve atları ve fareleri ve sırtlanları ve cüzzamı ve irini ve irisi

plastik bebeklere dokunur, tuhaf bir alay duygusu onlarla devinimlerine öykünerek — öne eğilir, yürümüş bebeğe sarılır, yerlerde yuvarlanır onunla, sonra dişi bebekle aynı hareketler... Yara şemsiyeyi açar bir köşeye dayar bebeklerle birlikte altına girer, yüzünde şaşkın bir anlatım vardır, birini bırakır diğerini alır, her seferinde bir bebeğe sarıldığında çöpü diğerinde mor yaprağı kalır, küçük kopuşturmalarla bir sarı buraya oyabilir. Şemsiyeyi iki bebeği yanyana yatırarak onların üzerine açık olarak bırakır umutsuz bir ifadeyle, dışarı sarı kedi modülüne doğru sırtına doğrulayarak dokunur, rüzgâr şarkısını çalar, bütünden dışarı çıkar — Bütün bunlar sırasında kirpiler, kaypak, bir müzik çalmaktadır (Yara daha önceleri (Tüm sahne donuk sarı bir ışıkla aydınlatılır) Evvel zaman bizimce, kalbur saman dışında, — Ben de çöl rengi bir elbise giydim işte kendi terimi... (alaycı) Ve ateşi ve yaprağı, ve mavi, ve yeşili ve camı ve şişeleri, ve bıçakları ve atları ve ve sırtlanları lavları ve yaşam rüzgarı ve iriyi ve irisi

ve verimi ve kuraklığı ve kurtları ve kuşları ve balıkları ve sakatları ve yerlileri ve yurtsuzları ve sarışınları ve esmerleri ve kumralları ve karaşınları ve amcaları ve dayıları ve yengeleri ve teyzeleri ve kızkardeşleri ve erkek kardeşleri ve anneleri ve babaları ve öğretmenleri ve odunları ve taburları ve delikleri ve delilikleri -ve tüm bunların lezzetlerini ve sasılıklarını düşleyerek gözüme ve gözümden kaçmasın diye sakınımla izleyerek her dem, aynı şiddette, dozu arttırmadan aldım içime bir çölde. Sonra sözcüklerin kumda bıraktığı izlerin içine yerleştim her sonraki adımda bir öncekini silmeden, özenle.
(*Çok ağır, alçak sesle.*) Ölüm, yaşayabilmek için sonsuzca kaçındığımız, ama sözcükleri yaşatabilmek için kucak açtığımız...
(*Işık yeşile dönüşür. Sahnenin sağından, bahçe yanından dingin ve güzel adımlarla çok kısa saçlı, sert hatlı, kumral bir kadın çıkar -bu arada mobiller döndürülür.*

ve verimi ve kurakliği ve kurtları ve kuşları ve balıkları ve sakatları ve yerlileri ve yurttaşları ve sarışınları ve esmerleri ve kumralları ve kocaşınları ve amcaları ve dayıları ve yeğenleri ve teyzeleri ve kızkardeşleri ve erkek kardeşleri ve anneleri ve babaları ve öğretmenleri ve delikleri ve delilikleri ve odunları ve tabutları — ve tüm bunların leşçetlerini ve sasılıklarını izleyerek düşleyerek

gözüme ve gözümden kaçmasın diye sakınımla izleyerek dayanarak her dem aynı şiddette, dozu artırmadan aklımın içine bir ~~ölüm~~ ~~korku~~ gibi.

Sonra sözcükleri kumda bıraktığı izlerin içine yerleştim her sonraki adımda bir öncekini silmeden, özenle.

(Çok ağır, alçak sesle) Ölüm, yaşayabilmek için sarsıcı kaçındığımız, ama sözcükleri yaşatabilmek için kucak açtığımız...

— (Sahnenin sağından bakışa yansıdan Yasik yeşile) dizgin ve güzel adımlarla bir kadın çıkar, dönüşün

(M. Pavis'in Flamenco Sketches'inden bir bölüm (My Funny Valentine da olabilir)

→ Çok kısa saçlı, sert hatlı, kumral bir kadın)

Bu arada modüller yürütülür)

Miles Davis'in Flamenco Sketches*'inden bir bölüm (*My Funny Valentine *da olabilir) eşliğinde, erkeği süzerek bölmeleri tarayarak sahnede dolaşır. Erkek oyuncu koşarak üçüncü bölmede duran yüreğin üzerine oradaki diğer nesneleri yığar, telaşlı. Çıkar, kadının çevresinde dolaşmaya başlar müziğe uygun devinimlerle. Müzik kesilir. Her bölümün üzerine kendi ışığı verilir.*)

KADIN (*Günlük konuşma havasında.*) Ölümden söz ediyordunuz, büyükannem ben küçük bir kızken ölümünü ölmeden önce "katılmaya gidiyorum" demişti "örgünün, ağın dışına, sonra zamanı gelince seni de yanıma çağıracağım." Böyle hoş bir anınız yok mu, çocukluğunuzdan hatırladığınız?

ERKEK (*Sertlikle.*) Sizi buraya ben çağırmadım, ananızın anası da oraya çağıramaz sizi.

KADIN (*Kahkaha atar.*) Sessizlik sağlanırsa herşey duyulur, kasırga kesilince herşey yerli yerine döner, nesneler hadlerini bilirler, sözcükler de. Geriye ya tenini giymiş oynak bir iskelet

eşliğinde, erkeği süzerek bölmeleri tarayarak sahnede dolaşır. Erkek oyuncu kalarak ~~kalarak~~ bölmede duvar yüzeyin üzerine arabaki diğer nesneleri yapar, tıklaşır. Çıkar, kadının çevresinde dolaşmaya başlar müziğe uygun devinimlerle. (Şiddetli tartışma havasında) Minik kesitler - Her fotoğrafın üzerinde kendi ipini veriyor.)
Kadın - Ölümden söz ediyorduk, ~~[illegible]~~ büyükannem bana küçük bir kuş ölümünü ölmeden önce "Kalkmaya gidiyorum" demişti "örgünün, eğin dizina, sonra yarın gelince seni de yanıma çağıracağım". Böyle hoş bir anınız yok mu çocukluğunuzdan hatırladığınız?

Erkek - Duvara ~~[illegible]~~ bir çağırmadan gitti, anarsiz annesi de oraya çağırmış gitti (sertlikle.)

Kadın - (Kahkaha atar) Sessizlik sağlanırsa her şey duyulur, kasnağa kesilince, ~~[illegible]~~ her şey yerli yerine döner, nesneler hadlerini bilirler, sözcükler de. Geriye ya ~~[illegible]~~ terini giymiş oynak bir iskelet

ya da kabuktan sıyrılmış özgün kemikler kalır.
ERKEK (*Sinirli.*) İskeletin giysisiymiş! Şuna üniforma desenize! Ten, kuklaların üzerine biçilmiş kaftandır!
KADIN N'apalım, ölüme varıncaya kadar kemiklerimiz üşümesin diye etle sarıp sarmalıyoruz onları, yaşamanın iklimi bunu geriktiriyor.
ERKEK (*Gülerek.*) Soyunun iskeletler soyunun!
(*Bu arada St. Saëns,* İskeletlerin Dansı *çalabilir. ERKEK danseder, dalgacı bir sevinçle. Tüm sahneye mavi ışık verilir.*)
KADIN (*Kendi kendine konuşur gibi.*) Çok şenlikli kuşkusuz... Uzun yollar düşüyoruz bizler, varlıklar, birer imgeye, nesneye dönüşmek için, kalıcılığa, erişilemeyene, ulaşılamayana katlayabilmek için kendimizi, uzun upuzun çok güzel yollar düşüyoruz, çok acımasız korku tünellerinden, çok gülünç karanlıklar içinden, olduğumuz bulunduğumuz zamana ve yere varmak, orada durmak için, ağulu tınısını duymak için yaşamın; dolu dizgin bir koşturu ölüme doğru...

Ya da kabuklar soyulmuş öğün kemikler kalır.
Erkek — (Sinirli) Giyinsin! Hadi, hazırlan! Bütün
şunu üniforma değiştir! Hadi çabuk!
Ter, kuklaların üşüne bişilmiş kaşlardır!
Kadın — N'apalım, ölüme varıncaya kadar kemiklerimiz
üşümesin diye etle sarıp sarmalıyoruz
onları, yaşamanın iklimi bunu gerektiriyor.
Erkek — (Güleerek) Soyunun istediler
soyunun! (Bu arada S. Seansçılar istekleriyle
Dans çalabilir) (Dansedeler, delgeç bir
sevinçle.) (Bütün sahnemsi ışık verilir
(Kadın kardeşine konuşur gibi)
Kader — Çok şekilli kuşkusuz... Uzun yollar
düşüyoruz bizler, varlıklar, birbirimizden
ayrılmak için, kalıcılığa, erişilemeyene ulaşa-
mayana kavuşabilmek için kadınlığı, uzun,
uzun çok güzel yollar düşüyoruz, çok
acımasız korku dünyalarından, çok gülünç
karanlıklar içinden, olduğumuz bulunduğumuz
zamana ve yere varmak, orada durmak için,
ağulu dinini duymak için yaşarız; dolu dizgin
bir koşudur ölüme doğru...

ERKEK (*Kadına yaklaşır, yanında durur, yüzüne dokunur.*) Bilmece yüzler, yüzler bilmece! Beden, kaç atom bulunduruyorsa o kadar da anlam ve sembol taşır. Çok önceden/zaten/her zaman için işlemiş, işlenmiş sözcük ve arzu, hücrelerimize. Yüzünüzde kaç sözcük, kaç arzu var... Bedeninizde?

KADIN (*Erkeğe dokunur.*) Bir karga bir kediyi öldüresiye bir oyuna davet ediyor galiba; hep böyle mi bu?

ERKEK Bilge karga kediye niye sataşsın? O yolunda gider kara kara yüzyıl!

KADIN Oyunsa oyun, herkes herkesi oyuna çağırabilir, bir karga bir kediyi bile... Biricik gerçek bilmece bu çağrıdadır işte, nasıl ve niçin çağıranın o çağırdığını çağırdığında...

ERKEK (*Aşağılayarak.*) Lâf salatası! Karıştırıyorsunuz herşeyi birbirine, nasıl bir yaşamak bu? Onu ona öbürünü diğerine ekleyerek, çıkararak, keserek,

Erkek – (Kadına yaklaşır, yanında durur, yüzüne dokunur) Bitmece yüzler, yüzler bitmece! Beden, kaç adım bulunduruyorsa o kadar da anlam ve sembol taşır. Çok önceden (zaten) hepsinin işini işlemiş, iz bırakmış sözcük ve arşe, hücrelerinize. Yüzünüzde kaç sözcük, kaç arşe var, ... bedeninizde?

Kadın – (Erkeğe dokunur) Bir karga bir kediyi öldürecekse bir oyuna davet ediliyor galiba; hep böyle mi bu?

Erkek – Bir karga kediye niye saldırsın? O yolunda gider kara kara yürür!

Kadın – Oyunsa oyun, herkes herkesi karşıya oyuna çağırabilir, bir karga bir kediyi bile ... [illegible] Gerçek bitmece bu çağırıdadırışta, nasıl nereyi çağırırsın o çağırdığını çağırdığında ---

Erkek – Laf salatası! Karıştırıyorsun herşeyi birbirine (ayağa kalkarak) Nasıl bir yaşamak bu? Ona ona öbürünün üşüne ekleyerek, çıkarmak, kesmek,

biçerek, ne biçim gözlem ve hangi cesaretle bir yargıyı sunabiliyorsunuz?

KADIN (*Çevrimsel devinerek.*) Cam bir kürenin içinde durarak ince küreyi ben oluşturdum soluğumla; güçtü kuşkusuz, ciğerlerim zorlandı; biraz dikkatle bakarsanız beni saran bu cam kürenin kimi yerlerinde kan kabarcıkları göreceksiniz. Böylece çok önceden sipariş edilen kan dökme duygum doyuruldu, kendimi sarmaladığım bu cam küreyi üflerken, içerden bakarken ve oluşumun tamamlanışını izlerken...

ERKEK (*Anlamaya çalışır gibi dinlemiştir kadını, şaşkınca...*) Kayıtsızlık böyle mi oluşuyor?

(*Gardını alır. Yine alaycı!*) Kayıtsızlık kipinin bilgiçce ayrımındasınız! Yalnızlık tarafından soğurulmanın güzel kuruntusundan uzakta! Kayıtsızlıkmış! Bu hüsnü kuruntu bence!

biçerek, ne biçimi bir gözlem ve hafif cesaretle bir yargıyı sunabiliyorsunuz?
Kadın - (Çevrimsel ~~sallanarak~~ devinerek) Cam bir küremin içinde durarak, ~~bir~~ küreyi bir oluşturdum ~~sol~~ soluğumla; ~~gördü~~ şüştü kuşkusuz, ciğerlerim yorulmadı; biraz dikkatle bakarsanız beni şaşırtan bu cam küremin tüm yerlerinde kar tabanlıklarımı göreceksiniz - Böylece önceden sipariş edilen kar dökme duygusunu doyurduktan, ~~[illegible]~~ kendimi sarmaladığım bu cam küreyi üfleyen, içeriden bakarken ve oluşumun tamamlanışını izlerken...
Erkek - (Anlamaya çalışır gibi dinlemiştir kadını - Şaşkınca...) ~~Böyle~~ Kayıtsızlık böyle mi oluşuyor? (Gardını alır - Yine aldanıyorum!) Kayıtsızlık tipini biçimce ayırmalasınız! Yabancılık tarafından sapmalarının güzel kurumlarından uzakta! Kayıtsızlığınız! Bu hüsnü kurumda benim!

(Işık kırmızıya dönüşür.)

KADIN Kayıtsızlık değil sözünü ettiğim tatlı bir tesadüf, cinler çarpmıştı da beni, bir öğüdü tutmadım diye. Çocukken hep aynadaydı gözüm, yüzüm bedenim elim ayna... Büyükannem -Ah! çok sık anıyorum onu bağışlayın- "bakma aynaya," derdi "ayna cinleri rahat bırakmaz sonra seni, ayna piri içeri alır seni." Rahat bırakmadılar gerçekten sonra, aynanın içine girdikten sonra, arkasındaki sır tabakasıyla karşılaşıp onu da kazıyınca geriye kalanın yalnızca cam olduğunu gördükten sonra... Bunu unutmamak için bir büyük solukla oluşturulacak cam küreyi düşlemekten ve gerçekleştirmekten başkaca hiçbir şey artmayınca çok eksiltilmiş bu yaşamda. Hâlâ da dürterler "küreni kır" diye bu kez. Söyledim ya kayıtsızlık değil, "tatlı bir tesadüf" diyebilme yalnızca...

(Keith Jarrett'ın The Moth and The Flame*'i çalmaya başlar, ortaya yakın yerinden. Işık mavi-yeşildir. Erkek -çelişkili olarak-*

(Işık kırmızıya dönüşür)

Kadın - Kayıtsızlık değil sözünü ettiğim + ~~[illegible]~~ tatlı bir tesadüf, cinler cayprıştı da beri, bir ~~[illegible]~~ öpüdür tutmadım diyeğ. Gömleğimi tepe ayrıadaydı gözüm, yüzüm bedenim elimi ayna.. Büyükannem - ~~[illegible]~~ çok sık anıyordum ona bağışlayın - "~~[illegible]~~ Bakma aynaya" derdi "ayna cinleri rahat bırakmaz sonra seni, ayna diğeri alır seni!" Rahat bırakmadılar gerçekten sonra, ~~[illegible]~~ aynanın içine girdikten sonra, arkasındaki sır tabakasıyla karşılaşıp orda da kayıyınca geriye kalanın yalnızca cam olduğunu görmüştükten sonra;.. ~~[illegible]~~ bunu unutmak için bir büyük sahtekarla oluşturulacak cam ikiziyle düşlemek ~~[illegible]~~ ve gerçekleştirmekten başkaca hiçbir şey artmayınca çok eksildikleri bu yaşamda. Hâlâ da dirterler "kaderi bu" diye bakıyorum. ~~[illegible]~~ Şaşkınlığa kayıtsızlık değil, "tatlı bir tesadüf" diyebilmeye yalnızca....

(Keith Jarrett'in The North and the Glare'i çalmaya başlar - (ortalık yeşilden yeşile)
Işık mavileşir. Erkek (çelişkili olarak)

hem gevşemiş hem da tetikte görünür. Yüzünde yumuşak bir anlatım vardır ama vücudu gergin ve kuşkulu görünür. Kadın yaklaşır, elini tutar.)

KADIN (*Yarı yakınarak, anlatmaya çalışarak.*) Her yanınız ayna sizin. (*Etrafına bakınır.*) Siz de görüyor musunuz, aynayla kaplısınız, etraftaki herşey de aynayla örtülü, gizlerini siz çıkarmadıkça öyle kalacaklar. (*Kadın bölmelere girer, erkeğe nesneleri işaret ederek konuşur.*) Buz gibi aynaları öpün, taşları ısırın dilerseniz, toprağı yiyin ve daha ne isterseniz...

ERKEK Belki yaşadıkça hep söylediklerinizi, önerdiklerinizi istemiyorum. Ve konuşmak da. Aramızda söz keselim mi?

KADIN Süren giden tüm konuşmalar aslında sözü yok etmek için sanki; ya da yok olması tehdidine karşı, sessizliğe karşı anlamlı seslerle durabilme gösterisi. Gürültüye ilişiyoruz işte, ama söz kesilince de büyük sessizliğe...

her perspektif hem tehdikte görünür. Yüzünde yumuşak bir anlatım vardır ama vücudu gergin ve kuşkulu görünür. Kadın yaklaşır, eğilir dudaklarını (yarı yatarak, anlatmaya çalışarak)
Kadın - Her yanımız ayna doğal (etrafına bakınır) siz de görüyorsunuz, aynayla kaplısınız, etraftaki herşeyde aynayla örtülü - gözlerini siz sıkmadıkça açık kalacaklar (Kadın bölmelere gider nesnelere işaret ederek konuşur erkeğe) Suyu gibi, aynaları, öpün, taşları ısırın diyorsunuz ~~[illegible]~~ toprağı yiyin ve daha ne isterseniz...
Erkek - Belki yaşadıkça hep söylediklerinizi Öğrendiklerinizi istemiyorum, ~~[illegible]~~ ve konuşmak da. Aramızda söz kesilsin mi?
Kadın - Süren gider tüm konuşmalar aslında sözü yok etmek için sanki; yada yokolmaya tehdidine karşı, sessizliğe karşı anlamlı seslerle durabilme gösterisi. Gürültüye iliştiriyoruz işte, ama söz kesilince de büyük sessizliğe....

ERKEK (*Telaşla.*) Keselim, keselim yine de.
(*Kadına yaklaşır.*) Sizi sevmekte oluyorum!
KADIN (*Gülerek, ama açık yüreklice.*) Sizi sevmekte ölüyorum!
Siz gördünüz mi hiç ölümü? Onu ben gördüm ve çok istedim.
Bir leke gibi -karanlık- dünyaya getirdim ölümü, kendimle.
Kendimi istediğim kadar çok istedim "ölümü". Sizi sevmekte ölüyorum, ben de!
(*Tutkuyla sarılırlar, sevişmeye başlarlar. Bir dans tutturulur gider. Keith'in piyanosunda bekinen notalar devinimlere karışır. Sarı bir ışıkla hafifçe aydınlatılır sahne, sürünerek bahçe bölümüne gelirler, içeri girerler, vücutları birbirine karışır, yine sürünerek çıkıp her bölümü araştırırlar, 1, 2, 3. bölümler, içlerindeki nesneler. 3. bölümdeki yüreği aralarına alırlar, bazen kadın, kadın bebeğe, erkek erkek bebeğe sarılır sonra yine birbirlerine dönerler, bebekleri kullanarak modülleri döndürüp, diğer bölmelere dönerler yine... Oyuncular tüm*

Erkek (telaşla) Kesilin, kesilin yine de.
(Kadına yaklaşır) Sizi sevmekte oluyorum!

Kadın (Büklerek, ama acılı yüreklice) Sizi sevmekte ölüyorum!

Siz gördünüz mü hiç ölümü? Onu ben gördüm ve çok istedim. Bir leke gibi - kaanlık - Dünyaya getirdim ölümü, kadınla. Kendini istediğin kadar çok istedim ölümü.

Sizi sevmekte öldüyorum, ben de!

(Tutkuyla sarılırlar, sevişmeye başlarlar - Bir dans tantanalar gider - Keith'in piyanosundaki bekleyen notalar devinimlerine karışır - Sarı bir ışıkla hafifçe aydınlatılır sahne, sürünerek bahçe bölümüne gelirler, içeri girerler, vücutları birbirine karışır, yine sürünerek çıkıp her bölümü araştırırlar, 1., 2., 3. bölümler, içlerindeki nesneler, 3. bölümde yürüyüş aralarına alırlar, bazen kadın, kadın bebeğe, erkek erkek bebeğe sarılır, sonra yine birbirlerine dönerler, bebekleri bal kaşıklar döndürüp, diğer bölmelere yine... Oyunlar tüm

emprovizasyon yetilerini kullanacaklardır bu bölümde. Işık (esas olarak sarı) her bölmede değişecek, bazen soluk bazen canlı olacaktır. Ağır ağır sürünerek -aralarındaki mor plastik yüreği de sürükleyerek- bahçe bölümüne yaklaşırlar. Tuhaf sesler çıkararak sırtüstü uzanırlar yere. Bulundukları yere gri mavi ışık verilir.)

ERKEK (*Müzik kesilir. Yüreğe dokunur, kadına bakar, doğrulur sinirlice.*) Sakatat bahsi burada kapanmıştır. Sizce de uygun mu?

KADIN (*Hüzünlüdür.*) Bir suç işlenmedi ki!

(*Eğilir, erkeği öper.*) Kim kovalıyor tavşanı?

ERKEK (*Usulca.*) Tavşan korktuğu için kaçmaz, kaçtığı için korkar.

KADIN (*Ayağa kalkar, döne döne.*)

Merkezde bir tavşan uyuyordu, uyuyordu

Tavşan bana baksana

Yakışmıyor bu sana

(Çocuk oyununu temsil eder biçimde.)

Tavşan kaç, tavşan kaç...

emprovizasyon yeteneklerini kullanacaklardır bu
bölümde – Işık (esas olarak sarı) her bölmede
değişecek, bazen soluk bazen canlı olacaktır.
~~Sonunda yine kalkışma sayılır~~ (~~gelirken~~
~~patinaja girmeden bir ışık değişir~~) ağır ağır
sürünerek (aralarındaki ~~kavga~~ mor plastik yüzgeç
de sürüklenerek) bahçe bölümüne yaklaşırlar
Tuhaf sesler çıkararak sırtüstü uyanırlar yere.
~~Kalkarlar~~ Bulundukları yere göre mavi ışık verilir,
(yürüyüş kesilir)
Erkek – (Yüreğe dokunur, kadına bakar,
hafifçe
hafifçe sallanır) Sakatat bahsi burada
kapanmıştır. Sizce de uygun mu?
Kadın – (Düşünür) Bir suç işlenmedi ki!
(Eğilir, erkeği öper.) Kim ~~kovalıyor~~
tavşanı?
Erkek – (usulca) Tavşan korktuğu için kaçmaz, kaçtığı
için korkar.
Kadın – (Ayağa kalkar, dönе dönе)... Merkezde bir
tavşan uyuyordu, uyuyordu
Tavşan bana bakmana yakışmıyor bu sana
Tavşan kaç, tavşan kaç ..(Çocuk oyununun
temsili
eder biçimde)

(Zıpcan, gücen, zıpcan.)

Dairede bir merkez uyuyordu uyuyordu
Bir o yana bir bu yana büyüyordu
Merkez bana baksana
Yakışmıyor bu sana
Merkez kaç, merkez kaç![26]

26 Tiyatro oyunu burada son buluyor.

Dairede bir merkez uyuyordu, uyuyordu
Bir o yana bir bu yana büyüyordu
Ağlar (Güller) gıdıklar Merkez bana bakarsa
Yakışmıyor bu sana
Merkez kaç merkez kaç !

* Herkes evinin önündeki çöpü süpürmelidir, içeriğindeki çöplüğe dışarıdan eşyayı olarak çöp dökmeden. Eğer eğer dışarı akarsa, birikirse ve dışarının çöplüğe bitişik olduğu evin önündeki çöpü süpürmeyi sürdürebilir.

* Nar patlaması.

* Bir baba meseli:
İçindeki anne ölmeden önce, içindeki babanın bir gözü görürdü üstündeki çocukları, anne ölünce babanın diğer gözü de kapandı, her ikisi de bir iki gözleri içindeki çocukluğu yadsıdı.

* (Sonunda kadın-erkek birlikte Yunan tragedyalarındaki korodan dekolüje sesini çoğaltırcasına)
- Biz türedik birbirimizi
üretik, kullandık, diktik
Bütün Avrupa kadınları dünya kapısı
Ekinleri dünya sonsuz kandırıcı!

* ~~Herkes evinin önündeki çölü süpürmelidir, içerideki çölüyse dışarıdan sızmış olarak görüyorsa, beklesin ağır ağır dışarı aksın kum tanecikleri biriksin ve dışarının çölüne bitişsin, o zaman herkes yine evinin önündeki çöpü süpürmeyi sürdürebilir.~~

* Nar patlaması.

* ~~Kör Baba meseli:~~
~~İçimdeki anne ölmeden önce, içimdeki babanın bir gözü görürdü içimdeki çocukları, anne ölünce babanın diğer gözü de kapandı, her ikisi de kör iki gözleri içteki çocukluğu yadsıdı.~~

* (*Sonunda kadın-erkek birlikte Yunan tragedyalarındaki koronun tekdüze sesini çağrıştırırcasına*)
Biz tükettik birbirimizi
ürettik, kullandık, tükettik
Büyük Anı'ya katılsın diye hepsi
Eklensin diye sonsuz unutuşa

* Sonra sözcükleri kendi başlarına bıraktığı, içlerine işine yerleştirdim.

* Hayvan sınırına kavuşmak

* Ölüm, yaşayabilmek için sonuna kaçındığımız, ama yaşatabilmek için sözükleri, kucak açtığımız...

* Sırtlan yüzleri, sırtlan yüzleri — pencerelerde.

* ~~Sonra sözcüklerin kumda bıraktığı izlerin içine yerleştim.~~

* ~~Hayvan erincine kavuşmak~~

* ~~Ölüm, yaşayabilmek için sonsuzca kaçındığımız, ama sözcükleri yaşatabilmek için kucak açtığımız...~~

* Sırtlan yüzleri, sırtlan yüzleri-
pencerelerde.

* Deniz tepkiniyor.

* Ölüm kostüresinde şiddiyet üzerine sorgulamada, kostüler'den biri: "Hepiniz bir gün buraya geleceksiniz, gelecek, gelecekler, gelecekmiş gelecekler" demiş.

* Kafka, insan vücudundaki karanlığı, görmüşlü yakınca, ışığı, aydınlığı gözden kaçırmış.

TOZ
DEM

* Kuşlar
kara yolculuklarını kara
ve denizin üzerinde.

Sağ gözün bebeğinde inerken sen,
Nergizin kuyruğuyla yükseldiğin
dul pencerede.

Azgın
köpük boz
denizde ve karada
koyu bir saatin içinden
çıkılamaz
bir an yine de!

Belki gülden
kalma bir iz
Yanağındaki,
Eski sabahın
sarı gülünden,
üzerine deliğçün
bırakılmış,...

Öldüğünde
çekmecelerden
bu göz,
incelikle çıkarılarak
bir fildişi
çözülecek gibi
retina — ap tabakaları
o çarpık

* Deniz tepiniyor.

* Akıl hastanesinde gidişat üzerine sorgulamada, hastalardan biri: “Hepiniz bir gün buraya geleceksiniz, gelecek, geleceksin, geleceksiniz, gelecekler” demiş.

* Kafka insan vücudundaki karanlığı görmüştü yalnızca, ışığı, aydınlığı gözden kaçırmıştı.

TOZ
DEM

* Kısacıktı
karşı yolculuklarımız kara
ve denizin üzerinde.

Şafağın bodrumuna inerken sen,
Hançerin ivmesiyle yükselirdim
dul pencerelere.
Azıcıktı
Köpük boz
denizde ve karada
Koyu bir saatin içinden
çıkılamadı
bir an yine de!

Belki gülden
Kalma bir iz
Yanağımdaki,
Eski sabahın
sarı gülünden,
üzerinde deli göğünü
bıraktığın,...

Öldüğünde
çekmecemde duran bu göz,
incelikle çıkarılacak
bir jiletin enginliğine
çözülecek gizi
o çarpık
retina – ağ tabakanın

* Gül rengi bir elbise giydim.

* Beden dili adam bastırıyorsa o kadar da anlam ve sembol taşır. [illegible] dürtülere çok önceden bağlanan / gelen işlemiş, işlenmiş düşünce ve arzu.

* ~~Çöl rengi bir elbise giydim.~~

* ~~Beden kaç atom barındırıyorsa o kadar da anlam ve sembol taşır. Hücrelere çok önceden her zaman zaten işlemiş, işlenmiş sözcük ve arzu.~~

Rüşvetçi kadın
* Yanar kadın
* Mahyun tüfeğe fırdırı dönen kadın
* Şiir yazan, canına kıyan kadın
* Küçük i erasın karşısındaki kadın
* Çişel kadın
* Seyyah kadın
* Bahçe kadını
* Masa kadını
* ~~Gişek kadın~~
* Perçare kadını
* Çöpçü kadın
* Çocukluk kuşağında kadın
* Mart düşün kadın
* Çöl zambağı kadın
* Kontrat imzası kadın
* Köpük kadın
* Şafak kadın
* Durgun Hayat kadını

* Rüzgârla yanan kadın
* Mahzun köpeğe sırtını dönen kadın
* Şiir yazan, canına kıyan kadın
* Kürekçi erosun kayığındaki kadın
* Çiçek kadın
* Seyyah kadın
* Bahçe kadını
* Masa kadını
* Pencere kadını
* Çoğul kadın
* Çocukluk kucağında kadın
* Martı tüyü kadın
* Çöl zambağı kadın
* Kontrat imgesi kadın
* Köpük kadın
* Şafak kadın
* Durgun hayat kadını

* Farclar, tadlar ve kişilikler insan soyundan öğ olma sıfatıyla yaratılar. "Nedensiz büyüdünüz, gerilediniz, yaşadınız; yaşadıklarınız, gördüklerinizle, anılarınızla, aşklarınız, trajedilerinizle, yücelikle - başarısızlıklarınızla; bu dünyaya nasıl böylesine sahip çıkmaya, onu büyültmeye çalışıyorsunuz?" Dişlerini göstererek damarlarında akışan kanın dile gelmiş durumu bu neden ve nasıl sorularındadır. (Bu neden ve nasıl sorularında damarlarında akışan kanın dile gelişidir.)

* ALİ Eros (Cupid) kimdir, nedir ki? Türün devamını sağlayan o hayali ideal yaratık, aşkınız kişi kimdir; Eros'un Cupid'iniz — bu kombinasyon kavramı insanı arzulanan yetkin ürün, işlenen çöplüğünün romantikleştirilmiş sureti.

* Fareler, kediler ve köpekler insan soyundan öç alma duygusuyla yanarlar. "Neden siz büyüdünüz, genleştiniz, yayıldınız; gövdelerinizle, aletlerinizle, anlaklarınızla, aşklarınızla, trajedilerinizle, yücelik-bayağılıklarınızla; bu dünyaya nasıl böylesine sahip çıkmaya, onu alt etmeye çalışıyorsunuz?" Dişlerini gösterdiklerinde damarlarında akışan hıncın dile gelmiş durumu bu neden ve nasıl sorularındadır. (Bu neden ve nasıl sorularında damarlarında akışan hınç dilegelir.)[27]

* Ah! Eros (Cupid) kimdir, nedir ki? Türün devamını sağlayan ve hayali ideal velet, aşkmış bizi güden; Erosmuş, *Cupid*'miş. Kadınla erkeği dürten bu tombul kanatlı imge arzulanan yetkin ürün, iğrenç çoğalmanın romantikleştirilmiş sureti.

27 ***Çöl Faresi*** **öyküsü, s. 286.**

* Puzzle Jaws

* Bir dil güneşten utandım hayatımda
(Yabancı)

* "Çingene bayrak vermişler, önce babasını asmış"
— Gözleme düzüncesine uygundur —

* Varolmaktan alıkonmamak,
parlak / donuk
işe açılan gözler
ve yabancılar da...

* Deli. Gül fareni. Kim bekçisi.
Gıdığı göğlü.

* Miheng taşlarıyla örülmüş evleri
mercan perileri basıyordu artık,
miheng girip çöpmeye, evleri
kızartmaya, — diye dip
göçe göç.

* ~~Puzzle faces~~

* Bir tek güneşten utandım hayatımda
  (Yalnızca)

* "Çingeneye bayrak vermişler, önce babasını asmış"
  -Göçebe düşünceye uygundur-

* Var olmaktan alıkonmamalı,
  gamlı/gamsız
  içe açılan gözler
  ve yabancılar da...

* Deli. Çöl faresi. Kum bekçisi. Cımbız gözlü.[28]

* Mihenk taşlarıyla örülmüş evleri
  mercan perileri basıyor artık,
  mihenki eritip çözmeye, evleri
  kızartmaya, - dişe diş
  göze göz.

28 *Çöl Faresi* öyküsü, s. 286.

* Bir ~~kez~~ bir kediyi öldürmeyle bir oyuna davet ediyordu, Hep böyle mi bu?

* Bir şeyden kaçıyorum bir şeyden, kendimi bulamıyorum dönüp gelip kendime yerleşemiyorum, kendimi bir yer edinemiyorum, kendime bir yer... Kafatasımın içini, bir küçük hayır adına aynalarla kaplattım, ölü beynim kendini içleşir her yandan, o kafatasının içinden! Parçayı bulup yapmış koca bir çocuğun beni. Oyuncağı, gerçek olarak sayıp yalnızlık kendi kendine nasıl da eğleniyor.

* Niye içini vermiyorsun yoluna kuş konmasına
niye içini vermiyorum yoluna kuş "
niye kimseler içini vermez yollarına
kuş konmasına?
"Böyle güzelsin ki
kuş konmayasın yoluna"
bir şarkıdan demiş.

~~* Bir karga bir kediyi öldüresiye bir oyuna davet ediyordu.~~
~~Hep böyle mi bu?~~

* Bir şeyden kaçıyorum bir şeyden, kendimi bulamıyorum dönüp gelip kendime yerleşemiyorum, kendimi bir yer edinemiyorum, kendime bir yer... Kafatasımın içini, bir küçük huzur adına aynalarla kaplattım, ölü ben'im kendini izlesin her yandan, o tuhaf sır içinden! Paniğini kukla yapmış hasta bir çocuğum ben. Oyuncağı panik olan sayrı yalnızlık kendi kendine nasıl da eğlenir.

* Bir çocuk demiş.
  Niye izin vermiyorsun yoluna kuş konmasına,
  niye izin vermiyorum yoluma kuş konmasına,
  niye kimseler izin vermez yollarına kuş konmasına?
  "Öyle güzelsin ki kuş koysunlar yoluna"[29]

29 Nilgün Marmara'nın da tırnak içinde kullandığı dize anonimdir ve Ece Ayhan'ın çocuk şiirinin bir yetişkinin ulaşamayacağı saflığını ve güzelliğini anlatmak için sık sık kullandığı söylenen bir örnektir.

* Yitecek yiyecek tuzların diğinde -
Bütün yaşayanlar, yaşamayanlar
Yeter deli gözüyle bakan ölü bir balık
Gözü olarak, ölü bir denizin sayılabilir,
sayılamaz tuzlar, içinde. Bir sevi/ölüm
denizinin, yaşama yanılsamasının
dibinde!

* Kayıtsız bir kişinin bilgisiz ve ayrımındasın
Eşek kadar sen! yalnız bir kişinden soğuralmanın
güçsel kurumsuzluğundan ağlakla / Sevinti
kayıtsızlık kişinin büsbütün kurumsuz

* Can, çözünç durumunda.

* Sevmiyorum tuz seslerini ve sularının
tuzlaşıp, eriğin şişkin, sabaha karşıları.
Kuşlar, sabahlar, gün ağarma dansmalar
ve her nesnin köylesine öğdeşlik
bulması dibinde!

Kadın erkeğe:

* Yitecek yitecek kumların dibinde. Bütün yazılanlar, yaşananlar deli gözüyle bakan ölü bir balık olacak, ölü bir denizin sayılabilir, sayılamaz kumları içinde, bir sevi/ölüm denizinin, yaşama yanılsamasının dibinde!

Erkek kadına:

* ~~Kayıtsızlık kipinin bilgiççe ayrımındasın sen! Yalnızlık tarafından soğurulmanın güzel kuruntusundan uzakta! Seninki kayıtsızlık kipinin hüsnü kuruntusu.~~

* Canı üşüme durumunda.

* Sevmiyorum kuş seslerini ve seslerin açıklandığı, açığa çıktığı sabaha karşıları. Kuşlar, sabahlar, gün ağacına tırmanmalar ve her rengin böylesine özdeşlik bulması tiksinç!

* Bulanıklık olsa gerek sevgilim / bulanıklık.
Işıkla korkuyor kaçırıyor. Ne, bir rampa
mı ne ? Sarın sakız sarı balçeleriniz,
kayıklar saklayın, nallar, ikonlar, maydanoz,
lerden çekirdek bir deve kılıç küpler,
küreler, prizmalar, yeleleğirmenki, kelikler,
kelikler, duman aileri, kutu yosmalar, -
saklayın ve saklanın - Adım başı adem başı
adem başı yücelikler bu çürük elmalara
inanın, ve saklanın vampirlerden !

* Göğüsü yıldız yıldız
Kumsal falına bakar
pök kumanı yağlanmış

* Gülen şarapnel
ayna piri alengirli yanan içeri seri
bengisuların söyledi bakma ayrıya
serdi ayna gülen rahat bırakmaz
seren seri, ayna piri içeri.
aler seri !

* Bulanıklık olsa gerek sevgilim / bulanıklık. Işık korkutuyor kaçırtıyor. Ne, bir vampir mi ne? Sarımsaklar asın bahçelerinize, kazıklar saklayın, nallar, ikonlar, maydanozlar, herdem çekirdek bir taze kolay küpler, küreler, prizmalar, yeldeğirmenleri, kekikler, keklikler, duman acıları, kutu yosmaları –saklayın ve sakının. Adım başı, adam başı adem başı yüceltilen bu çürük elmalara inanın, ve sakının vampirlerden!

* Göğünü yitiren yıldız
  Kumsal falına bakar
    gök kuma mı yazılmış[30]

* Cinler çarpmıştı
  ayna piri almıştı içeri beni
    büyükannem söylerdi bakma aynaya
      derdi ayna cinleri rahat bırakmaz
        sonra seni, ayna piri içeri
          alır seni!

30 *Çöl Faresi* öyküsü, s. 286.

* Tavşan korkduğu için kaçmaz
kaçtığı için korkar.

* "Merkez şaka şiiri:
Merkez kaç merkez kaç"

MÜZİKLER

* Debussy - Syphinx
S. Kuşaba - konserden bölüm.
Stravinsky - Tango -
Haendel
* Orlando Operası - Çılgınlar Sonatı.

* Elgar - Op. 85 minör Violoncel Konçertosu
* Mahler - 5. Senfoni
Totü in Venice bölümü
* Beethoven. 111-112
Piano sonatları
* Monteverdi
* Richard Strauss
"Son Dört Şarkı"

* Tavşan korktuğu için kaçmaz
kaçtığı için korkar.

* "Merkez şaka şiiri–
Merkez kaç merkez kaç"

MÜZİKLER

* Debussy – *Syphinx*
S. Kujala – *Konser*'den bölüm
Stravinsky – *Tango*
* Haendel – *Orlando* operası – *Çılgınlar Sonatı*
* Elgar – *Op. 85 mi minör Viyolonsel Konçertosu*
* Mahler – *5. Senfoni, Toth in Venice* bölümü
* Beethoven – *111-112 Piano sonatları*
* Monteverdi
* Richard Strauss "Son Dört Şarkı"

* Kafatasının çatlama seslerine kulak verilmiş
porselen veya değişilebilir kafatasının.
kâse

* Merkezden uzak olunca bile onun çevresinde
sizip uşumak, ölmek, uyanmak istememek,
uyanınca yine insanlara kendine sonsuza
birbirine dönüşen kendi-başkası-kendisine sal-
mak, merkezi unutamamak, başkasında
aramamak, vazgeçememek; öfke, umarsızlık-
Çemberse kaçılamamak, merkezle donanamak,
değirmi değin sözcükleriyle anlamamak...
Sonra yine, yakın, içinde ve göbeğinde
olmasa bile, yakın çevresinde
unutmak.

* Dış duvara tırmanan bir akıl
olduğunu düşünüyorum, kış durmadan
koşuşturan, atlayan güç güç bir akıl.
Merkezin ötesine berisine sıçrayan akılların kavşaklarını
alamayacağı bir akıl. Bu akıldış fedakârlığı kaydeden
vücudun, bu anı depolayan hücre koordinatları
belirleyebilecek, yaşarken sonuçta, sonuçta yaşa-
yabilecek bir akıl.

Mum çiçeği değirmi.

* Saklanamayan kaydetmenin serinliği ve sıkıntı

* Kafatasının çatlama seslerine kulak verilmiş
porselen ve her an dağılabilir kafatasının...

* Merkezden uzak olunca bile onun çevresinde sızıp uyumak, ölmek, uyanmak istememek, uyanınca yine insanlara kendine sonsuzca birbirine dönüşen kendi-başkası-kendine saldırmak, merkezi unutamamak, başkasından arınamamak, vazgeçememek; öfke, umarsızlık... Çembere katılamamak, merkezle donanamamak, değirmi dilin sözcükleriyle sarınamamak... Sonra yine, yakın, içinde ve göbeğinde olmasa bile, yakın çevresinde unutmak.

Mum çiçeği doğrusu.

* Düz duvara tırmanan bir aklım olsaydı diyorum, hiç durmadan koşuşturan, atlayan zıp zıp bir akıl. herşeyin ötesine berisine sıçrayan akılların havsalaların alamayacağı bir akıl. Bu eksiksiz gediksiz kaydeden vücudun, bu anı deposunun tüm koordinatlarını belirleyebilecek, yaşarken sonsuzca, sonsuzca yazabilecek bir akıl.

* Saklamanın kaybetmenin sevinci ve acısı

* Böyle bir merak algıladım içi!

* Geriş alanlarımız var geriş, dinlenmeye yaşlar için -

* Uçurumlar var diyorum, insanda insan arasında, kendiyle kendi arasında insan.

* Küçük yaprakları hep biriktirip dönüyorlar bir yerlerde, boğazımıza bir düğüm yerleştirmek için, sonra uçaklar uçağın hep bu düğümleri bilmemiş, bilahmemiş, yapamamış öldürmemiş için -

Konuklarız yani yer yüzünde, gökyüzünde verilmiş yaşam payında

* Bu bakışta ölüm! Ağaçlar dolanır boğazımıza ve dik ürkünç kuşlar kuyumlarımızı çalarlar gerdanımızdan.

* Böyle bir morla alçalttım sizi!

* Geniş alınlarımız var geniş tutulmuş yazılar için.[31]

* Uçurumlar var diyorum, insanla insan arasında, kendiyle kendi arasında insanın.[32]

* Kızıl yapraklar hep bir olup dönüyorlar bir yerlerde, boğazımıza birer düğüm yerleştirmek için, sonra uzaktan uzağa hep bu düğümleri bilmemiz, bildirmemiz, yaşatmamız, öldürmemiz için. Konuklarız yani yeryüzünde, gökyüzünde verilmiş yaşam payında.

* Bu bahçede ölüm! Ağaçlar
dolanır boğazımıza ve ürkünç
Kuşlar kuyumlarımızı çalarlar
gerdanımızdan.

31 Nilgün Marmara'nın diğer belgeleri arasında, içinde bu cümlenin geçtiği bir mektup bulunuyor. Nilgün Marmara, *Kağıtlar*, s. 85.
32 Nilgün Marmara'nın belgeleri arasında, içinde bu cümlenin geçtiği bir mektup bulunuyor. Nilgün Marmara, *Kağıtlar*, s. 93.

* Biz niye kendi zamanlarımız yaşayamıyoruz, niye hep başka zamanlar ve hep başka kendiliğimiz? Ne bu erteleyen, bir karşıt olma dileğiyle — karşıtı olmasına kalkışmak değil, öğün karşıtına dönüşmesini ~~sabırsızlanmak~~ — ben', ve biz' bir karşıt yaşamak arzusu?
Şimdinin karanlığı daha ne kadar sürebilecek? Bu karanlıkta beslenen ruh kurtuluşları daha ne kadar mahkûm edecek bizleri kendilerine? Bu kurtlar içten içe daha ne kadar uluyacaklar? Bu görünmez salınak daha ne kadar sallanacağız "Aya ulumak istiyorum" düşüncesini sessiz bir yığılma olarak yineleyerek. Bu huzur için yığılmalar ne köpekler toplumunda, kim duyar? Yığılmalar neden bu kadar sessiz? Bu bakışlarla bu kavgalar niye varlar, yüzlerimiz neden yüz kadar kerimiz niçin bakık öyle asılı dururken ve dönerken ağır aksak?

Biz niye kendi zamanlarımızı yaşayamıyoruz, niye hep başka zamanlar ve hep başka kendimiz? Ne bu ertelenen, bir tansık olma dileğiyle -tansığın olmasını beklemek değil, özün tansığa dönüşmesini ummak- ben'i ve biz'i bir tansık yapmak arzusu? "Şimdi'nin karanlığı" daha ne kadar üretilecek? Bu karanlıkta beslenen ruh kurtçukları daha ne kadar mal edecek bizleri kendilerine? Bu kurtlar içten içe daha ne kadar uluyacaklar? Bu görünmez salıncakta daha ne kadar sallanacağız "Aya dokunmak istiyorum" tümcesini sessiz bir çığlık olarak yineleyerek. Bu huzur için çığlıklar ne köpekler toplumunda, kim duyar? Çığlıklar neden bu den sessiz? Bu balıkhaneler, bu kancalar niye varlar, yüzlerimiz neden yüz, bedenlerimiz niçin balık öyle asılı dururken ve dönerken ağır aksak?

* Ölüm - yaşam
kırbaç

Ah! Yığına düştük bazı kişiler vardır ve
bunun böyle olması biz de hoş
değildir! Düşündürür yüzlerce ve
hayat kendi gözlerine bakar yüzlerinden
fışkıran kahırla! Ve yine de
düşündürür ölüme, yüz görünüşle,
ölüme! Acı mı? Değil!!
Bir kapının açılışını, yalnızca kırıkı!

* Glas – yas çanı[33]
kırbaç

* Ah! Yüzüne düşkün bazı kişiler vardır ve bunun böyle olması hiç de tuhaf değildir! Düşkündürler yüzlerine ve hayat kendi gözlerine batar yüzlerinden fışkıran kalemlerle! Ve yine de düşkündürler ölüme, yüz görümüyle, ölüme! Acı mı? Değil!!! Bir tapınma biçimi, yalnızca kürke![34]

33 "Dil Gömütlüğü" şiiri. Nilgün Marmara, *Kağıtlar*, s. 13.
34 Kahverengi defterin sağ sayfalarına yazılmış tiyatro oyunuyla birlikte sol sayfalardan akan notlar burada son buluyor.

* Gizi kazınmış aynada yüzyüze geldiler.

Pencerede elmas tanecikler ve çevresinde delikler. Göz için. Deli. Çöl faresi. Kum bekçisi. Cımbız gözlü. İğne burunlu. Eskiden bir yıldızmış. Göğünü yitirmiş. Kumda şimdi. Falına bakıyor. Yeniden dönecek mi? Taneleri kimi zaman tek çıksın diye sayıyor. Olmuyor, çift çıkıyor. Bazen "çift" tutuyor içinden. Bu kez de tek çıkıyor. Bulamıyor gök kuma hangi sayıyla yazılmış. Geceleri iyice umutsuz, renk körü... Çölde her şey birbirine karışıyor. Yakındaki ev bir canavar, kıpırtısız, tetikte. Penceresinde elmas tanecikleri var, bunun ayrımında.
Ardında bir karaltı bazen; izleniyor, bunun da ayrımında. Cımbız gözlerini belli etmeden odaklıyor pencereye doğru, dönüp, dikeliyor. Işıklıysa zaman, maki şemsiyesinin gölgesine sığınıyor. Bulutlu günler saydığı, bir yana

* Gizli karanlık ayrıntılar yüzeye geldiler.

Pencerede elmas taneciklerve çevresinde delikler. Böcek işler. Deli. Çöl fareleri. Kum bekçisi. Cimbız böcekleri. İğne burunlu. Eskiden bir yıldızmış. Böcekleri yiyormuş. Kumda şimdi. Falına bakıyor. Yeniden dönecek mi? Taneleri sayıyor kimi zaman tek çıksın diye sayıyor. Olmuyor, çift çıkıyor. Bazen "çift" tutuyor içinden. Bu kez de tek çıkıyor- Bulamıyor gök kuma kargı sayısıyla yazılmış. Geceleri iyice unutuyor, renk körü-. Çölde her şey birbirine karışıyor. Yakınındaki en bir canavar, kopmuş, tebitte. Pencerede elmas taneciklerivar, kum ayrıntıda- Ardında bir karaltı bazen izleniyor, kum da ayrıntıda. Cimbız böcekleri belli etmeden odaklıyor pencereye doğru, dönüp, dikiliyor. Işıklıysa zaman, maki yemeyeceğin gölgesine sığınıyor- Bulutlu günler saydığı bir yana

akterdiği kum tanecikleri'nden oluşan tepenin üzerine tırmanıyor. Paranoyak bir fare - Canavardan çok korkuyor - çöle eklenmiş denize bakıyor geride duran elmas çerçeveyi unutmadan. Her ikisini de anlamıyor - ikiye ayırıyor tek ve çift gibi - Arkadaki canavarın sayısı tek, önünde asılan mavi lik çift. Suya saramıyor, ıslanma korkusu var, eve de dokunamıyor. her gün her gece orada tek başına, pencere, karanlık, canavar... Dehlize iniyor, ürpertiyle kıvrılıyor karanlığa. Çıkarsam, çıkarsam, bakacak aşağılayarak, anlayışsız, eğercesine, bakacak bana. Denize bakışımış gibi yapıyor beni izliyor, saydığım tanecikleri, şemsiyemi, dehlizine inen delikleri... gözlerine bakıyor. gözlerimi umbaya benzetiyor, iğne burunlu diyor bana, deli diyor, kum bekçisi diyor, gözünü yitirmiş bir yıldız diyor bana, kumda şal

aktardığı kum taneciklerinden oluşan tepenin üzerine tünüyor. Paranoyak bir fare. Canavardan çok korkuyor. Çöle eklenmiş denize bakıyor geride duran elmas çerçeveyi unutmadan. Her ikisini de anlamıyor. İkiye ayırıyor tek ve çift gibi. Arkadaki canavarın sayısı tek, önünde açılan mavilik çift. Suya varamıyor, ıslanma korkusu var, eve de dokunamaz, her gün her gece orada tek başına; pencere; karaltı; canavar... Dehlize iniyor, ürpertiyle kıvrılıyor karanlığa. Çıkarsam, çıkarsam, bakacak aşağılayarak, anlayışsız, ezercesine, bakacak bana. Denize bakıyormuş gibi yapıyor beni izliyor, saydığım tanecikleri, şemsiyemi, dehlizime inen delikleri... Gözlerime bakıyor. Gözlerimi cımbıza benzetiyor, iğne burunlu diyor bana, deli diyor, kum bekçisi diyor, göğünü yitirmiş bir yıldız diyor bana, kumda fal

baktığımı sanıyor, gök haritasındaki yerimi bulmaya çalıştığımı. Renk körüymüşüm, paranoyakmışım, umutsuzmuşum, korkuyormuşum denizden evden ondan. Dehlizimde tetikte beklediğimi düşünüyor, tedirgin olduğumu. Bilmez ki tüyle kaplanmış et ve kanda akışan hayvan erincini. Diş ve tırnak ve kuyruk ve kürk ve hız ve kayma ve...
Dişlerini gösterecek bir gün, maskesi düşecek diye düşünecek. Hayvan dişlerini. Hayvan güldü. Gül-dü hayvan oysa, bilemez. Öfke sanacak, saldırıdaki inceliği öfke bilecek, kin kabul edecek tümünü, dişi, tırnağı, kuyruğu, kürkü, hızı, kaymayı.
Her gün, her gece, her an önünü ve ardını düşünüyor. Hiçbir düş kurmadan, yalnızca ön ve art. Art ve ön. Yunma ve dokunma korkusunu yenerse suya dalabilir, yüzebilir, dönüp canavara tırmanabilir. Pencerenin elmas taneciklerinden birine yakın durup bir deliğe yaklaşarak dişlerini gösterebilir. Öç alma duygusuyla yanarak "Neden

bakışını sarıyor, gök kafesindeki yerini bulmaya yaklaşıyor. Rengi görüyor muşum, paranoyakmışım, unutuyor muşum, korkuyor muşum derişden evden ordan. Dehlizinde tedirgin bekledişini düşünüyor, tedirgin olduğunu. Bilmeyi tüylerden kaplanmış et karden akıyan hayvan erincini. Diş ve tırnak ve kuyruk ve kürk ve sıcak ve kayma ve ...

Dişlerini göstereceğ bir gün, maskesi düşecek. Dişe düşünecek
Hayvan dişlerini. Hayvan güldü. Gül-dü hayvan oysa, bilmeyi. Öfke saracak, saldırıdaki inceliğini öfke bilecek, kim kabul edecek kimini, dişi, tırnağı, kuyruğu, kürkü, hızı, kaymayı.

Her gün her gece her an önünü ve ardını düşünüyor. Hiç bir düş kurmadan, yalnızca ön Hiçbir düş kurmadan korkusun yerine ve art. Art ve ön. Suya dalabilir, yüzebilir, kıyıya dönüp canavara dönüşebilir. Pencerenin elmas üçgenlerinden birine yakın durup bir deliğe yaklaşarak dişlerini gösterebilir. Öyle alnı duygusuyla yanarak ve neden

büyüdüğünü, gerileştiğini, yaşlandığını, gövdeleriyle
dallarıyla, yaprak larıyla, ağaçlarıyla,
ağlamalarıyla, gölgelerileriyle, yüzeyleriyle,
boyağılıklarla; bu yeryüzeyi nasıl
işlediğinin bir yapıtı olarak algılıyor onu
altetmeye çalışıyorsunuz?" diye sorabilir.
[illegible] neden ve nasılla,
damarlarında akışan kınç dille, dize gelir
o zaman. Beden öksüriyor. Boğazında
öksürmeler olduğunu sonra
olduğunu sanıyor, kürkünün yok olduğunu varsayıyor
[illegible]

büyüdünüz, genleştiniz, yayıldınız, gövdelerinizle, aletlerinizle, anlaklarınızla, aşklarınızla, ağlatılarınızla, güldürülerinizle, yüceliklerle, bayağılıklarla; bu yerküreyi nasıl iyeliğinizin bir yapıtı olarak algılıyor onu alt etmeye çalışıyorsunuz?" sorabilir. Neden ve nasılla, damarlarından akışan hınç dile, dişe gelir o zaman. Benden tiksiniyor. Donanımlı olduğumu sanıyor, kürkümün bir zamanlar olduğunu, sonra yok olduğunu varsayıyor.

Çöl bitiştirildiğinden bu yana zehir zıkkım okuma, pis alışkanlık, uyuşturucu yatırımı:
G – John Berger (hıyarının) çüktüf romanı. Heyecanlı sürükleyici!!
Endülüs Şalı – Elsa Morante enfantile'nin (*superlative*'leri çok iyi kullanan, 8 yaşında ölen kuzen Veranzio hariç) çocuksu öykü kurmaca oyunları. Bok bile daha kolay yenir yutulur. Neyse ki *Çeviri Dergisi* (BFS, kitap 1, 985), *Dün ve Bugün Felsefe Kitap 1* (85 BFS), şenlik ve su yaydı, serpti az az. *Çeviri*'de Rilke, Bachmann şiirleri.
Nabokov'un "On Gogol" yazısı.
Ariel Dorfman'ın "Yüzyıllık Yalnızlık" incelemesi.
Felsefe dergisindeyse Max Born "Simge ve Gerçekçilik"
Bertrand Binoche'un "Cehennem başkalarıdır" üzerine yorumu.

Acı Gerçekçilik - TAŞNIM - FOSY
Toşluk Arabesk LILLAFUA

16 Ekim - 6 Aralık - 1985

Göl kitaptiriliğinden bu yana
yeniden yoğun okuma, göz alıştırma, uyuşturucu
yazdırımı:

G - John Berger (kuyarının) şiktüf
roman. Heyecanlı sürükleyici!!

Endülüs şafı - Elsa Morante enfantileşiş
(Superlative'leri çocukun öykü kurmaca oyun-
sokuğu kullanan ları - Bok gibi daha
8 yaşında ölen kuzen Veronique hariç) kalay yeni yuvalar.

Neyse ki Çeviri Dergisi (BFS, Kitap 1
Dün ve Bugün Felsefe Kitap 1 85 BFS, 985
Şenlik ve su yayınları, sempatik ay-
Çeviride Felsefe, Bachmann şiirleri -
Nabokov'un "Ön Sözler" yazısı
Ariel Dorfman'ın "Yüzyıllık Yalnızlık" inceleme
Felsefe Dergisinde ise Max Horn "Singe ve Ger-
çeklik"
Bertrand Binoche'nin "Cehennem Dostlar Gider"
üzerine yorumu -

* "Tutmayanlara" nihayet tutunulacak, okundu bildirildi. Oğuz Atay bir iş sunacağına bırakıyor; önemli olan müşkülpesent bir okur elbette, Turgut Özben'den sonra bu ismi de sembolik seçilmiş olsa gerek.

Siyaset ve Sosyal Düşünce Sözlüğü -
Ali Bayramoğlu, Şerif Mardin.
ve nihayet Deleuze'ün "Göçebe Düşünce"
iyice açıl.

---

* Cüce Nedim Gürsel'in cüce bulup buluşturmaları - "Yerel kültürlerden Evrensele"
* Jean Anouilh'in - Godot'yu arşınlarken gerçekten oyunun "Becket".
* Alpaslan, orada Rimbaud, Char, Celan, Kafka - nın açık sözleri aranıyor. Yer nedeniyle kapalı gibi görünseler de öylesine açıklar.
* Dil ve Maddecilik - Rosalind Coward - John Ellis
İletişim Yayınları 1985
Çev. Esen Tarım -

Tutunamayanlar'a nihayet tutunuldu, okundu bitirildi. Oğuz Atay bir iç burukluğu bırakıyor; önemli olan mühtehir Selim Işık elbette. Turgut Özben'dense. Selim Işık ismi de sembolik seçilmiş olsa gerek.

Siyaset ve Siyasal Düşünce bölümü.
Ali Bayramoğlu, Şerif Mardin.
Ve Nihayet Deleuze'ün "Göçebe Düşünce"si iyice açtı.
* Cüce Nedim Gürsel'in cüce bulup buluşturmaları – "Yerel Kültürlerden Evrensele."
* Jean Anouilh'un çoktan çöpe atılması gereken oyunu *Becket*.
* N'apalım, arada Rimbaud, Char, Celan, Kafka'nın açık sözleri aranıyor (her ne kadar kapalı gibi görünseler de öylesine açıklar ki.)
* *Dil ve Maddecilik* – Rosalind Coward - Jon Ellis
İletişim yayınları, 985
Çeviren: Esen Tarım

Douglas R. Hofstadter

Gödel, Escher, Bach

An Eternal Golden Braid

-İdealizm eleştirisi- ilk bölümde. Dizgeyi aşan ve fakat insan özü düşününe dayalı. "Düşüncenin idealist deformasyonu" insanı dil kullanan varlık'a indirgenmesi. Tersini düşünelim, dilin insanı kullandığı durumu; -dilin ideal deformasyonunu-

* Hep sezinlediğim: "...Yapısalcı analizlerde beliren mekanik eğilimler, yapısalcılığın burjuva ideolojisinin idealizmi ile suç ortaklığını açığa çıkartmıştır." Barthes, Kristeva yeniden yapısalcılığı düşünmek zorunda kalmışlar.

* "...Anlam sadece farklılıkların sistematik olarak düzenlenmesiyle üretilir."

* "...Özne simgesel bir sistemin aşkın kaynağı olamaz. O, bu yapı içinde, farklılıkların ve onların düzenlenmelerinin özgül bir sisteminde inşa edilerek merkezsizleşmiştir..."

Douglas R. Hofstadter
Gödel, Escher, Bach
An Eternal Golden Braid

- İdeolojinin eleştirisi - ilk bölümde.
" Dilleri ayarı ve şaket insan öğe düşüncesine dayalı - "Düşüncenin idealist deformasyonu" insanı dil kullanan varlık'a indirgemesi. Örnek: düşünelim dilin insanı kullandığı durumu. ; - Dilin ideal deformasyonunu -

* Hep değindiğim: "... Yapısalcı analizlerde beliren mekanik eşitlikler, yapısalcılığın burjuva ideolojisinin idealizmi ile sığ ortaklığını açığa çıkarmıştır." Barthes, Kristeva yeniden yapındacılığı düşünmek gerekir.

* "... Anlam sadece farklılıkların sistematik olarak düşünülmesiyle üretilir."

* "-- Öyle sinsesel bir sistem açık kaynağı olmaz. O, bir yapı içinde, farklılıkların ve onların düşünülmesinin özgül bir sisteminde inşa edilerek metinleşir."

* "... Toplumsal ilişkiye eşdeğer olarak görülen öğeler..."

* Gerçekçi modellerin yaygınlaşmasındaki yetersizliğin .... bilgisayar / edebi modelin kullanma olgusundan ve sabitleştirilmesinden kaynaklanmıyor.

* Lacan'ın "nihai sonuç birdir" bunuva ideolojisinin dayandırıldığı, varsayım olan birleşik ve tutarlı bir öğe kavramını geçersizleştirmektedir." Olmadık, olunamaz -- ölüştürülemeyiz, ölüştürülebiliriz!

* Modern dilbilim dili kesin biçimlerin bir sistem olarak ele alır, söylemsel ve metinsel yapıları incelemeye yöneliktir (okuldaki Linguistik derslerini ihtiyaç!)

* Incest tabusunun açıklanması yetersiz.

* "...Yapısalcılığın politik olarak gerilikçi öğeleri..."

* Gerçekçi metinlerin yayılma olanağından yoksunluğu... hitap eden/edilen modelin kısıtlanma olgusundan ve sabitliğinden kaynaklanıyor.

* Lacan'ın "nihai sonucu bütün burjuva ideolojisinin dayandırıldığı varsayım olan birleşik ve tutarlı bir özne kavramını zayıflatmaktır." Olmadık, olunamaz...
oluşturulamayız,
ölüştürülebiliriz!

* Modern dilbilim dili kesin biçimlenmiş bir nesne olarak ele alır, sözdizimi ve matematik yapıları üzerinde yoğunlaşır (okuldaki Linguistik derslerinin iticiliği!)

* *Incest* tabusunun açıklaması yetersiz.

Tabunun “Geleneksel görüş sadece türün ‘biyolojik üremesi’ gibi görünen yanını tanımlar, fakat toplumsal yapıların yeniden üretimini ve böylece türün yeniden-üretim biçimlerini belirlemedeki rollerini açıklamaz.”
Mübadeleyle toplumsal yapı kurulabiliyorsa ancak aile içindeki mübadelenin yasaklığı yine de açıklanamıyor. İki seçenek söz konusu olabilir, hem aile/akrabalık örgütü içinde mübadele hem de başka soylarla, topluluklarla mübadele.
Birinin varlığı öbürünü zorunlu olarak yadsımıyor. Yalnızca toplumun örgütlenmesi (Lévi-Strauss açıklaması,) ya da simgesel anlamın yerleşme sürecini sağlamak (Lacan açıklaması) gerekçesi incest tabusu için yeterli değil.

Tabunun "Geleneksel görüş sadece türün biyolojik üremesini" göz önüne alır yanlış tanımlar, fakat toplumsal yapıların yeniden üretimini ve böylece türün yeniden-üretim biçimlerini belirlemedeki rollerini açıklamaz."

Mübadeleyle toplumsal yapı kurulabiliyorsa ancak aile içindeki mübadelenin yasaklığı yine de açıklanamıyor. İki seçenek söz konusu olabiliyor: Ya aile akrabalık örgütü içinde mübadele hem de başka soylarla, topluluklarla mübadele — Birinin varlığı öbürünü zorunlu olarak yadsımıyor — Toplumu örgütlemesi, (Levi-Strauss açıklaması, ya da simgesel ortamın yerleşme sürecini sağlamak (Lacan açıklaması) gerekçesi incest tabusu için yeterli değil.

* "Aile içi cinsel ilişki tabusu Hindiye kadar gözlenmiş bütün toplumsal öğretilerin temelidir."

* "İnsan simgede inşa edilir; ne önceden-verili ne de aşkındır."

* "Semiyoloji öğe ve sınırları ne olursa olsun bütün işaret sistemlerini kapsar; imgeler, jestler, müzikal sesler, nesneler ve bütün bunların ayin, görenek ve halk eğlencelerini içeriklerini biçimlendiren karmaşık ilişkileri ..." (sosyo ekonomik güçler bağlamında anlamlandırması)

* Genelde "... gerçek olan hemen görülebilenler ve bu görülebilenin aslında sadece bir temsil edilme biçimi olduğu anlaşılmaz. Mit böyle işler..."

* Dedonation - düşürlem
Connotation - yaratılan

" " olarak belirtilen mit "tamamen" söylenmiş "kişi", yerleşik bir konuma şüphe veya saldırıdan kurtulduğu ve "bu olması gerektiği gibidir" diyerek tarihi evrenselleştirdiği zaman başarılı olur."

* “Aile içi cinsel ilişki tabusu şimdiye kadar görülmüş bütün toplumsal örgütlenme biçimlerinin ön koşuludur.”

* “İnsan simgede inşa edilir; ne önceden-verili, ne de aşkındır.”

* “Semiyoloji öz ve sınırları ne olursa olsun bütün işaret sistemlerini kapsar; imgeler, jestler, müzikal sesler, nesneler ve bütün bunların ayin, görenek ve halk eğlencelerinin içeriklerini biçimlendiren karmaşık ilişkileri…” (sosyo-ekonomik güçlerin anlamlandırması bağlamında.)

* Genelde “…gerçek olan hemen görülebilendir ve bu görülebilenin aslında sadece bir temsil ediş biçimi olduğu anlaşılmaz.
Mit böyle işler.”

* *Denotation* – düz anlam
*Connotatio*n – yan anlam.
[*Connotation*] olarak belirtilen mit tamamen “söylenmediği, yerleşik bir konumu şüphe veya saldırıdan koruduğu ve ‘bu olması gerektiği gibidir’ diyerek tarihi evrenselleştirdiği zaman başarılı olur.”

* Goldman ve Lukacs eleştirileri: Onlar gerçekliği biricik ve doğru bir biçim olarak değerlendirirler ki bu da ideolojiktir.

* Oysa, "...Radikal yazarlar bir çeşit 'baskın verirler', bilinen biçimleri kesintiye uğratır ve içyüzlerini sergilerler..."

* "...Zorlansa bile hiçbir anlatı yapısına veya herhangi bir benzer sisteme yakıştırılamayacak daha radikal metinler de vardır. (Joyce, Mallarmé, Artaud etc.) Bunlar burjuva temsil biçimlerinin ilişkilerindeki normal krizden daha da fazla bir şeyin tanığı olan metinlerdir. Bu metinler gösterenlerin üretkenliği çerçevesinde işlenir; öyle ki kelime ve dilbilgisi ilişkileri, okuma sürecinde çok sayıda anlam üreten gösterenlerin akışı içinde eriyip gider. Bu burjuva temsil biçiminin krizinden de öte bir şeydir, çünkü anlamladırmanın üretkenliğini ortaya çıkarır ve bütün Batı söyleminin

* Goldmann ve Lukacs eleştirileri;- Onlar gerçekçiliği biricik ve değişmez bir biçim olarak değerlendirirler ki bu da ideolojiktir.

* Oysa, "..radikal yazarlar bir çeşit "baskın vericiler", bilinen biçimleri tasfiyeye uğratır ve isyanlarını sergilerler.."

* "..Yorlarca tüm bir anlatı yapısına veya herhangi bir benzer sisteme yaklaştırılamayacak daha radikal metinler de vardır. (Joyce, Mallarmé, Artaud etc.) (Bunlar)... bunuva temsil biçimlerinin ilişkilerindeki normal bağları daha da farklı bir şeyin temsilcisi olan metinlerdir. Bu metinler göstergelerin üretkenliği çerçevesinde işlerler; öyle ki kelime ve dünyası ilişkileri, okuma süreci içinde çok sayıda anlam üreten göstergelerin akışı içinde eriyip gider. Bu bunuva temsil biçiminin kriziden de öte bir şeydir, çünkü anlamlandırmanın üretkenliğini ortaya çıkarır ve bütün bağ söylemini

nihai olarak temellendirildiği gösteren ile gösterilen ilişkisini gözler. Bu triş, işaretin bir zeyin temsili gibi işlev görmesi için neyin baskı altına alındığını meydana çıkarır."

* "... Barthes metnin bireyselliğinden değil, farklılığından söz eder: Bireysellik temsilî bir kavramdır; oysa ki farklılık bir metnin nasıl başka metinlerden farklı olduğunu (başka metinlerle aynı olmadığını), ve başka metinlere bağlı olmasını (onlara dayandığını) gösterir.

* Barthes'ın ardığı, 1938'de yayımlanmış (novella) bir kadınla ilgili metnin özeti:

"... Adalet, genç kardeş ailesi tarafından verilen bir paradır. Ona eşlik eden kadın, aile tarafından abartılmış bir itibarın gösterisi, cesaretsiz, şüpheli bir yaşlı adamla karşılaşır. Arkadaşı kadına birlikte bir gece geçirmenin karşılığında ona bu adamın hikâyesini anlatmayı

nihai olarak temellendirildiği gösteren ile gösterilen özdeşliğini çözer. Bu kriz, işaretin bir şeyin temsili gibi işlev görmesi için neyin baskı altına alındığını meydana çıkarır."

* "...Barthes metnin bireyselliğinden değil, farklılığından söz eder: Bireysellik hermetik bir kavramdır; oysa ki farklılık bir metnin nasıl başka metinlerden farklı olduğunu (başka metinlerle aynı olmadığını) ve başka metinlere bağlı olmasını (onlara dayandığını) gösterir.

* Barthes'ın andığı 1830'da yazılmış bir hadımla ilgili metnin (novella) özeti: "...Anlatıcı, zengin Lanty ailesi tarafından verilen bir partidedir. Ona eşlik eden kadın, aile tarafından abartılmış bir ihtimam gösterilen, esrarengiz, çökük bir yaşlı adamla karşılaşır. Anlatıcı kadına birlikte bir gece geçirmenin karşılığında ona bu adamın hikâyesini anlatmayı

üstlenir. Bu *Sarrasine* adlı bir heykeltıraşın hikâyesidir. Sarrasine Roma'da ünlü bir şarkıcı olan Zambinella'ya aşık olur. Sonunda Sarrasine "[Zambinella]'nın hadım olduğu gerçeğini görmezlikten gelemez; ve onu (*him/her*) koruyan kardinalin adamları tarafından öldürülür. Bu kadın, vaktiyle şarkı söyleyerek ailenin zenginliğini sağlayan, şimdiki yaşlı adamdır. Bu doğadışı hikâyenin dehşetiyle kadın, verdiği sözü geri alarak anlatıcıyı reddeder. Bu kısa özette bile rahatsız edici durum yeniden üretilmiştir: Cinssiz şahıs zamiri (Fransızca'da) yoktur; hadım cinsel kategorileri sarsan fiziksel bir olgudur."

* İdeoloji içinde ideolojiyle oynayan avant-garde metinler...

* *Proiaretic* kod – Anlatıda düz işleyen doku.
Hermeneutic kod – [Anlatıda] açığa çıkması dokuyu bozabilecek erteleyici örgü ilmekleri.

Samaritenizm = ?

yazılır. Bu Sarrasine adlı bir kayıkaltı hikâyesidir. Sarrasine Roma'da ünlü bir şarkıcı olan Zambinella'ya aşık olur. Sonunda Sarrasine "'nin kadın olduğu gerçeğini görmeyiklikten gelemez: Ve onu (kimleri) koruyan kardinalin adamları tarafından öldürülür. Bu kadın, vaktiyle şarkı söyleyerek ailesini geçindiren, şimdiki yaşlı adamdır. Bu kısa dışı hikâyenin desteğiyle kadın, vadisi, soğuk geri alarak anlatıcıyı reddeder. Bu kısa özette bile rahatsız edici durum yeniden üretilmiştir: Cinsiz şahıs zamiri yoktur; (Fransızca) kadın cinsel kategorileri sorsan fiziksel bir olgudur."

* İdeoloji içinde ideolojiyle oynayan avant-garde metinler...

* Proiaretic kod - Anlatıda düz ilerleyen doku)
Hermeneutic kod - " açıp çıkmazı doğuyor
bağlantılacak örgülenmeler. (ertelenen)

* Sarrasine'de "Durumlar arasındaki ilişkiler
tam olmaya, ona sahip olmaya göre değil,
eksikliğe, yokluğa göre kurulmuştur." --
"Tam olup yerine eksiklik, öğeplik yerine
farklılık; değiş tokuş yerine reddediş vardır."
Oysa "gerçekçi" metin normal olarak bir
eşdeğerlik sistemidir."
* Barthes..." Sarrasine temsil edmenin sekiz tekniğini,
işaretlerin, cinslerin, cevirlerin kontrolsuz
(evrensel) dolaşımını temsil eder.." (S/Z)

* .. Serbest işçi..." kendi emek gücünün
gerçekleşmesi yolunda gerekli olan her şeyden
yoksun olan bir insan." Capital, Marx.
* "..Bayağı Marksizme göre ideoloji toplumun
"gerçek" yapıları üzerindeki "fikirler bulutudur"!
İdeolojinin öznenin toplumdaki etkinliğinin temeli olduğunu
söyleyen Althusser ideolojinin gerekli bir toplumsal
pratik olduğunu göstermiştir."

* *Sarrasine*'de "Durumlar arasındaki ilişkiler tam olmaya, ona sahip olmaya göre değil, eksikliğe, yokluğa göre kurulmuştur." "Tam oluş yerine eksiklik, özdeşlik yerine farklılık; değiş tokuş yerine reddediş vardır."
Oysa "gerçekçi metin normal olarak bir eşdeğerlik sistemidir."

* Barthes... "*Sarrasine* temsil etmenin sıkıntısını, işaretlerin, cinslerin, servetlerin kontrolsüz (evrensel) dolaşımını temsil eder..." (S/Z)

* ...Serbest işçi "kendi emek gücünün gerçekleşmesi yolunda gerekli olan her şeyden yoksun olan bir insan." *Capital*, Marx.

* "...Bayağı Marksizm'e göre ideoloji toplumun 'gerçek' yapıları üzerindeki 'fikirler bulutudur.' İdeolojinin öznenin toplumdaki etkinliğinin temeli olduğunu söyleyen Althusser ideolojinin gerekli bir toplumsal pratik olduğunu göstermiştir."

* "...Aile öznenin söylemde, dolayısıyla anlamda belli bir ilişki içerisinde üretildiği alan haline gelir; bu ilişki daha sonra öznenin devlet maddi kurumları içerisindeki tutumunu belirler."

* İdeoloji "insanların kendi aralarındaki ilişkiyi ve kendi varoluş koşullarını yaşama biçimini üretir. Kısaca bunun anlamı, ideolojinin yanlış bilinç olmamasıdır."

* Lacan:
- Özne dilde inşa edilir.
- Özne kendini hayali olarak birleşmiş bir bütün olarak ayna evresinde algılar.
- Bu hayali bütünlük kültürel, dil kullanan bir varlığın oluşumunun prototipidir.
- Kimlik oluşma süreci özgül bir ideolojik atmosferde, her zaman/zaten bulunan nosyonlar çerçevesinde, çeşitlenme, farklanma (anlamlandırmada) olasılıklarını geliştirerek, gerçekleşir.

* "...Aile öğrenci söylemde, dolayısıyla onlarda belli bir ilişki içerisinde üretildiği alan haline gelir; bu ilişki daha sonra öğrenin devlet maddi kurumları içerisindeki konumunu belirler."[1]

* "İdeoloji, insanların kendi aralarındaki ilişkiyi ve kendi varoluş koşullarını yaşama biçimini üretir. Kısaca bunun anlamı, <u>ideolojinin yanlış bilinç olmamasıdır</u>."

* Lacan: — Öge dilde inşa edilir.
— Öge kendini hayali olarak bütünlüklü bir bütün olarak ayna evresinde algılar.
— Bu hayali bütünlük kültürel, dil kullanan bir varlığın oluşumunun prototipidir.
— Kimlik oluşma süreci özgül bir ideolojik atmosferde, her zaman içinde bulunan nesneler sergisinde, çeşitlenme, farklılaşma (anlamlandırmada) olasılıklarını geliştirerek gerçekleşir.

* "... Süreçler, yıkılışlar, devamlılık çözümleri, olasılığın niteliğe dönüşmesi; çelişki tarafından harekete geçirilen gelişmenin içsel itici güçleri, verili bir formun çerçevesinde ve ya toplum içinde, verili bir nesne üzerindeki güç şokların ve farklı birbiri formlerde birbiri görünümlerin çözülemez karşılıklı bağımlılığı ve doğrudan bağlantısı; hareketin evrensel sürecini belirleyen ve bir bağlantı, yasalar tarafından yönetilen bağımsız bir süreç - gelişmenin öğretisi olarak diyalektiğin özellikleri bunlardır (Lenin, Philosophical Notebooks)

* "Lacan'a göre bilinçdışı öğrenin simgesel evrene giriş hareketinde üretilir. Dolayısıyla bilinçdışının bilinçle arasındaki yıkıcı ilişki ve heterojen olana, atıldığı ve mastedığı görünene tanıklık etmesi, öğrenin toplumsallıkta üretilmesinin bedelini gösterir

* "...Sıçramalar, yıkılışlar, devamlılık çözümleri, niceliğin niteliğe dönüşmesi; çelişki tarafından harekete geçirilen gelişmenin içsel itici güçleri, verili bir fenomen çerçevesinde veya toplum içinde, verili bir nesne üzerindeki güç şokların ve farklı bütün fenomenlerde bütün görünümlerin çözülemez karşılıklı bağımlılığı ve doğrudan bağlantısı; hareketin evrensel sürecini belirleyen ve bir bağlantı, yasalar tarafından yönetilen benzersiz bir süreç -gelişmenin öğretisi olarak diyalektiğin özellikleri bunlardır (Lenin, *Philosophical Notebooks.*)

* "Lacan'a göre bilinçdışı, öznenin simgesel evrene giriş hareketinde üretilir. Dolayısıyla bilinçdışının bilinçle arasındaki yıkıcı ilişki ve heterojen olana, akıldışı ve mantıkdışı görünene tanıklık etmesi, öznenin toplumsallıkta üretilmesinin bedelini gösterir."

* "Cinsel ve ailevi hayatın önemi Marksist düşüncede sezgisel olarak hissedilmiş, fakat sürekli bastırılmıştır."
* Metonimik – Barthes'a göre gerçekçi anlatılar, destanlar, Griffith filmleri

* Metaforik – Rus lirik şarkıları, Romantizm, Sembolizm, Sürrealizm eserleri, Chaplin filmleri...

* *Homolet* – Küçük insan ve omlet kelimelerinin benzerliği üzerine kurulmuş bir kavram.
Lacan doğduğunda insanı *Homolet*'e benzetir, her yana dağılabilir bir yumurta.

* "*Incest*'in yasaklanmasını engelleyen hadımlık korkusudur ve insanın düzenini kuran yasa da gene bu korkudur."

* "Cinsel ve ailevi hayatın önemi Marksist düşüncede reflexsel olarak hissedilmiş, fakat sürekli bastırılmıştır."

* Barthes'a göre mitolojiler — gerçekçi anlatılar, destanlar, griffith filmleri; metafor — dans birlikleri, karnaval sembolü, sürrealizm eserleri, Chaplin filmleri...

* Hamlet — küçük insan ve onlar kelimelerinin bozuluşu üzerine kurulmuş bir karakter.

Lacan — düşüncesinde insanı Hamlet'e benzetir, her yana değişebilir bir yumurta.

* "İnsanın yasaklanmasını engelleyen kadınlık korkusudur ve insanın düşüncesi kuralı yasada gene bu korkudur."

* "Doyum bir tatmin duygusu üreten bir doyumsuzluk, ötekinden elde edilebilecek evrensel doyumun olmayışına duyulan acı olabilir."
"Dolayısıyla istek ne doyuma varmak için duyulan iştah ne de sevgi talebi değil, birincinin ikinciden sıkarbtılmasıyla meydana gelen farklılık, bu ikisinin bölünmeleri olayıdır." (Lacan, Ecrits)

* "Hadımlık varsayımı isteğin kültürel amaçlara göre örgütlenmiş biçimde üretildiği eksikliği yaratır."

* "İsteği meydana getiren eksikliği yaratan şey hadımlık varsayımıdır. İstek, isteğe duyulan istektir, Öteki'ne duyulan istektir ve yasaya tâbidir. Simgesel borcun gecikmesi sonucu yokluğudur. İstek, öğenin kaybolan nesneye olan ilişkisini yeniden üretir."
(Lacan, Ecrits)

* “Doyum bir kayıp duygusu üreten bir doyumsuzluk, ötekinden elde edilebilecek evrensel doyumun olmayışına duyulan acı olabilir. “Dolayısıyla istek, ne doyuma varmak için duyulan iştah, ne de sevgi talebi değil, birincinin ikinciden çıkartılmasıyla meydana gelen farklılık, bu ikisinin bölünmeleri olayıdır.” (Lacan, *Ecrits*)

* “Hadımlık varsayımı isteğin kültürel amaçlara göre örgütlenmiş biçimde üretildiği eksikliği yaratır.”

* “İsteği meydana getiren eksikliği yaratan şey hadımlık varsayımıdır. İstek, isteğe duyulan istektir, ötekine duyulan istektir ve yasaya tâbidir. Simgesel borcu çoğaltan fallusun yokluğudur. İstek, öznenin kaybolan nesneye olan ilişkisini yeniden üretir.” (Lacan, *Ecrits*)

* Lacan'a göre insan bütünsel bir kişilik olamaz, yer değiştirme ve yoğunlaşma hareketi onun özne olarak gösterenle ilişkisini belirtir. (*Ecrits*)

* *Chora* -Kristeva kullanıyor- Alıcı anlamında Platonik bir kelime

* Kristeva'ya göre "pratik metinler" ve "yaşantı metinleri" ayrımı var (Hegel'ci anlamda.)
Yaşantı metinleri - "Heterojen çelişkinin metnin gerekli ekonomisi olarak araştırıldığı ve eklemlendiği fakat tamamen, bireysel, naturalistik veya özel temsille sınırlı olan metinler." Mallarmé'yi örnek verir Kristeva. Mallarmé, semiyotik *Chora*'yı heterojen malzemeyi açımsayarak yansıttığı halde, kendinde-varlık nosyonuna

* Lacan'a göre insan bütünsel bir kişilik olamaz, yerdeğiştirme ve yoğunlaşma hareketi onun öğre olarak gösterenle ilişkisini belirtir. (Edit.)

* Chora - Kristeva kullanıyor - Platonik bir kalıntı.

* Kristeva'ya göre "pratik metinler" ve "yapısal metinleri" ayrımı var (Hegelci anlamda)

Yapısal metinleri - "heterojen geliştirilen metnin gerekli ekonomisi olarak araştırıldığı ve ellemlendiği fakat tamamen, bireysel, naturalistik veya özel temsille sınırlı olan metinler" Mallarme'yi örnek verir Kristeva - II semiyotik chora'yı heterojen malzemeyi açımsayarak yansıtdığı halde, kendinde-varlık nosyonuna

Geri Löwy - Böylece Deneysel öğrenmeyi kabul edebiler burjuva ideolojisine uygun metinlerden Mallarmeciler.

* Pratik metinler - devrimci pratik anlamında - örnek - Sollers, Landreaucourt, Joyce)

" Devrimci pratiklerin toplumu uyguladığını, bu metinler öğrenip uygularlar. "

"Bu metinler yaşantının sınırlarını zorlayarak, devrimci pratiğin temelini teşkil eden toplumsal dış dünya ile ilişkili olarak yeniden ve uyarlaştırmacı değişkenliğine ulaşırlar. Yaşantı metinleri bilincin bütünlüğünün değişimini gösterebilmelerine rağmen çatışmayı meydana getiren nesnel maddi ilişkileri gösteremezler. Pratik metinler mücadeleyi gösteren çelişkileri aktarırlar. Öğreyi aşıp toplum dönüşüm süreçlerinden ortaya çıkan bir mücadele.

geri döner. Böylece deneysel öznelliği kabul edebilen burjuva ideolojisine uygun metinlerdir Mallarmé'ninkiler.

* Pratik metinler -devrimci pratik anlamında.
Örnek -Sollers, Lautréamont, Joyce.
"Devrimci pratiklerin topluma uyguladığını bu metinler özneye uygularlar."
"Bu metinler yaşantının sınırlarını zorlayarak, devrimci pratiğin temelini teşkil eden toplumsal dış dünya ile ilişkili olarak yansıtma ve uzaklaştırmanın değişkenliğine ulaşırlar."
Yaşantı metinleri bilincin bütünlüğünün dağılışını gösterebilmelerine rağmen çatışmayı meydana getiren nesnel maddi ilişkileri gösteremezler. Pratik metinler mücadeleyi gösteren çelişkileri aktarırlar. Özneyi aşıp toplumsal dönüşüm süreçlerinden ortaya çıkan bir mücadele.

S. FREUD

TOTEM VE TABU

Türkçesi: K. Sahir Sel (Eski püskü bir çeviri ama iyi niyetli denebilir.)

* "Birçok bilginler totemizmi, insanlığın gelişmesinde zorunlu ve evrensel bir aşama olarak görmek eğilimini duymuşlardır."

* Melanezya'da kısıtlayıcı yasaklar oğulun ana ve kızkardeşleriyle ilgili. Belli yaşta oğlan çocuk evi terkeder... Gerçi eskisi gibi kendi evine uğrayıp yiyecek isteyebilir ama eğer kızkardeşi oradaysa yemek yemeden uzaklaşması gerekir." (Frazer'dan *Totemism and Exogamy,* cilt I, s. 77)

* S. FREUD

TOTEM VE TABU

Tercümesi - K. Sahir Sel - (Eski Türkçe bir şiiri ama iyi niyetle okuyabilir)

* "..Birçok bilginler totemizmi, insanlığın gelişmesinde zorunlu ve evrensel bir aşama olarak görmek eğilimini duymuşlardır."

* Malanezya'da kesinlikle yasaklar eşlerin ana ve kardeşleriyle ilgili. Belli yaşta oğlan çocuk evi terkeder - "Gerçi eskisi gibi kendi evine uğrayıp yiyecek isteyebilir ama eğer kızkardeşi oradaysa yemek yemeden uzaklaşması gerekir."
(Frazer 'da Totemism and Exogamy cilt I, s. 77)

* Damat ve kaynana ilişkilerindeki yasaklar...

" Varna Lava'da (Bort Patterson) bir damat kaynanası tuzsalda yürüdükten sonra, dalgalar onun ayak izlerini tuzlardan silmeden önce, oraya ayak basamaz!!

* Tabu — Ambivalent bir anlamı var.
Kutsal, kutsallaştır, temiz
ve korkunç, tehlikeli, yasak, kirli.

* " tabu, insanoğlunun en ilkel ve en sürekli isteğidürtüleriyle aynı kaynaktan doğar: şeytani (demonyak) güçlerin etkisinden duyulan korku. "
- Wundt -

* Damat ve kaynana ilişkilerindeki yasaklar...
“Vanna Lava’da (Port Patterson) bir damat, kaynanası kumsalda yürüdükten sonra, dalgalar onun ayak izlerini kumlardan silmeden önce, oraya ayak basamaz...”

* Tabu – *Ambivalent* bir anlamı var.
Kutsal, kutsallaştırılmış ve korkunç, tehlikeli, yasak, kirli.

*“...tabu, insanoğlunun en ilkel ve en sürekli içgüdüleriyle aynı kaynaktan doğar: şeytani (demonyak) güçlerin etkisinden duyulan korku.” Wundt

* "...böylece tabu bizim ahlâksal emirlerimizin, yasalarımızın kökünü oluşturan şeydir."

* "Ne korku ve endişe, ne de şeytanlar, psikolojide ilk nedenler olarak anlaşılabilir. Daha derinlere inmek gereklidir. Şeytanlar gerçek bir varlığa sahip olsalardı, o zaman iş değişirdi; ama tıpkı tanrılar gibi, onların da insanın psikolojik güçleri tarafından yaratılmış şeyler olduğunu biliyoruz; ve dolayısıyla söz konusu olan şey, bunların nereden geldiklerinin ve nasıl bir cevherden yapılmış olduklarının öğrenilmesidir."

* Tabu yasakları somut dokunmanın içerdiği soyut tüm anlamları da kapsar. Dokunma fobili nevrozlular için de aynı şey geçerli. Mecazlar da tüm davranışları etkiler.

* "... böylece tabu bizim ahlaksal emirlerimizin, yasalarımızın kökünü oluşturan şeydir."

* "Ne korku ve endişe, ne de şeytanlar, psikolojide ilk nedenler olarak anlaşılabilir. Daha derinlere inmek gerekli. Şeytanlar gerçek bir varlığa sahip olsalardı, o zaman iş değişirdi; ama tıpkı tanrılar gibi, onların da insanın psikolojik güçleri tarafından yaratılmış şeyler olduğunu biliyoruz; ve dolayısıyla söz konusu olan şey, bizlerin nedenler geliştirdiklerimiz ve nasıl bir evrenden yapılmış olduklarını öğrenmesidir."

* Tabu yasaklar, somut dokunmanın içerdiği soyut dinî anlamları ele kapar. Dokunma fobisi nevrozlar için de aynı şey geçerli- Meçhul ve dinî tanımlamaları etkiler.

* " Tabu adetleri ile obsesyonel nevroz semptomları arasındaki benzer lik noktalarını özetleyelim. ... 1 - yasakların nedensizliği.
2 - saplandıkları bir içgörüsüzlükten gelmesi.
3 - kolayca yer değiştirebilmeleri ve yasaklı objelerin bu niteliklerinin bulaşıcı olması.
4 - yasaklardan çıkan bazı seremoniği eylem ve davranışların bulunması. " *

* " Bir tabuyu çiğneyen insanın kendisi de tabu olur, çünkü başkalarını da tahrik ediyor. örneğe getirmek gibi tehlikeli bir melekeye sahipdir. Kıskançlık ve geleneğlik uyandırır: başkaları için yasak olan birşey ona nasıl mübahlaştırılıyor? Bu halde, onda gerçekten bulaşıcılık vardır, çünkü örneği taklit hevesi uyandırır. Bunun için de onun ortadan kaldırılması gerekir ! "

* “Tabu adetleri ile obsesyonel nevroz semptomları arasındaki benzerlik noktalarını özetleyelim...
1- Yasakların nedensizliği.
2- Saplantıların bir iç zorunluluktan gelmesi.
3- Kolayca yer değiştirebilmeleri ve yasaklı objelerin bu niteliklerinin bulaşıcı olması.
4- Yasaklardan çıkan bazı seremonili eylem ve kuralların bulunması...”

* “Bir tabuyu çiğneyen insanın kendisi de tabu olur, çünkü başkalarını da kendi verdiği örneğe çekmek gibi tehlikeli bir melekeye sahiptir. Kıskançlık ve çekemezlik uyandırır: başkaları için yasak olan bir şey ona nasıl mübah olabiliyor? Şu halde, onda gerçekten bulaşıcılık vardır, çünkü örneği taklit hevesi uyandırır, bunun için de onun ortadan kaldırılması gerektir.”

* “...elle dokunmak, bir kişiye ya da bir şeye sahip çıkmak, onu hüküm altına almak, ondan özel ve kişisel bazı hizmetler sağlamak yolunda her tür girişimin başlangıcıdır.”

* “...Bu kavimler, sahip oldukları gücü boş yere harcamamaları için krallarına göz kulak olmayı gerekli bulurlar; onların iyi niyetlerinden ya da dürüstlüklerinden emin değildirler.”

* “Mikado, ayaklarını toprağa dokundurmayı yüce makamı ve kutsallığı ile uzlaşmaz sayar. Bunun için bir yere gideceği zaman, hizmetkârları onu omuzları üzerinde taşırlar. Fakat kutsal kişiliğinin açık havayla karşılaşması daha da sakıncalıdır; güneş onun başını aydınlatmak şerefine layık değildir. Vücudunun her parçası o kadar kutsal sayılır ki, saçı sakalı ve tırnakları asla

* "... elle dokunmak, bir kişiye ya da bir şeye sahip çıkmak, onu koruma altına almak, onlara özel ve kişisel bazı hizmetler sağlamak yolunda her türlü girişimin başlangıcıdır."

* "... Bu kavimler, sahip oldukları gücü bir yere harcamamaları için kralların güçlü olmayı gerekli bulmaları; onların iyi niyetlerinden ya da dürüstlüklerinden emin değildirler.

* "Mikado, ayaklarını toprağa dokundurmayı yüce makamı ve kutsallığı ile uyuşmaz sayar. Bunun için, bir yere gideceği zaman, hizmetkârları onu omuzları üzerinde taşırlar. Fakat kutsal kişiliğinin acık havayla karşılaşması daha da sakıncalıdır; güneş onun tenini aydınlatmak şerefine layık değildir. Vücudunun bu parçasını o kadar kutsal sayarlar ki, saçı sakalı ve tırnakları asla

lesikmez. Fotad büsbütün bakımsız kalmaması için, onu geceleyin, uyurken yıkarlar; bu sırada vücudunda çıkan şeyler onlar tarafından saklanmış sayılır, ve bu hiçbir hoşnutluk onun ululuk ve kutsallığına zarar vermez. Daha önceleri, her sabah birkaç saat, krallık kâhini başında olmak üzere, hiç kimseden, kollarını, bacaklarını, başını ya da gözlerini hiç oynatmadan, tahtında oturması gerekirdi: imparatorlukta barış ve huzurun ancak böyle korunabileceği düşünülüyordu. Eğer, bir âdetlik olarak, bir yanına dönecek, ya da yönelecek olursa, bundan ülke için bir savaş, bir kıtlık, bir salgın hastalık, bir yangın, ya da onun yıkımına yol açacak başka bir felaket çıkabilirdi."

- Kaynak: History of Japan - (Frazer)

kesilmez. Fakat büsbütün bakımsız kalmaması için, onu geceleyin, uyurken yıkarlar; bu sırada vücudundan çıkan şeyler ondan çalınmış sayılır, ve bu türlü bir hırsızlık onun ululuk ve kutsallığına zarar veremez. Daha önceleri, her sabah birkaç saat, krallık tacı başında olmak üzere, hiç kımıldamadan, kollarını, bacaklarını, başını ya da gözlerini hiç oynatmadan, tahtında oturması gerekirdi; imparatorlukta barış ve huzuru ancak böyle koruyabileceği düşünülüyordu. Eğer, bir aksilik olarak, bir yanına dönecek, ya da yönelecek olursa, bundan ülke için bir savaş, bir kıtlık, bir salgın hastalık, bir yangın, ya da onun yıkımına yol açacak başka bir felaket çıkabilirdi." (Frazer)

- Kempler: *History of Japan.*

* "...Eski Roma'da Jüpiter'in büyük rahibi Flamen Dialis, olağanüstü sayıda tabu kuralına uymak zorundaydı. Ata binemez, ne ata ne de silahlı bir insana bakamaz, kırık olmayan bir yüzüğü taşıyamaz, giysilerinde düğümlü bağ bulunduramaz, buğday ununa, mayalı hamura dokunamaz, keçinin, köpeğin, çiğ etin, baklanın, sarmaşığın adını anamazdı.

* Eski İrlanda kralları da bir çok kısıtlamalar içindeymiş. Bu tabuların el yazması en eski nüshaları 1390 ve 1418 tarihli olan *Book of Rights*'da.

* ...Frazer'ın anlattığına göre Sierra Leone'deki Timmos ilkel insanları, seçtikleri kralı, taç giyme gününün arifesinde, güzelce dövmek hakkına sahipmişler; ve bu anayasal hakkı öyle titizce

* "... Eski Romada Jüpiter'in büyük rahibi Flamen Dialis, olağanüstü sayıdan tabu kuralına uymak zorundaydı. Ne bineğe, ne ata, ne de silâhlı bir insana bakamaz, kırık olmayan bir yüzüğü taşıyamaz, giysilerinde düğümlü bağ bulunduramaz, buğday ununa, mayalı hamura dokunamaz, keçinin, köpeğin, çiğ etin, baklanın, sarmaşığın adını anamazdı.

* Eski İrlanda kralları da birçok tabuyla sınırlanmış görünüyor. Bu tabular, ilk yazmaların en eski nüshaları, 1390 ve 1418 tarihli olan Book of Rights'da

* "... Frazer'in anlattığına göre, Sierra Leone'deki Timmes ilkel insanları, seçtikleri kralı, tahta geçme günüyle arifesinde, güzelce dövmek hakkına sahipmişler; ve bu anayasal hakkı öyle bir şey

kullanırlarmış ki, çok zaman, zavallı hükümdar, tahta çıktıktan sonra pek fazla yaşayamış; bu yüzden kabilenin önemli kişileri, kendilerine karşı bir beceriksizlikleri kimseyi kral yapmayı, kural haline getirmişler.

* "... Britanya Kolombiyasındaki Shuswap'larda hem kadınlar ve erkekler, yas süresi boyunca yalnız yaşamak zorundadırlar; ne kendi başlarına, ne de kendi bedenlerine elleriyle dokunabilirler; kullandıkları hiçbir eşyayı ve aleti başkaları kullanamaz. Hiçbir avcı, böyle bir kişinin oturduğu kulübeye yaklaşamaz, çünkü bu onu felakete getirir; yaslı bir kimsenin gölgesi ona vuracak olursa, hemen hastalanır. Yaslı kişiler başaklar üzerinde yatar ve yataklarının etrafını da başaklarla çevirirler.

kullanırlarmış ki, çok zaman, zavallı hükümdar tahta çıktıktan sonra pek fazla yaşamazmış; bu yüzden, kabilenin önemli kişileri kendisine karşı kin besledikleri kimseyi kral yapmayı kural haline getirmişler.

* "...Britanya Kolombiyası'ndaki Shuswaplarda dul kadın ve erkekler, yas süresi boyunca yalnız yaşamak zorundadırlar; ne kendi başlarına, ne de kendi bedenlerine elleriyle dokunabilirler; kullandıkları hiçbir eşyayı ve aleti başkaları kullanamaz. Hiçbir avcı, böyle bir kişinin oturduğu kulübeye yaklaşamaz, çünkü bu ona felaket getirir; yaslı bir kimsenin gölgesi ona vuracak olursa, hemen hastalanır. Yaslı kişiler başaklar üzerinde yatar ve yataklarının etrafını da başaklarla çevirirler.

* Ölenin adını anma tabusu:
"...Örneğin Afrika'daki Massailer, bu konuda çareyi ölenin adını hemen ölür ölmez değiştirmekte bulmuşlardır. ...Böyle yapılınca ruhun yeni adını bilmediği ve kendisinden söz edildiğini anlayamayacağı kabul edilir. Adelaide ve Encounter Bay'deki Avustralya yerlileri, ihtiyat tedbirini daha da ileri vardırırlar: birisi ölünce adları öleninkine benzeyen bütün kişiler başka adlar alırlar. ... Paraguay'daki Gayacurularda, kabile şefi bu gibi acıklı durumlarda bütün kabile üyelerine yeni adlar verir ve artık onlar hep bu adları kullanır ve sanki eskiden beri taşıyormuşçasına benimserler."

* Ölenin adını anma tebliği:

"... Örneğin Afrika'daki Masai'ler, bu konuda sanayi: ölenin adını hemen ölüm ölmeğ değiştirmekte bulmuşlardır. ... Böyle toplumlar yakın yeni adını bilmediği ve kendisine seslenişeceğini anlayamayacağı kabul edilir. Aborijinler ve Encounter Bay'deki Avustralya yerlileri, ihtiyat tedbirini daha da ileri vardırırlar: birisi ölünce onları ölümüne benzeyen bütün kişiler başka adlar alırlar. ... Paraguay'daki Guayakuru'larda, kabile şefi bu gibi acıklı durumlarda bütün kabile üyelerine yeni adlar verir ve artık onlar hep bu adları kullanır ve sanki eskiden beri hep öyleymişcesine benimserler."

* Obsesyonlar nevrozlarla ilkel toplumlardaki adetlere karşı duyarlılık olgusunun ilişkisini kurup Freud -

"... bir kadın hasta, başka birinin eline geçer de böylece o kimse kişiliğinin bir kısmını ele geçirir korkusuyla, adını yaymaktan kaçınmıştır. Bu kadın, başkalarının kışkırtmalarına karşı kendisini umutsuzca korumaya çabalarken, önce kendi adıyla, sonra da yaşamıyla özdeşleştirdiği öz kişiliğine ait hiçbir şeyi ele vermemeyi kendisine zorunlu bir kural edinmişti: Sonunda, ne türlü olursa olsun, yayı yaymaktan vazgeçti.

* Obsesyonlu nevrozlularla ilkel topluluklardaki adlara karşı duyarlılık olgusunun ilişkisini kuruyor Freud. "...bir kadın hasta, başka birisinin eline geçer de böylece o kimse kişiliğinin bir kısmını ele geçirir korkusuyla, adını yazmaktan kaçınmıştı. Bu kadın, hayalgücünün kışkırtmalarına karşı kendisini umutsuzca korumaya çabalarken, önce kendi adıyla, sonra da yazısıyla özdeşleştirdiği öz kişiliğine ait hiçbir şeyi ele vermemeyi kendisine zorunlu kural edinmişti. Sonunda, ne türlü olursa olsun, yazı yazmaktan vazgeçti.

* "...Kötü ruh kavramını ilk ortaya çıkaran şey ceset olmuştur."

* "...Nerede bir yasak varsa, orada buna neden olan bir arzu, itiraf edilmeyen ve bilinçdışında kalan bir tamah vardır."

* "...Bir histerinin, deformasyona uğramış bir sanat eseri; obsesyonlu nevrozun, deformasyona uğramış bir din; paranoya manisinin de deformasyona uğramış bir felsefe sistemi olduğunu aşağı yukarı söyleyebiliriz."

* Çağlar boyu 3 sistem:
Animist (mitolojik) görüş
Dinsel [görüş]
Bilimsel [görüş]

* "... Kötü ruh tasarımı ilk ortaya çıkaran şey cesed olmuştur."

* "... Nerede bir yasak varsa, orada buna neden olan bir arzu, itiraf edilmeyen ve bilinçdışında kalan bir tamah vardır."

* "... Bir histerinin, deformasyona uğramış bir sanat eseri; obsesyonlu nevrozun, deformasyona uğramış bir din; paranoya manisinin de deformasyona uğramış bir felsefe sistemi olduğunu aşağı yukarı söyleyebiliriz."

* Çağlar boyu 3 sistem:
  Animist (mitolojik) form
  Dinsel "
  Bilimsel "

* Eski Mısır'da güneş Tanrısı Ra'ık düşmanı Apepi'nin her gece çıkan savaşları ..... Ra güçlü bir şeytanlar ordusuna sahip bazen Ra'yı öylesine yenilgiye uğratırlar ki ertesi gün bile karanlık bulutlar onun ışığını engellerler. Ra'ya yardım için, Thebes'te her gün Apepi'nin bir resmi yapılır (kireçtaşı yada papirüs bağımlı bir yılan) üstüne mürekkeple şeytanın adı yazılır. Üstündeyine şeytanın adı yazılı bir papirüsle sarılan bir tasvirin çevresi siyah saçlarla kaplanır. Sonra rahip, tasvirden üstüne fırlatır ve çakmak taşından bir bıçakla onu delik deşik eder, sonra ezer. Seremoni, bitkilerle beslenen bir ateşle tasvir yakılarak son bulur.

* Eski Mısır'da Güneş Tanrısı Ra ile düşmanı Apepi'nin her gece çılgın savaşları...

"[Apepi'nin] güçlü bir şeytan ordusu vardır, bazen Ra'yı öylesine yenilgiye uğratırlar ki ertesi gün bile karanlık bulutlar, onun ışığını engellerler. Ra'ya yardım için, Thebes'te her gün Apepi'nin bir sureti yapılır (timsah ya da sayısız boğumlu bir yılan) üstüne mürekkeple şeytanın adı yazılır. Üstünde yine şeytanın adı yazılı bir papirüsle sarılan bu tasvirin çevresi siyah saçlarla kaplanır. Sonra rahip, tasvirin üstüne tükürür ve çakmak taşından bir bıçakla onu delik deşik eder, sonra ezer. Seremoni, bitkilerle beslenen bir ateşte tasvir yakılarak son bulur."

* "...Bir Gilyak avcısı ormanda bir avın izini sürerken, evde kalan çocukların tahta, ya da kum üstüne resim çizmeleri yasaktır; yoksa ormandaki patikalar tıpkı resimdeki çizgiler gibi birbirine karışır ve avcı dönüş yolunu bir daha bulamaz..."

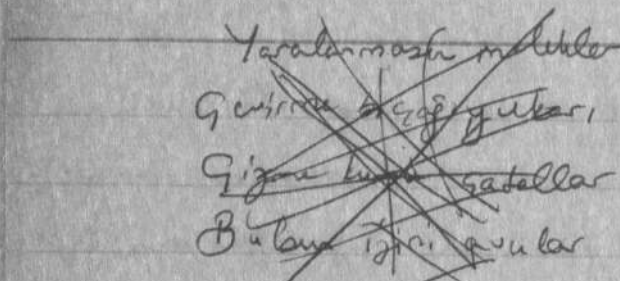
* "Fikirlerin mutlak gücü ilkesi," Freud bu deyimi obsesyonlu bir hastasından duyuyor (bu hastanın zeki olduğunu belirtiyor Freud.)

* "...Sanat 'fikirlerin mutlak gücü'nün günümüze dek varlığını koruyabildiği biricik alandır. Arzuların pençesinde kıvranan bir insanın, hâlâ doyuma benzer bir şeyler yapabildiği tek yer sanattır, ve sanatsal illusion sayesinde, bu oyun, ancak gerçek bir şeyin meydana getirebileceği duygusal sonuçları aynen meydana getirir."

* "..Bir fil'yak avcısı ormanda bir avın izini sürerken, evde kalan çocuklara kahka, ya da tuval üstüne resim çizmeleri yasaktır; yoksa ormandaki patikalar tıpkı resimdeki çizgiler gibi birbirine karışır ve avcı dönüp yolunu bir daha bulamaz..."

* "Fikirlerin mutlak güç ilkesi", Freud bu tanımı deyimi obsesyonlu bir hastasından duymuş (bu hastanın zeki olduğunu belirtiyor Freud.)

* "..Sanat "fikirlerin mutlak gücü"nün günümüze dek varlığını koruyabildiği birkaç alandır. Aynaların peşisinde koşuşan bir insanın, hâlâ doğuma benzer bir şeyler yapabildiği tek yer sanattır, ve sanatsal illüzyon sayesinde, bu oyun, ancak gerçek bir çeşitin meydana getirebileceği duygusal sonuçları ayrıca meydana getirir."

* Totemizm orijini bir kaç grupta toplanır.
Nominalist, Sosyolojik, Psikolojik -
- Frayer, Durkheim, Spencer -

* Totem yasaklarına ilişkin:

* "... İnsan totem hayvanını yada bitkisini yemekten çekinir, çünkü totemi kendisini yemiş olacaktır ..!!

** Eşyasanı incest tabusunun şiddetlenerek ve sonuçta çeşitlenmesi için gerekli bir perde. Gerçek örtünün ardında, derinden bağlantılanması gerekenler uzakta bırakılarak "gerçeğin örtünün ardında gerçeklik", "bağıntı" ancak uzakta bırakılarak derinlik kayarması

~~Yaralanmasın melekler~~
~~Çevirme bıçağı yukarı~~
~~Çizme kuma çatallar~~
~~Bulsun izini avcılar~~
~~Yolları kapanmasın.~~

* Totemizm origini birkaç grupta tartışılmış.
Nominalist, Sosyolojik, Psikolojik.
-Frazer, Durkheim, Spencer-

* Totem yasaklarına ilişkin: "...İnsan totem hayvanını ya da bitkisini yemekten çekinir, çünkü kendi kendisini yemiş olacaktır..."

* Egzogami incest tabusunun şiddetlenmesi ve sonsuzca çeşitlenmesi için çekilen bir perde. Gerçek örtünün ardında, derinden bağlanılması gerekenler uzakta bırakılarak "gerçeğin" ancak örtünün ardında "gerçeklik", "bağ"ınsa ancak uzakta bırakılarak derinlik kazanması.

ÇOKKATLI DİLEK

* Yaralamasın melekler anne!
Çevirme bıçağı yukarı
Çizme kuma çatallar
Bulan ışıkçiniavcılar
Yolları kapamasın.

* Zaktum zamanda
Etrafınızdaki sabırgözler
uyur saçlı
bir kayık içinden oklarını
boyarlar z'yi atmak için
zaktumdan ve zamandan,
Islak öpüşleri pembe ve safir
Yıllar süren ve kapısız bir ders
Sonra sonra
saçlarlar ezan zaktum Aman!

ÇOK KATLI DILEK

* Yaralanmasın melekler anne!
  Çevirme bıçağı yukarı
  Çizme kuma çatallar
  Bulsun izlerini avcılar
  Yolları kapanmasın.

* Zakkum zamanda
  Eteğine temiz salyangozlar
  uzun saçlı
  bir tayf içinden oklarını
  boyarlar z'yi atmak için
  zakkumdan ve zamandan.
  Islak öpüşleri pembe ve safir
  Yıllar süren ve kıpırtısız bir dans
  Sonra çok nice sonra
  saplarlar eş akkum aman!

düşgücünün ve belleğin biricik oluşturucuları...

* "...Frazer'ın şu itirafına katılmak zorunda kaldığımızı görürüz" diyor Freud. "...ne incest korkusunun kaynağını biliyoruz ne de hatta onu ne yönde araştırmamız gerektiğini..."

* Kurban sunan toplum, tanrı, kurban özdeşliği –ilkel topluluklarda. (Toplu kurban yemekleri "suçun ortaklaştırılması," "pay edilmesi," böylelikle "tek tek" arınma.)

* "...Atinalıların *Bouphonia* bayramında, kurban töreninden sonra, bütün törene katılanların sorguya çekildiği gerçek bir mahkeme kurulurdu. Sonunda suçun bıçakta olduğuna karar verilir ve bıçak denize atılırdı..."

Ben masumum Hakim Bey!

SACRIFICUM

kurban

Düşüncenin ve belleğin birincil oluşturucuları...

* "... Freyer'in ve idrafına takılmış yorumda kaldığımız görüşüz" diyor Freud!" ..ine incest korkusunun kaynağını biliyoruz ne de hatta onun ne yönde araştırmamız gerektiğini!!"

* Kurban sunan toplum, tanrı, kurban özdeşliği - ilkel toplumlarda - Toplu kurban yemekleri
(~~Ortak~~ "suçun ortaklaşılması", "paylaşılması" böylelikle "tek tek" arınma.)

* "Atinalıların Bouphonia bayramında, kurban töreninden sonra, bütün törene katılanların sorguya çekildiği gerçek bir mahkeme kurulurdu. Sonunda suçun bıçakta olduğuna karar verilir ve bıçak denize atılırdı..."

Ben anamanın, Hakan Bey!

* Totem hayvanı - baba

* Bir spekülasyon - Birleşen erkek kardeşler babayı öldürüp yerler (büyük bir suçun ağırlığı ve aynı zamanda rahatlatıcılığıyla) onunla özdeşleşip olurlar, der Freud -

"--- İnsanlığın belki de ilk bayramı olan totem yemeği, birçok -eğer -sosyal düzenler, ahlaki kısıtlamalar, dinler - başlangıç noktası olan bir unutulmaz ve canlı anın için bir tekrarı ve anma bayramıdır."

* Neden baba oğulları, oğullar yemiyor da oğullar babayı yiyor Freud söyledi?
Ya da o oğullardan birçoğu baba olmuyorlar mı? Babayı yemiş oğullar sonradan kendilerini

* Totem hayvanı – baba

* Bir spekülasyon – Birleşen erkek kardeşler babayı öldürür ve yerler, böylece bu suçun ağırlığı (ve aynı zamanda rahatlatıcılığıyla) onunla özdeşleşmiş olurlar, der Freud. "... İnsanlığın belki de ilk bayramı olan totem yemeği, birçok şeyin –sosyal düzenler, ahlaki kısıtlamalar, dinler– başlangıç noktası olan bu unutulmaz ve caniyane işin bir tekrarı ve anma bayramıdır."

* Neden baba oğulu, oğulları yemiyor da oğullar babayı yiyor Freud beyefendi? Ya da o oğullar da bir gün baba olmuyorlar mı? Babayı yemiş oğullar sonradan kendilerini

yedirtmiyorlar mı?

* "...Cinsel ihtiyaç insanları birleştirmez, ayırır."
Kan bağlılığına dayanan kardeş klanı.

* "...toplum, artık ortak bir suça, ortaklaşa işlenmiş bir cürme; din, suçluluk duygusuna ve pişmanlığa; ahlâk da bir yandan, bu toplumun gereklerine, öbür yandan da suçluluk duygusunun doğurduğu kefâret ödeme ihtiyacına dayanır."

yedirtmiyorlar mı?

* "... Cinsel ihtiyaç, insanları birleştirmeyi ayırır."

Kan bağlılığına dayanan kardeş kanı...

* "... toplum, artık ortaklaşa bir suça, ortaklaşa işlenmiş bir suça; kin, suçluluk duygusuna ve pişmanlığa; ahlâk da bir yandan bu toplumun gereklerine, öbür yandan da suçluluk duygusunun doğurduğu kefaret ödeme ihtiyacına dayanır."

* "Peki ama niçin acı çekmek zorundadır tragedya kahramanı ve onun trajik suçunun anlamı nedir?... Tragedya kahramanı acı çekmek zorundadır çünkü o ilkel babadır, ve -- büyük ilkel tragedyanın kahramanıdır ve -- Trajik suça gelince, bu da kahramanın, toroya temizi çıkarmak için kendi üstüne almak zorunda kaldığı suçtur. Sahnede geçen olaylar gerçek tarihsel olayların ikiyüzlü ve inceliklı bir tahrifini temsil etmektedir. Çok uzak geçmişte kalan realitede, kahramanın çektiği acıların nedeni, asıl, koro üyelerinin kendileriydi. Oysa, temize sanki çektiği acıların nedeni kahramanın kendisiymiş gibi, koro üyeleri yanıp yakınmakta ... kahramana yüklenen cürüm, büyük bir otoriteye karşı saygısızlık ve isyan. Gerçekte, koro üyelerinin

* "Peki ama niçin acı çekmek zorundadır tragedya kahramanı ve onun trajik suçunun anlamı nedir?.. Tragedya kahramanı acı çekmek zorundadır çünkü o ilkel babadır, ve büyük ilkel tragedyanın kahramanıdır -ve- Trajik suça gelince, bu da kahramanın, koroyu temize çıkarmak için kendi üstüne almak zorunda kaldığı suçtur. Sahnede geçen olaylar gerçek tarihsel olayların ikiyüzlü ve incelikli bir tahrifini temsil etmektedir. Çok uzak geçmişte kalan realitede, kahramanın çektiği acıların nedeni, asıl, koro üyelerinin kendileriydi. Oysa, tersine sanki çektiği acıların nedeni kahramanın kendisiymiş gibi, koro üyeleri yanıp yakınmakta... Kahramana yüklenen cürüm, büyük bir otoriteye karşı saygısızlık ve isyan, gerçekte, koro üyelerinin,

erkek kardeşler sürüsünü, ağırlığı altında ezen cürümdür. Ve yine böylece, trajedi kahramanı, kendi iradesinin aksine olarak, koronun kurtarıcısı mertebesine çıkarılır."
(Projeksiyon ve *transference*)

* Nevrozluda ket vurulmuş eylem, fikre dönüşür, ilkel eyleme engel tanımaz. Fikirler eyleme dönüşür. Freud "Başlangıçta eylem vardı" diye bitiriyor *Totem ve Tabu*'yu.

erkek kardeşler sürüsünü, ağırlığı altında ezer durumdur. Ve yine böylece, trajedi kahramanı, kendi iradesinin aksine olarak kardeşin kurtarıcısı mertebesine çıkarılır."

(Projeksiyon ve transferans)

* Nevrozlarda ket vurulmuş eylem - ilkel eylem'e dönüşür
İlkel eylem'e engel tanınmaz -
Fikirler eylem'e dönüşür -
Freud "Başlangıçta eylem vardı" diye bildiğimiz Totem ve Tabu'yu.

* IRIS MURDOCH - The Sacred and Profane Love Machine

İnsanının okuduğum en yalınkat kitabı.

* TURTE DIARY → Russel Haban

İlginç bir şeyler yapılabilir, çok görsel bir anlatım, paralel işleyen gelecekler; William g. ve Neaera H'in benzer dünyaları. ve yaptıkları - Yaşamları bir yerde kesişiyor ve öyle bir değişim yaratıyor ki g.'nin ve H.'in yörüngeleri değişiyor.

Tüm anlatı boyunca Neaera bir harf (William'dan) uzakta, ilerde. 6 - 11 - Ayrılık bir şey ama farklı işte!

* Buddenbrook Ailesi - Cilt 1 - 2 Thomas Mann

* IRIS MURDOCH – *The Sacred and Profane Love Machine*
İrisanımın okuduğum en yalınkat kitabı.

* *TURTLE DIARY* – Russel Hoban. İlginç bir film yapılabilir, çok görsel bir anlatım, paralel işleyen günlükler; William G. ve Neaera H'nin benzer dünyaları ve saplantıları. Yaşamlar bir yerde kesişiyor ve öyle bir değişim yaratıyor ki G.'nin ve H.'nin sonraki eylemlerinde.
Tüm anlatı boyunca Neaera bir harf (William'dan) ötede, ileride. G-H. Azıcık bir şey ama fark işte!

* *Buddenbrook Ailesi*, Cilt 1-2, Thomas Mann.

Yıllarca saklı/sakat
bir bedenle
oynadıktan sonra

* Biricik bir anlaşma yaptık
ürkünç çocukluğun sonunda
ve dokunduk birbirimize
sonra sonsuzca eklemlenmeye

ve çözülmeye!

* Avlu geceler
Gece avluları
Tutku vampirleri çeşmeden
akan kanı
emerler dörtgenleri çoğaltmaya

* *Infinity cannot be guarded*
(cannot be under guarding)

* *They will be wrapped in the (through) same indigo*

Yıllarca sakli/sakat
bir ✱ bedenle
oynadıktan sonra

* Birlik bir anlaşma yaptık
ertesi sonbaharın sonuna
ve [redacted] dokunduk birbirimize
sonra sonuncu [redacted] eklemeye

ve sözülmeye!

* Ölü geceler
gece avluları
Tutku vampirleri çepmeden
akan kanı
emerler dörtgenleri çoğaltmaya

* Infinity cannot be
guarded.
(cannot be under guarding)
* They will be wrapped in the (thing)
dance in ship

Gençken, henüz doğmamışken, dinlersin:
ve sözcükleri süzersin, çorbanın içinde_n.

PAVOR NOCTURNUS
YA DA DELİKLİ UYKULAR

Yüzü olmayan bir palyaço, elleriyle olmayan yüzünü örtüyor ve ağlıyor. İçerden ağlıyor ve ölüyor. Zaman yüzünü eskitemez çünkü yüz yok! Yok yüzlü palyaçonun giysisi olması gerektiği gibi oysa, kabarık yakalar ve renk renk kareli tulumu.

Yüzüyorlar, saydam ve ılık suyun içinde, şiddetle. Yukarıdan görülüyor bedenleri yarım, belden aşağıları yok. Hızla kayıyorlar sıvının içinden, adaya vardıklarında kollarıyla tırmanıyorlar kesik bedenlerini yukarı çekerek adamlar...

Benle benim aramdaki farkı görebiliyor musun?

Oldüğünde eli yakasındaydı!

Şaşkın, kuş kafamızla dinledik:
ve söyleşileri süresince, çorbanın içinde-n.

PAVOR NOCTURNUS
YA DA DELİKLİ UYKULAR

Yüzü olmayan bir palyaço, elleriyle
olmayan yüzünü örtüyor ve ağlıyor.
İçeriden ağlıyor ve ölüyor. Zaman
yüzünü eskitmez çünkü yüzü yok!
Yok yüzlü palyaçonun giysisi olması
gerektiği gibi oysa, kabarık yakalar ve
renk renk kareli tulumsa -

Saydam ve.
Yüzüyorlar, elik suyun içinde, şiddetle.
Yukarıdan görülüyor bedenleri yarım, belden
aşağıları yok. Hızla kayıyorlar suyun
içinden, adaya vardıklarında kollarıyla
tırmanıyorlar kesik bedenlerini yukarı çekerek
adamlar...
Benle benim aramdaki fark, görebiliyor musun?

* How wide the text width can be beside the text

Crab canon

Tersten kanon - zaman içinde ters çevirilebilen

Isomorphism - information preserving transformation (original - copy ilişkisi)

Akapella - Golgo eşliğinde duyulan şeki

* Konferans konularından çok disiplinlerarası yaklaşımı var - Yeni disiplinlerarası yapılmalı, olanlar restore edilmeli ya da tümden yok edilmeli.

* Yuva yapmak.
Lilliput sözlükte.

* *How wide the bed with none beside*
Haiku

Crab Canon
Yengeç Kanonu – Zaman içinde geriye ilerleyen [kanon]
Isomorphism – information preserving transformation
(*original-copy relationship*)

Akapella – çalgı eşliğinde olmayan çok sesli koro.

* Kentlerin havaalanlarından çok düşalanlarına gereksinimi var. Yeni düşalanları yapılmalı, olanlar restore edilmeli ya da tümden yok edilmeli.

* Yuva yapmak.
Lilliput sözlükler.

* Gökyüzüne dair bir şey yazılmadı haritası çizilmedi henüz ama geçenlerde, buradaki evlerden birinin küçük çocuğuyla konuşurken ondan göğe ilişkin işaretler:

Çocuk – Kağan amca'nın çalıştığı yerde bir işçinin üstüne taş düşmüş, Fazıl Hoca hastaneye götürmüş.

Ben – Ölmüş mü?

Çocuk – Yok ölmemiş.

Ben – Ne zaman ölecekmiş?

Çocuk – Ölmemiş ki, ölmeyecekmiş daha.

Ben – Sen ne zaman ölücen?

Çocuk – Biz yatıcaz, Allah bizi öldürecek, sonra, yukarıya alıcak.

Ben – Nereye?

Çocuk – Yukarıyaa!!

Ben – Nereye?

Çocuk – (Konuşmaz) Parmağıyla gökyüzünü işaret eder.

şey yazılmadı

* Gökyüzüne bir bir haritası çizilmedi henüz ama gezegende buradaki evlerden birinin küçük çocuğuyla konuşurken ondan göçe ilişkin işaretler—

Çocuk - Kaşar amcanın Galaksi'de bir işçinin üstüne taş düşmüş. Fazla ağır hastaneye götürmüş.

Ben - Ölmüş mü?

Çocuk - Yok ölmemiş

Ben - Ne zaman öleceksiniz?

Çocuk - Ölmemiş ki, ölmeyecekmiş daha.

Ben - Ben ne zaman öleceğim?

Çocuk - Boş yaşarsan, Allah seni öldürecek, sonra, yukarıya alacak.

Ben - Nereye?

Çocuk - Yukarıya!!

Ben - Nereye?

Çocuk - (konuşmaz) Parmağıyla gökyüzünü işaret eder.

** Masturbation is the only evidence that you can take care of yourself!*

* Başkaldırmış düşünce bedenin aşık olurluğundan başka ne?

*"KIYAMET KOPARKEN BİLE FİDAN DİKİNİZ"

*"Ben hakimim, Masum Bey!"

*"Suç, kösnülüğün temel taşıdır. Bizi gerçekte uyaran karşımızdaki zevk nesnesi değil, kötülük düşüncesidir... Bir kadınla yatarken zorba olmayı istemeyen kimse erkek değildir."
Marquis de Sade

* Hoşlanılan şey ile ona sahip olmak arasında
care of yourself
* Başkaldırmış düşünce bedenin aşk alanlığından başka ne?

* "KIYAMET KOPARKEN SİZE FIDAN DİKİNİZ."

* "Ben inkılâbın, Mazım Bey!"

* "Suç, kötülüğün temel kişidir. Bizi gerçekte uzaklara karşımızdaki yeni resmi değil kötülük düşüncesidir. ... Bir kadınla yatarken zorba olmayı istemeyen kimse erkek değildir."

M. de Sade

* Hayat hep yüzüne sevişti,
Sevişinin hatırı kaldı.

* Hayat hep yüzünle seviştik,
tersinin hatrı kaldı.

KAĞAN

“Hayat yine de üzülmeye değer!”

NİLGÜN

“Hayatın neresinden dönülse kârdır!”

SON ÇÖL OKUMALARI

1. *The Pilger Man* – Russell Hoban
2. *Şizofren Bir Kızın Güncesi* – Anna Sechehaye
3. *Haydi* – Dağlarca
4. *Rainbow* – D. H. Lawrence
5. *Krizantem ve Kılıç* – Ruth Benedict
6. *Bir Hırsızın İtirafları* – Woody Allen
7. *Wim Wenders* – Uwe Künzel
8. *Contemporary English Verse*

KAĞAN

* "Hayat yine de üşülmeye değer!"

NİLGÜN

* Hayatın neresinden dönülse kârdır!"

SON GÖL OKUMALARI

* 1. The Pilgerman - Russel Hoban
2. Sigafrer Bir Kızın Dünyası - Anna Sachaheye
3. Hoşdi - Dağlarca
4. Rainbow - D. H. Lawrence
5. Kılıç ve Krizantem - Ruth Benedict
6. Bir Hırsızın İtiraflar - Woody Allen
7. Wim Wenders - Ulus Küzel
8. Contemporary English Verse

OTEDE BIR PENCEREDE

Rüzgâr söndü. Kesilen ocakla birlikte sarardı aşklar. Ama köpekler ürüyor ve umutsuzluk sürüyor. Çiçek bozuğu bir yüzü vardı hep birlikte olmanın-ölmenin. Birlikte varoluş-ölüş her yinelemeyle ay-kapların içini boşaltıyordu. Adı ötelere sürükleniyordu gülün, adı üstünden çekip çıkarılarak parçalanıyordu. Zor zarfı zaptetmek, bekinmek, beki-ne-bilmek güzelce. Nasıl ben şimdi? Kim şimdi niçin ben henüz zaten O? Sonra? Bir kezzap kabı artık ay-kabı. Dışbükey bozuşturucu. Üresin ve boğsun tiksinti! Tüm zamanlar içinden üstüste ve cılk! Oysa bilardo masasındaki toplar, yumurtalar. Utku ıstakası kabukları kırıyor. Masa cılk. Çuha bulanıyor, emmiyor. Balgam döl bozuk masa. Uzak pencerede biri hergün yeniden çerçeveliyor kendini. İçte duran dışa çekilen çizgilerle daha çok bağlansın diye öteye, yeğinlikle!
Çamura karşıyken çamuru arzuluyorduk. Yaşama karşıyken yaşamı. Zamana karşıyken zamanı. Ocağa karşıyken ocağı. Küreye

ÖZDE BİR PENCEREDE

* Rüzgâr söndü. Kesilen ocakla birlikte sarardı aşklar. (~~[illegible]~~) Ama köpükler üreüyor ve umutsuzluk sürüyor. Çiçek bozuğu bir yüzü vardı hep birlikte olmanın - ölmenin. ~~[illegible]~~ Birlikte varoluş - ölüş her yinelemeyle ay-kapların içini boşaltıyordu. Dalı öteden sürüklüyordu fırtına, adını üstünden çekip çıkarılarak parçalanıyordu. Zor zarfı zap tetmek, bekinmek, bekine-bilmek, güzelce. ~~[illegible]~~? Nasıl / ben ~~[illegible]~~ şimdi? = Kim şimdi ~~[illegible]~~ ben neyiz zatıp O? Sonra? Bir kuzgap tabı artık ay-kabı. Dış bükey bozuş terazisi. ① ② Uzak pencerede biri her gün yeniden çerçeveliyor kendini.. İçte duran dışa çekilen çizgilerle daha sıkı bağlarsın diye öteye, yeğinlikle! Ürezin ve boğum tiksinti! Tüm zamanlar içinden üstüste ve yapışkan cılk!

Çamura karşıyken çamuru arzuluyorduk. Yaşama karşıyken yaşamı. Zamana karşıyken zamanı. Ocağa karşıyken Ocağı. Küreye

Kürşe karşı piramidi

karşıyken kürşeyi. ? Uzak pencerede biri her gün çamura karşı iksiri, yaşama karşı ölümü, zamana karşı sonsuzu, ocağa karşı ini kuruyor. Saf çizgi ? ve dar ışık itkisi. Bilarde masasındaki toplar, yuvarlalar. Ütü/ıstaka kası kabukları kırıyor. Masa cılk. ~~Çırçırlanarak~~! Çuhasında bulanıyor ~~masa kaplanıyor~~, emmiyor. Balşam dök bozuk masa, (2)

Bir de göl var bir yerde. Kıpırtısız. Saydam. üzerinden uçuşan ve kanatlarını gölgelerini Değdi alıyor içine, kendini çevreleyen kurnagaçlarını ... Dinlemekte duruyor, ürüyen köpekleri ve uzak ülkelerin okarinalarını. Köpekler ve okarinalar ~~kaçtı kaçtı~~. ~~Kaçtı~~! O cara! cara! Carissima!

---

* Küçük-leş-tim yine. Bir tahkül kestim alnıma geri döndürmek için el yazısını garip imlere. Yüzüme düşen besleme perçemi şimdi taşkınlığı, hüznüyle birlikte.

karşıyken küreyi. Uzak pencerede biri her gün çamura karşı iksiri, yaşama karşı ölümü, zamana karşı sonsuzu, ocağa karşı ini, küreye karşı piramidi kuruyor. Saf çizgi ve dar ışık itkisi!
Bir de göl var bir yerde. Kıpırtısız. Saydam. Üzerinden geçen kanatları ve göğü alıyor içine, kendini çevreleyen hurma ağaçlarını... Dinlemekte duruyor, ürüyen köpekleri ve uzak ülkelerin okarinalarını. Köpekler ve okarinalar! O cara! Cara! Carissima!

* Küçük-leş-tim yine. Bir kâhkül kestim alnıma geri döndürmek için el yazısını garip imlere. Yüzüme düşen besleme perçemi çocuk taşkınlığı şimdi, hüznüyle birlikte.

7 Eylül, 86

Yer yüzünün tüm bağırsakları uzunluğunca uzunluğumuz içerde labirentsi bir karmaşıklığı boyunca kaplayan bir saldırma ve saldırılma korkusu.
Gitme? yalnız mı? Arka pencere hangi gezegene açılır? Baktığı yer yalnız bir beyaz duvar, kısalttılmış uzunluk ...

* Aşk bunu yapmaz!

10. Eylül, 86

* Şiir, dairesel bir labirentte yeşil merkezden dağılan ara yolları tüm kısa keçi yollarını aşmaktır; üzerinden kurtlar da aşırır, tilkiler de ... Sıçrama, uzun yolları kesmek amacıyla, çember atlaşma duygusuz ve "hasta olmayan hayvana" duyulan öfkeyle gerçekleştirilir.

7 Eylül, 86
Yeryüzünün tüm bağırsakları uzunluğunda umutsuzluğumuz içerde labirentin karmaşıklığı boyunca katlanan bir saldırma ve saldırılma korkusu. Çıkış yolu mu? Arka pencere hangi gezegene açılır? Baktığı yer yakın bir beyaz duvar, kısaltılmış uzunluk...

* Aşk bu ya dövüşürler!

10 Eylül, 86
* Şiir dairesel bir laḃirentte yeşil merkezden dağılan ana yolları kesen kısa keçi yolları açmaktır; üzerinden kurtlar da aşırır, tilkiler de... Sıçrama, uzun yolları kesmek amacı, çembere ulaşma duygusu ve "hasta olmayan hayvana" duyulan özlemle gerçekleştirilir.

Çok üzüldü zaman, bir çift hünsa terlikte uzlaştı ve ay çarpmasıyla kendine döndü, uzun bir gece ışığında yitebilir pervanenin utkusuz uçuşu bir cam ağacına yapıştı. Gün boyu pinası bir bir kırıldı zamanın, mavi pembeye karıştı, sonra yine ay camına tırmandığında terlikler, üzüntüsü zamana vardı.

Çok üşüdüğü zamanlar bir çift kuğu
terlikle uçtuğu ve ay çarpmasıyla
kendine döndüğü uzun bir gece ışığında
yitebilir pervanesiz uçkuşu
bir cam ağacına yapıştı. Gün boyu
pınarı bir bir kırıldı zamanın
mavi pembeye karıştı, sonra yine
ay camına dokunduğunda terlikler
üşüdüğü zamana vardı.

16, Eylül HEBAKUŞLARI

* Bombalandıktan sonra, hebakuşlarının bir bölüğü akıl ve beden yaralarını resmettirip, satamadılar. Büyük bir bölümü yaralarıyla dilenme sayesinde unutuş duvarını ördüler. Eksi sıcaklığında anımsamanın hiç ses çıkarmadan yıllardır bekliyor gizleyip yaralarını hebakuşları. Öçleri uzun tutar onların; bombacıyı, her zamanın bombacısını bulduklarında açılacak vücut ve akılları katil bir öpüşle.

* Bileklerini çevreleyen mavi tül
uçup gittiğinde kurtulabilecek
küçük kız darbe arayışından,
belki de!

16, Eylül HEBA KUŞLARI

* Bombalardan sonra, heba kuşlarının bir bölüğü akıl ve beden yaralarını sarmalayıp, sahanadalar. Büyük bir bölümü yaralarıyla atılarma sayesinde unutuş duvarını ördüler. Eksi sıcaklığında anımsamanın hiç ses çıkarmadan yıllardır bekliyor gizleyip yaralarını heba kuşları. Öğleyi uzun tutar onların bombacıyı, her zamanın bombacısını bulduklarında açılacak vücut ve akılları katil bir öpüşle.

* Bilekle bi çevrelenen mavi tül uçuş yüzüğünde kurtulabilecek küçük kış darbe arayışından, belki de!

11 Eylül

* Nabokov "Savarılmayan öğretişin," "Sebastian Knight'ın Gerçek Yaşamı"nda bölüştürüşü arkada anlatıcı kişi ve metin arasında oluşan üçgen kimi yerde bir prizmaya dönüşüyor (bazen yer düzeyinden yukarı yükselen, bazen boşaşağı) Yüzlere yansıyan maskeler, kim tarafından ve nasıl yapıldığı, yapıştırıldığının yalnızca sözükleri ve bu oyunları kurmakla tanıtılabilir olduğunu öğretiyor. Ancak, bu birbirine dönüşen kimlikler, sergiden "ben"; belirsiz kılıp, düşünü bir "document" yerine yineleniyor. Knight'ı anlatan belki de kardeşiydi, üvey kardeş yerine, yada anlatıcı kendisini öyle sevinleyemeyeceği için ~~bir~~ Knight adında bir kimlik yarattı; ya da Nabokov'un tadınışıyla her ikisi de birbirlerini tanımayan bir boşboğazdılar-!..!

17 Eylül

* Nabokov "dayanılmazın ağırlığını" *Sebastian Knight'ın Gerçek Yaşamı*'nda bölüştürüyor; anlatıcı anlatılan kişi ve metnin arasında oluşan üçgen kimi yerde bir prizmaya dönüşüyor (bazen yer düzeyinden yukarı yükselen, bazen baş aşağı...) Yüzlere yapışan maskelerin kim tarafından ve nasıl yapıştığı, yapıştırıldığının yalnızca sözcükleri ve bu yolla oyunları kurmakla kanıksanabilir olduğunu örüyor. Ancak, bu birbirine dönüşen kimlikler, sevginin "ben"i belirsiz kılışı düğümü bir "*denouement*" yerine yineletiyor. Knight'ı anlatan belki de kendisiydi, üvey kardeş yerine, ya da anlatıcı kendisine öyle serimleyemeyeceği için Knight adında bir kimlik yarattı; ya da Nabokov'un bitirişiyle; her ikisi de birbirlerini tanımayan bir başkasıydılar..!

* Çılgın bir bıyığın zamanlar önce tasmasından çekiştirerek gezdirdiği armadillo şimdi büyümüş, burnunu suya gömmüş, sahibini özlüyor. Kabuklu derisini kayalık kadınlar ve kayalık erkeklere değiştirmiş. Alacakaranlıkta birbirleriyle söyleşen bu kaya kadın ve kaya erkeklerin sesini dinliyor, çevresini saran yelken kuşatmasına karşın...

* Yıldız dengi çözülünce

* Gilgameş bir keşişken zamanla önce kaplumbağadan geliştirerek geçtiği armadillo şimdi büyümüş, burnunu suya gömmüş, sakinini özlüyor. Kaplumbağa derisini kayalık kadınlar ve kayalık erkeklere değiştirmiş. Alacakaranlıkta birbirleriyle söyleşen bu kaya kadın ve kaya erkeklerin sesini dinliyor, çevresini saran yeşilin kapatmasına karşın...

* Yıldız dergi gözlüğünce

* Azımsanmayacak kadar ölmüşüm!
* Azımsanmayacak kadar ölüyüm!

* Geliyorlar, bu evde doğan yeni bir ölümü görmeye; koşarak, düşe kalka yuvarlanarak, sürünerek... Nasıl olursa olsun görmek için bu eski dostların yeni dostlarını ve göstermek için kendi dirimlerinin tutsaklarını — geliyorlar! Uyuyan ağrının düşün imgelerinin arkeğin belleğin taş tokmaklarını duymaya geliyorlar. Ölüm sessizliği, taş ve tüy tokmak evden ayrılabilecekleri sevmiyorlar canlıyı tüy

* Azımsanmayacak kadar ölmüşüm!
* Azımsanmayacak denli ölüyüm!

* Geliyorlar, bu evde doğan yeni bir ölümü görmeye; koşarak, düşe kalka yuvarlanarak, sürünerek... Nasıl olursa olsun; görmek için bu eski dostların yeni cesetlerini ve göstermek için kendi dirimlerinin kıvılcımlarını. Geliyorlar! Uyuyan arzunun düşün imgelemenin anlağın belleğin leş kokularını duymaya geliyorlar. Ölüm sessizliği, toz ve küf kokan evden ayrıldıklarında seviniyorlar canlıyız diye.

* Gerçekliğin benim düşlerimden bir ayrımı yok. Öylesine ince delikli bir ağ; bu üzerimize kapanan, kapanan, kapanan

bu KAPAN!

* Gömütün kapağı hep açık, ölünceye dek –yaşadıkça uçuşan anları, düşünceyi ve duyumları bir bir atıyoruz içeri, sonra, hiçbir şey biriktirilemez, üretilemez duruma geldiğinde kendimiz giriyoruz ve örtüyoruz kapağı üzerimize.

* Uzun Tobruk gecelerinde şantiye alanında garip makinelerin arasından geçerek, su arıtma havuzlarına bakardık, ay ışığında yüzümüz yansımazdı. Teknoloji olgusu, ona yaklaşamama, bütünüyle kavrayamama

* Gerçekliğin benim düşlerimden bir ayrımı yok - Öylesine ince detaylı bir ağ ki bu üçgenimize kapanan, kapanan, kapanan bu KAPAN!

* Gömütün kapağı hep açık, ölünceye dek yaşadıkça uçuşan anları, düşünceyi ve duyumları bir bir akıpgay içeri, sonra, hiçbir şey biriktirilmeyi, üretilmeyi durana gelebilişinde derdimiz gücümüzü ve örtüyoruz kapağı üçgenimize.

* Uzun Tobruk gecelerinde şantiye alanında garip makinelerin arasından geçerek, su arıtma tavuklarına bakarak ay ışığında yüzümüz yarasaya dönüyor - Tekno-ağı olgusu, ona yaklaşamama, bütünüyle kavrayamama

Godard filmlerindeki grotesque görüntüleri: hadi ladrak, geceleri ve gündüzleri. Godard çalışan işçilerin, devinen makinelerin üstüne ağır söyüklüğü bindiriverir, sarsıcı bir karşıtlık / kaçınılmazlığın yakalayabilmek, gösterebilmek için -

Emek - üretim - aşk - tüketim

* Kapı aralarında metal gerçekler -
Boğuşan çocuk - yarı soyulmuş
kazıklararası taşlar yumurtaları -
dolaşlara sallanan kanlı etler -

Godard filmlerindeki *grotesque* görüntüleri hatırlatırdı, geceleri ve gündüzleri. Godard çalışan işçilerin, devinen makinelerin üstüne aşk sözcükleri bindiriverir, çarpıcı bir karşıtlık/koşutluğu yakalayabilmek, gösterebilmek için. Emek-üretim-aşk-tükeniş.

* Kapı aralarında metal çerçeveler –boğulan çocuk– zarı soyularak kaşıklanan koçlar yumurtaları– dolaplara saklanan kanlı etler.

* Yaşam öykülerine uzaktan baktığımızda algıladığımız, kurmaca ve gerçeklik alaşımının aşılamazlığı...

* Öykü anlatmak derin ve alışılmışın dışında bir din duygusuyla gerçekleştirilebilir.

* Yaşamlarımız kısa mesafelerde bir kuş uçuşu kadar (göçebilen kuşların yolları ve kargalara verilen yaşam payı dışında) genç yaz ve yaşlı bahar arasında ufalanan bir yaprağınki denli rüzgârlara açık. Bu bilgi bizi, inlerimizden çıkararak (kimi zaman da tam tersi) altruizm adlı meydana gönderiyor. Belki meydan bir pazar yeridir, belki de yetişkin maskelerini sorumluluk duygusuyla

* Yazarın öykülerine uyaktan bakışımızla algılayışımız, kurmaca ve gerçeklik alışımızın açılamayışı.

* Öykü anlatmak derin ve alışılmışın dışında bir dil duyarlığıyla gerçekleştirilebilir.

* Yazarlarımız kısa mesafelerde bir kuş uçuşu kadar (göçebe kuşların yolları ve konaklara verilen yazarın göçü dışında,) genç yaş ve yaşlı bakar arasında uçulanan bir yaşçağınki deneli tüyçelere açık. Bu bilgi bizi, inlerimizden çıkararak (kimi zaman da tam tersi) aldırışsızlık meydana göndermiyor. Belli meydan bir yazar yerdir, belki de yetişkin maskelerini sorumluluk duygusuyla

yüzlerimize yerleştirdiğimiz bir çocuk bahçesi ---

* Açılmak - açmak -
Göğe, yeryüzüne, sokağa, insanlara, düşünceye, geçmişe geleceğe ve şimdi'ye açılmak -- Dünyaya yönelik tehdit oklarına hafif bir tebessümle bakmak - Tebessüm şimdi-geçici ile evrensel-kalıcı olan arasındaki ayrımı görebilmek ve öğrenebilmek imidir.

* Nemesis, arzuyu sorgular: Kızıl Derili Danaid'lerin, suçları onları ateş yeraltına, kocalarının ruhları sonsuz bir kovalamacada devinebilir kılar →

yüzlerimize yerleştirdiğimiz bir çocuk bahçesi...

* Açılmak -açmak- göğe, yerküreye, suküreye, insanlara, düşünceye, geçmişe, gelecek ve şimdi'ye açılmak. Dünyaya yönelik tehdit oklarına hafif bir tebessümle bakmak. Tebessüm, güncel-geçici ile evrensel-kalıcı olan arasındaki ayrımı görebilmek ve özümseyebilmenin imidir.

* *Nemesis*, arzuyu sorgular; fıçısı deliktir Danaidlerin, suçları onları atar yeraltına, kocalarının ruhları sonsuz bir kovalamacada devindirir kolları[35]

35 Cümle arka sayfanın en altında devam ediyor.

* Kısacık bacaklarla uzuncuk kollar birbirlerini görmeden mavi taşları ufaladılar. Yavaşça yavaşça ve umutsuzca devindikleri için, sözcükler sayfalarda böylesine zorlukla yer edinebildiler.

* Sonsuz bir mevsimdi. Zaman yerin uç ışığında beliriyordu gümüş rengi ve kaygan bir im olarak. Çarpık ve bildik güzler geçmişti, ay mezarlığının duvarları yapılıyordu. Ama soru hâlâ bitmemişti. "Katil kimdir?" ve onun türevi; "Katledilen kim?" "Ceset belli mi?" "Denizin içini oluşturan büyük ceset kim?"

* Hiç dolmayacak fıçının biçimini hangi ve ne kadar suyla ölçmeye.

/

* Kısacık bacaklarla uyuruk kollar birbirlerini görmeden mavi taşları yakalarlar. Yavaşça yavaşça ve unutmaya devindikleri için ~~kar~~ sözükler sayfalarda böylesine yorulmaya yeredinebilirler.

+ Şeyin bir merkezinde. Zaman yerin ışığında belirmeyerek güneş rengi ve kayan bir ip olarak. Garip ve birbirine güçler geçmişti, ay ışığı çiğnenen duvarları yapılıyordu. Ama soru hala bitmemişti. "Kabil kimdir?" ve ~~Ömer~~ türevi; "Katledilen kim?" Cesaret belli mi? Dünyayı iyi okuyan büyük cesaret kim?

* Bir salınmayacak fişeğin büyümüş hayli ve ne kadar suyla ölçmeye.

x

* Malina – Ingeborg Bachmann
BFS yayınları, 1985. çev. Ahmet Cemal

Bir kadın bütün parçalarımız, yarımız akıl ve hiç sarsılmayacak açıklığıyla yaşamış bir kadın ... içinden rastlantıyla geçtiği geçirdiği zamanlar, durumlar, ilişkiler yaralar açıkça, kaçınılmaz olan dille göğe bir fırça bir ay ve bir çizgi yapmak ve sonra delirmek görevi ... Bütün romana yayılan yarma/yakma motifi ölümün bir kehaneti sanki. Nostalgik bir Domenico'sun, Zelda, Almanya'daki Türk işçi kızı ya da kaba kimliksiz niceliğine eklenen bir ölüm biçimi Bachmann'ın kitabında. Kendilerini ölmeden ceset olarak algılayanlar intiharlarını başkalarının bir vasiyeti gerçekleştireceği gibi gerçekleştirir.

Malina
Ingeborg Bachmann
BFS Yayınları, 1985.
Çeviren: Ahmet Cemal

Bir kadın, bütün parçalanmış, yanmış aklı ve hiç sarsılmayacak açıklığıyla yazmış bir kadın... İçinden rastlantıyla geçtiği geçirildiği zamanlar, durumlar, ilişkiler yaralar açtıkça, kaçınılmaz olan dille göğe bir güneş bir ay ve bir çizgi yapmak ve sonra delirmek görevi... Bütün romana yayılan yanma/yakma motifi ölümünün bir kehaneti sanki. *Nostalghia*'nın Domenico'su, Zelda, Almanya'daki Türk işçi kızı ve daha kimbilir nicelerine eklenen bir ölüm biçimi Bachmann'ınki de. Kendilerini ölmeden ceset olarak algılayanlar intiharlarını başkalarının bir vasiyeti gerçekleştireceği gibi gerçekleştirir.

Ölüm yaşarken vardır, olmuştur, cesedi yakarak ortadan kaldırmak gerekir. Domenico'nun naive çığlık/dilekleri Ingeborg'un çocuksu masalı...

"Bir gün gelecek..."

ama Kagran (*chagrin*) acılar kraliçesi bir günün gelmeyeceğini çok önceden bilmektedir, cinayet doğurulmuş olmaktır, kan davası –kana karşı işlenen suç ve bu suçtan alınması gereken öç ayın halesini bütünler, kendini ateşe atarak...

"...Exultate Jubilate" bir kitap yazacaktır anlatıcı.

Exultate – Çoşkulu sevinç ve zafer nidası

Jubilate – Zeburda 100. mezmur...

Ölüm yaşarken vardır, ölmüşler cesedi yakarak ortadan kaldırmak gerekir.

Demirciosun naive çiftlik/dilekleri

İşgeberg'in çocuksu masalı ...

"Bir gün gelecek ..."

ama Kagrar (Chagrin -) Adası Fransızcası bir şeyin gelmeyeceğini çok önceden bilmektedir, cinayet işlenmiş olmaktır, kan davası - kara karşı işleyen zaman ve bu suçtan alınması gereken üç ayın hatasını bütünler, kendini atışa atarak ...

"... Exultate Jubilate" bir kitap yazacaktır aslında.

Coşkulu - sevinç ve zafer nidası (Exultate)

Jubilate - Zebur'da 100. mezmur ...

Sf. 73. "-- Düşünmeni önpördükleri şeyleri de düşünebilmekten dönüyle acizim, bir tarihi, bir işi, bir randevuyu, sabahın altında mutsuzluğumun sınırsızlığından daha açık ve seçik algıladığım bir şey yok, çünkü asla tesirsiz kalmayan bir acı, hakedilmiş, hüzünlü bir lifini saran bir acı, hüzünün uçlarına eşit oranda dağıtılmakta, her zaman. Çok yorgunum, evet, size söyleyebilirim, çok yorgunum..."

Sf. 75. "... Tek bir cümle, artık kendisine olan olmuş insana güvence vermeye yetermi ki? Bu dünyadan olmayan bir güvence gerek..."

Sf. 97 "-- Çünkü başkalarının buna zamanı yok, onlar ülkelerinde oturuyorlar, çalıştıkları, planlar yaptıkları, eylemeye giriştikleri ülkelerinde, onlar, yani

Sf. 73 “Düşünmemi öngördükleri şeyleri de düşünebilmekten tümüyle acizim, bir tarihi, bir işi, bir randevuyu, sabahın altısında mutsuzluğumun sınırsızlığından daha açık ve seçik algıladığım bir şey yok, çünkü asla kesilmek bilmeyen bir acı, hakedilmiş, tüm benliğimi saran bir acı, tüm sinir uçlarına eşit oranda dağıtılmakta, her zaman. Çok yorgunum, evet, size söyleyebilirim, çok yorgunum.”

Sf. 75 “Tek bir cümle, artık kendisine olan olmuş insana güvence vermeye yeter mi ki? Bu dünyadan olmayan bir güvence gerek.”

Sf. 97 “Çünkü başkalarının buna zamanı yok, onlar ülkelerinde oturuyorlar, çalıştıkları, planlar yaptıkları, eyleme giriştikleri ülkelerinde, onlar, yani

gerçek anlamda zamanın dışında olanlar; çünkü onlar dilsiz, tüm zamanlarda egemenliklerini sürdürenler, yalnızca dilsiz olanlardır. Size korkunç bir sır vereceğim: dil ceza demektir. Her şey dile geçmek zorundadır ve her şey suçuna ve bu suçun kapsamına göre, yine dil içinde yitip gitmek zorundadır." (Suçun yargılanması kaçınılmaz!)

Sf. 141 "Benim üzerime pazarlık yapılamaz. Bana yabancı ve zararı dokunan adetleri kimse benimsetemez. Pabuçlarımı çıkarmamı isteyen Tayland Büyükelçisi bile... Ama sen biliyorsun bu eski öyküyü. Ben pabuçlarımı çıkartmam. Önyargılarımı açıklamam. Onlar vardır bende, o kadar. Üstümdekileri kendim çıkartmayı yeğlerim, pabuçlara varana değin. Benim kendi adetlerim günün birinde gerçekten bir istem ileri sürecek olursa, o zaman

gerçek anlamda zamanın dışında olanlar; çünkü onlar dilsiz, tüm zamanlarda eğemenliklerini sürdürenler, yalnızca dilsiz olanlardır. Size korkunç bir sır vereceğim: dil ceza demektir. Her-şey dile geçmek zorundadır ve her şey suçuna ve bu suçun kapsamına göre, yine dil içinde yitip gitmek zorundadır..." (Suçun yargılanması kaçınılmaz!)

* Sf. 141. "... Benim üzerime pazarlık yapılamaz. Bana yabancı ve garip gelecek adetleri kimse benimsetemez. Pabuçlarımı çıkarmamı isteyen Tayland Büyükelçisi bile... ama sen biliyorsun bu eski öykünü. Ben, pabuçlarımı çıkartmam. Önyargılarımı açıklamam. Onlar vardır benden, o kadar. Üstün değerleri kendim çıkartmayı geçtim, pabuçlara varana değin. Benim bazı adetlerim şurun üstünde gerçekten bir isteri ileri sürecek olursa, o zaman

şu demekti benim için: "Ne varsa, hepsini ateşe atıp yak, paçuçlarına varana değin..."

Sf. 142 "... Ayrılma isteği olmadan, hiçbir ayrılma parçalanmaz..."

"... Benim bakımımdan sen iç dünyanda gerilere gittin, o kadar; eskiler birlikte olduğumuz o zamanlara karışıp gittin ve orada senin şimdi bir gerçeklik resmin durmakta, sonraki olayların ve benim bu olaylara ilişkin düşüncelerimin artık hiç bozamayacağı bir resim. Bu resim, benim içimdeki büyük anıt-mezarda, düşsel figürlerin, bir anda canlanıp aynı hızla ölüme koşan figürlerin resimlerinin yanında duruyor şimdi."

Sf. 145. "... Doğru sözcükleri bulacağım, sözcüklerin kara büyüsünü unutacağım, ivan'a onun önündeki her zamanki

şu demektir benim için; Nen varsa, hepsini ateşe atıp yak, pabuçlarına varana değin...”

Sf. 142 “Ayrılma isteği olmadan, hiçbir ayrılma gerçekleşemez.” “Benim bakımımdan sen iç dünyamda gerilere gittin, o kadar; eskiden birlikte olduğumuz o zamanlara karışıp gittin ve orada senin şimdi gençlik resmin durmakta, sonraki olayların ve benim bu olaylara ilişkin düşüncelerimin artık hiç bozamayacağı bir resim. Bu resim, benim içimdeki büyük anıt-mezarda düşsel kişilerin, bir anda canlanıp aynı hızla ölüme koşan figürlerin resimlerinin yanında duruyor şimdi.”

Sf. 145 “Doğru sözcükleri bulacağım, sözcüklerin kara büyüsünü unutacağım, İvan’a onun önündeki her zamanki

saf dilliliğimle yazacağım, tıpkı bizim memleketteki köylü kızlarının sevgililerine yazdıkları gibi, tıpkı kraliçelerin, hiç sıkılganlık duymaksızın, seçtikleri erkeğe yazdıkları gibi. Tıpkı affedilmelerinin olanaksızlığını bilen mahkumlar gibi, bir af dilekçesi yazacağım."

İkinci Bölüm
Üçüncü Adam

Sf. 171 "Burası öldürülmüş kız çocukların mezarlığıdır."

Sf. 173 "Ancak babam, benim hayır diye bağırmama son vermek için parmaklarını, kısa, tıkız, sert parmaklarını gözlerime sokuyor: kör oldum, ama ilerlemek zorundayım."

Sf. 174 "Buzdan ateşe gelmiş olduğum ve ateşte eridiğim için, erimekte olan bir kafam olduğu için, tüm gücümü topluyorum, hiyerarşi sırasına göre seslenmek

Sefdilliğimle yayacağım, tıpkı bizim memleketteki köylü kızlarının gençlerine yaydıkları gibi, tıpkı kraliçelerin, hiç akıl karıştırmaksızın, seçtikleri erkeğe yaydıkları gibi. Tıpkı affedilmelerinin olanaksızlığını bilen mahkumlar gibi, bir af dilekçesi yayacağım."

İkinci Bölüm
Üçüncü Adam

Sf. 171. "Burası öğretilmiş köy çocuklarının meyarlığıdır."

173 "Ancak babam, benim hayır diye bağırmama son vermek için, parmaklarını kısa, ıslık, sert parmaklarını gözlerime soktu. Kör oldum, ama ilerlemek zorundaydım."

174 "... Bugün ateşe gelmiş olduğum ve ateşte eridiğim için, erimekte olan bir kafam olduğu için, tüm güçümü toplayarak, hiyerarşi sırasına göre saflanmak

yorumdayım, çünkü karşı büyüyü oluşturan şey sırrın kendisi."

Sf. 176 "... derinliğine, alabildiğine derinliğine donmuş olan bir göl; ben, telefon kablosuyla suda asılıyım, bağlantım yalnızca bu kablo aracılığıyla. .... İnsan suda yaşayan uzun dişiyle telefonla konuşabilir. Acele acele ve su yutarak konuşuyorum."

177 - "... annemin her şeyi bildiği, kana karşı işlenmiş bir günah; " " " " " vardır ortada, buna karşın annemden yine de öteki çiçekleri de isteneke geliyor içinden."

183 - "Ve bir avuç kanla - bütün bilgilerim, bu bir avuç kandan ibaret - suyun üstünden gidiyorum ve babam peşimden gelemiyor."

zorundayım, çünkü karşı büyüyü oluşturan şey, sıranın kendisi."

Sf. 176 "Derinliğine, alabildiğine derinliğine donmuş olan bir göl; ben, telefon kablosuyla suda asılıyım, bağlantım yalnızca bu kablo aracılığıyla... İnsan sudayken suyun dışıyla telefonda konuşabilir. Acele acele ve su yutarak konuşuyorum."

Sf. 177 "Annemin her şeyi bildiği, kana karşı işlenmiş bir günah; kana karşı işlenmiş bir günah vardı ortada, buna karşın annemden yine de öteki çiçekleri de istemek geliyor içimden."

Sf. 183 "Ve bir avuç kumla –tüm bilgilerim, bu bir avuç kumdan ibaret– suyun üstünden gidiyorum ve babam peşimden gelemiyor."

Sf. 193 “Pencerenin önü karanlık, pencereyi açamıyorum ve yüzümü cama yapıştırıyorum, dışarda hemen hiçbir şey görünmüyor. Koyu renkli birikintinin bir göl olabileceğini ağır ağır düşünebiliyorum, ve sarhoş adamların bugün üstünde bir koro parçası söylediklerini duyuyorum. Arkamdan babamın geldiğini biliyorum, beni öldüreceğine yemin etti; beni dışarı bakarken gafil avlamasın diye, hemen uzun ve ağır perdeyle pencerenin arasına giriyorum, ama bilmemem gerekeni biliyorum artık: gölün kıyısında öldürülmüş kız çocuklarının mezarlığı var.”

Sf. 200 “Babam o korkunç dağınıklığın ortasında, yerde uyuyakalmış, herşey kırılmış, berbat olmuş, babamın yanına o korkunç dağınıklığın içine uzanıyorum, çünkü benim yerim burası, sönmüş hüzünlü ve yaşlı, uyumakta olan babamın yanı. Ve ona bakmanın bana tiksinti vermesine karşın

Sf. 193. "Pencerenin önü karanlık, pencereyi açamıyorum ve yüzümü cama yapıştırıyorum dışarda hemen hiçbir şey görünmüyor. Kayu rengi bir sisin bir göl olabileceğini güç güç düşünebiliyorum, ve sarhoş adamların bugaça üstünde bir koro parçası söylediklerini duyuyorum. Arkamdan babamın geldiğini biliyorum, beni öldüreceğine yemin etti. Beni dışarı bakarken şaşırtıp arkamdan üşüyeceğini hemen uyuz ve ağır perdeyle pencerenin arasına giriyorum, ama bilmemem gereken şeyleri biliyorum artık: Gölün kıyısında öldürülmüş kuş çeşitlerinin negatifi var."

Sf. 200 "-- babam o korkunç dağınıklığın ortasında, yerde uyuyakalmış, her şey karışmış, berbat olmuş, babamın yanına o korkunç dağınıklığın içine uzanıyorum, çünkü benim yerim burası, sarmış büyümüş ve yaşlı uzamakla olan babamın yanı. Ve ona bakmanın bana hiçbirşey vermesine karşın,

bunu yapmak zorunda değilim daha hayati tehlikenin yüzünde yaşıyı olduğunu bilmek zorunda değilim ve korkuyorum, ama her zamankinden başka türlü korkuyorum çünkü kötülük, tanımadığım bir yüzde yaşıyı, sürünerek kendisine doğru gittiğim adam, ellerine toprak yapışmış olan yabanıl bir adam. Nasıl geldim bu duruma, onun gücüne nasıl boyun eğdim, kimin gücüne boyun eğdim? Bilinçaltımın içerisinde, bir tuzak değil yer tabanı ama tuzak çok büyük, korkuyor hemen kaçmıyorum, asla yabanıl bir adam söz konusu olmamalı, beşeri olmuş olmamalı. Bu tuzak doğru olmaz, olmamalı."

sf. 203 "Yeni kuş cinayetleri geldi şimdiden en önemli cinayetlerinde gösterilmekte!"

bunu yapmak zorundayım daha hangi tehlikenin yüzünde yazılı olduğunu bilmek zorundayım ve korkuyorum, ama her zamankinden başka türlü korkuyorum, çünkü kötülük, tanımadığım bir yüzde yazılı, sürünerek kendisine doğru gittiğim adam, ellerine toprak yapışmış olan yabancı bir adam. Nasıl geldim ben buraya, onun gücüne nasıl boyun eğdim, kimin gücüne boyun eğdim? Bitkinliğim içerisinde, bir kuşku doğuyor kafamda, ama kuşku çok büyük, kuşkuyu hemen bastırıyorum, asla yabancı bir adam söz konusu olmamalı, boşuna olmuş olmamalı. Bu kuşku doğru olamaz, olmamalı."

Sf. 203 "Yeni kış cinayetleri geldi şimdiden en önemli cinayetevlerinde gösterilmekte."

Sf. 205 “Vahşetle şehvetin birbirine ne denli yakın olduğunu biliyor.”

Sf. 208 “Ben, babamın yuvarladığı çığın altında kaldım.”

Sf. 209 “Yaşayacak bir Niçin’i bulunan, hemen tüm nasıllara dayanabilir.”

Sf. 212 “Babamın çılgınlığı yüzünden yandım ve öldüm.”

Sf. 215 “...hem çevremde, hem de çevremin uzağında herkesin beklediğini gördüm, başkaca bir şey yapmıyorlar, özel bir çaba harcamıyorlar, birbirlerinin eline uyku haplarını, tıraş bıçaklarını tutuşturuyorlar, insanın ne yaptığının bilincinde olmaksızın kayalıklarda gezintiye çıkmasını, hareket halindeki bir trende sarhoşken kapıyı açmasını, ya da bir hastalığın başlamasını sağlıyorlar. Yeterince uzun bir süre beklendikten sonra, bir çöküş geliyor, uzun ya da kısa süren bir son geliyor. Kimileri buna karşın hayatta

205 "... vahşetle ikisi birbirine ne derli yakın olduğunu biliyor."

208 "... Ben, babamın yuvarlediği çığın altında kaldım."

209 "... Yaşayacak bir Niğiri'yi bulunan, hemen dün nasıllara dayanabilir."

212 "Babamın çılgınlığı yüzünden yedi yıl öldüm."

215 "... hem çevremde, hem de çevremin uyağında herkesin beklediğini gördüm, başkaca bir şey yapmıyorlar, özel bir çaba harcamıyorlar, birbirlerinin eline uyku haplarını, traş bıçaklarını tutuşturuyorlar, insanın ne yaptığının bilincinde olmaksızın kayaklarda gezintiye çıkmasını, hareket halindeki bir trende sarhoşken kapıyı açmasını, ya da bir hastalığın başlamasını sağlıyorlar. Yeterince uyun bir süre beklendikten sonra, bir çığlık geliyor, uyun ya da kısa süren bir son geliyor. Kimileri buna karşın hayatta

kalabiliyor, ama yalnızca hayatta kalabiliyor.

217. "İki şıktan birini seçeceğim, ya onu tarafından parçalanmak, ya da en derin olduğu noktada nehre girmek. Karadeniz önünde, babamın ağzında tay baldırı. Ama Karadeniz'e benden üç kan damlası düştü; bunlar, tarihin son damlalarıydı."

222. "Üç kare sert, parlak taş, bana en yüksek makam tarafından fırlatılmış ve o makam üzerinde babamın bile bir etkisi yok; her taşın hangi mesajı ilettiğini yalnızca ben biliyorum. Kırmızımsı renkte, içinde sürekli genç şimşekler çaktığı, hücreye şiirden düşmüş dar taş, şöyle diyor: Hayret ederek yaşamak. İçinde tüm mavilerin çakıp söndüğü ikinci mavi taşın mesajı: Hayret ederek yaşamak. Ve ben bu arada elimde üçüncü taşı, beyaz ve parlak olan

kalabiliyor, ama yalnızca hayatta kalabiliyor.”

Sf. 217 “İki şıktan birini seçeceğim, ya onun tarafından parçalanmak, ya da en derin olduğu noktada nehre girmek. Karadeniz’in önünde, babamın ağzında kayboldum. Ama Karadeniz’e benden üç kan damlası düştü; bunlar, kanımın son damlalarıydı.”

Sf. 222 “Üç tane sert, parlak taş, bana en yüksek makam tarafından fırlatılmış ve o makam üzerinde babamın bile bir etkisi yok; her taşın hangi mesajı ilettiğini yalnızca ben biliyorum. Kırmızımsı renkte, içinde sürekli genç şimşeklerin çaktığı, hücreye gökten düşmüş olan taş, şöyle diyor: Hayret ederek yaşamak. İçinde tüm mavilerin çakıp söndüğü ikinci mavi taşın mesajı: Hayret ederek yazmak. Ve ben bu arada elimde üçüncü taşı, beyaz ve parlak olan

üçüncü taşı tutuyorum, o taşın buraya düşmesini kimse, dahası babam bile engelleyemedi, ama hücrenin içi o denli kararıyor ki, üçüncü taşın mesajı dile gelemiyor. Taş artık görünmüyor. Son mesajı kurtuluşumdan sonra öğreneceğim." (2001, 2010 – Karataş)

Sf. 226 "Babam önce annemin giysilerini çıkarıyor, benden o denli uzakta ki, bunların altında hangi giysi olduğunu bilmiyorum, giysilerini sürekli olarak değiştiriyor, sabah karanlığında, bir mezbahanın önünde, üstünde kan lekeleri olan bir kesimci önlüğü takmış, üstündeki kırmızı cellat peleriniyle sehpanın merdivenlerinden çıkıyor, elektrikli tel örgülerin önünde gümüş rengi ve kara giysiler, kara çizmeler giymiş, bir yükleme rampasının önünde, bir nöbetçi kulesinde giysilerini kırbaçlarla, tüfeklerle, enseden vurmaya yarayan tabancalarla tamamlıyor, giysiler, en karanlık gecelerde, kan lekeleri içerisinde ve dehşet atmosferinde giyiliyor."

"*... [Every] woman adores a Fascist, [the] boot [in the] face.*"
Sylvia Plath

üçüncü taşı tutuyorum, o taşın buraya düşmesini istesem, dahası babam bile engelleyemezdi, ama kürenin içi o derli toplu duruyor ki, üçüncü taşın mesajı dile gelmiyor. Taş artık görünmüyor. Son mesajı kurtuluşumdan sonra öğreneceğim." (2001, 2010 - karatoş)

226 "Babam önce annemin giysilerini çıkarıyor, benden o derli uyaklı, kusların altında hangi giysi olduğunu bilmiyorum, giysilerini sürekli olarak değiştiriyor, sabah karanlığında, bir meşbahanın önünde, üstünde kan lekeleri olan bir kesimci önlüğü takmış, üstündeki kırmızı cellat gözlüğüyle sehpanın merdivenlerinden çıkıyor, elektrikli tel örgülerin önünde gümüş rengi ve kara giysiler, kara eşofmanlar giymiş, bir yükleme rampasının önünde, bir nöbetçi kulübesinde giysilerini kurbağalarla, kifellerle, eneden vurmaya yatan tabancalarla tamamlıyor, giysiler, en karanlık gecelerde, kan lekeleri içerisinde ve dehşet atmosferinde giyiliyor."

"... Each woman adores a fascist
the boot in her face. S.P."

* Adam Dergisi - Aralık sayısı

Resim ve Zaman

John Berger

+ "... resim yapmak gelecekte o resme bakılacak anları kurma sürecinden başka bir şey değildir. Gerçekte, ressamın düşlediği ne olursa olsun, bu anlar kimseyle önceden belirlenemez. Bu anlar hiçbir zaman resmin kendisiyle de tam olarak doldurulamaz. Buna rağmen, resim gene de bu anlara seslenir.

+ "... Görsel bir im, eğer bir maske ya da bir gizlenme aracı olarak kullanılmamışsa, her zaman bir yokluğun yorumudur. Tanımlama tanımlananın yokluğunu yorumlar. Görünüşlere dayanan görsel imler, her zaman bir göğdeş yitişin sözünü eder.

+ "... Öyküler, şiir, müzik zamanın bir parçasıdırlar ve onun içinde

Adam dergisi – Aralık sayısı
Resim ve Zaman
John Berger

* “Resim yapmak gelecekte o resme bakılacak anları kurma sürecinden başka bir şey değildir. Gerçekte, ressamın düşlediği ne olursa olsun, bu anlar tümüyle önceden belirlenemez. Bu anlar hiçbir zaman resmin kendisiyle de tam olarak doldurulamaz. Buna rağmen, resim gene de bu anlara seslenir.”

* “Görsel bir im, eğer bir maske ya da bir gizlenme aracı olarak kullanılmamışsa, her zaman bir yokluğun yorumudur. Tanımlama tanımlananın yokluğunu yorumlar. Görünüşlere dayanan görsel imler, her zaman bir gözden yitişin sözünü eder.”

* “Öyküler, şiir, müzik, zamanın bir parçasıdırlar ve onun içinde

devinirler. Durağan görsel im ise zamanı kendi içinde yadsır. Bu yüzden de zamanın dışına ve zaman içinde yaptığı kehanetler de daha şaşırtıcıdır."

* "Tarih değişme demektir. Yinelenen ise tarihin özneleri ve nesneleridir." Tarih fiilin kendisidir, fiilin özneler ve nesnelerle olan ilişkisinden doğan akış.

* "Resimsel sanatın bu gücü olmasaydı, geçici nesneleri zamandışılık diliyle anlatma gücüne sahip olmasaydı, ne din adamları, ne de yönetici sınıflar bu sanatla ilgilenirlerdi."

* Küçük İskender'e (Över) sorular –K.İ.'nin son yanıtı– "Hiç[biri] miz mutluluğun resmini yapamayacağız. Bu yazgıyla yaşamak ve isyan etmek benim hızımın, utancımın tanımıdır."

devirirler. Durağan görsel ise zamanı kendi içinde yadsır. Bu yüzden de zamanın dışına ve zaman içinde yaptığı kahanetler de daha paçırtıcıdır."

* "Tarih değişime denektir. Yineleme ise tarihin öğeleri ve nesneleridir."

Tarih fiilin kendisidir, fiilin öğeler ve nesnelerle olan ilişkisinden doğar akış.

* "Resimsel sanatın bu güçün olmasaydı, geçici nesneleri zamandışılık diliyle anlatma gücüne sahip olmasaydı, ne dün adamları, ne de yöneticiler bu sanatla ilgilenirlerdi.

(Över)

* Küçük İskender'e sorular_ kitabın son yarısı- "...ilişkiniz mutluluğun resmini yapamayacağız. Bu yaşayışla yaşamak ve isyan etmek benim bilgimin, duyarımın tanımıdır.

* "Nereye gittiğini bilmiyorsan, desin bir başın yok demektir. O bayda öğrenirdin."
"Dava" sözünden

* Sefil kuleler den uçan acıları söyleyerler

* "Varoluşun içinde evren küçük bir kusurdur."
P. Valéry

* Tarkovski dünyayla tanışma ilkesi olarak "Anne bak çuçuk kuşu" örneğini veriyor. Sonra bir pencereye soluğunu üfleyerek buğulandırdığım camda
"Anne bak çöpçü"
"Anne bak sinek"
"Anne bak polis"
dediğini anımsıyorum.

* "Nereye gittiğini bilmiyorsan derin bir bağın yok demektir. Olsaydı, öğrenirdin." (*Dava* filminden.)

* Sefil kulelerden uçan acıları gözleyenler

* "Varoluşun içinde evren küçük bir kusurdur."
Paul Valéry

* Tarkovski dünyayla tanışma tümcesi olarak "Anne bak guguk kuşu" örneğini veriyor. Bense bir pencereye soluğumu üfleyerek bulandırdığım camda,
"Anne bak çöpçü"
"Anne bak sinak"[38]
"Anne bak polis"
dediğimi anımsıyorum.

38 "Sinak" kelimesinde yazım hatası yok. Nilgün Marmara bu anıyı "anne bak sinak," dediği şeklinde anlatırmış.

* Patina – eski tunç ya da bakır eşyalarda oluşan yeşil pas.

Saba – (Japonca) pas. Yaşlanmanın büyüleyici izleri (sembolik olarak.)

"Anıların dev binasını canlandıralım."
Marcel Proust
Tarkovski sinema sanatını anıların dev binasını canlandırmak olarak görüyor.

* Gözün elmasına yürürdü.[37]

* Beduh – büyülü mektup sözcüğü
(varsın diye yerine)

* Tarih – bitimsiz bir fuhuşun evrensel dedikodusu.
↓
Mitoloji

37 Nilgün Marmara bu cümleyi *Beduh I* yazısında kullanmış. Nisan 1987, *Hürriyet Gösteri*.

* Patina - eski bronz yada bakır eşyalarda oluşan yeşil pas.

Saba - (Japonca) pas. Yaşlanmanın büyüleyici izleri (sembolik olarak.)

"Anıların dev sinemasını canlandıralım."
M. Proust

Tarkovski sinema sanatını anıların dev sinemasını canlandırmak olarak görüyor.

* Sözün elmasına yürürdü

* Beduh - büyülü mistik sözcük
(varsa diye yazdım)

* Tarih - bitimsiz bir fenomen
↓ evrensel determinizm
Mitoloji

* "Hayır, hayır bana değil
Komşuya uçtu şemsiye."
Haiku

* Plenty -
Yön: Fred Schepisi
Oyun: M. Streep
İstek aşkınlaşma ilişkisi - gam belâsında
bulunan sorgulanması, bir kadının,
İngiliz Dışişlerinin buranın karanması.

* Yaşama uğraşı

* Zamanın sınırında bitirmiş
bir uçur kuşat yarışı
* Yukarı bayırın işitmeyişi söyleşilerde

* Körlerin sezgisi.

* “Hayır, hayır bana değil
Komşuya uçtu şemsiye.” Haiku

* *Plenty*
Yönetmen: Fred Schepisi
Oyuncu: Meryl Streep
İsteri aşkınlaşma ilişkisi –gam beldesinde bolluğun sorgulanması, bir kadının, İngiliz Dışişleri’nin burnunu kanatması.

* ~~Yazgının uşağı~~[38]

* Zamanın suyunda bitimsiz
bir uzun kürek yarışı

* Yukarı boyların işitmezliği sözlüklerde

* Körlerin sevişmesi.

38 “Düşü Ne Biliyorum” şiiri için eskiz. *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 175.

* Bu kürenin kapanmışlığına aldanma
~~açıldığında tek boyutlu düzlüktür o.~~[39]

* ~~Örümcek salyası kablolar~~[40]
* ~~Fil kuyruğu gerdanlıklar~~[41]

* Regaip Kandili'nde "İyi ki doğdun Muhammet" şarkısını söyledik ve çok eğlendik.

* Billur kafatası[42]

* Ey kadim Süryani,

* Doğmuş olmak bir referans mektubunu nereye ve kime götüreceğimizi bilememektir.[43]

* Kervansaray hummasına tutuldum. Bunu yalnızca Ebu Nidal biliyor. Karyatidlerinse asla haberleri yok.

39 "Düşü Ne Biliyorum" şiirinin son hali için bkz. *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 175.
40 "Düşü Ne Biliyorum" şiiri.
41 "Düşü Ne Biliyorum" şiiri.
42 "Mal di Luna" şiiri. Şiirin son hali için bkz. *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 177.
43 Nilgün Marmara bu cümleyi Nisan 1987'de, *Hürriyet Gösteri*'de yayınlanan *Beduh I* isimli yazısında da kullanmış.

* Bu kitabın kapanmışlığına aldanma
  ... dışında tek boyutlu düzlüktür.01

* Örümcek ağları kablolar
* Fil kuyruğu perdelikler

* Kayıp kendinde "iyiliksever Muhammet"
  parçası söyledik ve çok eğlendik.
* Gülen kafatası

* Eş kadın dünyası,

* Rejimsiz olmak bir referans merkezinin
  nerede ve kime gözü açık olduğunu
  bilememektir.

* Kervansaray hanımsofrası dostluğum - Bana
  yalnızca Ebu Nidal biliyor.
  Karyatidler ise asla haberleri
  yok.

Düşün
* Bir müzikle uyuya kalkmak

* Kişin gizli dehasını hiç öpmedin ki!

* Odradek şiiri yazılacak
* Yazgının uçağı - yaşamın kafatası.
* bahçe -
* gülpencere
* Dil suçları
* 7 fikir, 7 kat
* Dolunay, kanar bulutlar
bulupsuz
* Mal di Luna

* Balemsest - Perkinerio'nun yazıdaki (parşömendeki) karşılığı.

* Dış kamarasında
kristal kafesleri çarpıştıran
makaranın üzerinde dağılan mürekkeple
kuşlar değiliyordu yemlerine,
insanlar elma tabaklarına,
herşeyi avlanılarak.

~~* Düşünü bir mırıltıyla uzaya kaptırmak~~

* Sizin gizli dehanızı hiç öpmedim ki!

* *Odradek*[44] şiiri yazılacak

* Yazgının uşağı – yazgının kafatası

* balta.

* Gülpencere

* Dil suçları

* 7 kül, 7 kat

* Dolunay, kenar bulutlar buluşunca

* *Mal di Luna*[45]

* Palemsest –Pentimentonun yazıdaki (parşömendeki) karşılığı.

* Ay kamarasında,
  Kristal kafatasları çarpışırdı
  Makaranın üzerinde dağılan mürekkeple
  Kuşlar eğilirdi yemlerine,
  insanlar elma tabaklarına,
  herşeyi avlu kılarak.[48]

44 Franz Kafka'nın kısa hikâyesi. "Mal di Luna" şiirinde geçiyor. Şiirin son hali için bkz. *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 177.
45 "Mal di Luna" şiiri. Şiirin son hali için bkz. *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 177.
48 "Mal di Luna" şiiri.

122KI

* ~~Yanan yatağından aslanlar geçirmiş.~~

* ~~Gömütün kapağı hep açık.~~

* ~~Yıldız dengi çözülünce~~[47]

* ~~Kadırgalar yokuşundan~~
~~inerek geldim~~
~~Dev Hanım beni~~
~~gülünüze alır mısınız?~~ [48]

* ~~Gök kaçtı üstümüzden!~~[49]

* "Yalnız iki tür insan iyidir, gömülmüşlerle doğmamışlar."
Çin Atasözü

* ~~Eşyanın örselenme korkusu~~[50]

* Elfriede Jelinek – Avusturyalı kadın oyun yazarı
Hastalık adlı oyunuyla H. Böll ödülünü kazanıyor. Kadının[51]

47 "Düşü Ne Biliyorum" şiiri. *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 175.
48 "Mal di Luna" şiiri. Şiirin son hali için bkz. *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 177.
49 "Düşü Ne Biliyorum" şiiri.
50 "Düşü Ne Biliyorum" şiiri.
51 Bu cümle takip eden sayfanın alt kısmında devam ediyor.

* Yaran yatağından aslanlar geçiriniş.
* Gömüşün kapağı hep açık.

* Yıldız değer gözyaşına göre.

* Kadıgalar yatsınlardan
inerek gelsin
Der Hanım beni
pişmaniye alır mısınız?

* Şeb kaşı üstümüzden!

* "Yalnız iki tür insan iyidir
Gömülmüşlerle doğmamışlar"
Çin atasözü

* Eşyanın sırlarından korkuyor

* Eğitede Felsefe Arastırmaları
kadın oyun yazarı
"Hastalık" adlı oyunuyla M. Söğüt
ödülünü kazanıyor - Kadın

* İki adım yeterince
Sizin bakın arka bahçelerinizi
Gördüm!

* Ben ve Malina için

* Ölüm korkusu
* İskeletin sarımsı
* Ölüm yangını
yangını
yangın

F. Jelinek
⇒ varolmadığın, savunuyor.
"Tarihin eğlendirici yanı kadının
olunu olmuştur. Kadın soru gelmeden
önce bir şey daha inşa etse de,
keşfiyle olsa da, kendi düşlerini aneliyatla
sentezini etkili organına dönüştürüp
onlarla cevabi çeşmelerini kanıt etmese de
bu böyle. Çünkü etek toplumu
dünyayı sağlar."

* ~~İki adım yerküre~~
  ~~sizin bütün arka bahçelerinizi~~
  ~~gördüm!~~[52]

* Ben ve Malina için

* ~~Üzünç kemiği~~[53]
* ~~İskeletin sevinci~~[54]
* ~~Akl~~ın yongası
  yangını
  yangısı

varolmadığını savunuyor.
“Tarihin eğlendirici yanı kadının ölümü olmuştur. Kadın sonu gelmeden önce bir kez daha isyan etse de, lezbiyen olsa da, kesici dişlerini ameliyatla sertleşmiş erkeklik organına dönüştürüp onlarla kendi çocuklarının kanını emse de bu böyle. Çünkü erkek toplumu dünyayı bozdu.”

52 “Düşü Ne Biliyorum” şiiri. *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 175.
53 “Düşü Ne Biliyorum” şiiri.
54 “Düşü Ne Biliyorum” şiiri.

“Ben benim
Sen de Tanrı, diyeceksin”
Bir Macar filminden, yaşlı adamın çocuğa verdiği öğüt.
Ben olmayan herşey tanrı olabilir ve ben bir başkasıyla
karıştırılırsa, özdeşlik kurulursa tanrı ikiye bölünmüş demektir.
“Şizofren tanrı.”

* Uyku yerine aşk ve sözcükler üzerine çalışan bir Oblomov

* Kar tanecikleri, elmas tanecikleri
ölüm tanecikleri doldu gözlerime
Değiştirilemeyen bu dağ bu ova
bu suyla canı
acıyan sinir uçlarıma
değdi bana sözcüklerle.

* "Ben ben'im
Sen de Tanrı, diyecektin"
bir Macar filminden, yaşlı
adamın çocuğa verdiği öğüt -
Ben o kimsesiz terpeş tanrı olabilir
ve ben bir başkasıyla karıştırılırsa,
öğretici kurulursa tanrı ikiye
bölünmüş demektir "Yozlaşan tanrı"

* Uyku yerine aşk ve
söyleşiler üzerine yoğunlaşan bir
Oblomov

* Kar taneciklerı, elmas taneciklerı
ölüm taneciklerı dolduğu şeylerime
değiştirilemeyen bir dağ bu ova
bu suyla cam
akıyor sinirlerime
değdi bana söyleşilerle.

+ Bir yarış arabasının pek de yetkin bir ayrıntı olan o pek uysal ama kışkırtıcı pek tepkili "gergedan" sıfır tepkisi ~~Bir Fak~~ Jean Genet ile karıştırıyorsa bir "kimi kardeşler iyimserliğe" kim ne demede? Ne o parfümleri, ne o gravürleri, ne o aşk arabalarda satılan değerli parçaları, ne müzik aletlerini ne de "gergedan"ı ve gergedanlıkları, siz "Satın Almayın."

+ Sınır kapılarının gözetlenler olduğu bir karlı bölgede bir umut olarak beklediğimiz seni Ey "Γ" (çarpılmış) harfinin eksikliği...
çarpıklığı
eksiltilmişliği

* Bu yarış ortamının pek de yetkin bir aynası olan o pek uysal ama kızınca pek tepkili “Gergedan”ın tepkisi yalnızca Jean Genet ile kanıtlanıyorsa bu “kimi kandıran iyimserliğe” kim ne demeli? Ne o parfümleri, ne o gravürleri, ne o açık artırmalarda satılan değerli parçaları, ne müzik aletlerini ne de “Gergedan”ı ve gergedancıkları, siz “satın”–“Almayız.”

* Sinir düğümlerinin sözcüklerden oluştuğu bu karlı bölgede bir umut olarak bekletiyorum seni Ey “ɪ” (çarpıtılmış) harfinin eksikliği...
çarpıklığı
eksiltilmişliği

* Kapı kimin üzerine kapanıyorsa, o, dışarıda kalanın değildir.

* İçeride olan, tek kişilik oda oyunlarına düşkün olan üzerine kapatılan kapıdan habersiz ve kolayca dışarda olanın üzerine kaç kapı kapıyor.

* 9 MART 1987
Cumhuriyet Gazetesi. "Güney Afrika, işte bu!" röportaj dizisinden. (Ufuk Güldemir)
"Coğrafyada asıl belirleyici olan din"i tetkik için Randburg kilisesindeki rahip Ray McCauley'le görüşme...
Ray McCauley diyor ki: "İsa'yı kurtarıcı olarak görmeyenin cennete gideceğine inanmıyorum, bunu ben söylemiyorum ki, Allah söylüyor.
– Peki İsa'dan önce yaşamış insanlar ne

* Kapı kimin üzerine kapatılıyorsa, o, dışarıda kalanın seçildi.

* İçerde olan, tek kişilik odada oyunlarına düşkün olan üçüne kapadıkları kapıdan herkesin ve dışarıda olanın üçüne kaç kez kapıyor.

* 9 MART 1987

Cumhuriyet gazetesi - "Güney Afrika, işte bu!" röportaj dizisinden
(Ufuk Güldemir)

"Coğrafyada özel bölümleyici olan dil'i tetkik için Randburg bölgesindeki rahip Roy Mc Cauley'le görüşme ---

" diyorki: "Sayı kurtarıcı olarak görmeyenin, cennete gideceğine inanmıyorum, bunu her söylemiyorum ki Allah söylüyor.

— Peki İsadan önce yaşamış insanlar ne

olacak?

- Onların cennete gidip gidemeyeceği, iler... bir kurtarıcının geleceğine inanıp inanmadıklarına göre belirlenecek.
- İsa geldikten sonra onlar habersiz yaşamış ve ölmüş kişiler ne olacak?
- ALDIKLARI IŞIĞIN DERECESİNE GÖRE KADERLERİ BELİRLENECEK.

Adını vermeyen bir siyah konu görevlisi de şunları anlatıyor

"- Burca yıllar beyaz Meryem'e dua ediyorduk halbuki İncil'i okuyunca Meryem'in kuşkusuz Afrika'dan gelmiş bir siyah olduğunu keşfettik.

- AÇGÖZLÜLÜKLERİNDEN BÜYÜK TOPRAK SAHİBİ OLMAMIZA İZİN VERMEDİLER. MÜLKİYET DUYGUMUZ GELİŞMEDİĞİ İÇİN; PSİKOLOJİK OLARAK KOMÜNİZMİN BİZİ

olacak?
- Onların cennete gidip gitmeyeceği, ileride bir kurtarıcının geleceğine iman edip etmediklerine göre belirlenecek.
- İsa geldikten sonra ondan habersiz yaşamış ve ölmüş pigmeler ne olacak?
- ALDIKLARI IŞIĞIN DERECESİNE GÖRE KADERLERİ BELİRLENECEK."

Adını vermeyen bir siyah kamu görevlisi de şunları anlatıyor.
"... Bunca yıldır beyaz Meryem'e dua ediyorduk halbuki İncil'i okuyunca Meryem'in Kuzey Afrika'dan göç etmiş bir siyah olduğunu keşfettik.

- AÇGÖZLÜLÜKLERİNDEN BÜYÜK TOPRAK SAHİBİ OLMAMIZA İZİN VERMEDİLER. MÜLKİYET DUYGUMUZ GELİŞMEDİĞİ İÇİN, PSİKOLOJİK OLARAK KOMÜNİZMİN BİZİ,

ONLARI KORKUTTUĞU KADAR KORKUTMADIĞINI ŞİMDİ DİZLERİNİ DÖVEREK KEŞFEDİYOR[LAR]."

* Güney Afrika, "Sessiz Yanardağ" artık siyahlardan çok beyazların elini yakıyor!...

* 12 Mart / 1987 / *Güney Afrika, işte bu* Boykot bebekleri -

* Kara kolye yöntemi (lastiğin içine benzin dökerek işbirlikçinin üzerine geçiriyor, sonra da ateşe veriyor, kurbanlarına *Kentucky* diyorlar)

* Hem beyaz elit hem de kendi siyah ebeveynleri düşmanları
Onlardan biri Khrusçev Dumisani şöyle diyor
"Benden istediğinizi yapmayacağım. Annemin, babamın yaptığı gibi ne

ONLARI KORKUTTUĞU KADAR KORKUTMADIĞINI
ŞİMDİ DİZLERİNİ DÖVEREK KEŞFEDİYOR."

* Güney Afrika, Sessiz Yanardağ"
artık siyahlardan çok beyazların elini
yakıyor!---

* 12 Mart 1987 /Güney Afrika, ırk bu
Boykot bebekleri: -
* Kara talya yöntemi (Lastiğin içine
benzin dökerek itfaiyecinin üzerine geçiriyor,
sonra da ateşe veriyor, Kurtarılma
Kendisine bırakılıyor)
* Hem beyaz elit hem de kendi
siyah ebeveynleri düşmanları
Onlardan biri
Khrushçev Dünyasını şöyle diyor
"Benden istediğiniz yapmayacağım
Annenin, babanın yaptığı gibi ne

Sizin okulunuza gideceğim, ne istediğinizden
mal alacağım. Kendimi cezalandırarak
sizi cezalandıracağım. Okula gitmeyeğe
haydut ve cahil kalacağım. Kendi
var kişimi tahrif ederek sizin
geleceğinizi çalacağım."

* Tarsus'ta bir filminde,
Şeref bir yapıtında bu tümceleri
bir anti-kahramanına söyletiyordu.

* S.P.'nin denemesi sonunda
W.H. Auden'ın şiiri
kullanılabilir. Öğrencinin soyut
kavramlarda sıkışması ve S.P.'nin
resmi ile ekleri oturduğu evdeki
varsıl bayma sı (boş durmasın-

sizin okulunuza gideceğim, ne dükkânınızdan mal alacağım. Kendimi cezalandırarak sizi cezalandırıcağım. Okula gitmeyeceğim; haydut ve cahil olacağım. Kendi varlığımı tahrip ederek sizin geleceğinizi çalacağım."

* Fassbinder bir filminde, Genet bir yapıtında bu tümceleri bir anti-kahramanına söyletirdi.

* Sylvia Platt denemesi sonunda W. H. Auden'ın şiiri kullanılabilir. Ölümlerinin soğuk zamanlara rastlaması ve S.P.'nin Yeats'in eskiden oturduğu evinde canına kıyması (buz tutkusu...)

W. B. Yeats'in Anısına
(ö. Ocak 1939)
"Tam ortasında göçtü karakışın;
Dereler donmuş, neredeyse bomboştu havaalanları,
Yağan kar bir başka biçime sokmuştu anıtları;
Cıva düşmüştü ölen günün ağzına
Ah, bütün göstergeler birleşiyor işte
Öldüğü günün soğuk, karanlık bir gün olduğunda."[55]

* KUŞUM VE BEN
Kuşum ve ben bir aynada
uyuyoruz, kafesimiz yatağımız
yüzlerimiz eşlerine baka baka
sonsuz kar altında uyuyoruz
kuşum ve ben.
Eşim ve ben kızıl bir bağla
bağlıyız birbirimize
Çözülürse yoksulluk sevinir

Aynamızın içinde tek bu bağ...
Kızıl kıskaç eşim kuşum ben...

55 W. H. Auden.

W. B. Yeats'in Anısına

(Ö. Ocak 1939)

"Tam ortasında güçlü karanlığın;
Dereler donmuş, neredeyse bambaşka hava alanları;
Yığın kar bir başka bişine sokmuştu anıtları;
Civa düşmüştü ölen günün ağzına
Ah, bütün şiirsel bir beliyor işte
Öldüğü günün soğuk, karanlık bir gün olduğunda."

KUŞUN VE BEN

* Kuşun ve ben bir aynada
uyuyoruz, kafesimiz yatağımız
yüzlerimiz eşlerine bakakalmış
sonsuz kar altında uyuyoruz
kuşun ve ben.
Ezin ve ben kuşla bir başka
bağlayış birbirimize
Gözülürse yokluklar devrilir

Aynamızın içinde tek bu bağ ---
Kızıl kıskaç ezim kuşun ben ---

* Ormanın edepsiz karıncaları çekişleriyle saldırıyorlar küf tabakalı patikalarda. Bataklıklarda yolunu kaybediyorlar onun ve boğazını sıkıyorlar erkini zincire vurmak için geceyi bekleyerken karınca boy kırmızı yollara çıkarak kaçmaya çalışıyor yaşlı ölülerin ellerinden edebi varlıklarına...

* Birbirlerini sürüklüyor, itiliyorlar meşalelerin üzerinde sonra yavaşça kendilerini alt kattaki (kentin rengini) bırakıyorlar. Bu iş bir cennette birbirlerini yumuşatıyorlar salyaları karışıyor, kanları... Birden bir cüce karanlık alt kattaki meşalelere sıçrıyarak, dansederek, kıpkırmızı "Must die, must die,

* Ormanın edepsiz kraliçesine cüceler çekiçleriyle saldırıyorlar küf kokulu patikalarda. Bataklıklarda yolunu kesiyorlar onun ve boğazını sıkıyorlar erkini zincire vurmak için geceyi beklerlerken kraliçe buz tutmuş yollara çıkarak kaçmaya çalışıyor yazık cücelerin ellerinden edebi varmışcasına...

* Birbirlerini sürüklüyor, iteliyorlar mazgalların üzerinde sonra yavaşça kendilerini alt kentte (kentin *replica*'sında) buluyorlar. Bu izbe cennette birbirlerini yumrukluyorlar, salyaları karışıyor, kanları... Birden kara Judas karanlık alt-kentte mazgallara sıçrayarak, dansederek, hoplayarak "*Must die, must die,*

[this] Jesus must die"[56] şarkısını söylüyor. Siyah derisi az ışıkta parıldıyor, labirentte koşarken zamanları zorluyor.

* Uzun beyaz ve kindar bir gelincikmiş o; babası kızkardeşini yüzükoyun yatırmış, üzerine eğilmiş onu döverken, o kurnaz bir gelincik olarak babasının kıçına saldırıyor, pantolonunu yırtıyor ve deliğinden içeri dalıp yitiyor...

* İklim ve polis izin verirse çingeneler çıplak gezer.[57]

* Annem bir *catechist*! (özellikle dini meseleleri sual-cevap usulü ile öğreten kimse)

56 ***Jesus Christ Superstar*** **operasından.**
57 Nilgün Marmara bu cümleyi Nisan 1987'de, ***Hürriyet Gösteri*** **dergisinde yayınlanan** ***Beduh I*** **isimli yazısında da kullanmış.**

Jesus must die " şarkısı söyleniyor.
Sinyal lambası ağ ışıkta yanıp sönüyor
labirentte koşarken zamanları yoklayor.

* Ağır kilolu ve kinder bir gelinciksiniz o;
~~kardeşi babasının~~ babası kardeşini
yüzüstü yere yatırmış, üzerine eğilmiş ona
doğrulmuş, o kirpi bir gelincik
olarak babasının kucağına bırakıp saldırıyor
gardıroptan yırtıyor ve delişinden
içeri dalıp gidiyor ...

* İtfaiye ve polis için verilen
sipariş çıplak geyer.

* Annem bir catechist!
(özellikle din meseleleri ısrarcı
cevap vermek ile öğreten kimse)

* Bal rengi acı

Lokmuşlar sızar sonsuz.

* Bu parçalarda ruhuma bir Teparın ruhu değmiş bi; olarak siz pö demekle yeniyorum. Okuyun, okuyun da anlayın "anlamak" nasıl bir şeydir bu lokmalar bal rengi, bir acı sızdıran yerküre deki kusurlu varoluşumuza ---

Bu şey ve şiirsel metaforlar bende şölmek eğlenmek ve oğlanmak arasındaki bir duygun yankıya [illegible] ; eğlenmekte ölüyorum ... Siz içe kokarak ve kaçarak (bu yeşil! Yalnızca bende ilişki yaratıklarının ve [illegible] ölümsüz [illegible]) Lale ne kadar kivircık olmuş bilemem ancak aynanın böylesine kutsal seyrekliği o ruhtan (Teparlar) bir ruh size

* Bal rengi acı
dokumuzdan sızan sonsuz.

* Bu parçaları ruhuna bir Japon'un ruhu değmiş biri olarak size göndermekle göneniyorum. Okuyun, okuyun da anlayın "Anlamak" nasıl bir şeydir bu dokusundan bal rengi sonsuz bir acı sızdıran yerküredeki kusurlu varoluşumuzu...
Bu şen ve çılgın metincikler bende gülmek ve ağlamak arası bir duyum yaratıyor; eğlenmekte ölüyorum... Siz ise korkarak ve kaçarak (bu yargı! yalnızca benle ilgili yansıttıklarınıza bağlı değil!) daha ne kadar kıvırtacaksınız bilemem ancak aynanın böylesine kutsal sayıldığı o ırktan (Japonlar) bir ruh size

dokunur da açılırsınız umarım (hem düz anlamda hem de yan anlamda!)
Şimdi hoş ve sağ kalmanızı dilerken bu saçma sözcüklerin size tiksinti vermesinden kıvanç duyacağımı da eklerim.
Tycho Oishi Bracha
ya da Ayşegül Kunt ya da
Kuzgun Acar

Katajikenai
* Japonca hem "tahkir edildim" hem de "sonsuza dek müteşekkirim" anlamındaki kavram.

* Etlerimiz (insanlarımız, bedenlerimiz) damgalanır ve tüllenir ve kıçlarında karanfil!

* *If loving is wrong*
I don't want to be right!
-David-

* Yıllarca ölüme yürüdük
sağlam bir su üzerinde

"Şiir, ölüm ve yaşam dolayısıyla,
Şimdi ve daima, açıktır." E.A.
dokunur da ağlarsın (hep)
(dış) ortamda ben de yan ortamda!)
Şimdi hoş ve sağ kalmanın dilekleri
bu yaşa sağım zaçüklerin söz
hakkını vermeyinden kuvaç duyacağı-
mı da ~~ikaz edeceklerim~~.
Tycho Oishi Bacha
ya da Ayşegül Kunt ya da
Kuşun Acar

Katajikerai
* Saparca hem ~~[illegible]~~ tebliğ ettiğim ~~[illegible]~~ ve sonuna dek kavrama
+ Etliniz (inançlarınız, bedenlerinz)
Lençalanır ve hüllerin
ve kuşlarında karanfil!

* If loving is wrong
I don't want to be right!
— David —

* Yıllarca ölüme yürüdük
Sağlam biz bu üzerinde.

* "Ek" şiir yada kitap adı olarak-

* Varlık, bir kuşun başlangıçıyla
bitişi arasındaki an---
(değil elektrik ışığı kuşunun
tekrarıyla duyurulan.)
— Yargılar bir dize!

* Belki de sonuya dek
hoş görünmeye çalış onların
nefreti daha derindir.

* Dişlerinin arasından aşk
tıslıyordu!

* - Innocent puppet

* “EK” şiir ya da kitap adı olarak.

* Varlık, bir kıpırtının başlangıcıyla bitişi arasındaki an...
(değil olabilirliği kıpırtının tekrarıyla duyuruldu.)

– Yargıdır bir dize!

* Belki de sonsuza dek hoş görünmeye çalışanların nefreti
daha derindir.

* Dişlerinin arasından aşk tıslıyordu!

* *Innocent puppet*

136KI

* Üzerimden trenler, kamyonlar, tırlar ve tüm araçlar geçiyor sana doğru yürürken bu sonsuz evcilik oyununda...

* Sonsu
Z
Bir Robotun bir robota sordukları

* Ruh! Ey, zaman nerede
senin çarşafın?

* *Dust and lust*

* Yatmalar trenler, tramvaylar, otobüsler ve tüm araçlar geziyor sana değil yürürken bu sonsuz enerjiyi ayaklarda

* Sonsuz
Z

Bir kadından bir robota Sorduklarında,

* Ruhu! Ey, zaman nezdinde
seni nasıl tanımlarsın?

* Dust and lust

Quick sand - insan ya da hayvan
içine çeker inen kum -

*** Ölüm, hızlı, kum gibi ve şehvet
Therese sessizce değildir.

Ördünün acısı Therese!
Cıvakuşu
Therese

Çiçeğini
helyotrop
kadar
Yakıldın mı,
Yandın mı Therese?
Karmelitesin
Yakıyor musun Therese?

* Bazı rahibeler çarşafla, bazı da bizse onların uçağı!
Başrahipler dönüş için
* Karmelite - Suriye de Karmel dağında
onikinci asırda kurulmuş manastır
tarikatı, ona dahil olan
rahip ve rahibeler.
Söz(ün) kabulü - 1500
Karmel dağında yaşayanlara
(Ora Karmelit deniyor.)
Karmelitler talmy sadaka ile yaşıyorlar.
(Female işçi Carmelitess
Söz(ün) kullanılıyor)
Söz(ün) ağır. Quick sand ile yaşama(nın) Vicuna (vicuya)
yünü anlamı var. Kuzey And
dağlarında yaşayan lamanın

Quicksand – insan ya da hayvanı içine çeken ince kum.

Sen hızlı kum, toz ve şehvet
*** Therese sessizce dağılan.
örtünün acısı Therese!
cıva kuşu Therese
Cüzzam, balgam ve kanla
Yakıldın mı,
Yandın mı Therese?
Yakıyor musun Karmelites Therese?
* Baş rahibeler çarşaflar
Başrahipler domuz kanı } bizse onların uşağı[58]

* *Carmelite* – Suriye'de Carmel dağında onikinci asırda kurulmuş manastır tarikatı, ona dahil olan rahip ve rahibeler. Sözcüğün kabulü – 1500
Karmel dağında yaşayanlara da Karmelit deniyor.
Karmelitler yalnız sadaka ile yaşıyorlar.
(Female için *Carmelitess* sözcüğü kullanılıyor.)
Sözcüğü *quick* anlamıyla ayrıca *vicuna* (*vicugna*) [yaşama canlılığa ruha ilişkin derin algı çabuk seziş[59]] yönü anlamı var. Kuzey And dağlarında yaşayan lama ve

58 "Karmelites Thérèse" şiirinin oldukça değişmiş son hali için bkz. *Daktiloya Çekilmiş Şiirler*, s. 182.
59 Köşeli tırnak içindeki bu bölüm takip eden sayfadan buraya alındı.

alpaka türü deve cinsi hayvanlara Vicuna, onların yumuşak ipeksi yününe *vicunna wool* deniyor.
İsp[anyolca]: (*Vicuna – Auchenia vicunna*)
Mendicant friars – sadaka ile yaşayan rahipler. Giysi nedeniyle "beyaz rahipler" deniyor, kahverengi iç elbise üzerine beyaz pelerin. *White friars they are called in England.*

* ~~Bir ölünün~~ gözünden yaşını alarak bir kağıda sürüyor. Therese, onu küçük bir keseye koyup göğsünde saklıyor.

* *Mendicant Friars* (sadaka ile geçinen rahipler) yalnızca kendi çalışmalarından kazandıkları ya da dilenerek elde ettikleriyle geçinirlerdi. Yoksullarla birlikte, yoksul olarak çalışırlardı (kimsenin kalbini kırmadan, sessizce.) Dominiken mezhebini kuran St. Dominic (ö. 1221) ve Fransisken mezhebini kuran St. Francis'in (ö. 1216) ölümlerinden sonra Avrupa'da yayıldılar.

* Karmelitlere – *Augustian Hermits* de denir.
(*Friars*) Genelde bilge kişiler olarak değerlendirilirler ancak gerçekçi olmadıkları düşünülür.

→ Şiyri anlamıyla "beyaz rahip" "beyaz keşiş" ya da "beyaz elbise üzerine beyaz pelerin" giyen

(İsp. (Vicuna – Auchenia vicunna)

Mendicant friars – sadaka ile yaşayan

write friars may are called in, çünkü bir

alpaka türü deve cinsi hayvanlara

Vicuna, onların yumuşak ipeksi yününe

vicunna wool deniyor.

* Bir ölüm fişlerini alarak bir kağıda sürüp. Then we
* Mendicant Friars (sadaka ile geçinen rahipler)

Yalnızca kendi çalışmalarından kazandıkları

ya da dilenerek elde ettikleriyle geçinirlerdi.

Yolculuklar bitirilir, yoksul olarak

çalışırdı (kimsenin kalbini kırmadan, sessizce)

Dominiken meşrebini kuran St. Dominic (1221 ö)

ve Fransiskan meşrebini kuran St Francis'in

(ö. 1226) ölümlerinden sonra Avrupa'da

yayıldılar.

* Karmelitlere – Augustian Hermits

(Friars) de denir.

Şehirde bölge kişiler olarak

değerlendirilirler ancak gerçekçi

olmadıkları düşünülür.

* Kimlerle varış, kimlerle yokuş?
Kimlerle birlikte ölüyor
oluyor
ölüyoruz?

* St. Augustin'e babalacak
↓ (MS. 395'ler de Roma
piskoposu)

* Artaud Yiğit Vahşet Tiyatrosu
için şöyle açıklama öne çıkıyor
bunu Le Balé Tiyatrosu
ile birlikte sergiledikten sonra (Bunu savaş tiyatrosu diyor) Artaud Doğu tiyatrosunun acımasız duyarlılığını saptamış.

* Artaud'nun tiyatrosu, şiirsel acımasız bir duyarlılığa, Brecht'in tiyatrosu aklın

* Kimlerle varız, kimlerle yokuz?
Kimlerle birlikte ölüyor
oluyor
ölüyoruz?

* St. Augustin'e bakılacak (M.S. 395'lerde Roma Piskoposu)

* Artaud Yılgı-vahşet tiyatrosu için *jeʂt*'i, *action*'ı öne çıkarıyor bunu da Bali tiyatrosunu izledikten sonra (buna saf tiyatro diyor) Artaud Doğu sanatının acımasız duyarlılığını saptamış.

* "Artaud'nun tiyatrosu, şiirsel acımasız bir duyarlılığa, Brecht'in tiyatrosu akılcı

duyarlılığa yaklaşır." Ziya Derlen (*Gergedan*, 2)

* "Cansıkıcı tiyatronun temelinde, görselliğin oyun metnine boyun eğmesi yatar. Bu yıkılmalı ve sözün, jestin, ifadenin fizikötesi yaratılmalıdır" Artaud'ya göre...

* Vebalıları anlatan öyküyle
başlayan o küçük kitap
kimindi, neydi ve nerede?

* Bir batın ameliyatı bir dizi batınî ameliyat.

* *Gergedan* 2 (Nisan sayısı) ressam Ergin İnan'ın söyledikleri ve resimleri ne güzel!

Lügatçiliğe yaklaşır. "2. Dergi
(Değişen, 2)

* "Cansıkıcı diyalogların tersine,
şairlerin aşırı metafora boyun
eğmesi yakar. Bu yitkinlik ve
sözün, jestin, ifadenin fiziksel
yarahlanabilir" değişen şöre —

+ [Velhalileri anlatan öykünüyle
başlayan o tüylü kitap
Hindi, neydi ve nerede?]

* Bir batın ameliyatı,
bir dişi batını ameliyat.

* Değişen 2 (Nisan sayısı)de ressam
Ergin Inan'ın söyleşileri ve
resimleri ne güzel!

Guiseppe

← Sergeler 2

* Arcimboldo'nun resimlerinde alışı-
(1530 - 1593)
gılan her an aşikâr olan ve
görmeyi'kten gelirken şiir "Atların
derin köpüren atların," Barthes
söyle açıklıyor; "Şöyle ikiler
Arcimboldo, oyundan büyük
retorige, retorik'ten büyüye,
büyü'den bilgeliğe."
"Suyun canavarlaştırılması." Tablosun
belleğini ve yüzün akvaryumunu,
bu akvaryumun suyun ve onun
içinde yaşayanlarıyla birlikte
yeryüzünün yaşlısı olduğunu
bilene gösteriyor.

Gergedan 2, Guiseppe Arcimboldo'nun (1530 - 1593) resimlerinde açığa çıkan her an açıkta olan ve görmezlikten gelinen gizi "Atların senin köpüren atların," Barthes şöyle açıklıyor: "Şöyle ilerler Arcimboldo, oyun'dan büyük retoriğe, retorik'ten büyüye, büyü'den bilgeliğe..."
"Suyun canavarlaştırılması" tablosu, belleğin ve yüzün akvaryumunu, bu akvaryumun suyu ve onu içinde yaşayanlarıyla birlikte yeryüzünün yazgısı olduğunu bilene gösteriyor.

* Totem sözcüğü Algonquois dilinde erkek kardeş anlamına gelen bir kelimeden türetilmiş.
(Sevin Okyay, *Şimşek Kuşu Dedi ki:* yazısından, *Gergedan* 2)

* [*Gergedan* 2] aynı yazıda:
"Kızılderili bazı toplumlarda, insanların ruhsal güçlerinin birleşik toplamının, dünyayı doldurup hayatı biçimlendiren ve yönlendiren görünmez güç olduğuna inanılırdı. Iroquois dilinde buna ORENDA, Algonquois dilinde MANITU, Siouxlarda WAKAN adı veriliyordu."

* Sözcükler sürer yüzüne

* Gül cezası

* Totem sözcüğü 'Algonquois' dilinde erkek kardeş anlamına gelen bir kelimeden türetilmiş. (Devin Oktay, Şimşek Kuşu Dedi Ki : yazından, yazardan 2)

* " " aynı yazıda:
"Ayrıcalıklı bazı toplumlarda, insanların ruhsal güçlerini bir kişik toplamının, dünyayı dolaşıp bazen biçimlendiren ve yönlendiren görünmez güç dolaşımına inanırlar: Iroquois dilinde buna ORENDA, Algonquois dilinde MANITU, Sioux'lar da WAKAN adı veriyorlar.

* Sözcükler sınır yazın
* Şiir cezası

"Ben geldim benim dili tepende
devam s. 1

* Gerçekte bir dilekçim var: Seninle evde de olsa karşılaşıp yalnız iki insan gibi birlikte oturup konuşmak böyle bir dilekçim asrımızda çok aşağılayıcı ve alçaltıcı bir şeymiş? Geri kalan zamanların ağırlığı ve şiddetini bilirsin, ben ise bu yaşıma kadar insan bir odalık ve bir, yalnız bir ağırlıktır. Ancak bu odanın ve ağırın sahiplerini bilmek önemli. Neyse maksat sadece mantıyor ya da kontrendikasyon olsun!

Referçim de derçim de yok
Ben böyle n'apalım.

* Küçücük bir dileğim var. Seninle evde de olsa karşılaşıp yakın iki insan gibi birlikte durup konuşmak... böyle bir dileğin nesnesi olmak çok aşağılatıcı ve alçaltıcı bir şey midir? Geri kalan zamanların ağırlığı ve şiddetini üstlenir, ben tek başıma yaşarım. Her insan bir odalık ve bir, yalnızca bir aynalıktır. Ancak bu odanın ve aynanın dehlizlerini bilmek önemli. Neyse maksat sedimentasyon ya da kontrendikasyon olsun!
Retoriğim de toriğim de yok
bu böyle n’apalım.

Bakmak ve görmek serbesttirin açıklaması bana göre, kimsenin kalbini kırmadan sessizce, çalışmak, voyeurlük yapmak gerekli. Sonuçta sahicilikler anatomisini bütünüyle kavramalı.

* Hiç bilemeyeceğimiz bir zaman içinde, pırıl ışıl olacaksın!

* Makro planda, yeryüzü de bir *ecurie* ve içinde hasta atlar, "ahırdaki anneler" Artaud'ya göre.

* Leylaklarla yıktı kendini
yıkadı.

Bakmak ve görmek serbestliğine göre, açıklamam bana göre, insanın kalbini kırmadan sessizce, sakınmak, sevgi dolu olmak yapmak gerekli. Sonuçta sahicilikler arasındaki farkı bu şekilde kavramak-

* Hiç bilemeyeceğimiz bir zaman içinde, ışık ışık olacaksın.

* Makro çizgilerde, yeryüzü de bir evrim ve içinde hasta atlar, "ahirdeki anneler" ortadığı göre-

* Sevgilerle yıktı kendini yıkadı -

* 26 Nisan Yaşar Nuri'nin anne-baba evindeki televizyonda gördüğüm yeşil ışınla ve babamın "bu ülkede gerçek deli bile yoktur, hepsi sahtekârdır" demesiyle başladı. 25 Nisan Cumartesi gecesiyse Ernst'in korkusu ve suçluluğuyla baş başa kaldığımda aldığım derin yara. 26 Nisan Pazar günü bir korkuyla uyanıldı ve her şey bir bir açıklığa kavuştu. Ben bir tehdidim onlar için çünkü [redacted] bir varlığım, cinsiyetsiz bir bedenim, rolüne bürünemeyen, iyi eğitilemeyen bir hayvan, her yöne saçılabilir, dağılabilir bir atom... Bu atomik kuvvetten korkuyorlar, enerjisinden, çekirdek enerjisinden, çünkü onlar potansiyeli ekonom

* 26 Nisan Pazar gecesi anne-baba evindeki televizyonda gördüğüm yeşil ışınla ve babamın "bu ülkede gerçek deli bile yoktur, hepsi sahtekârdır" demesiyle başladı. 25 Nisan Cumartesi gecesiyse Emel derin korkusu ve suçluluğuyla bana saldırdığında aldığım derin yara 26 Nisan Pazar günü ben tarafından düşünüldü ve herşey bir bir açıklığa kavuştu. Ben bir tehdidim onlar için çünkü XXXXXXXXX bir varlığım cinssiz bir bebek, rolünü bulamamış, iyi ezberleyememiş bir hayvan, her yöne savrulabilir, dağılabilir bir atom... Bu atomik kuvvetten korkuyorlar, enerjisinden, çekirdek enerjiden, çünkü onlar potansiyeli ekonomik[60]

60 Yazı sayfanın en sonunda kesiliyor, sonraki sayfa ya da sayfalar eksik.

Zafer'e *Mal di Luna* şiiri gönderilecek, (bir eşikten) ve Borges çevirisi için teşekkür edilecek (içten.)

* KIR KARDEŞLERİ
Bahar hatırlatırsa kır kardeşlerine
yasanın düğümler katını,
Atarlar kendilerini sokaklara
uçan gider umuduyla,
Kır kepenkleri kapalıdır niceden
Zaman da artık uygunsuz kırmaya
ve tül uçuşuna,
Kır kardeşleri uzamı zorlarlar,
zorlandıkça
Uykuları delinir
Bir dahaki bahara dek.

Zefiré Mal di Luna şiiri
gönderecek, (bir eşikten)
ve Borga çevirisi için teşekkür
edilecek (içten.)

* KIR KARDEŞLERİ

Bahar hatırlatırsa kır kardeşlerine
yaşanmışlıkları ~~kat~~ katını,
Aklar kendilerini sokaklara
uçan gider umuduyla,
Kır kapanları kapalıdır nivedan
Zaman da artık uygunsuz kırmaya
~~yürüdü~~ tül uğuşma,
Kır kardeşleri uzamı zorlarlar,
zorlandıkça
Uykuları değişir
Bir daha ki bahara dek.

"Şaka, duygunun meşar yazısıdır."
Spinoza -

* Şaka, neşe, akıl belleğin sevincidir.
A. Dandet

* [illegible]

* KAĞAKLAR

Ölük ışıkları ve sesleri
işitmeye yetkili olanlara

Beden kaçar bir Marie
bir de kara şövalye
onun tılcı yeşildir ve zıplar
Marie dansetseydi yollar
ortalıkta ...
Beden kaçar bir testi bir tüle
Kaines'in çeşmesi ve suyu,
Yalaktan hiç korkmaz atlar
ama su cimri;
Onlardan kaçar söğütler karşılar
Acıyı kopamak ve döndürmek

"Şaka, duygunun mezar yazısıdır." Spinoza

"Şaka, neşe, aklın belleğin sevincidir." Alphonse Daudet

~~* Aya da tok güneşe de!~~

* KAÇAKLAR

Gök ışıkları ve seslerine izin vermeyen yetkililere

Benden kaçan bir Marie
bir de kara şövalye
onun kılıcı yeşildir ve zıplar
Marie dansetseydi yollar
ortalıkta...
Benden kaçan bir testi bir kule
Rainer'in çeşmesi ve suyu,
Yalaktan hiç korkmaz atlar
ama su cimri;
Onlardan kaçan sözcükler kargalar
Acıyı kapamak ve döndürmek

‘çün karanlığın yüreklerini
zarif çalkantı ansın diye
dişlerimizin koruluğunu.

Konuşmaktan kaçan klâkson ve
turuncu gaga...

Benden kaçan bir kaçak devredir
ki ne ben tanırdım tanrıyı
ne tanır kendi
kendini zamandışı
devrelerde...

Nesneler de konuşmadı insana;
insanlar da insana...
(Kayalar ve) Dilek dilek bitim
(bittim) cik! (siz)
Bütün kaçaklar bir düş,
çünkü yaşamdır;
uyuyor dairesel
Aya da tok güneşe de!

Gün karanlığın yüreklerini
zarif çalkantı anın diye
dişlerimizin koruluğuna.

Konuşmaktan kaçan kılıcın ne
turuncu gaga ---

Şeyden kaçan bir kaçak devredir
ki ne ben tanırdım denizi
ne tanır kendi
kendini zamandışı
devrelerde ---

Nesneler de konuşmadı insana;
insanlar da insana ---
(kayalar ve) Dilek dilek bitim
(bitim) cik / (siz)
Bütün kaçaklar bir düş,
çünkü yaşamdır;
uçuyor dairesel!
Aya da dokunmak ne!

Gergedan 4. Alper Oysal'ın "Cehennemsiz Cennetin Efendisi Warhol" yazısından–

"Bazı ruhlar ağırdır, diğerleri hafif; bazıları özgürleşmiştir ya da özgürleşebilir, diğerleri özgürleşemez." Bresson'un 'antropoloji'sinin temel kuramları...

"Birlikte yaşam (özellikle gündelik yaşam, sık sık en berbat yanı çalışma dışında) hafiflik üzerine kurulmuştur: hızlı kılık (imge, görüntü) değiştirme, şaka, oyun, rol, yanılsama, alan kaydırma. Bu mekanizmaları bilmeyenin (somurtuk şizoid) şansı olmadığı gibi, bu yeteneklerle donananın bunların içinde yok olması da söz konusudur. Saygın yaşama hakkı ironiklerindir. Bu durumda, uygun hafifleme yetenekleriyle donanmış birinin (eğer mevcutsa) derinleşme olanaklarından birini seçeceği açık. Özü sağlam olan hafifler ele avuca sığmaz bir ironiyle donanıp toplumsal ortalama hafifliğin üstlerine uçmaya başladıklarında, bulabildikleri dolma yollarına göre eğer mühürlenip kalıplanma sürecine

girmemişlerse, ağırlar da bundan sonra hayatlarını sürdürecekleri derin sulara batmaya başlarlar. Erken gençlikte başlayan bu süreçler birbirlerinin tam tersi ve tamamlayıcısıdır. Hafif olan, ağır olan hiçbir şeyin kişilik sınırları içine girmesine izin vermeyerek boş olan her yeri doldurmaya çabalarken, ağır olan da kendisini ağırla doldururken bir yandan da özlediği kurtarıcı hafifliğe, boş oda hazırlamakla yükümlüdür. Her ikisi de tamamlayıcı öğeleri bilmezlikten gelerek kendi yönlerinde, kaçınılmaz hafifleşme ve kaçınılmaz ağırlaşma kapıyı vurana dek giderler. İntihar olasılığı kapı vurulduğunda, gelene hazırlanan odanın büyüklüğüyle ters orantılıdır. Toplumsal görüntüde ağırlar yalnızlaştıkça, hafifler 'klik'leşir. Ağır olan zamanın geçmesini beklerken,

geçmişin laneti ve geleceğin getireceği arasında şu anı unutur; hafif ise geçmişle geleceğin nüfuz etmemesine çalıştığı şu ana gömülmeye çalışır. Duygularındaki zıtlaşma, derinlik ve yoğunluk karşıtlığı içindedir. Mutlak ağır hep umutsuzluk içinde, geleceğin tamamlayıcı kaderini getiremeyeceğini hissederek batar, mutlak hafif ise geleceğin başedemeyeceği bir ağırlığı üzerine yığacağını hissederek isteri içinde uçar. Ağır için, expression büyük bir değer taşırken, hafifte impression değerlidir. Ağır olan askerlik eğilimi içinde yaşamın akışını durdurma eğilimi, yönelimindeyken, hafif olan yaşamı akıtmak için kişiliğini hiçseyip katalizör görevini zevkle üstlenir. Ağır olan yaşama diyeceği 'kutsal evet'in özlemi içinde görevini ifa ederken, hafif de yaşamın 'lanetleyici hayır'ını engellemeye çalışır; yaşam

enerjisini yönetmek, setler kurmak değil, setler yıkmaktır onun görevi de.
– Sanat tarihinin en büyük hafifleme projesi de Warhol tarafından onun klik'i, maiyeti tarafından gerçekleştirildi.

18/Haziran/87
17[/Haziran/87]'nin bulmaca açıklaması:
C A M B A Z L I K
E N E R J İ ■ L İ
L İ R ■ A N G I N
V ■ B O N O ■ M E
E R U H ■ B E ■ M
T A T ■ K E MH A
İ D ■ F O R S ■ T
Y A B A N ■ A H İ
E R O S Ç U L U K

KİNEMATİK: Cisimlerin devinimlerini yörünge, hız ve ivme bakımından inceleyen mekanik kolu.

18 / Haziran / 87

17 " " ni bulmaca açıklaması:

CAMBAZLIK
ENERJİ [redacted]Lİ
L İ R [redacted]ANGIN
V [redacted]B C N O [redacted]ME
E R U H [redacted]B E [redacted]M
T A T [redacted] K E M H A
İ D [redacted]F O R S [redacted]T
Y A B A N [redacted]A H İ
E R O S Ç U L U K

KİNEMATİK : Cisimlerin devinimlerini yörünge, hız ve ivme bakımından inceleyen mekanik kolu.

* Hangi kahpe bozuntusu
o dumanlar yüzüncü
kaç yıl çarşaflarını örttüydüler...
çolak ve gocuğa
bilmem-kaç düzük ayarla!

* Bir pula perişan cenaze
ardıncak sıra
büyük diz ve büyük dudak
tehdidi bekler bazukanın!

(Rus nüansı yorumu)

* Rüzgar değmesin diye kapıyla
kapı arasında Judas'ın ayağı...

* Hangi hazlara beşiktiler
o sunulan yüzükler
Kaç yıl çarşaflarını örttürdüler
çoluk ve çocuğa
bilmem-kaç düşük ayarla!

* Bir gün geniş çeneler
açılacak sana
büyük diş ve büyük dudak
tehdidi bekler başucunu
(Rus ninnisi yorumu)

* Rüzgâr değmesin diye kapıyla
kapı arasında Judas'ın ayağı...

* 28 Haziran Pazar

Geçidin merdivenlerinden Ece ile inerken o gülümseyerek yukarı baktı ve elindeki önü arkası renkli yazılarla dolu zarfı gösterdi; sonra biz otobüse binerken o zarfı otobüsün şoförüne verdi ve gözden yitti. Zarf şimdi pasaportumun sayfaları arasında, şoförden çok ben gereksiniyordum.

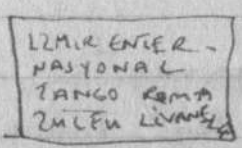
İZMİR ENTER-
NASYONAL
TANGO ROMA
ZÜLFÜ LİVANELİ

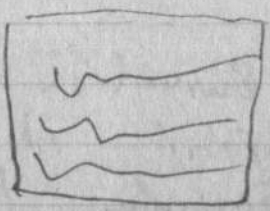
Fenerbahçe'de Suna ve Ece ayaküstü bir çırpıda bir derhal konuşma yaptılar. Sonra vurucumuz kırıcımız ve bizler Cihat Burak'ı ziyaret ettik.

Bir gözü bir ağzı kesik aynada

+

* 28 Haziran Pazar
Gezidiyor. Merdivenlerinden Ece ile inerken o gülümseyerek yukarı bakıp elindeki önü arkası renkli yaprakları bana doğru gösterdi; sonra büyük otobüse binerken o yaprağı otobüsün şöförüne verdi ve böylece gitti: Yaprak şimdi passe-partout sayfaların arasında, böylece çok ben gerekti-riyordum.

Fenerbahçede Sine ve Ece ayakkabı bir çırpıda bir derhal konuşma yaptılar. Sonra vapurumuz kalkmış ve biz de Cihat Borak'ı ziyaret ettik.

Bir gözü bir ağzı kesik aynada

Süzüyor kendini Ararake
Hiç aşmadan kamarının şişini
ve içine dalmış bukalemunun
yolunu;
~~sağır~~ kulaklarının taşa patlamış
ayrında her zamanların Arankesi
Hugo'yu da şarpan
bir tuhaf etobur yaratıkların
zangoçluğunu fısıldıyor duyan
kulaklara, "AĞLAMAYIN!"

Şeyh Bumel'in buğuvağının şişenti
çekiciliğini ikinci kez yıkamaya
başladığımızda Fatma Şadan
Öğretmenler evi Dinlenme tesisinde
bir gürültü koptu, ağır
ve yılışık bir org sesiyle oyun
havaları, çiftetelliler ve arabesk.
Bir nişan töreniymiş! Bumel
kuru gürültüye pabuç bırakır mı!
İzledik kuşkusuz Canda Kafan

Süzüyor kendini Ananke
hiç açmadan hamurunun gizini
ve içine dalmış bukalemunun
yolunu;
Kulaklarının tozu patlamış
aynada her zamanların Anankesi
Hugo'yu da çarpan
bir tuhaf etobur yaratıkların
zangoçluğunu fısıldıyor duyan
kulaklara, "AĞLAMAYIN!"

Gece, Buñuel'in *Burjuvazinin Gizemli Çekiciliği*'ni ikinci kez izlemeye başladığımızda Fatma Şadeni Öğretmenler Evi Dinlenme Tesisi'nde bir gürültüdür başladı, azgın ve yılışık bir org sesiyle oyun havaları, çiftetelliler ve arabeskler. Bir nişan töreniymiş! Buñuel kuru gürültüye pabuç bırakır mı! İzledik kuşkusuz (arada Kağan

bir kaç kez polise başvurmak gafletinde bulundu!) Saat şimdi 00:05, gürültü de bitti; uykumuz bizi bekler o kendi yolunda...

MANOLYA II. Ya da Çocukluk Şiirleri II

* Karanlık, böcekistan dolaplarında
itişen tencereler ve tavalardı anne evleri
pencereler bahçelerse kuş dilinde
mutlu kuş düğünleri...

* KÜL BAHÇESİ

* Çöl kıyısı deniz köpeği öyküsü

Birkaç kış polise başvurmak
gafletinde bulundu) Saat şimdi
00:05, gürültü de bitti; uykumuz
biz bekler o kendi yolunda...

MANOLYA II - yada çoğulluk şiirleri II

* Karanlık, böceklerin dolaşlarında
ihtiyar terzeler ve tavalarda anneevleri
pencereler bahçelerse kış dilinde
mutlu kış düşünleri...

* KÜL BAHÇESİ

* Göl kıyısı deniz
Köpeği

öykün

12 Temmuz Marmara adası ... Uyuyorum
ve uyurken yine kurduklarımı kurduklarımı
görüyor uyandığımda da hatırlıyorum.
Moda caddesinin sonundaki yüzlerce
duvarla ev yerinde bir bilinç varmış
ve ağır bir yağmur altında ilişkiler

12 Temmuz Marmara Adası... Uyuyorum ve uyurken yine kurduklarımı kurdurulanları görüyor uyandığımda da hatırlıyorum. Moda Caddesi'nin sonundaki yüksek duvarlı ev yerinde bir kilise varmış ve ağır bir yağmur altında üç beş kişi ayine gidiyoruz; giriş kapısının yanında bir sütun ve sütunun üstünde bir su çanağı; çanağın içinde ikon kukla arası nesneler var; biz kapıdan içeri girerken ikon kuklalardan biri (Pamuk Prenses'e benziyor nedense) canlanarak ayağını çanaktan dışarı atıyor ve tüy gibi bir hafiflikle önümüze iniyor [içeri] doğru yürümeye başlıyor.

Kiliseden içeri girildiğinde gördüğüm korkunç köhne bir mekân ve hiç ruhani değil. Bu aynı zamanda Boğaziçi Üniversitesi'ni hatırlatıyor. Benim bir gösterim olacak aynı zamanda kulis gibi

bir yer burası. Ortada bir lavabo duruyor (sarı; Terra Rosa'dakinden) Bu lavabonun ayağında çok küçük bir delik var bu delikten içeri gireceğim ve kafamı lavabonun içine sokacağım (aşağıdan) birkaç izleyenin eşliğinde gösteri başlıyor ve korkunç bir karabasan duygusuyla kendimi içi su dolu lavabonun ayağından içeri tıkıyorum ve işte kellem lavabo evyesinin içinde ağzım su dolu ve gülümsüyorum.

14 Temmuz Çarşamba... Sabah şekerlemesi sırasında bir düş; denizin üzeri yaşlı ve iri kuşlar (benim geri verdiğim *zebra finch* türü) kaplı ve birlikte yürüyoruz, onları yakalamaya çalışıyorum ve yakalayamıyorum. Üzüntü bedeni...

* Ada da *Spleen*

Spleen of the Island. İki büyüyemeyen herifle işim ne burada tavla oynar gibi satranç oynayıp Tommiks, Teksas okuyorlar ve kaba şakalar yapıyorlar. Örtmek istediklerinin ne olduğunu biliyorum. Benim bildiğimi bilmiyorlar kendileri ise hiç ayrımında değiller. Dönmek -İstanbul'a- istiyorum. Ama sonrası da beni çok ürkütüyor; binlerce binlerce düşüm, dileğim; gerçekleştirmek istediğim şey var... Arzu yeterince varsa dönüştürme kolaylaşır.

Magda Szabo *Yavru Ceylan*'ı nasıl öldürüyor, onu özgürleştirmekle öldürmek arasında hiçbir fark yoktur belki de.

15 Temmuz Cuma, Marmara Adası
Yattığım odanın tavan kirişlerinden birinin yan yüzeyinde çılgınlar gibi koşuşturan karıncalar var. Kirişin bir ucundan aniden hızla bir dörtlü öbür ucuna yola çıkarken, diğer uçtan da bir altılı yola çıkmış bulunuyor ve yüzeyin ortasında karşılaştıklarında büyük bir çarpışma; hepsi birbirine şiddetli bir biçimde dokunuyorlar ve hiçbir şey olmamış gibi yollarına (ters doğrultuda) devam ediyorlar. Nereden gelip nereye gittikleri belli değil kaza eseri aşklar bu çarpışmalar bazen bir bir bazen iki iki bazen daha çok sayıda büyük bir telaşla koşuşturuyorlar... Yeryüzündeki aşk olasılığı ve süreci de karıncaların karşılaşmaları ve yaklaşık 10 saniye birbirlerine dokunmaları oranında.
Ne zavallılık!

15 Temmuz Cuma, Manisa Adası

Kalabalık odanın tavan kirişlerinden farklı yan yüzeyinde çıplaklar gibi kayalıklar farkediliyor. Kirişin bir ucundan diğer ucuna kadar bir yüzük ölüm uykusu gibi çakır çakır yatıyor. Bir ağaç gövdesi bulunmayan yüzeyde karşılaşmalarda kopan büyük bir çarpışma; hepsi birbirine girdikten sonra bir bütünde dokunuyorlar ve hiçbir şey olmamış gibi yollarına (ters doğrultuda) devam ediyorlar. Yüzeden gelip geriye gidiyorlar. Belli değil kaça ayrılıyor. Aşklar bu çarpışmalar sırası bir bir kopuyor. İlk kopan daha çok sayıdalar. Büyük bir kalabalık kaçışıyorlar. Yüzeydeki aşk ölüşleri de kaçmalarla karşılaşmalar ve yollarına devam bir birlerine dokunmadan oluyor. Öle yaşamak!

9. Ağustos, 87

* Karanlık sularda yüzme karabasanı: Su altında (açık yeşil kalın kahve rengi sular) ellerimi hiç hareket ettirmeden ve hiç bir ayağıt kullanmadan uçup uçup yüzüyorum. Oldukça girift bir bölgeye geliyorum, tropikal ormanlar, şunga'ları anımsadığım bir yere ve bu ürkünç bitkilerden aşırı derecede korkup kaçmak istiyorum. Oysa her yanım onlarla sarılmış gibi... Ama birden onlara bakakalıp yalnızca ayaklarımı oynatarak aramızdaki mesafeyi açıyorum ve düşle de yüzüşü nasıl geri geri yüzebildiğime şaşıyorum.

* O Yahudi çocuk ala cakarantıkta beni kaçırmak istiyor. Bu kıpkızıl bir düz, kırmızı bir karabasan. Renkle çoğunlukla kırmızının korku ve kan vahşeti ve dehşeti duygusunu sanıyor. Onun elinden kurtulup

9 Ağustos, 87

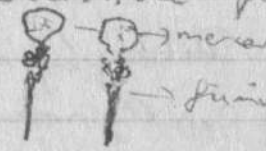
* Karanlık sularda yüzme karabasanı: Su altında (ağır yeşil kalın kahverengi sular) ellerimi hiç hareket ettirmeden ve hiçbir aygıt kullanmadan uzun uzun yüzüyorum. Oldukça girift bir bölgeye geliyorum, tropikal ormanlar, jungle'ları anımsatan bir yere ve bu ürkünç bitkilerden aşırı derecede korkup kaçmak istiyorum. Oysa her yanım onlarla sarılmış gibi... Ama birden onlara baka baka yalnızca ayaklarımı oynatarak aramızdaki mesafeyi açıyorum ve düşte de yüzüstü nasıl geri geri yüzebildiğime şaşıyorum.

* O Yahudi çocuk alacakaranlıkta beni kaçırmak istiyor. Bu kıpkızıl bir düş, kırmızı bir karabasan. Renkler çoğunlukla kırmızının tonları ve kan vahşeti ve dehşeti duyumsanıyor. Onun elinden kurtulup

kaçmaya başladığımda kırmızı ayakkabım bir mazgala takılıyor ve kapaklanıyorum. Cebimden kırmızı bir para çantası-cüzdan çıkarıp açıyorum yerde yatarken, içinde gümüş iki topluiğne var. Tepelerinde pembemsi tonda mercanlar...

* Hayvanat bahçesi gibi bir bahçesi olan eski bir evdeyim. Bir tadilât inşaatı sürüyor gibi. Yanımda tanımadığım biriyle dolaşıyorum ve ondan hoşlanıyorum. Bana bir sepetin içinde bir şeyler ikram ediyor, ne olduklarını söylüyor. Benim aldığım *linguistic* soğanı (ufak, arpacık soğanı gibi) ve onu yiyorum. Sonra evin karanlık bölümlerinde tek başıma dolaşıyorum kapısı açık yarı tamamlanmış bir banyo içinde (alaturka) iki ceylan kafası görüyorum, yanlarında da postları duruyor.

Koşmaya başladığımda kırmızı ayakkabım bir maşala takılıyor ve kayalarıyorum. Cebimden kırmızı bir para - cüzdan çıkarıp açıyorum yerde yatarken, içinde pürüz iki tohum var. Tepelerinde pembemsi tonda mercanlar...

* Hayvanat bahçesi gibi bir bahçesi olan eski bir evdeyim. Bir tadilat inşaatı sürüyor gibi. Yanımda tanımadığım biriyle dolaşıyorum ve ondan koparıyorum. Bana bir sepetin içinde bir paylaşım ikram ediyorlar ne olduklarını söylüyor. Benim aldığım Linguistic soğanı (sarımsak, arpacık soğanı gibi) ve onu yiyorum. Sonra evin karanlık bölümlerinde tek başına dolaşıyorum kapısı açık yarı tamamlanmış bir banyo içinde (alabalıkla) iki ceylan kafası görüyorum, yanlarında da postları duruyor.

* "VAROLUŞUN SAFLIĞI İÇİNDE
EVREN KÜÇÜK BİR
KUSURDUR"
Paul Valery

* Dilsizliğimi, uyanık insanın ebedîliğine
şerhiğinde öğrendim.

* Göğermiş bir hali var!

* Ölürken kahkahamı ona bırakacağım.

* Kip uykusundaki melek

* "VAROLUŞUN SAFLIGI IÇINDE EVREN KUÇUK BIR KUSURDUR."
Paul Valéry

* Dilsizliğimi, uzam ve insanın eksikliğinin genliğinde öğrendim.

* Çölgörmüş bir hali var!

* Ölürken kahkahamı ona bırakacağım.

* Kış uykusundaki melek

Gulunç, gulunç:
Hiç neden yokmuşçasına
Tepin öyleyse
Gül sonunda
Sesin ucuna doğru
doğa olmayanın, varoluş olmayanın
orada bulundurulmayanın eşiğine!
Bu kalemin yarımadasıyla...

Gülüm, gülüm:
dış neden yalnızlarsın
Tepin öyleyse
Gül sonunda
Desin ama doğru
doğa olmayanın, var olup olmayanın
orada bulunduğunu olmayanın eziğine!
Bu kalemin yarımadasıyla ...

15 Ekim 1987
Salı

Sevgilim,

Her gün kötümül bir düşün kurmak artık istemiyorum. Sana böyle bir yük bırakmak istemezdim ama sen akıllı ve güçlüsün çabuk unutursun. Bu durumdan kimse kimseyi sorumlu, suçlu saymasın çünkü suç yok yaşayıp ermeğin akışına bir müdahale söz konusu! Her anın niyazını sorgulayan bir varlığın saygınsızlığını yüceltmek için kararlaştırılmış bir eylem bu! Sözünün kendini sağ bir biçimde akışa bırakması ne güzeldi. Yitsin bu işte! Bu kimseyle hiçbir yeni yaşama başlanamaz, bu nedenle tüm sevdiklerime elveda diyorum. Beni bağışlayın! Bunu en çok annemden babamdan ablamdan ve kayın senden diliyorum. Dostlarımdan da!

Nilgün Marmara Önal

Seni hep sevdim kayın!

Hoşça kalın!

P.S. Cenaze töreni istemiyorum, mümkünse yakılmış lütfen!

P.S.2 Kuşlara ölümüme kadar iyi bakınız onları.

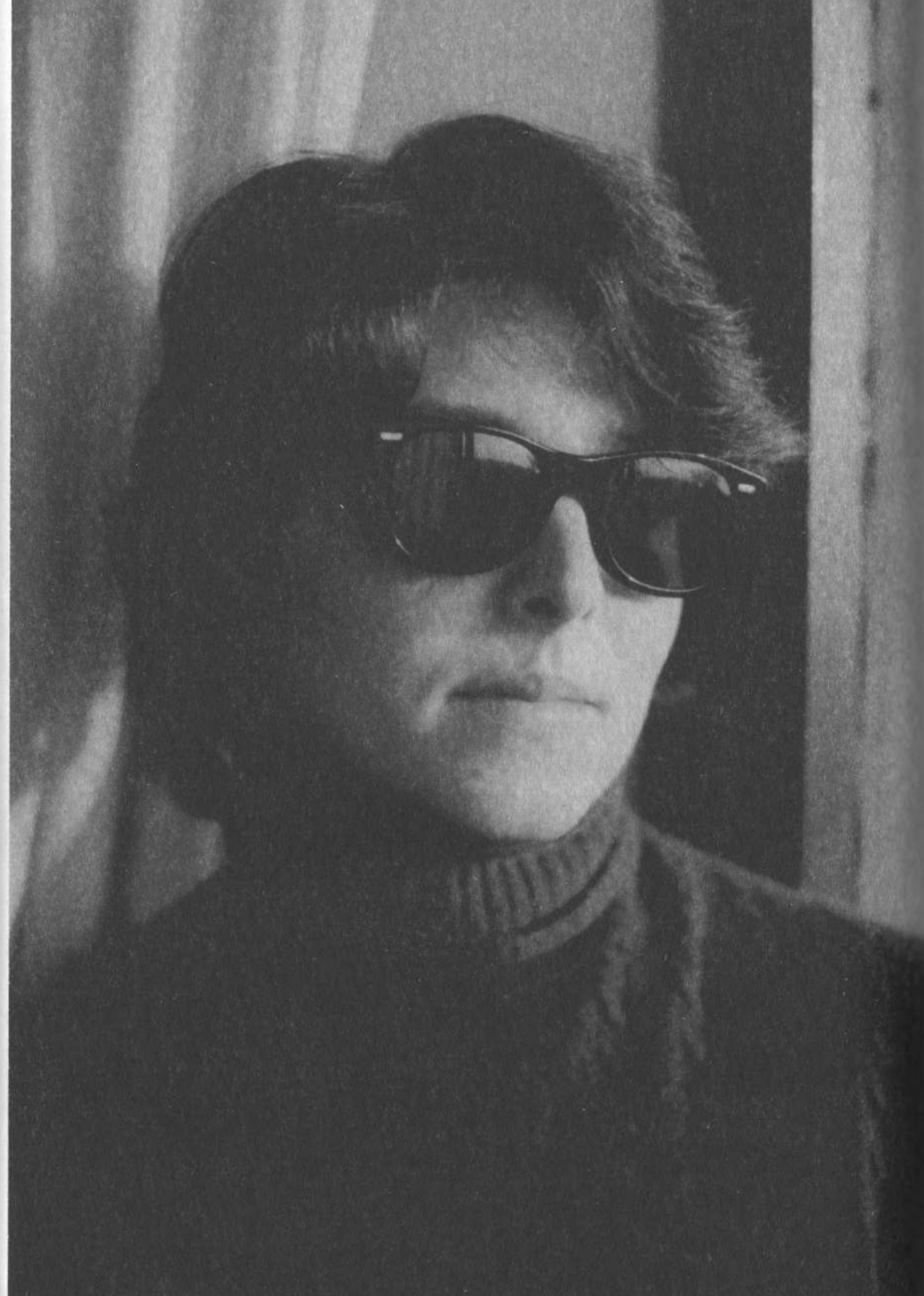
" Sahrecedeki çalışkanlara yaşamına karışmış hakkını selamlıyorum.

" Kayın ağabeyim ilkinde, doktoluğa çalışmış olan şiirleri bastırabilirsin.

13 Ekim 1987
Salı

Sevgilim,
Her gün kötücül bir düşü kurmak ve onu taşımak artık kılgıyı gerektiriyor. Sana böyle bir yük bırakmak istemezdim ama sen akıllı ve güçlüsün çabuk unutursun.
Bu durumdan kimse kimseyi ya da kendini sorumlu, suçlu saymasın, çünkü suç yok yalnızca ırmağın akışına bir müdahale söz konusu! Her anın niyetini sorgulayan bir varlığın saygısızlığını yok etmek için kararlaştırılmış bir eylem bu! Çocukluğun kendini saf bir biçimde akışa bırakması ne güzeldi. Yiten bu işte! Bu tükenişle hiçbir yeni yaşama başlanamaz, bu nedenle tüm sevdiklerime elveda diyorum. Ben'i bağışlayın! Bunu en çok annemden babamdan ablamdan ve Kağan senden diliyorum. Dostlarımdan da!
Nilgün Marmara Önal
Seni hep sevdim Kağan!
Hoşçakalın!

P.S.1 Cenaze töreni istemiyorum, mümkünse yakınız lütfen!
P.S.2 Kuşlar ölünceye kadar iyi bakınız onlara.
3 Sahneden çekilirken yaşamıma karışmış herkesi selamlıyorum.
4 Kağan arzu edersen ileride, daktiloya çekilmiş olan şiirleri bastırabilirsin.

Nilgün Marmara 13 Şubat 1958'de, İstanbul'da doğdu. Kadıköy Maarif Koleji'ni bitirdi. Yüksek öğrenimini Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde tamamladı. 1981 kışında Kağan Önal'la tanıştı. Onunla birlikte, kendi aralarındaki ismiyle Terra Rosa'daki evlerinde yıllarca *İkinci Yeni*'yi, onların çekim alanına girmiş hemen herkesi ve kendi arkadaşlarını ağırladılar. Kağan'ın iş için gittiği Libya'nın Tobruk kenti yakınında, denize bitişik bir çöl şantiyesinde bir yıla yakın zaman geçirdiler. Nilgün Marmara, eserlerinden hiçbirinin yayımlandığını görmeden, 13 Ekim 1987'de hayatına son verdi.

Daktiloya Çekilmiş Şiirler (1988)
Metinler (1990)
Kırmızı Kahverengi Defter (1993)
Sylvia Plath'ın Şairliğinin İntiharı Bağlamında Analizi (2006)
Kağıtlar (2016)

Fotoğraf: Yağmur Denizhan

Bu kitap aslında hiç yayımlanmamış olmalıydı...

Fakat Nilgün Marmara'nın günlüklerinin,
"Kırmızı Kahverengi Defter" adıyla
izinsiz bir şekilde yayımlanmasından itibaren
başlayan yanlış anlamalar, yersiz kuşkular,
haksızlıklar, aşırı yorumlar silsilesine
bir son vermek amacıyla eksiksiz olarak
yayımlanan *Defterler*, Nilgün Marmara ile ilgili
soru işaretlerini ortadan kaldırıyor.

Defterler ile Nilgün Marmara adı etrafında
dönen spekülasyonlar, yalan haberler,
yanlış ithaflar sona eriyor.

Defterler, gündelik yaşama, çevresine,
ilişkilerine bakışını yansıtarak,
şimdiye kadar bilinenden, varsayılandan
farklı bir Nilgün Marmara portresini de
gözler önüne seriyor.

Günlükleri bir araya getiren *Defterler*'in
ardından, şairin geride bıraktığı notlar ve
fragmanlardan oluşan *Kağıtlar* yayımlanacak.

9 786051 850382

www.everestyayinlari.com
www.instagram.com/everestyayinlari
www.twitter.com/everestkitap
www.facebook.com/everestyayinlari